

ഭാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനവും സാംസ്കാരികപൈതൃകവും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, അവയുടെ മൂല്യവും വ്യക്തതയും ഒട്ടും ചോർന്നുപോകാതെതന്നെ, നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് പരിരക്ഷിക്കുകയും ജിജ്ഞാസുകൾക്ക് സൗജന്യമായി പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ലക്ഷ്യ സാക്ഷാത്കാരമാണ് ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി.

ഗ്രന്ഥശാലകളുടെയും ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സഹകരണത്തോടെ കോർത്തിണക്കിയിരിക്കുന്ന ഈ ഓൺലൈൻ ലൈബ്രറിയിൽ അപൂർവ്വങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്കാൻ ചെയ്ത് മികവാർന്ന ചെറിയ പി ഡി എഫ് ഫയലുകളായി ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇവ കമ്പ്യൂട്ടറിലോ പ്രിന്റ് ചെയ്തോ എളുപ്പത്തിൽ വായിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയിൽ ലഭ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യക്തിപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൗജന്യമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ വാണിജ്യപരവും മറ്റുമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഇവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നത് തീർച്ചയായും അനുവദനീയമല്ല.

ഈ ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിന് മുതൽക്കൂട്ടായ ഈ പുണ്യഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രചയിതാവിനും പ്രകാശകർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചും ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷനെക്കുറിച്ചും കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയാനും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകാനും ശ്രേയസ് വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.

<http://sreyas.in>

ആചാരപദ്ധതി

ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസാമികൾ

ആചാര പദ്ധതി

ആചാര പദ്ധതി

അഥവാ

മലയാളത്തിൽ നായക സമയപദ്ധതി

രണ്ടാം പതിപ്പ്

ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥപാദസാമി

പ്രസാധനം :

ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥപാദാശ്രമം ട്രസ്റ്റ്

അച്ചടി : പ്രിന്റർ പ്രിന്റേഴ്സ്, ചാവറ

കവർ : യൂണിറ്റി ഓഫ്സെറ്റ്, കൊല്ലം

ACHARA PADHATHI

Malayalam Prose

Sree Neelakanta Theerthapada Swamy

First Published in 1915 November

Copy 500

Second Edition 1994 February

Copy 1000

Published by :

Sree Neelakanta Theerthapadasramam Trust

Copyright :

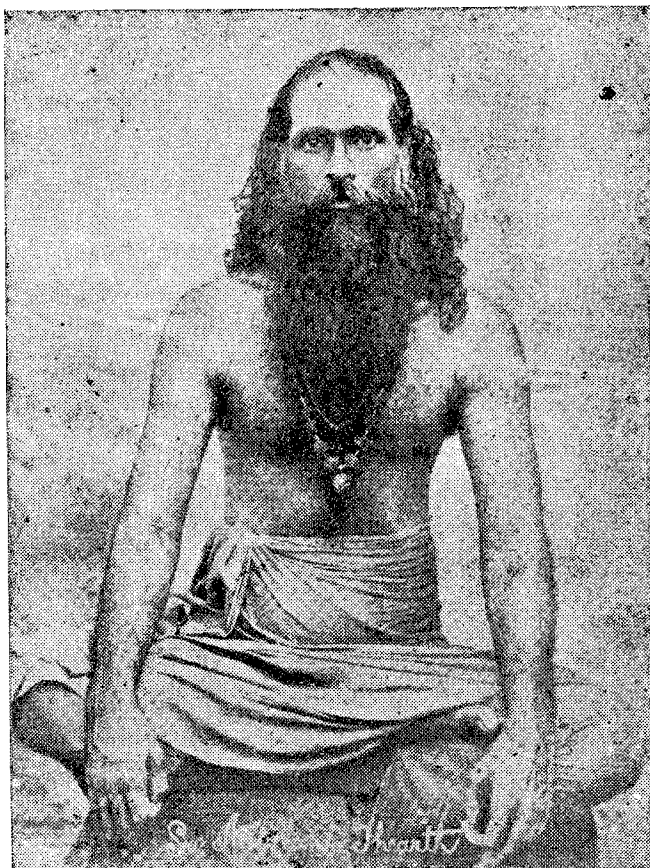
Sree Neelakanta Theerthapadasramam Trust

K. S. Puram, Karunagappally

Printed at :

Priya Printers, Chavara

Price Rs. 30

ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദ സ്വാമികൾ

രണ്ടാം പതിപ്പിന്റെ മുഖവുര

ആത്മാശ്രമി, പണ്ഡിതാംകാത്യാശ്രമി, നീലകണ്ഠഭീക്ഷിതർ എന്നീ പേരുകളിൽ സുപ്രസിദ്ധനായിരുന്ന മഹാപണ്ഡിതയതി വയ്ക്കൻ ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസ്വാമികൾ എഴുതിയ 'ആചാര പദ്ധതി' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രണ്ടാം പതിപ്പാണിത്. കൊല്ല വർഷം 1088ൽ തുടങ്ങി 89 അവസാനം എഴുതിത്തീർത്ത ഈ പുസ്തകം 1090ൽ ആണ് അച്ചടിച്ചത്. എടയിനേത്തു കഞ്ചുപിള്ള പ്രസാധ കനായി, താഴ്വരേത്തു പത്മനാഭപിള്ള പ്രകാശകനായി, മാവേലിക്കര ജോർജ്ജ് കൊറോണേഷൻ പ്രസ്സിൽ ഈ പുസ്തകം അന്നച്ചടിക്കുകയുണ്ടായി. ശ്രീ. സി. എസ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി എം. എ. യുടെ മുഖവുര, തഹസീൽ മജിസ്ട്രേറ്റ് ശ്രീ. പപ്പുപിള്ള ബി. എ. യുടെ ആമുഖം, മേൽപറഞ്ഞ കഞ്ചുപിള്ളയുടെ ആശംസ ഇവയോടുകൂടിയാണ് അതു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. അന്ന് ആയിരം കോപ്പി അടിച്ച അതിന്റെ എല്ലാ പ്രതികളും ഏതാനും മാസംകൊണ്ട് വിറ്റുതീർന്നു. പിന്നീടും ആവശ്യക്കാർ പലരുണ്ടായിരുന്നിട്ടും രണ്ടാം പതിപ്പിന്ക്കാൻ ഒത്തത് ഇപ്പോൾ മാത്രമാണ്. ഇതിനിടയ്ക്ക് പല നായർപ്രമാണികളുടേയും അപേക്ഷയെ പുരസ്കരിച്ച് മരണാനന്തരകർമ്മമാത്രം ലഘുവായി വിവരിക്കുന്നതായ 'ലഘു ആചാരപദ്ധതി' എന്ന പേരിൽ 1092 ൽ ഒരു ചെറുഗ്രന്ഥവും പ്രകാശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ കോപ്പികളും ഇപ്പോൾ കിട്ടാനില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ഇപ്പോൾ ഇതിനക്കവാൻ ഞങ്ങൾ നിർബദ്ധരായത്.

"കേരളത്തിൽ ഓരോരോ ഭാഗങ്ങളിൽ ഓരോ സംഗതിയെ സംബന്ധിച്ച് പലവിധത്തിലുള്ള ആചാരഭേദം കാണുന്നുണ്ട്. ചില ദിക്കിൽ നായന്മാർക്ക് 12 ദിവസത്തെ പുലയെ ഉള്ളു. മറ്റുചില പ്രദേശത്തു് 14 ദിവസത്തെ കാണുന്നുണ്ട്. ചില ദിക്കിൽ പിണ്ഡമടിയന്തിരം 15-ാം ദിവസവും ചില ദിക്കിൽ 16-ാം ദിവസവും നടപ്പുണ്ട്. ചിലദിക്കിൽ പുലയോടുകൂടി പുല പോകുന്നു. മറ്റുചില ദിക്കിൽ പുലയുടെ അവസാനത്തിൽ തളിച്ചു കളികഴിച്ച് ബാക്കി വാലായ്ക്കയായി കഴിയുന്നു. ഇങ്ങനെ പലപ്രകാരത്തിലുള്ള ഭേദങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്. ശ്രാദ്ധത്തിന് ചിലദിക്കിൽ ഇളയതു്, ചിലദിക്കിൽ നമ്പിടി, ചിലദിക്കിൽ ഇണങ്ങുമാൽ ഇവർ പരമോഹിത്യം

വഹിക്കുകയും ചാത്തമണ്ണുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനൊക്കെ ആചാര മെന്നല്ലാതെ ഒരു പ്രമാണവും കാണുന്നില്ല. ഈ നിലയിൽ കേരളം ഒട്ടുക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തക്കതായി പ്രമാണസഹിതം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഈ പുസ്തകം കേരളീയർക്ക് ഉപയോഗപ്രദമായി വരുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു'' എന്ന് വിശുത ചരിത്രപണ്ഡിതനും ഗദ്യകവിയുമായ 'കൊച്ചിരാജ്യ ചരിത്ര' കർത്താവു് ഹൈക്കോടതി വക്കീൽ കെ. പി. പത്മനാഭമേനോൻ ബി. എ. ബി. എൽ., എം. ആർ. എ. എസ്., എ. ആർ. എച്ച്. എസ്. അവർകളുടെ ഒരു കത്തിലെ പ്രസക്ത ഭാഗത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, നായന്മാരുടെ പാരമ്പര്യകീകൃതകൾക്ക് ഒരു പൊരുത്തവുമില്ലാതിരുന്നു. അവരുടെ അജ്ഞാനത്തെ മുതലെടുത്തുകൊണ്ടു് അക്കാലത്തെ ബ്രാഹ്മണമേധാവിത്വം അത്ഥംസമ്പാദനം നടത്തിവന്നിരുന്ന ക്രൂരതയ്ക്കു് ഒരു വിരാമമിടുന്നതിനുപകരിച്ചു ഈ കൃതി.

ഇതിൽ ആറു പദ്ധതികളാണു് ഉള്ളതു്. ആദ്യം, നായന്മാർ മലയാളത്തിലെ ആദിവാസികളായ മലയക്ഷത്രീയർ ആയിരുന്നു എന്ന് വിവിധ പ്രമാണയുക്തികളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ഇരുപതു പുറത്തോളമുള്ള ഒരു പ്രാസ്താവികം ഇതിൽ ഉണ്ടു്. പ്രേതവിചാരപദ്ധതി, ശാവപദ്ധതി, ആശുചപദ്ധതി. ശ്രാദ്ധപദ്ധതി, സംസ്കാരപദ്ധതി, സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനപദ്ധതി എന്നിവയാണു് മുൻ പറഞ്ഞ ആറുപദ്ധതികൾ. പ്രേതവിചാരപദ്ധതിയിൽ പ്രേതവിവരണം, മരണാനന്തരകർമ്മങ്ങളുടെ ആവശ്യകത എന്നിവയും, ശാവപദ്ധതിയിൽ മരണമടുത്തവർ ചെയ്യേണ്ട കർമ്മങ്ങളും, ശവദാഹം, ദിവസബലി, സഞ്ചയനം, ശുദ്ധപിണ്ഡം, സപിണ്ഡി എന്നീ പന്ത്രണ്ടുദിവസത്തെ കർമ്മങ്ങളും ആശുചപദ്ധതിയിൽ ചാതുർവർണ്യക്രമമനുസരിച്ചു് ഓരോ വിഭാഗക്കാർക്കും ഉണ്ടാകുന്ന പുലക്രമത്തെ പററിയും, ദമർരണം സംഭവിച്ചാൽ വരുന്ന ആശുചത്തെപ്പററിയും മറ്റും, ശ്രാദ്ധപദ്ധതിയിൽ നാദീശ്രാദ്ധം, ബലിയിടൽ, മുതലായവയും സംസ്കാരപദ്ധതിയിൽ വിവാഹം, പുസവനം, സീമന്തം, ജാതകർമ്മം, നാമകരണം, നിഷ്ക്രമണം, അന്നപ്രാശനം, ചരളം, ഉപനയനം എന്നിവയും സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയിൽ പ്രാതസ്തോത്രം സന്ധ്യാപാസന, ബ്രാഹ്മമുഹൂർത്താത്മാനം, ദിനചയ്യ, അതായതു് ആചമന ദന്തധാവന സ്നാനാദി എന്നിവയും വിവരിക്കുന്നു. അതുപോലെ, പുണ്യദഹ, പഞ്ചഗവ്യ ക്രിയാവിധികളും കാണാം. ആംഗിരസ്സുതൃതി, യാജ്ഞവല്ക്യസുതൃതി, ബൃഹദ്യജുസ്സുതൃതി, ബൃഹദ്വിഷ്ണുസുതൃതി, വ്യാഖ്യപാദസുതൃതി, മുതലായ സുതൃതികളെയും

നന്ദീശ്വരാദി സംഹിതകളെയും ഭാഗവതഭവിഷ്യാദി പുരാണങ്ങളേയും കൗഷീതക്യാദി ബ്രാഹ്മണങ്ങളേയും മഹാഭാരതത്തേയും അങ്ങനെ ഏതാണ്ട് 35-നുമേൽ ആധികാരിക ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാണ് ശാസ്ത്രീയമായി മേല്പറഞ്ഞ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നതെന്ന് ഇതുകൊണ്ട് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആധികാരികത ചോദ്യാതീതമാണെന്നു കാണാം. ഓരോ പടങ്ങളുടെ മതഭേദങ്ങൾ അവിടവിടെ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

നാല്പത്തിപ്പട്ടം സംസ്കാരങ്ങളാണ് മനുഷ്യനുള്ളതെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. അവയിൽ സുപ്രധാനങ്ങളായവ 32 എണ്ണമാണ്. അവയെ പൂർവ്വഷോഡശമെന്നും അപരഷോഡശമെന്നും രണ്ടായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജാതകം, നാമകരണം മുതലായത് പൂർവ്വഷോഡശവും മരണാനന്തര ഉദക്രിയതൊട്ട് സപിണ്ഡിക്രിയവരെയുള്ളത് അപരഷോഡശവും ആകുന്നു. സദ്ഗുണസമ്പന്നനായ മകനെ ഷോഡശ സംസ്കാരങ്ങൾ കൊണ്ട്, ഷോഡശകലാപൂർണ്ണനായ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ, സമ്പൂർണ്ണനാക്കുന്നു അച്ഛനമ്മമാർ. ആ കടം വീട്ടുന്നതിനുവേണ്ടി പുത്രൻ മാതാപിതാക്കളുടെ മരണശേഷമുള്ള അപരഷോഡശകർമ്മങ്ങൾ ഉദക്രിയതൊട്ടു നടത്തി അവരെ പ്രേതത്വമോചനം വരുത്തി പിതൃവാക്കി ശിവൻ, വിഷ്ണു മുതലായവരോടുചേർക്കുന്നു. ഈ മുപ്പത്തി രണ്ടു സംസ്കാരക്രിയകളിൽ പ്രചാരലോപം വന്നവ തള്ളി ഇന്നു നടപ്പുള്ളവയെയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിക്കുന്നത്.

ഒരു സുപ്രസിദ്ധ സാമുദായികനേതാവും കേരളീയ നായർ സമാജസെക്രട്ടറിയുമായിരുന്ന ശ്രീ. സി. കൃഷ്ണപിള്ള ആചാരപദ്ധതി രചനാരീതിയെപ്പറ്റി സ്വാമികൾക്ക് ഇങ്ങനെ എഴുതിയിരുന്നു... “നായന്മാരുടെ ഉത്കർഷത്തിന് എന്തെല്ലാം ആവശ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നുവോ, അവകളൊക്കെ പുസ്തകത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കണം. ഇതു നായകസമൂഹത്തിനായി സ്വീകരിക്കപ്പെടണം.” (21-1-1088)

“നായന്മാർ ക്ഷത്രിയരാണെന്നു തെളിയിക്കുന്നതിന് എന്തെല്ലാം സംഗതികളെയും യുക്തികളെയും ഉപയോഗിക്കാമോ അവകളെ യൊക്കെ പുസ്തകത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കണം. നായന്മാരുടെ ഉത്പത്തി, അവരുടെ ഉന്നതസ്ഥിതി, അവർ ഒരു സ്വതന്ത്രവർഗ്ഗക്കാരാണ്, ആര്യന്മാരുടെ കീഴടങ്ങിയിട്ടുള്ളവരല്ല, ഭൂസ്വത്തവരുടേതായിരുന്നു, അവരിൽനിന്നുമാണ്... നമ്പൂരിമാർക്കു കിട്ടിയത്, ആദ്യ കാലത്തു നായന്മാരുടെ മതം ഇന്നതായിരുന്നു, ആദ്യമത്തെ സ്വീകരിക്കയാലാണ് ശുഭ്രത്വം കിട്ടിയത്, അതിനുമുമ്പ് നായന്മാരും നമ്പൂരിമാരും തുല്യനിലയിലായിരുന്നതു്, നായന്മാരുടെ ആചാരങ്ങൾതന്നെ നമ്പൂരിമാരും ആചരിക്കേണ്ടിവന്നു എന്നും മറ്റും. അതായതു് — നായന്മാരുടെ ചരിത്രസംഗ്രഹം കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നാൽ

കൊള്ളാം. നായന്മാർ എല്ലാ വിധത്തിലും ഉന്നതിയെ പ്രാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ട നടപടികളും ആചാരങ്ങളും മതാനുഷ്ഠാനങ്ങളും സംസ്കാരങ്ങളും പുസ്തകത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം.' (15-2'88)

ഈ കാര്യങ്ങൾ ഒന്നും വിടാതെത്തന്നെ പറയാം, നായന്മാർ മലയക്ഷത്രീയരായിരുന്ന നായകന്മാരായിരുന്നു എന്നതും മറ്റും പ്രാസ്താവികത്തിൽ അനേക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും യുക്തികളുടെയും ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളുടേയും തെളിവിൽ സ്ഥാപിക്കുകയും സംസ്കാരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിവരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു ഇതിൽ സ്വാമികൾ എന്ന നമുക്കുകൊണ്ടാം.

ഇതിലെ മന്ത്രങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിലാണെങ്കിലും, സംസ്കാര കർത്താവ് സ്വയം മന്ത്രിച്ചു ചെയ്യാൻ പഠിപ്പിച്ചാത്തവനാണെങ്കിൽ, പഠിപ്പിച്ച ഒരാളിനെക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിച്ചു കേട്ടു ചെയ്യാലും മതിയാകും. അർത്ഥമറിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും സ്ഫുടമായ മന്ത്രോച്ചാരണം കാര്യസിദ്ധിക്ക് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെ ഒരു ശാസ്ത്രീയമായ ആചാരനിഷ്ഠ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിലുണ്ടാകാൻ 'മലയക്ഷത്രീയ നായക സമയസ്മൃതി പദ്ധതി'യെന്നുകൂടി സാമൂഹ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ അനുപഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രണ്ടാംപതിപ്പും ശാസ്ത്രീയാചാരശുദ്ധാലുക്കളായ എല്ലാവർക്കും ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ട വിശ്വാസത്തോടുകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഈ പതിപ്പിൽ ചില ഭാഗങ്ങൾ അടക്കം ചിട്ടയും വിവരണവും അപൂർവ്വമായി ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്നതാണ് ഒരു വിശേഷമുള്ളതു്.

'സഞ്ചരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥശാല'യെന്നു സശിരകനും ഭാരതത്തിലും, ഇംഗ്ലണ്ടു്, അമേരിക്ക, ജർമ്മനി തുടങ്ങിയ ഇതര ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലുമുള്ള പണ്ഡിതമൂല്യന്മാർ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്ന ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥപാദ യോഗീശ്വരന്റെ ഈ പുണ്യകൃതി സശ്രദ്ധം ഏറ്റവും ഭംഗിയായി അച്ചടിച്ചതന്ന ചവറ പ്രിയാ പ്രിന്റേഴ്സ് ഉടമസ്ഥൻ ശ്രീ. ഭാഗ്യവനോട്ടം സഹപ്രവർത്തകരോടും ഞങ്ങൾക്കുള്ള കൃതകേതരമായ കൃതജ്ഞത ഇവിടെ പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

സ്വാമികളുടെ ഒരു ലഘു ജീവചരിത്രം ഇതിൽ അന്യത്ര ചേർത്തിട്ടുള്ളതിനാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടുതൽ വിവരം അനുവാചകർക്കറിയാൻ കഴിയും.

കലശേഖരപുരം,
കരനാഗപ്പള്ളി.
30-5-1993

എന്നും, ഗുരുചരണ സ്മരണപൂർവ്വം,
ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദാശ്രമം ഭസ്സം
പുന്നക്കുളം.

ഒന്നാം പതിപ്പിന്റെ മുഖവുര

ശ്രീ ബാലാംബികായൈ നമഃ

ലോകത്തിൽ എവിടെ നോക്കിയാലും ഇപ്പോൾ ഒരുണച്ചയും ചലനവും കാണാനുണ്ട്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഇത് പാരത്രിക കാര്യങ്ങളേക്കാൾ ഭൗതികകാര്യങ്ങളിലുള്ള അഭിവൃദ്ധിയെ പുരസ്കരിച്ചാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ, നമ്മുടെ ഇൻഡ്യയിലാകട്ടെ പാരത്രികമായ നന്മയുള്ള ശ്രമം പ്രധാനമായിട്ടും, ഭൗതികവിഷയമായ അഭിവൃദ്ധിക്കുള്ള ശ്രമം രണ്ടാമതായിട്ടുമാണ് കണ്ടുവരുന്നത്. വാസ്തവം പറയാതെക്കിട്ട്, ഭൗതികാഭിവൃദ്ധിക്ക് അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ള വ്യവസായം, കച്ചവടം മുതലായ കാര്യങ്ങൾ നാട്ടുകാരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇപ്പോഴും കേവലം ശൈശവാവസ്ഥയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെ ഉള്ള.

ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസത്താൽ പാശ്ചാത്യവഴികളെ ഗ്രഹിക്കയാൽ സ്വദേശികളുടെ ദാരിദ്ര്യവും കഷ്ടതകളും താരതമ്യംകൊണ്ട് വേണ്ടവണ്ണം മനസ്സിലാക്കിയ നാട്ടുകാരിൽ പ്രധാനികൾ ഇപ്പോൾ ഇൻഡ്യയുടെ ഉദ്ധാരണത്തിന് വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ പരിശ്രമിക്കുന്നതിന്റെ ഫലമാണ് പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളിലെ ഉണച്ചിരിക്കുകാരണം. ഈ പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഇൻഡ്യയുടെ സ്ഥിതി പ്രത്യേകമായ ഒന്നാണ്. എന്തെന്നാൽ, ഇവിടെ ജനങ്ങൾ നാനാജാതിമതസ്ഥന്മാരും മനുഷ്യജാതിയിൽ പല ഇനങ്ങളുടെ വംശസ്ഥന്മാരും ആകയാൽ 'ഇൻഡ്യൻ നാട്ടുകാർ' എന്ന് ഏകമായ ഒരഭിമാനത്തിന് വകയില്ല എന്നമാത്രമല്ല, ഭരണവിഷയത്തിലും സ്വാതന്ത്ര്യം ഇല്ലാതെ മറ്റൊരു നാട്ടുകാരുടെ ഇച്ഛയ്ക്കു കീഴടങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ടും മറ്റുമെല്ലാ കാരണങ്ങളാലും ജെപ്പാൻ, ചൈന മുതലായ പൗരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളെപ്പോലെ അഭിവൃദ്ധിക്ക് ഇവിടെ എളുപ്പമില്ലാതെയാണ് ഇരിക്കുന്നത്. ജനനേതാക്കന്മാരുടെ ശ്രമം തന്മൂലം വളരെ വളരെ പ്രയാസത്തോടുകൂടിയതായിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ഭൗതിക

കുമാര അഭിവൃദ്ധിക്കു രാജ്യത്തു സംബന്ധമായ പല സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളും അത്യന്താപേക്ഷിതങ്ങളാണ്. അവ ഇച്ഛയ്ക്കുത്തവണ്ണമോ എളുപ്പത്തിലോ ലഭിക്കുന്നതിനു് അനേകം വൈഷമ്യങ്ങൾ ഉണ്ടു്. എന്നാൽ, അവകൾക്കു നമുക്കു് ഇച്ഛാനുരൂപം പരിഷ്കരിക്കാവുന്നവയായ ചില കാര്യങ്ങൾക്കു നമുക്കു ഉന്നമനത്തിനു ബാധകമായി നിൽക്കുന്നു. അവയിൽ പ്രധാനമായവ സാമുദായികാചാരങ്ങളും മതാചാരങ്ങളും അത്രെ. ഇൻഡ്യയിലെ ജനപ്രതിനിധികൾ ഇപ്പോൾ മേൽപറഞ്ഞ ആചാരങ്ങളെ പരിഷ്കരിച്ചു അവ നമുക്കു ഭൗതികാഭിവൃദ്ധിയെ സഹായിക്കത്തക്ക നിലയിൽ വരുത്താൻ അത്യധികം ശ്രമിക്കുന്നതു ഇതുകൊണ്ടാകുന്നു. അനേക ശതവർഷങ്ങളായി പടന്നുപിടിച്ചു വേരുകളോടുകൂടി ഉറച്ചുനിൽക്കുന്ന ആ ആചാരങ്ങളെ കാലാനുരൂപമായി പരിഷ്കരിക്കുന്നതൊ, എത്രയും പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ഒരത്ഥവും ഇല്ലാതെ കേവലം അകം പൊടിഞ്ഞു തോടുമാത്രമായി തീർന്നിരിക്കുന്ന ആചാരങ്ങളെയും മൂലംതെറ്റിമാറി ഇപ്പോൾ 'കണ്ടുചാക്കു മുറിഞ്ഞതിനു കമറുചാക്കു ധാര' എന്നുമാതിരി തീർന്നിട്ടുള്ള ആചാരങ്ങളേയുംപോലും വെടിപ്പാക്കുന്നതിൽ ആളുകൾക്കുള്ള വിരോധവും സങ്കടവും എത്രയെന്നു പറയാനില്ല. ഈ മക്കുക്കു മുഷിമൂലം എത്രയൊ സന്ദർഭങ്ങൾ നഷ്ടങ്ങളായിപ്പോകുന്നു.

ഭൗതികാഭിവൃദ്ധിയും, മതവും ഉത്തരദക്ഷിണ ധ്രുവങ്ങളെപ്പോലെ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളാണെന്നും പ്രപഞ്ചകായ്ക്കത്തിൽ ദൃഷ്ടി വയ്ക്കുന്നവർക്കു് ആത്യന്തികസുഖം ലഭിക്കുന്നതല്ലെന്നും പലേടത്തും പറഞ്ഞു കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ, പ്രപഞ്ചവും ഈശ്വരസൃഷ്ടി തന്നെ ആണല്ലോ. ഈശ്വരസൃഷ്ടിയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട മനുഷ്യൻ അക്കാര്യം തീരെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു് ഈശ്വരോക്ഷയസരണമാകുന്നതെങ്ങനെ? പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ രമ്യമായ നടത്തിപ്പിനു് ഈശ്വരൻ ചില നിയമങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ നിയമങ്ങൾക്കു ഭംഗം ചെയ്യാതെ തന്റെ നടത്തയെ ഭംഗിയാക്കി ജീവിതം നയിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യനു് മോക്ഷത്തെക്കുറിച്ച് ഭയപ്പെടാനില്ലെന്നാണു തോന്നുന്നതു്. പ്രപഞ്ചകായ്ക്കം ഈശ്വരന്താണെന്നും അതു സംബന്ധിച്ചു താൻ ചെയ്യേണ്ട കൃത്യങ്ങളെ വിധിപ്രകാരം ആചരിക്കയെ താൻ ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുള്ള എന്നും, ധരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതായാൽ അപകടം ഒന്നും വരാനില്ല. നേരെമറിച്ച്, പ്രപഞ്ചകായ്ക്കങ്ങൾ തന്താണെന്നുള്ള ബോധമാണു് ദോഷകരമായിരിക്കുന്നതു്. ആ ബോധം ഈശ്വരനിയമ

ങ്ങളെ ലംഘിക്കാനിടവരുത്താതെ ഇരിക്കയില്ല. അപ്പോൾ ലോകത്തിന്റെ രമ്യമായ ഗതിക്കു എവിടെയെങ്കിലും ഒരു തടസ്സമോ മാറ്റമോ ഉണ്ടാകയും അതു പരമോദ്ദേശ്യത്തിനു് ബാധകമായി തീരുകയും ചെയ്യും. ഗീതയിലെ കർമ്മയോഗോപദേശത്തിന്റെ സാരം ഇതാണ്. തന്നിഷ്ടം ഉണ്ടാകരുത്. നിഷ്ഠാമകർമ്മം അതായത് ഫലോദ്ദേശം കൂടാതെ പ്രാപഞ്ചികധർമ്മാനുഷ്ഠാനം മോക്ഷത്തിനു തടസ്സമായി നിൽക്കയില്ല തന്നെ. ഇവിടെ ഞാൻ പറയുന്നതെന്തെന്നാൽ, മതമല്ല, നമ്മുടെ മതാചാരങ്ങളിൽ പലതാണ് നമ്മുടെ ഭൗതികാഭിവൃദ്ധിക്കു ഉപദ്രവമായി നിൽക്കുന്നത് എന്നത്രെ.

ഒരു പിശകുകൂടി നമ്മെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പറയാനുണ്ട്. നമ്മുടെ സാമുദായികാചാരങ്ങളും മതാചാരങ്ങളും കൂടി കലസ്സ് ഒന്നായിട്ടാണു കിടപ്പു്. അതുകൊണ്ടു്, സമുദായാംഗങ്ങൾ ഒന്നുചേർന്നാൽ ഇച്ഛപോലെ ഉപേക്ഷിക്കയോ മാറ്റിമറിക്കയോ പരിഷ്കരിക്കയോ ചെയ്യാവുന്ന സമുദായാചാരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും മതസംബന്ധമെന്ന തെറ്റിദ്ധാരണമൂലം കാലാനുരൂപം പ്രവർത്തിക്കാൻ ജനങ്ങൾക്കു് തീരെ മനസ്സില്ലാതെയിരിക്കുന്നു. തന്മൂലം നമ്മുടെ ഉൽഗതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള സകല ചലനങ്ങളും തീരെ നിരോധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ നിലയ്ക്കു് ഒരു ഭേദഗതി വരുത്തുക ജനസ്വാധീനമുള്ളവരുടെ കടമയാണ്. ആകയാലത്രെ സമുദായാചാരങ്ങളുടെ പരിഷ്കാരത്തിൽ നമ്മുടെ നേതാക്കന്മാർ മറുളളവയെ അപേക്ഷിച്ച് കൂടുതലായി ഇപ്പോൾ ശ്രമിച്ചുവരുന്നത്.

ഇൻഡ്യയിൽ, വിശേഷിച്ചു കേരളത്തിൽ ഉള്ള പല ജാതിക്കാരും സാമുദായിക കാര്യങ്ങളിലും മതകാര്യങ്ങളിലും പരസ്പരാശ്രയത്തോടുകൂടിയാണ് ഇരിപ്പു്. ഈ ആശ്രയസ്ഥിതിക്കു് നിദാനം, ഒന്നുകിൽ, അതിൽപ്പെട്ട ആളുകൾ ഒരുകാലത്തു് ഒരേ സമുദായത്തിൽ പെട്ടു് ഒന്നിച്ചു കൂടിനടന്നു, കാലക്രമംകൊണ്ടു് അവരവർ പ്രവേശിച്ച തൊഴിലുകൾമൂലം ഭിന്നിച്ചുവശായി എന്നുള്ളതായിരിക്കണം; അല്ലെങ്കിൽ, ഇതു് ഒരു ബുദ്ധിമാനായ സമുദായശീലീവര്യന്റെ കരകൗശലത്തിന്റെ ഫലം ആയിരിക്കണം. ഈ വ്യൂഹനം ഒരുകാലത്തു് കേരളത്തിനു വളരെ ഗുണം ചെയ്തിരിക്കാനും ഇടയുണ്ടു്. ഏതായാലും ഈ അവസ്ഥ മാറേണ്ടതോ മാറ്റാനുള്ളതോ ആയ കാലം സന്നിഹിതമായിരിക്കുന്നതിന്റെ പൂർവ്വലക്ഷണങ്ങൾ സർവ്വത്ര കണ്ടുവരുന്നു. ഒരു ജനസമുദായക്കാർ മതസംബന്ധവും സമുദായസംബന്ധവുമായ കാര്യങ്ങളിൽ മറ്റൊരു സമുദായക്കാരെ ആശ്രയി

ക്കാതെ ഇരിക്കുകയാണ് ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിക്ക് അവരുടെ അഭിവൃദ്ധിക്ക് യോജ്യമായിരിക്കുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ, സ്ഥിരസ്ഥാപക ബുദ്ധിയോടുകൂടിയ ഒരു സമുദായത്തിന്റെ 'മുഴുമടിയ' കിട്ടപ്പം ഉൽ പതിഷ്ഠബുദ്ധിയോടുകൂടിയ മറ്റൊരു സമുദായത്തിന്റെ 'എടുത്തു ചാട്ടവും' തമ്മിലുള്ള സംഘടനം അത്ര ശുഭകരമായിരിക്കയില്ല. ഈ സ്വാതന്ത്ര്യലാഭത്തിനു കേരളീയ ജനസമുദായങ്ങളിൽ ചിലതു ശ്രമിക്കുന്നത് എത്രയോ അഭിനന്ദനീയമായിരിക്കുന്നു. നിത്യകൃത്യങ്ങളിൽ അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളവയ്ക്കുപോലും അന്യസമുദായാശ്രയം ഒഴിച്ചുവെക്കാൻ പാടില്ലാതെ പല വസ്തുക്കൾ നന്നാ കഴങ്ങുന്നുണ്ട്. അതിനൊരു പരിഹാരം ഉണ്ടാകേണ്ടതു് ആവശ്യവും ഉണ്ടാകുന്നവർ കേരളീയ ജനസമുദായത്തിന്റെ ആകമാനം കൃതജ്ഞതയ്ക്കു് അർഹന്മാരും അത്രെ. നായന്മാർ സാമുദായികാചാരങ്ങൾക്കും മതകൃത്യങ്ങൾക്കും ഉള്ള പരാശ്രയത്വം ഒഴിച്ചുവെക്കുന്നതിനു ശ്രമിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കേരളീയരിൽ മറ്റു വസ്തുക്കൾ ഇതിനെ അനുഗമിക്കുമെങ്കിൽ ഒരു മഹത്തായ ആശ്വാസസുഖം ഏറിയ നാളത്തേക്കു് കേരളീയർക്കു് അനുഭവിക്കാൻ സംഗതിവരും. സ്വാതന്ത്ര്യം ദോഷാവഹങ്ങളായ കാര്യങ്ങളിൽപ്പോലും വലിയ ഒരു മനസ്സുവദായകമാണല്ലോ. നായന്മാരുടെ ഈ സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിക്കായി ഉള്ള ശ്രമത്തിനു് സാഹായ്യം ചെയ്കയാണ് എന്റെ സുഹൃത്തിന്റെ ഈ പുസ്തകനിർമ്മാണ പ്രവൃത്തിയെന്നിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരകാര്യങ്ങളിൽ തന്നെ സ്വബുദ്ധിയെ സ്ഥിരമായി ഇരുത്തത്തക്കവണ്ണം സ്വശക്തികളെ സംസ്കരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹം ഈവക ലൗകികകാര്യങ്ങളിൽ അപ്പോഴപ്പോൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവകാരുണ്യവിശേഷം എന്നല്ലാതെ ഒന്നും പറയാൻ കാണുന്നില്ല.;

അഥവാ,

‘സ ജാതൊ യേന ജാതേന
യാതി വംശസ്സമുനന്തിം’

എന്ന വിശിഷ്ടവാക്യത്തിലെ അളകളുടെ കൂട്ടത്തിലാണല്ലോ ഏതാദൃശമഹാത്മാർ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. എന്നു മാത്രമല്ല, സർവ്വ സംഗപരിത്യാഗത്തോടെ വനാന്തരത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതിനെക്കാൾ തന്റെ സംസ്കാരവിശേഷങ്ങളുടേയും സിദ്ധികളുടേയും ഫലങ്ങൾ ലോകത്തിനുദാഹരണമായി കാണിച്ചു ലോകോദ്ധാരണത്തിനുവേണ്ടി കൂടി ജീവിതം നയിക്കുന്നതാണല്ലോ അധികം നന്നു്. ഈ

ഗ്രന്ഥകാരനെക്കുറിച്ച് ഇത്രയുംതന്നെ ഇവിടെ പറഞ്ഞത് അദ്ദേഹത്തിനു സഹിക്കയില്ലായിരിക്കാം. പക്ഷെ എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള ബഹുമാനം ഇത്രയും പറയാതെ ഇരിക്കാൻ എന്നെ സംമതിക്കുന്നുമില്ല.

ജീവിതഗതിയിലെ ഓരോ താവളങ്ങളായ ആചാരങ്ങൾ അത്ഥോദ്ദേശ്യബോധത്തോടുകൂടി അനുവർത്തിക്കാൻ ഈ ഗ്രന്ഥം സഹായിക്കുമെന്നുള്ളതിനാൽ അതു ബഹുജനങ്ങൾക്ക് മഹത്തായ ഉപകാരപ്രദമായി തീരുന്നതാണ്. ഈ അനുഗ്രഹം യഥാവിധി അനുഭവിക്കാൻ കേരളീയർക്കു സംഗതിയാകുമാറാകട്ടെ!!

വെള്ളിമന,
കരുനാഗപ്പള്ളി.
1089 മിഥുനം 13-ാംനു- }

സി. എസ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി
എം. എ.

പ്രാസ്താവികം

“മലയക്ഷത്രീയനായക സമയ സ്മൃതി പദ്ധതി”, എന്ന പ്രകൃതഗ്രന്ഥത്തിലെ നായന്മാരുടെ ക്ഷത്രീയത്വപ്രകടനത്തിന് ഒരു വിമർശനം വേണ്ടിയിരിക്കുന്നതിനാൽ അങ്ങമിങ്ങുംനിന്ന് പ്രമാണോപന്യാസഖണ്ഡങ്ങളെ ഉദ്ധരിച്ച് ക്രോഡീകരിച്ച് ഈ പ്രസ്താവന എഴുതി സജ്ജന സമക്ഷം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഇതിലെ ഉക്താനുക്തമുക്ത വിഷയങ്ങളിൽ ഹൃദയാലു ജനാഗ്രണികൾ ദയാദൃഷ്ടിയെ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് അർഹന്മാരാകുന്നുവെന്നതിനാൽ അവർക്കായി ഇതിന്റെ കായ്കാരം വിട്ടിരിക്കുന്നു.

സത്യഭാമയെ ‘ഭാമ’യെന്നും, ‘സന്ത്യ’,യെന്നും പറഞ്ഞുവരുന്ന അംഗഗ്രഹണരീതിയിൽ, മലയാളത്തിന്റെ ഏതാനു ഭാഗം ചേർന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ, രൂഡിവാശാലൊ, ‘കേരള’മെന്നുകൂടി പറഞ്ഞു പോരുന്ന ഈ രാജ്യത്തിലെ ആദ്യനിവാസികളെന്ന്—വിചാരശീലന്മാരും നിഷ്പക്ഷപാതികളും ആയ മാന്യരാൽ—സമ്മതിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന നായന്മാർ അഥവാ, നായകന്മാർ, ആകട്ടെ ചാതുർവർണ്യവ്യവസ്ഥയ്ക്കു മുഖ്യതന്നെ ലൗകിക വൈദികമാഗ്ഗ്ത്തിൽ നിഷ്ഠാതന്മാരും കൃത്യവശാൽമാത്രം വല്ല ക്ലാസും ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാവുന്നവരും, ആ നിശ്ചയത്തിന്നടിപെട്ടിരിക്കാത്ത സ്വതന്ത്രരും ക്രമേണ ആഗന്തുകളായ ചില കൂട്ടരുടെ (ആയുജാതീയരുടെ) തന്ത്രത്തിൽ പെട്ടോ, ദാർശനികന്മാരുടെ അഭിപ്രായംപോലെയുള്ള ദശാ(കാലാ) വസ്ഥ വൈഷമ്യത്താലൊ, മനോഭോഷ (വശംവദന്മാർ) ദൃഷ്ടിതന്മാർ ആയിത്തീർന്നു,

“ഭാമവ്യാളകടന്യായൊ, ന തവ സ്യാല്ലഭാചന—
ഭീമഭാസദൃശന്യായഃസർവദാ ത്യേദ്യസ്തു രാഘവ!”

എന്ന പ്രകാരം ഭാമാദ്യസുരന്യായത്തെ ആശ്രയിപ്പാൻ ഇടയ്ക്കു സംഗതി വന്നവരെങ്കിലും ഇപ്പോൾ ഭീമാദ്യസുരന്യായത്തെ പുരസ്കരിച്ചുള്ള സ്വരൂപാനുപേഷണംനിമിത്തം പൂർവവൽ ഔന്നത്യത്തെ പ്രാപിച്ചു വരുന്നവരുമായ ഒരു പ്രത്യേക ഗണക്കാരാകുന്നു.

മലയാളമെന്നത് സുബ്രഹ്മണ്യംമുതൽ തെക്കൻ കന്യാകുമാരി യോളമാണെന്നു പല പ്രമാണങ്ങളുമുണ്ട്.

“കുമാരീതീർഥത്തോ യാവന്മൽസ്ഥാനം മലയാചലം”,
“മലയാചലനാമ” നീ സാ മൽസ്ഥാനോപക്രമംശിവൈ!
യാവദുക്ഷിണകന്യാഖ്യം”—

എന്നു മുതലായതാണ്. രണ്ടാമത്തേതിൽ ഗോകണ്ഠം മുതലെ ന്നാണിരിക്കുന്നത്. കരേളാദി വടക്കോട്ടുമാറി അതുത്തി പറയുന്ന പ്രമാണവുമുണ്ട്. (ശൈവതന്ത്രം) ‘മലയാചലമഹിമാദി’ = ഈ നായന്മാർ കാശ്യപവംശക്കാരും, ഖരവംശക്കാരും മറ്റുമാണ്. അതു കൊണ്ടും ആയുർവ്വേദജാതിക്കു് ഇവരോടു് യോജിപ്പു കറവാണെന്നു വരുന്നതു കറമല്ല. ഡാക്ടർ, ഹാഗ് പി. എച്ച്. ഡി.,യുടെ ഒരു ഉപന്യാസത്തിൽ കാണുന്നതാവിതു്. വൈദികകാലത്തു് ആയുവർത്തത്തിന്നു പുറത്തും മറ്റു അടുത്ത ജനപദങ്ങളിലും ഉള്ളവരെ ‘അദ്ധർയ്യൂദ്ഗാതു പ്രഭൃതികളായ ദ്വിജന്മാക്കൾ അസുരരെന്നു വിളിച്ചുവന്നിരുന്നു എന്നാണ്. ഈ ദൃഷ്ടാന്തത്തെ ഏകാംശേന ഗ്രഹിക്കുന്നതല്ലാതെ, അതു മുഴുവനും പരിണമിച്ചു് മറെറൊന്നായിപോയാൽ സ്വരൂപനാശമെന്ന ദോഷം വരുന്നതാകയാൽ ആർക്കും അങ്ങിനെ പക്ഷം വരുന്നതല്ലല്ലോ! ഇവരെ ‘നായനാര’ന്നും പറയാറുണ്ട്. മഹാനഭാവനായി ചെങ്ങന്നൂർ ദിവ്യ ദേവസംസ്ഥാപകനായിരുന്ന ‘അരിവാട്ടു നായനാരുടെ വഴിക്കാർ ഇപ്പോഴും റാന്നിക്കു സമീപമുണ്ട്. അവരെ നസ്രാണികളുടെ ശേഷക്കാരെന്നും പേരിന്റെ സാദൃശ്യഭൂമത്താൽ പറയാറുണ്ട്. ആയതു വിമോഹത്താൽതന്നെ. തെറിവേലിപ്പിന്റെ അംശത്തിലെ ദൃഷ്ടാന്തപുരണത്തിന്നിതും ഉപയുക്തമാണ്.

ഒരു ചരിത്ര (പുസ്തക)ത്തിൽ ആയുർവിഭാഗക്കാരുടെ വരവിന്നു മുന്പുതന്നെ ദക്ഷിണദേശത്തെ അധിവസിക്കുന്നവരായി ഒരു കൂട്ടരെ (കുറിച്ച്) വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഇവർ തന്നെയെന്നു് സിദ്ധിക്കുന്നു. അതിലും അന്യഘട്ടങ്ങളിൽ ചിലേടത്തും ആയുർമാർ ഇവരെ നാടു വിട്ടോടിച്ചു എന്നാണ്; എങ്കിലും കേരളേതിഹാസങ്ങളാൽ കിട്ടുന്നതു് ഇവരെ ഭയന്നു് അവർ ഓടിയെന്നാണ്. അതെങ്ങിനെയുമാറി കണ്ടെ, ഇവിടെ ആഭ്യന്തിവാസമെന്നുള്ള ഭാഗത്തെ അംഗീകരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ വിപ്രതിപത്തിയില്ലല്ലോ. സഗര കലപ്പെരുമാക്കന്മാരായ (ചില) മഹാരാജാക്കന്മാർ ദിഗ്വിജയം ചെയ്തപ്പോൾ കേരളീയ പ്രഭുക്കളെ (ആരാധ്യപാദന്മാർ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ചില ഐതിഹാസിക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ലക്ഷണലക്ഷിതന്മാരെ) ക്ഷേപിക്കുകയെന്നു് ഭാരതാന്തിമഘട്ടത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്.

പൂർവാപരപയ്യാലോചനയാലും മറ്റും, ഇവരെക്കുറിച്ചാണ് എന്നു കിട്ടുന്നു. പക്ഷെ, ഏകദേശപ്രയോഗംകൊണ്ടു് ശങ്കിപ്പാനില്ല. ഓരോരുത്തരുടെ ഇച്ഛയെ അനുവർത്തിക്കാത്തവരെ ഇങ്ങിനെ ഒക്കെ (പാഷണ്ഡികളെന്നും, ഭൃഷുരെന്നും മറ്റും, ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടെയിടയിലും പൂഥഗ്ജനങ്ങളിലുമാകെ) പറഞ്ഞുപോരുന്നതു് സാധാരണ തന്നെ. “അശുഭനായ ഒരാൾ ശുഭശബ്ദംകൊണ്ടു് പരാമൃഷ്ടനായി” എന്നു് പക്ഷാന്തരമുള്ളതെങ്കിലും ‘പൂർവാചായ്യാന്മാർ സിദ്ധാന്തിച്ചിട്ടുള്ളതറിയാം’, പിന്നെ, ‘യയാതി: ശുക്രകന്യായാം സസ്പഹൊ ഏകുതാംഗതഃ’ എന്നതിൽ യയാതി ഏകുതായതിന്റെ അർത്ഥവും നമുക്കറിയാവുന്നതല്ലേ? ആകയാൽ യഥാസ്ഥിതിക്കു വിപരീതമായുണ്ടാകുന്ന ഉക്തവിധമായ മറുപടികളുടെ ദോഷാരോപണം ആർക്കും ഹാനികരമല്ലെന്നു് ഏതു സൂചകർക്കുപോലുമറിയാം.

ഇനി (യം) നായന്മാരെ ശുഭഘട്ടത്തിൽചേർത്തു പറയുന്നതു് കേവലം ദുരാത്ഥ്യത്താലല്ലാതെ ഭ്രാന്തിമൂലകമായിട്ടുകൂടി ആണെന്നു് ഒരു ആഖ്യായികകൊണ്ടു ലബ്ധമാകുന്നു. ആയതു് കാശ്മീരദേശത്തിൽനിന്നുംചില ശുഭർ തെക്കോട്ടു വന്നുവെന്നും അതിൽ ഏതാനും പേർ, രാജാക്കന്മാരായിരുന്നു് യാഗാദികളിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവെന്നും ആ ഗണത്തിൽ അന്തർഭവിച്ച “ചിത്രഗുപ്തോ ദിവംഗതഃ” ചിത്രഗുപ്തനാമാവായ ആൾ ദ്യോവിനെ ആശ്രയിച്ചെന്നും അതിൽ “നാക” എന്നൊരാൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും ആ പരമ്പരയിൽ അധികം ശുഭഭൂതങ്ങളായി എന്നും മറ്റുമാണു്. ഈ രീതിക്കു് ‘നായക’ എന്നുള്ളതു ലോപിച്ചോ ദ്രാവിഡസംപ്രദായത്തിൽ ‘നാക’ എന്നു തന്നിച്ചൊള്ള നാമധേയത്തിന്റെ സാദൃശ്യത്താൽ ‘ശ്യാലസാരമേയ’ ന്യായസ്തപിതെറിദ്ധരിച്ചു് ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതാകുന്നു. എന്നാൽ കേരള സ്ഥലജാതികളിൽ ചിലരിൽ ചിത്ത (ചിത്) പാവനാദി (‘മിറാജ’ ദേശീയർ മുതലായ) ജാതിക്കാർ അനേകർ ചേർന്നിരിക്കുന്നതായി ‘സ്താമ്പാ’ദിയിൽ പറയുന്നതും, വടമൺ, മാറ്റുവടമൺ എന്നു ചിലരെക്കുറിച്ച് സുപ്രസിദ്ധമായി അറിയുന്നതുംപോലെ (മലയാള) നായന്മാരിലും മുൻപറഞ്ഞ ആഗന്തുക്കൾ വല്ലവരും ചേർന്നിട്ടില്ലെന്നു തീർച്ച പറഞ്ഞുകൂടാ. അങ്ങിനെ ഉണ്ടെങ്കിലുംകൂടി മറ്റു ചിലരിൽ ചേർന്നവരെപ്പോലെ അല്ലാതെ ചില വ്യത്യസ്തമുള്ളതായി ആ പക്ഷത്തിലുള്ളവർക്കു കിട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതുകൊണ്ടു് വ്യക്തത്തിലെ വിഭാഗത്തെ പൂർവവദംഭുവീകരിക്കുന്നു എന്നശേഷമർത്ഥമില്ല. ഇപ്പോഴത്തെ ഇരിപ്പിന്റെ വാസന പിടിച്ചവരുടെ ഹൃദയത്തെ അനുകരിച്ചു് പറഞ്ഞുവെന്നു മാത്രമേ ഉള്ളൂ.

‘ജാതിവണ്ണാശ്രമാണാംച’ എന്ന തുടങ്ങി,
‘അഭിമാനാത്മകാഃ ഷരസ്യർ ഭൂമാ വേദാന്തകീർത്തിതാഃ’

എന്ന പ്രമാണത്താലും മിഥ്യയെന്നല്ലാതെ (അസ്വാഭാവികം) വിചാരിച്ചുപോകുന്നതല്ല. നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം വേറെയാകയാൽ ഈ സംയോഗവിഭാഗങ്ങൾ അതിനൊന്നുംതന്നെ അല്ലല്ലോ. മുൻപു പറഞ്ഞ സഗരവംശീയരാജവിജയ ഘട്ടത്തിൽ ക്ഷത്രിയരെന്നാണ്. പക്ഷെ, ആ വിജയവണ്ണനയിൽ അവരെന്നല്ലാത്ത എടുക്കുകയോഗം. വൈദികവിധിയിലെങ്കിൽ മാത്രമല്ല ‘ആ വൃത്തിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന നായന്മാരെ’ക്കുറിച്ച് പറയേണ്ടതൊള്ള. ഏതായാലും, എല്ലാംകൊണ്ടും അന്യരുടെ മിഥ്യാഭാവത്തെപ്പറ്റി ഇവർ വിഷയമല്ല-നിശ്ചയം. നായന്മാർ നായന്മാർതന്നെ-പിന്നെ പൂർവരീതിയിൽ തൊഴിൽ-വല്ലവർക്കുംവേണ്ടി അറിയാതെ വല്ലതും ചെയ്തുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയതുകൊണ്ടു പറയാനിടയില്ല. ഹീനന്മാർ എന്നു അവർ നിരൂപിച്ചിരുന്നവർക്കു് ഉൽക്കൃഷ്ടാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചതായി ഋഗ്വേദാദികളിലുണ്ട്. ഇപ്പോഴത്തെ ആരുടെ തൊഴിലും ദോഷാവഹമെന്നുപറയുന്നതിന്നു് ബഹുജല്ലന്മാർക്കു്വസരവുമില്ല. ....നായർ എന്ന ശബ്ദംകൊണ്ടു് തജജാതീയരെ കുറിക്കുന്നത് ജാതിവിഭിന്നം കരമെന്നോ, ജിഹ്വയാൽ ഭേദമെന്നോ ഉള്ള വിധത്തിൽ മർദ്ദിച്ചു യോടെ സൂക്ഷിച്ചുവരുന്നവരും ആ സ്ഥലത്തെല്ലാം ബീജാക്ഷരനിർവിശേഷമായി വൃദ്ധാഗമസമ്പ്രദായമനുസരിച്ചുപാടിപ്പോരുന്ന കപോലകല്പിത ‘ശുദ്ധ’ശബ്ദത്തെ സർവ്വമാ അവ്യഭിചാരേണ ഉപയോഗിച്ചുപോരുന്നവരും ഇവരുടെ മലയാള ഭൂമിയിൽ ആദ്യമായി അടിവെച്ച കാലംമുതൽക്കു് ഗർഹിതമായ വിധംപോലും സേവാധർമ്മം മനുഷ്ഠിച്ചുവന്ന ക്രമേണ,

‘യാത്യാശ്രിതഃ കില സമാശ്രയണീയലഭ്യോ
നിന്ദ്യാംഗതിം ജഗതി സർവജനാർച്ചിതാം വാ’

എന്നുമതിൽ തലയിലേറിയിരിക്കുന്നവരുമായ ചിലരെക്കുറിച്ചെന്തിനു പറയുന്നു. കഷ്ടം! ഭൃഷ്ടഗണത്തിൽപെട്ടവർപോലും സ്വരൂപം മറന്നു ഏതാനും സമ്പർക്കദാർശ്യത്താൽ ഇവരിൽ ശുദ്ധസ ജ്ഞ ഉപയോഗിക്കുന്നത് കേട്ടാൽ മതി. ശൂന്യനഗരത്തിലെ അജ്ഞാതന്മാരായ രാജകുമാരന്മാരുടെ കഥയെ തുടർന്നുള്ള ബാലകാവ്യായിക പോലെയും ശൂന്യനായ ഒരു ഭീരുവെന്ന പോലെയും ഇതുതീരെ ഘടിപ്പാത്തതാണെന്നു ‘നായക-ശുദ്ധ’ശബ്ദങ്ങളുടെ ‘ശ്രേഷ്ഠ-നേതാവു്’,

എന്നും, 'ശുച-ശോകെ' എന്ന ധാതു നിഷ്പന്നമായ 'ഭുവിഷ്ണു വൻ-ഭാസൻ' എന്നുമുള്ള സമുദായാവയവാത്മങ്ങൾകൊണ്ടു ശ്രവണ മാത്രത്തിൽ ബോധം വരുന്നതാണ്. ഇങ്ങിനെ വരുമ്പോൾ നായന്മാർ, നായകന്മാർ എന്നീ വക ഭിന്ന പുരുഷ വിഷയമാകുന്നു എന്നു പറക തന്നെ എന്നുള്ളതിൽ വിചാരമില്ലാത്തവർ വിചാരിക്കുമായിരിക്കാം. പക്ഷേ സുപ്രജ്ഞന്മാർക്കു അങ്ങിനെ തോന്നുകില്ല, നിശ്ചയം.

'നായന്മാർ, നായന്മാർ' തന്നെ എന്നുള്ളതിൽ മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം ഭ്രമമുലകമായിട്ടു കൂടിയാണീവിധ നാമകരണമെന്നതു വളർത്തുമായിരിക്കുന്നില്ല. അങ്ങിനെയെങ്കിൽ അറിയുന്നതുവരെ ആയിരിക്കുമല്ലോ ആ വിധ ഗ്രഹണം, ഏതജ്ഞാതീയർ മിക്കവരും തന്നെ ശുഭ്രന്നെ പറയുന്നതിനെ ബലമാക്കി വല്ലതും ചിന്തിക്കാമെന്നുവെച്ചാൽ അതു സാരമാക്കാനില്ല. എന്തെന്നാൽ,

'ഗതാൻഗതികൊ ലോകൊ ന ലോകഃ പാരമാത്മികഃ'

എന്ന രീതിക്കു പരമാത്മഗ്രഹണപൂർവകമല്ലാത്തതിനാലാകുന്നു. പിന്നെ അംഗീകാര്യമായുള്ളതു അഭിജ്ഞന്മാരുടെ പക്ഷവും ആയതു വ്യാധകലത്തിൽ വളർന്ന രാജകുമാരന്റെ കഥപോലെ എന്നാൽ

'രാജസുന്ദോസ്മൃതിപ്രാപ്തേ വ്യാധഭാവോ നിവർത്തതേ',

എന്നവിധം ബോധാവസ്ഥയിലുള്ളതുമെ സാരമാക്കാനൊള്ള. ഇതിലെ ജാതിപോലെ മുൻപറഞ്ഞതിലുള്ളതും ആരോപമാത്രമാകയാൽ ദൃഷ്ടാന്തത്തിനു വിഷമതയില്ലാത്തതാകുന്നു. ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും ഭേദപ്പെടാത്ത ജാതി ജാതിയോ? പ്രാതിഭാസികം കൂടി അല്ലാതിരിക്കുന്നു, വ്യാവഹാരിക (മായ) ഗോതപാദി ജാതി ജഗന്നിയന്താവറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതുതന്നെ. അല്ലാത്തുള്ള അന്തർജാതി മനോമയമാകയാൽ ജീവകല്പിതമൊ, ഭ്രമമോ തന്നെ. പിന്നെ ബന്ധുക്കൾ, ഭേദക്കാർ മുതലായവരെപ്പോലെ ഒരുമിച്ചുകൂടുന്ന ജാതി എല്ലാ നാട്ടു കാക്കുമിരിക്കും. വേദത്തിന്റെ ആദികാലത്തിൽ ജാതി ഇല്ലായിരുന്നു എന്നാണ്. പിന്നെ ഗൃഹവേദത്തിലെ തന്നെ (ഐതരേയ) ബ്രാഹ്മണകാലത്തിൽ ഈ വിഭാഗം ഉള്ളതായി കിട്ടുന്നു.

'ഋഷയോ വൈ സരസ്വത്യാം സത്രമാസത'

എന്നു തുടങ്ങി അവിടെ ഇദ്വയന്റെ പുത്രനായ 'കവഷനെ'

യൂത്ത്നായി അബ്രാഹ്മണനായ ദാസീപുത്രനെങ്ങിനെ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ദീക്ഷിക്കുന്നെന്നു പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു് ബഹിഷ്കരിച്ചു് ഒരു മരുഭൂമിയിൽ ദാഹപീഡിതനായി മരിക്കട്ടെന്നു വെച്ചുകൊടുത്തു് മറ്റും പറയുന്നു. കൌഷീതകി ബ്രാഹ്മണത്തിലും

‘മാധ്യമാഃസരസ്വത്യാംസത്രമാസത—
തദ്ധാപി കവഞ്ചോ മധ്യേ നിഷ്സാദഃ’

എന്നാദിയായതിൽ ഗുൽസമദാദി ഗുഷിമാർ ദാസീപുത്രനായ നിന്നോടൊരുമിച്ചു് (ഞങ്ങൾ) ഭക്ഷിക്കയില്ലെന്നു കവഞ്ചനെ ആട്ടിയിറക്കി എന്നും അദ്ദേഹം ‘പ്രദേവത്രാ’ എന്ന അപൊനപത്നീയം കണ്ടുപിടിച്ചു് സരസ്വതിയെ സ്തുതിച്ചു് ദേവതാപ്രസാദത്താലതിവിശിഷ്ടനായി വരികയാൽ ടി ഗുഷിമാർ ചെന്നു് ‘അല്ലയോ ഗുഷിയാ യുള്ളോവെ’ എന്നു പറഞ്ഞു നമിച്ചു ക്ഷമായാചനംചെയ്തു അഗ്ര്യസ്ഥാനം നൽകിയെന്നു പറയുന്നുണ്ടു്. അവിടെ കവഞ്ചന്റെ ഗുഷിത്വം ജന്മബന്ധത്താലുള്ളതല്ലല്ലോ. ഇനിയും ഐതരേയത്തിൽ തന്നെ മറ്റു താഴ്ന്ന ജാതിയായി പറയുന്നവരുണ്ടായതിനെക്കുറിച്ചു് അടിയിൽ വരുംപ്രകാരം കാണുന്നു—7-3-13. “ഹരിശ്ചന്ദ്രോഹ വൈധസ ഐക്ഷ്യാകോ രാജാ അപുത്ര ആസ, — ഇക്ഷ്യാകവംശത്തിൽ വൈധസനായ ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ അപുത്രനായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു, എന്നു തുടങ്ങിയതിൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രനു വരണന്റെ പേരിലുള്ള പ്രാർത്ഥനയാലുണ്ടായ പുത്രനെക്കൊണ്ടു് വരണനെ യജിഷ്ഠായ“കയാൽ ജലോദരം പിടിപെട്ട സമയം ആ പുത്രൻ വന്മത്തിൽനിന്നും വിലയ്ക്കുവാങ്ങി പകരമായി വരണനു യാഗം ചെയ്വാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ പുറമെ കൈയ്ക്കുള്ളിലി വാങ്ങി കത്തിമുറിക്കാനായി കത്തിയും തീക്ഷ്ണമാക്കി അടുക്കുന്ന അജീഗത്ത്നെന്ന പിതാവിനെക്കണ്ടു് പശുബന്ധം അടഞ്ഞു് മൃഗാവിശേഷം ഹിംസിക്കപ്പെടാൻ പോകുന്ന ശൂന്യശേഫൻ ദേവന്മാരെ ശരണമടയാമെന്നു കരുതി

- (1) ‘കന്യകാനംകതമസ്യാമൃതാനാം’
- (2) ‘അഗേർവയം പ്രഥമസ്യ’
- (3) ‘അഭിത്യാദേവസവിതരഃ’

ഇത്യാദി ഗുക്കുകളെക്കൊണ്ടു് ദേവാഗ്രനായ പ്രജാപതി, അഗ്നി, സവിതാപു് മുമ്പായ ദേവന്മാരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു് ഹരിശ്ചന്ദ്രനോടു കൂടി നിർബാധനായതു കണ്ടിട്ടു് ദേവപ്രസാദവിശിഷ്ടനായ ഇദ്ദേഹത്തെ വിശ്വാമിത്രന്റെ പ്രഥമപുത്രസ്ഥാനത്താക്കാമെന്നതിന്നു പ്രതി

ബന്ധം ചെയ്ത മധ്യഹരന്റെ അഗ്രജനായ തന്റെ 50 വരെ പുത്രന്മാരെ വിശ്വമിത്രൻ ശപിച്ചു, അസ്ര, പുണ്യ, ശബര, പുളിന്ദ മുതിബന്മാരാക്കി'', എന്ന് ഇതിലും മുൻപോൽ ആരോപം കൊണ്ട് ജാതി ഏപ്പെട്ടതായി വരുന്നു. വേഷപ്പകർച്ച കൂടി ഉണ്ടായി എങ്കിൽ വസ്തുതയാ ധരിക്കാമായിരുന്നു.

“വണ്ണാശ്രമവിഭാഗം ച ത്രേതായാംകൃതവാൻപ്രഭുഃ
യജ്ഞപ്രവർത്തനം ചൈവ പശുഹിംസാവിവർജിതം”

എന്ന ഗായത്രിതന്ത്രപ്രകാരം നോക്കുമ്പോൾ ത്രേതായുഗംവരെ ജാതി (വിഭാഗം) ഇല്ലായിരുന്നു എന്നായി.
ഇനിയും

“ഏകവർണ്ണമിദംപൂർണ്ണംവിശ്വമാസീദ്യധിഷ്ഠിതഃ!
കർമ്മക്രിയാവിശേഷേണ ചാതുർവണ്യം പ്രതിഷ്ഠിതം”—

ലോകമാകെ ഒരുവണ്ണം (ജാതി) ആയിരുന്നു എന്നും പ്രവൃത്തി ഭേദത്താൽ നാലായി എന്നും കാണുന്നു. മുൻപുപറഞ്ഞ വേദബ്രാഹ്മണത്തിലേതിനും, മുന്നഭിപ്രായമെന്നെ വരാൻ തരമുള്ള.

“ഹിംസാന്തര ക്രിയാലുബ്ധാഃസർവകർമ്മോപജീവിനഃ
കൃഷ്ണാഃശ്വചപരിഭ്രഷ്ടാസ്സേദിജാഃ ശുഭ്രതാംഗതാഃ”—

ഹിംസാവ്യാജാദി ക്രിയാതൽപരരായി ശൗചാചാരവർജിതരായി കൃഷ്ണവർണ്ണമുടയവരായി എന്തും ചെയ്യുന്നവരായിട്ടുള്ള ദ്വിജന്മാർ ശുഭ്രരായി ഭവിച്ചു എന്നതുകൊണ്ട് വിഭാഗം ഗുണത്താലെന്നതു രൂഢമായി. ഗുണാനുസാരമുള്ള ജാതി, രത്നങ്ങൾ, ഗജങ്ങൾ, നാഗങ്ങൾ മുതലായി സകലത്തിനും രത്നപരീക്ഷ, ഹസ്തയാ യർവേദം, നാഗോല്പത്തി മുതലായതിലും പറയുന്നതിനാൽ എല്ലാം വിശദംതന്നെ. തൊഴിൽ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നത് സകല രാജ്യക്കാർക്കു മുണ്ടല്ലോ. അതിന്റെ വില പരക്കെ അറിയുന്നതാകയാൽ പറയേണ്ടതില്ല. ‘പദ്ഭ്യോ ശുഭ്രോ അജായത’ എന്നപോലെയുള്ള ദിവ്യമന്ത്രം കൊണ്ട് വൈശ്വാനരന്റെ അംഗമായി ഇവ എന്നല്ല എല്ലാവരെയും ചേർത്തു പറയുന്നു എന്ന് തന്നെയാകുന്നു സൃഷ്ടി പ്രക്രിയാനുസാരം നോക്കുമ്പോൾ വിവക്ഷിതമായ അർത്ഥം കിട്ടുന്നത്.

‘അഗ്നിമൂലാ ചക്ഷുഷീചന്ദ്രസൂര്യൗ.....

പദ്ഭ്യോ പൃഥിവീ ഹ്യേഷ സർവാന്തരാത്മാ’

ഈ പരമപുരുഷന്റെ മൂലാവസ്ഥ അഗ്നിയും (ദൃലോകവും) നേത്രങ്ങൾ ചന്ദ്ര സൂര്യന്മാരും എന്നാദിയായി പാദങ്ങൾ (ഒള കൊണ്ട്

പൂമിവിധുണ്ടായി) പൂമിവിധുമാകുന്നു എന്ന് ഉപനിഷത്തും ഈ അഭിപ്രായത്തെ തന്നെ പറയുന്നു. ഇതുകൊണ്ടും മുൻപ് പറഞ്ഞ സൂക്താർത്ഥത്തിൽ വിപ്രതിപത്തിയില്ലാത്തതാകുന്നു. പക്ഷപാതം ഇപ്രകാരമുള്ള അർത്ഥത്തെ വെളിവാക്കുന്നതല്ല എന്നുള്ളത്. എന്നാൽ എല്ലാവരുടെയും ആലോചനയിൽ ഉള്ളതുതന്നെ. ഇങ്ങിനെ അല്ല വേദവചനാഭിപ്രായമെങ്കിൽ മുൻകാണിച്ച പ്രമാണങ്ങൾക്കുവരുത്തിയേക്കാം.

‘ഗുണകർമ്മവിഭാഗശഃ

എന്ന ഭഗവദ്ഗീതോപനിഷത്തിനുമൊക്കുന്നതല്ല. അന്നു ഗുണകർമ്മാണുസാരം ജാതി തിരിച്ച ഋഷിമാർക്ക് വലുതായ ലക്ഷ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അന്നു എല്ലാ ജാതിക്കാർക്കും യഥായോഗ്യം ഉച്ചനീച സ്ഥിതികൾ വരുമായിരുന്നു.

“യോനധീത്യ ദ്വിജോ വേദമന്യത്ര കരുതേ ശ്രമം—

സ ജീവന്നേവ ശുഭ്രത്വമാശു ഗഹതി സാന്നധഃ”

വേദാഭ്യയനാദി കൃത്യനിഷ്ഠയെ വിട്ട് അന്യത്രശ്രമം ചെയ്യുന്ന ദ്വിജൻ (ബ്രാഹ്മണൻ) ജീവിച്ചിരിക്കവെ കുടുംബത്തോടെ ശുഭ്രനായിത്തീരുന്നു, എന്നു തുടങ്ങി അസംഖ്യം സ്തുതിവചനങ്ങളെ അനുസരിച്ച് ജാതിയിൽ കുറയുക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. അതൊക്കെ പോയി വന്നു വന്നു വിഷകൃമിന്യായത്തിലായിട്ട് അന്യായ റൂംസായി ജാതി സ്ഥിതി ആകുപ്പാടെ ഒരു മട്ടായി. ഇനി

“കരണസ്യസുതാ ജാതാ നാഗോ നാമശ്ച ദാസകഃ”

എന്ന കലദീപികയിലെ നാഗശബ്ദത്തേയും ‘നാ(യ)കനാഗ’ ശബ്ദത്തേയും ഏകീകരിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. അങ്ങിനെയുള്ള പക്ഷത്തിൽ പോലും ഇവരിൽ ചേർന്നവർ വൈശ്യരായി ഇവരുമങ്ങിനെ ഒന്നല്ലെ ആകും? മേലേ നാഗനാമാദികളുടെ സഹോദ്രാതാക്കളോ ദത്തന്മാരും മറ്റുമൊന്നെല്ലാം. പേരിന്റെ സാദൃശ്യത്തെക്കുറവു ആഗമനത്തിനു തന്നെയാണു് പ്രാമാണ്യം. പ്രമാണപത്യാലോചനയിൽ ഇവർ വൈശ്യർ പോലുമല്ല. എന്നാൽ, കൃത്യഗുരും മുതൽക്കൊ ശേഷമൊ മലയാളമടക്കി വാണിരുന്ന കേരളീയ ഭൂപവംശത്തിലുള്ള ക്ഷത്രിയവർഗ്ഗമാകുന്നു എന്ന് ചില മാനുന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിനു പുറമെ പ്രമാണാനുഗൃഹീതമായിട്ട് കൂടി വരുന്നുണ്ടു്. തച്ചേത്തു മൂന്നാംകൂറു കൈമൾ ശങ്കര ക്രോഡര (ശങ്കരൻ

കൊതക്കൈമൾ) തച്ചടയ കൈമൾ മുതലായവരുടെ അപരിഹേദ്യങ്ങളായ പ്രാബല്യ വൈശിഷ്ട്യാദികളുടെ അവിമരിന്നശ്രുതി സംപ്രദായങ്ങൾ ഇവരുടെ പൂർവാവസ്ഥകൾക്കു് ധാരാളം ലക്ഷ്യങ്ങൾ തന്നെയല്ലെ? കരകങ്കണദർശനത്തിന്നു കണ്ണാടി വേണമോ? അലക്സാണ്ടർ മഹാരാജാവിന്റെ ആക്രമണവേളയിൽ രാജപുത്രാണാവിൽനിന്നും ഓടിപ്പോന്ന ക്ഷത്രിയരുടെ സന്താനങ്ങളാകുന്നു നായന്മാർ എന്നു ചിറയ്ക്കൽ ഇളയ തമ്പുരാൻ അവർക്കു 'മലയാളത്തിലെ നായന്മാർ' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് താഴെ വരും പോലുള്ള ഉഡെപ്പൂരിന്റെ ഛായയുള്ള ഉഡേശവാദിശബ്ദാത്മ പ്രതീതിയാലോ, വേറെ പ്രമാണത്താലോ ആയിരിക്കാം. എന്നാൽ അവർ വന്നപ്പോൾ ആഭ്യനിവാസികളായ ഇവരോടു് ചേർന്നതായി വരാതെ ഇടയുള്ളു. മുൻകാലങ്ങളിൽ അനേകർ വന്നും പലരിലും ചേർന്നും പോയിട്ടുണ്ടെന്നും ഇക്കാലമായതു് പ്രയാസമെന്നെയുള്ളു എന്നും പലരേയും കുറിച്ചു് ചിന്തിച്ചാലറിയാം.

“നിഃസ്വാധ്യായവഞ്ചകാരാഃകൃതാസ്തേന മഹാത്മനാ”
എന്നാദിയായി

“ദാർവാശോളാഃസകേരളാഃസർവൈതെക്ഷത്രിയാസ്താത—
ധർമ്മസ്തേഷാംബഹിഷ്കൃതഃ”

ഇത്യന്തമായ സഗരരാജകഥയിൽ കേരളീയരെ വേദാധ്യയനാഭ്യന്ധികാരികളാക്കി ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട ക്ഷത്രിയരായിട്ടാണു് പറയുന്നതു്. ഇതു നോക്കുമ്പോൾ അക്കാലത്തിന്നു മുൻപുതന്നെ ആയുന്മാർ വന്നു് ഇവരേയും ചാതുർവർണ്യവ്യവസ്ഥയിലുൾപ്പെടുത്തിയെന്നോ, അവരിൽ തന്നെ വ്യവസ്ഥ ഏപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നോ, അതും കൊണ്ടായിത്തീരുന്നു. അടിയിൽ വരുംപ്രകാരം ആയുന്മാർ കുടിപാപ്പാനായിവന്ന കാലം പിന്നീടെന്നു വെളിവാകുന്നതിനാൽ രണ്ടാമതുപക്ഷമാണു് ബലപ്പെടുന്നതു്. അന്നെല്ലാം രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്നവർ ഈ നായന്മാർ തന്നെ ആയിരുന്നതിനാൽ മറ്റു കല്പനയ്ക്കു മിടയില്ല.

‘കേരളക്ഷത്രനാകേന്ദ്ര’

എന്നു കാണുന്നതും സോമവംശാദി ആഗന്ത്യപുരുഷചൂഡാമണികളിൽ നിന്നും സുകരമായി പൃഥ്വക്കുറിച്ചു് ഇവരെ അറിയുന്നതിൽ സഹായിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു. ആയുന്മാർ ദക്ഷിണദേശകോടി കൈവശപ്പെടുത്തിയ സമയം തദ്ദേശവാസികളെ തങ്ങളുടെ മതത്തോടു് മുഴുവനും യോജിപ്പിപ്പാനും ഭാഷയെ നിമ്നലംഘയ്ക്കുവാനും

മൊന്നും സാധിച്ചില്ലെന്നല്ല ഇവരുടെ ദ്രാവിഡാദിഭാഷകളേയും വിദ്യകളേയും അവർ പഠിക്കേണ്ടതായിട്ടു കൂടിവന്നു എന്നു ഡാക്ടർ ബേഡർക്കർ 'ദക്ഷിണേതിഹാസ'ത്തിൽ പറയുന്നു. ഇതിനാലത്രെ ഉത്തരദേശഭാഷകളുടെ ഛായ ദ്രാവിഡാദി ഭാഷകൾക്കില്ലാതിരിക്കുന്നത്. അതു നില്ക്കട്ടെ, പൂർവസ്ഥിതിയെ വെളിവാക്കുന്നതായ മലയ(ാ ചല)ഖണ്ഡത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി അല്പം പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

“സുബ്രഹ്മണ്യാൽ സുരാഷ്ഠാന്തമുദ്ധ്യത്യ ഭാഗ്വവോമുനിഃ
സ്ഥാപയാമാസ തീർത്ഥാദീംസ്തത്രതത്ര സുപുഷ്പണ്യദാൻ”

എന്നാദിയായി അതിൽ ഭഗവാൻ ഭാഗ്വവരാമൻ സുബ്രഹ്മണ്യം തൊട്ട് സൗരാഷ്ട്രദേശം വരെ അബ്ധിയിൽ നിന്നുദ്ധരിച്ചിട്ട് അവിടവിടെ തീർത്ഥാദികളേയും മറ്റും സ്ഥാപിച്ചു എന്നു പറയുന്നു. മറ്റു ചിലതിൽ സിന്ധുനദിവരെയും അതുത്തി പറയുന്നുണ്ട്. പിന്നീട് അതിൽ തന്നെ 'നാസിക'വരെ ഒരുതുത്തി പറയുന്നതിനാലൊരു ന്യൂനതയാവാന്നില്ല. പുരാണത്തിലല്ല ലോകത്തിലും ഇന്നതിന്നുമിന്നതിന്നുമെന്നു പറയാറുണ്ടല്ലോ. പിന്നീട് ശ്രീപരശുരാമൻ തപസ്സിനു പോയശേഷം അവിടെ വലിയ ക്ഷാമമുണ്ടായി പ്രജകളെല്ലാം പത്തു ദിക്കിലേക്കും പുറപ്പെട്ടതിൽ ചിലർ യാതൊരിടത്തും നിളാ, ഫുല്ലാ, കല്ലാ, ഭാർഗ്ഗവീ മുതലായ നദികളുള്ളതായും ക്ഷുത്തുഷ്ണാദിബാധകൾ ഇല്ലാത്തതായും ഇരിക്കുന്നൊ, അങ്ങിനെയുള്ള മലയാചലമെന്നു പ്രസിദ്ധമായ നാട്ടിലേക്ക് വന്നു എന്നും ആ ആഗത്തുകൾ കാശ്മീരികഗോനന്ദന്റെ (പക്ഷേ കാശ്മീരികരാജാവായ ഗോനന്ദൻ മൂന്നാമന്റെ) സഹജീവിയായി ഖരവംശ്യനായി കേരള ക്ഷത്രനാകേന്ദ്രവായ 'കംകലേന്ദ്രൻ' എന്ന രാജാവിന്റെ ആശ്രയത്തിൻ പേരിൽ വലിയ സ്ഥാനമാനങ്ങളെ ലഭിച്ചുവെന്നും പറയുന്നു. (ഖരനേതെന്നു തീർച്ചയാകുന്നില്ല. നികംഭന്റെയും ബാണാസുരന്റെയും വംശത്തിലുള്ള നൃപന്മാരുടെ വകയായ പ്രാചീന ലിപികൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്ത കാണകയാൽ ഇതും രക്ഷഃ പതിയായിരുന്ന ഖരൻ തന്നെ എന്നു തോന്നുന്നു.) മൂന്നാമത് ഗോനന്ദൻ വ്യാകരണകർത്താവായ ചന്ദ്രാചായ്ന്റെ കാലത്തിനടുത്തുള്ള ആളും ഹേളാരാജീയപ്രകാരം ചന്ദ്രാചായ്ന്റെ ശ്രീഭർതൃഹരിയുടെ ഗുരുവായ വസുരാതന്റെ സതീർത്ഥ്യനും ആകയാൽ ആയ്ത്താർ വന്നത് ഭർതൃഹരിയുടെ സോദരനായ ശ്രീവിക്രമാദിത്യ മഹാരാജാവിന്റെ കാലത്തിനടുത്താകുന്നു എന്നു വരുന്നു.

ദക്ഷേഷാഡേശപരകംദലന്റെ

(തച്ചടയകൈമുളുടെ) വംശത്തിൽ കാർത്തവീയ്യ പ്രതിമനായിട്ടും

യാതൊരുവകൾ ക്ഷത്രശബ്ദമംകരിച്ചതൊ, എന്നിരിക്കുന്നു. അപ്രകാരമുള്ളതായിട്ടും വീരകംഭവനെന്നൊരു നരപതി ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും ശംഖപാലകലോത്ഭുതനായി മുക്താത്മാവായ ആ ഭൂകല്പതരവിന്റെ പൃത്തി അന്യ ഭൂർലഭയായിരുന്നു എന്നും പറയുന്നു.

“അനന്തൊ ഗുളികശ്ചൈവ വാസുകിഃശംഖപാലകഃ”

എന്ന നാഗോല്പത്തിപ്രകാരം വാസുകിശംഖപാലനാഗന്മാർ ക്ഷത്രിയാന്വയന്മാരാകയാൽ ശംഖപാലനാഗവംശക്കാരനും ക്ഷത്രിയനാകാൻ തന്നെ ന്യായമുള്ളു.

മൂലം =

“തത്ര കാലേദ്ധിരാജസ്യ ദക്ഷോഭേശ്വരകംഭവഃ
വംശേഭവേന്മാമാന്യഃശൂരോ നാക്രാന്തവിക്രമഃ
കാന്തവീര്യ്തുവക്ഷാഭൂപീരകംഭവഭൂപതിഃ
ക്ഷത്രശബ്ദോ യത്ര നനംക്ഷതാത്ത്രായതഇത്യതഃ=
യതിഭൂയംഗതോഭൂത്സബ്രഹ്മരാതസുതോപമഃ
ശംഖപാലകലോല്പന്നോ ധരണീകല്പഭൂതഃ”

* കാഷ്ഠമീര മഹാരാജാവിന്റെ ജാമാതാവായിരുന്നു പിന്നീട് രാജാവായി ഭവിച്ച ഭൂർലഭവേലുനൻ കാക്കോടനാഗപുത്രനായിരുന്നതിനാൽ മുൻപറഞ്ഞതു് അസംഭാവിതമെന്നു വരാനില്ല. പിന്നീട് വളരെക്കഴിഞ്ഞു മുൻപുവന്ന ക്രോഡവൂരന്മാർ മുതുലായവർ

‘ശംകരക്രോഡസംശ്രയാഃ’

ശംകരൻ കോതയുടെ (മിക്കവാറും തച്ചേത്തു മൂന്നാംകുറുകൈമളുടെ) സഹായത്താലും വേദനാരായണന്റെ ആശ്രയബലത്താലും രാജാക്കന്മാരായി എന്നും പറയുന്നു. പിന്നെ ഇവർ രാജ്യവിച്യുതന്മാരായി അന്യവംശക്കാർ നൃപന്മാരാകുമെന്നും അപ്പോൾ കാക്കോടവംശ്യനായ ലോല്ലാഭിത്യനാൽ ഇവർ പരാജിതരാകുമെന്നും മറ്റും പറയുന്നു. ഈ ലോല്ലാഭിത്യൻ (രാജതരംഗിണിയിലെ) കാശ്മീരികളിതാഭിത്യനായി വരാമെന്നു തല്പ്രമാനകം കൊണ്ടു് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പേരിന്റെ അല്പമായ രൂപഭേദം സാരമില്ല. വായുപുരാണത്തിലെ പുളോമാവിയാണു് വിഷ്ണുപുരാണത്തിലെ പുളോമാർച്ചിസ്സു് എന്നു് ഡാക്ടർ ഭണ്ഡർക്കർ പറയുന്നു. ഇങ്ങനെ സാധാരണവരുന്നമുണ്ടു്. ലളിതാഭിത്യന്റെ ദക്ഷിണദിഗവിജയത്തെക്കുറിച്ചു് താഴെ വരുംപ്രകാരം പറയുന്നു. —

* അനുബന്ധം നോക്കുക.

‘ക്ഷിതിദൃഢാക്ഷിണാത്ത്യാനാം തിക്തജ്ഞാപനായ സഃ
പുച്ഛംമഹീതലസ്സശിചക്രേ കൌപീനവാസസി’

ഇതു മുകിലന്റെ ചില ദുരാചാരവ്യവസ്ഥാപനം പോലെ വരാവുന്നതെന്നു നമുക്കറിവുള്ളതാണല്ലോ. കൌപീനവാസസി എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുകൊണ്ട് സ്ഥലം മാറ്റമില്ല. മുൻകാലങ്ങളിൽ ഇങ്ങിനെ അല്ലായിരുന്നു എന്നു പ്രമാണമുണ്ടുതാനും. നായന്മാരുടെ പൂർവാവസ്ഥയേയും മറ്റും കുറിച്ചുള്ള വിശേഷവിസ്താദി ‘പ്രാചീന മലയാള’ മുഖേന അറിയാവുന്നതാകയാൽ ചുരുക്കുന്നു. ഇതിനാൽ, സാമാന്യ വിശേഷാകാരത്തിൽ, ‘ഇതുദണ്ഡം’ എന്നു ഗ്രഹിക്കും പോലെയും ബ്രാഹ്മണവസിഷ്ഠനായ പ്രകാരവും മറ്റു മാന്യന്മാരെ (ബ്രാഹ്മണാദികളെ) തിരിക്കുംവണ്ണം ഇവരെ ക്ഷത്രിയാംഗങ്ങളെന്നു സാമാന്യമായി വ്യവസ്ഥാപിക്കാവുന്നതും വിശേഷജിജ്ഞാസ ഉള്ള പക്ഷം കേരളക്ഷത്രിയനായകനെന്നു ഖണ്ഡിക്കാവുന്നതും (വ്യവചേദിക്കാവുന്നതും) ആകുന്നു എന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള മലയാള ക്ഷത്രിയരാജാമ്പയജന്മാരായ നായന്മാരുടെ പൗരോഹിത്യം അവരന്മാരെന്നു സംസ്കൃതത്തിൽ പറയാറുള്ള പുരോഹിതന്മാർക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു പലദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാലും തെളിയുന്നുണ്ട്. ഈ കൃത്യം ഏതാനും ചിലഭേദഗതികളോടു കൂടി അന്നുള്ള നായന്മാരിൽ തന്നെയാണു് സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നതു്. പിന്നീടു് ഇവിടെ വന്നവരായ ബ്രാഹ്മണർക്ക് സ്ഥിരവാസത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങളും ആശ്രയസ്ഥാനവും ലഭിച്ചതോടുകൂടി അവർ ആഭിജാത്യമുള്ളവരെന്നു വിചാരിക്കപ്പെടുകയും ഈ പൗരോഹിത്യം അവരിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇണങ്ങർ നടത്തിയിരുന്ന വിവാഹകൃത്യപ്രതികൃതി (ഹായ) യായ (താലി) കെട്ടു തൽകത്താവിന്റെ ആശുചദീക്ഷ, പിണ്ഡക്രിയ, മുതലായവ നടത്തിവരുന്നതിനുള്ള അസുകരത നിമിത്തമാകുന്നു ആയതു് എന്നു ഞങ്ങളുടെ ഓർമ്മയിൽ ചിലർ മാറ്റിപ്പെടുത്തുകൊണ്ടു് ദൃഷ്ടാന്തമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. ശ്രാദ്ധകാലത്തിൽ ഇണങ്ങന്റെ കൃത്യം (ശ്രാദ്ധഭക്തി) പുരോഹിതൻ നടത്തിയിരുന്നു. ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടഫലങ്ങളാകുന്ന കൃത്യങ്ങളിൽ കർമ്മധർമ്മാഭിനേതാവായി സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന ആൾ എന്നു പുരോഹിതശബ്ദത്തിനു് അവയവാർത്ഥമാകുന്നു. ഈ ഭോജനം അവരുടെ മാന്യസഹോദരർ പൂർവ്വതൽ രചിക്കായ്കയാൽ ക്രമപ്രാപ്തഗതിഭേദത്തിനു് തല്ലാലം അവരെ തിരിച്ചു വെച്ചു പ്രബലജനകൃത്യാനുരോധമായി ഭേദപ്പെടുത്തുന്നതിനു് ക്ലിപ്തസമയത്തിൽ ഒരു നിയമവും ഏല്പിക്കുന്നതാകുന്നു, ആയതു് അഥർവവേദത്തിലെ ശ്വേതയാഗവിധി, മനു മുതലായവരുടെ

‘പഞ്ചപഞ്ചനഖാ ക്ഷേപാഃ’

എന്ന പരിസംഖ്യാ വിധി

‘ശുക്രാദിസ്തർന്നേസ്താനം’

എന്നു തുടങ്ങിയ സ്തോത്രവിധി എന്നിവപോലെ പൂർവ്വാവസ്ഥയെ ഏറെക്കുറെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കും. എന്നാൽ, ശ്രാദ്ധക്ഷേപം നിമിത്തമാകുന്നു തിരിച്ചതെന്നാണ് ആ നേതാക്കളുടെ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി കേരളമാഹാത്മ്യാദികന്താക്കൾ പ്രകാരഭേദത്തിൽ പറയുന്നത്. ഇപ്രകാരമല്ലാതെ വിരോധികോടിയിൽ അന്തർവേദിച്ചവർ പറയുന്നില്ലെന്നുള്ളതു് ആർക്കും അതീന്ദ്രിയമായ ഒരു വിഷയമല്ല. വടക്കൻ ദിക്കിൽ ചില സ്ഥലത്തു അടുത്ത (80-മാണ്ടിനകമുള്ള) കാലങ്ങളിൽ ചില മാടമ്പിമാർ ശ്രാദ്ധം കഴിക്കുന്നതിനോടു് അഭിമുഖമായിരുന്നുകൊണ്ടു് പുരോഹിതൻ ശ്രാദ്ധഭോജനം ചെയ്യുന്നതും മറ്റും ഗോപ്യമായി നടന്നിട്ടുള്ള സംഗതി അല്ലായിരുന്നു. പണ്ടു് ജാബാലനെന്ന ഋഷി ഉപനയനപൂർവ്വം വിദ്യകൾ പഠിക്കുന്നതിനായി ഒരു മഹഷിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നസമയം തജജനകഗോത്രാദി വിഷയമായുണ്ടായ പ്രശ്നത്തിനു് അവയൊന്നും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തവയാണെന്നും, തന്റെ ജനയിത്രി പലരേയും പരിചരിച്ചിരുന്ന കാലത്തിലുത്ഭവിച്ച താൻ ജാബാലനാകുന്നു എന്നൊന്നല്ലാതെ യാതൊന്നും അമ്മയുംകൂടി അറിയുന്നില്ലെന്നും പറഞ്ഞതിൽ, സത്യം പറകയാൽ സത്തുഷ്ടനായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ ആ ഗുരുവിന്റെ അടുക്കൽ നിന്നും ദീക്ഷാവിധി പ്രകാരം സകല വിദ്യകളും ലഭിച്ചതായി നമ്മുടെ പരിശുദ്ധമായ വൈദികഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ശിരോഭാഗങ്ങളിൽ കാണുംപോലെ പ്രായമായ ശേഷം ഉത്തരദേശങ്ങളിൽ (ലാഹോർ, വുറാവനം, കാശി മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ) സഞ്ചരിച്ചു് രാമാനുജവൈഷ്ണവന്മാരിൽ നിന്നു് വിശിഷ്ട സംസ്കാര (ഉപനയനാദി) പൂർവകം ദ്വിജത്വം പ്രാപിച്ചു് ബഹുവിധ വിദ്യാപാരീണനായി വന്നിരുന്നു് ശാസ്ത്രാലോചനയിൽ പല മാന്യന്മാർക്കും ഒരു ഗുരുവായ കൃഷ്ണപണ്ഡിതരെന്ന മാനവമാടമ്പിയുടെ കടംബത്തിൽ തന്നെ വെച്ചു്, വെച്ചൊക്കി അതിൽനിന്നും ഉപാദ്ധ്യായന്മാർ അടുത്ത കാലം വരെ ക്ഷേപിച്ചിരുന്നു. അക്കാലത്തു് രൂപഭേദം വരുത്തിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു് ആ വർഗ്ഗക്കാർ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും അന്നു സാധിക്കാതെ ഈയിടെക്കു് ഒരു വിധം അവർ സിദ്ധസമീഹിതന്മാരായി വന്നിരിക്കുന്നതു് ക്രമത്തിലെ ഗതി വൈരൂപ്യത്തിനു് ഒരു ദൃഷ്ടാന്തവും, ഇതു വാസ്തവവും ആകുന്നു. മേല്പറഞ്ഞ വൈദിക ലൗകിക വൃത്തങ്ങളിലെ ആ ചായ്വന്മാർ രണ്ടും മറ്റു ചില ‘രൈകപൻ’ മുതലായ ഋഷിമാരെപ്പോ

ലെ എങ്കിലും ദ്രവ്യാഭ്യുദീലാഷത്തിന് കേവലമധീനന്മാരാകാതെ ഇങ്ങിനെ ചെയ്തുകയാൽ

‘ഭൃതകാല്യാപകർ’, ‘ഗ്രാമയാജകർ’

എന്ന ആക്ഷേപത്തിന് വിഷയമല്ല. അധികാരവിഷയത്തിൽ നിർബന്ധമില്ലാത്തവർ വേദാഖ്യായികകളിലും ഇന്നും ചിലർ ഉണ്ട്. ഈ കഥകൾ വിവരിച്ചെഴുതിയത് ചില അപൂർവതയെ കാണിക്കാനല്ലാതെ മറ്റൊരാളിനിവേശത്താലും അല്ല. ആകയാൽ, അതിപ്രസംഗശബ്ദകാവസരമില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. അക്കാലത്തു് അടുത്ത ഒരു പുരോഹിതനോടു് ചോദിച്ചതിൽ ‘ഹല്ലാ’ നദിക്കു (പാഴ്പ്പഴക്കു) വടക്കുള്ളവർ അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നു എന്നല്ലാതെ അവർ അപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കയില്ലെന്നു സമാധാനം പറഞ്ഞുകളഞ്ഞു. ഇതു ഒരു ‘കുശകാശാലംബനകല്പ’മാണു്—

ഇങ്ങിനെ താന്താങ്ങാക്കായപോൽ ഓരോ വർഗ്ഗക്കാർ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു് ഇവർക്കു് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ ഔദാസീന്ദ്യവും, പ്രമാദവും ഒന്നും വന്നു കൂടാത്തതാണു്. മുഖം നോക്കുന്നതു് ഒരാൾക്കു മാത്രം അട്ടിപ്പറ്റാണോ? കഷ്ടം തന്നെ! ഇവരുടെ ദയാബുദ്ധിയൊ നിരഭിമാനമൊ, എന്തൊ? അവരെ അനുകരിക്കാതിരുന്നാൽ വിഘടിക്കുമായിരിക്കാം. —എന്നാൽ എന്തു്?

“സംയോഗാ വി പ്രയോഗാന്താഃ”

എന്ന പഴമൊഴി പ്രകാരം വന്നതു പോകുന്നതാണു്. അവർ അതു കൊണ്ടു്, പിരിയുന്നതാണു് യുക്തതമം.....

താഴെ വരുന്ന സംഗതികളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നിരൂപിക്കുന്നതായാലും ഇക്കൂട്ടരുമായുള്ള ദുർദ്ദൃഢബന്ധജാതമകരേറേണ്ടതാകുന്നു.

മലയാള ബ്രാഹ്മണസർവസ്വമായ ‘കേരളമാഹാത്മ്യ’ത്തിലെ “ഇത്യേവംകല്പയാമാസ ശ്രീമൂലസ്ഥാനമാഗതഃ കശ്ചിദ്വിജസ്തു തത്രൈവ ശുദ്രസ്യഭവനം യയൌഃ ശ്രാദ്ധംഭക്താ സമാഗത്യ ശ്രീമൂലസ്ഥാനമന്ധപെ ബ്രാഹ്മണാനാതുരമദ്ധ്യേ ച തസ്ഥൌ ച ദ്വിജഭൃഷകഃ.....
.....‘തല്പാലെ ഭാഗ്വവസ്തു ബ്രാഹ്മണാൻവാക്യമബ്രവീത്’ ശുദ്രാണാം സ തു നിത്യം ച ശ്രാദ്ധാൻഭക്താ ച തിഷ്ഠതു = അനുജ്ഞാപ്യ ദ്വിജംതസ്മൈ ഗ്രന്ഥം ച പ്രദദൌ തതഃ! പാതിവ്രത്യഗതാ മാസ്തു തവഭായ് ച പുത്രികാ=

തവഭായ് ച പുത്രാത്ഥം ബ്രാഹ്മണാൻ നിത്യമേവ ച-
തൈഃസാകം ച രതിംകൃതാ തിഷ്ഠന്താമവനീതലൈ=...

ഇതിൻപ്രകാരം ശുഭശ്രാദ്ധമുണ്ടു് ശ്രീമൂലസ്ഥാന മണ്ഡപത്തിൽ വരികയാൽ യോഗാചാര്യ സമ്മതിയനുസരിച്ചു ഭൃഷ്ടനാക്കിയ ദ്വിജനെ നോക്കി ശുഭശ്രാദ്ധഭോജനം നിമിത്തം പാപിയായ നീ ശ്രാദ്ധമുണ്ടു് കഴിച്ചുകൊള്ളുക, എന്നും പറഞ്ഞു അതിനു ഒരു ഗ്രന്ഥവും കൊടുത്തു, എന്നും (നീന്റെ ഭായ് പാതിവ്രത്യം കൂടാതെ വിപ്രന്മാരെ വരിച്ചു സന്താനപൃഥ്വിവരത്തി ഇരിക്കട്ടെ എന്നും) വിധിച്ചതായിട്ടും കാണുന്നു. അങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ ശ്രാദ്ധം ഉണ്ണുകയും ഉടുക്കുകയും വേണ്ടതാണല്ലോ. മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ ശ്രാദ്ധഭൂഷണി ചില ദിക്കിൽ ഈ അടുത്ത കാലം വരെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഭാഗ്യവവിധിപ്രകാരമെങ്കിൽ ദേശപരിചേദമൊ കാലപരിചേദമൊ അവരുടെ കണക്കും പ്രകാരം വരാൻ ന്യായമില്ല, വരുത്തിയുമിരിക്കുന്നു. ഇനിയും പരശുരാമന്റെ ആജ്ഞപോലെ ആണെങ്കിൽ പാതിവ്രത്യം

“സത്രാധാഡ്യോ വിശിഷ്ടശ്ച സാമാന്യോ ജാതിമാത്രകഃ
സാങ്കേതികശ്ച ശപ്തശ്ച പാപീത്യഷ്ടവിധോ ദ്വിജഃ”

എന്ന എട്ടു വിധത്തിലുള്ള ദ്വിജന്മാക്കു് ആകാവും എന്നും മറ്റാർക്കും പാടില്ലെന്നും കേരളമാഹാത്മ്യത്തിൽ മറെറാരിടത്തുണ്ടു്.

“അഷ്ടൗ ഹി വിപ്രാ ദ്വൌ നൃണൌ”

എന്ന ജാതി നിണ്ണയപ്രകാരം ഇവർ ആ എട്ടിൽ ചേരാതെ നൃണന്മാരെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രണ്ടു വർഗ്ഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാകുന്നു. അപ്പോൾ ഭാഗ്യവശാസനമെന്നു പറയുന്നതിനു് വിരുദ്ധമായി നടക്കയാൽ ഭാർഗവവിധി കൊണ്ടല്ലെന്നാകുന്നു.

‘അസമാനഗോത്രപ്രവരെവിവാഹഃ’-

എന്നു സൂത്രാനന്തഗുണമായി ഇവർക്കു് വിവാഹനടപടിയുമുണ്ടു്. അത്രമാത്രമല്ല, വിവാഹസംപ്രദായം ഇവരെ സംബന്ധിച്ചെടുത്തോളം മേൽ കാണിച്ച കേരളമാഹാത്മ്യം പാടേ നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനെത്താങ്ങി ഒരു കോർട്ടുവിധിയും അടുത്തകാലത്തു് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതായി അറിയുന്നു. ആകപ്പാടെ, അധികം വിസ്തരിക്കാതെ ചുരുക്കുന്നതു യുക്തമെന്നു വിട്ടിരിക്കുന്നു. ഇത്രയും അവരെത്താങ്ങിയുള്ള പ്രമാണാദി പര്യാലോചനപ്രകാരം പറഞ്ഞതാണു്. നമ്മുടെ പ്രാചീന മലയാളാഭ്യാശയമനുസരിച്ചായാൽ ഭാഗ്യവൻ വെറും

നിരപരാധിതനെന്നാണ്.

“രാജേന്ദ്രാപവരകെ സ്ഥിതാ”

എന്നു മരണാരിടത്തു പറഞ്ഞിരിക്കുകയാൽ ഭാഗ്യവശേത്രത്തിൽ നിന്നും തെക്കോട്ടു തിരിച്ച ദ്വീപവർഗ്ഗക്കാരിൽ ചിലർക്കു് അടുക്കളവൈപ്പു് കിട്ടി മിടക്കരായി എന്നു പറയുന്നതു് ഇവരെ ഉന്നി ആണെന്നു കിട്ടുന്നു.

“അഥൈക ആഗതാ ശ്രാദ്ധഭോജിനോ വരജാംശജാഃ
കാരൗല്ലരാദിജാസ്തേതു നാഗശ്രാദ്ധേ തു ഭോജിനഃ
നിയുക്താഅഭവംസ്തദവന്ധനാസൈ പരത്ര ച
ഗൃഹാച്ഛനെ ച നാഗാനാമാജ്ഞയാ ക്രോധനന്ദിനഃ”

ആയുർമാരുടെ വരവു കരെ ആയപ്പോൾ കാരോല്ലര ദ്വീപന്മാരായി അവരെന്ന ഇളയതിന്റെ വംശജരായിരിക്കുന്ന ചിലർ വന്നു ക്രോധനന്ദിയെന്ന രാജാവിന്റെ അനുമതിയോടെ നാഗന്മാരുടെ ശ്രാദ്ധക്കാരായി എന്നും നാകന്മാരുടെ അടുക്കളയിലും ഗൃഹദേവതാച്ഛനയിലും സ്ഥാപിതന്മാരായി എന്നും കാപ്യസംഹിതാന്തർഗതമായ മലയാചലവർണനാലട്ടത്തിൽ പറയുന്നു. അങ്ങിനെ ആകുമ്പോൾ കൊടുത്തതായി

‘സ്വാമ്യർഥേ സേച്ഛയാ ഭൂതൈർവേതനാദിപ്രയുക്തയാ
കർത്തവ്യംകമ് യദിദമധികാരം പ്രചക്ഷതേ’

എന്നവചനപ്രകാരമുള്ളതായിരിക്കുന്ന അധികാരത്തിൽ പ്രമാദാദി(മനസ്സിരുത്തായ്ക) ഉൽഭാവിതമായി കണ്ടാൽ അപ്പോഴെ ബഹിഷ്കരിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. പൂർവന്മാർ ആശ്രിതവാത്സല്യം കൊണ്ടുണ്ടനെ ചെയ്തില്ലെന്നിരുന്നാലും ഇപ്പോൾ അവരുടെ സ്ഥിതിഭേദത്താൽ അതിനു തക്കസമയമാകുന്നു എന്നു മലയക്ഷത്രിയനായക കണ്ഠീരവന്മാർ ഓർമ്മിക്കാനർഹന്മാരാകുന്നു.

ഈ പുസ്തകനിർമ്മാണാവസരത്തിലും മറ്റും ക്രോധീകരണത്തിന്നുപയുക്തമായ ഏതെല്ലാം ഗ്രന്ഥങ്ങളെ സമാകലനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു പ്രകൃതപുസ്തകവാചനക്ഷണത്തിൽ മഹാശയന്മാർക്കു് മനസ്സിലാകുന്നതാണ്. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതായ പ്രേതപദ്ധതിയിൽ വ്യാവഹാരിക ദൃഷ്ടിക്ക് സിദ്ധിക്കുന്ന പ്രേതഭാവവും തന്നിവൃത്തിക്കു് ഔജ്വലഭേഹികാദികൃത്യത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേ പദ്ധതിയിൽ ഒന്നു മുതൽ പന്തി രണ്ടുവരെ

ദിവസങ്ങളിൽ ചെയ്യേണ്ട കർമ്മങ്ങളും മൂന്നാമത്തേതിൽ ആശൗചവിധികളും നാലാമതു പദ്ധതിയിൽ സപിണ്ഡിശ്രാദ്ധാദികളും അഞ്ചാമതു പദ്ധതിയിൽ പുംസവനാദി സംസ്കാരങ്ങളും ആറിൽ സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനക്രമവും വിവരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവന ഏതാണ്ടൊട്ടു ചുരുക്കി മാത്രമാണ് പറഞ്ഞത്; എങ്കിലും വിസ്തൃതമായി എന്ന് അപദൃഷ്ടക്കേൾക്കു തോന്നിയേക്കാം. വിസ്തരഭയം നിമിത്തം കുറഞ്ഞതാണ് അനുബന്ധത്തിൽ പക്ഷേ ചേക്കാമെന്നു വിട്ടിരിക്കുകയാണ്.

അനുദ്വിധജനസുലങ്ങളായ ധീമാപലാപാടവാദികളാൽ സമുത്താവിതങ്ങളായി ഇതിൽ വരാവുന്ന സുഖലിതങ്ങളെ ശ്രീമന്മാശൗചചക്രവർത്തികൾ ക്ഷമിച്ചുനഗ്രഹിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

എന്ന്, ഗ്രന്ഥകർത്താ.

PREFACE

I had much pleasure in listening to the Acharapadhathi written by Pandita Padankathyasrami Neelacanda Theertha Swamikal. The advent of the book at this critical time when social problems are engaging the serious attention of enquirers after truth is most welcome and I am glad to be able to say that it discloses a number of truths supported by the authorities of eminent men. The Swamikal has spared no pains in making the work acceptable to all interested in the study of social problems. The authority referred to in the introduction comes from no less a person than Narahari-Narayana Sarma, a devoted disciple of Rana Soora Sarma of celebrated name, Venugramam, Belgaum. I bear testimony to the manuscript letter on the subject, received by post from the above distinguished personage.

(Sd.)

12-3-1990

K. Palpu Pillai B. A.

Thasildar & 1st Class Magistrate,
Karunagappally.

ആമുഖം

വിവർത്തനം : M. R. T. N.

പണ്ഡിതപദാംകാത്യാശ്രമിയായ നീലകണ്ഠതീർത്ഥ സ്വാമി കളാൽ വിരചിതമായ 'ആചാരപദ്ധതി' എന്ന ഗ്രന്ഥം വായിച്ചു കേൾക്കാൻ ഇടയായതിൽ അതിയായ ആഘാദമുണ്ട്. സത്യാന്വേഷകരുടെ ഗൗരവപൂർണ്ണമായ ശ്രദ്ധയ്ക്ക് സാമൂഹികപ്രശ്നങ്ങൾ പാരമാർശ്യം ഉപോഴത്തെ നിർണ്ണായകകാലഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ ആവിർഭാവം അങ്ങേയറ്റം സ്വാഗതാർഹമാണ്. പ്രശസ്തരായ ചിന്തകന്മാരുടെ ആധികാരികമായ അഭിപ്രായങ്ങളുടെ പിൻബലത്തോടെ പല തത്വങ്ങളും സത്യങ്ങളും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അനാവരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു പറയാൻ കഴിയുന്നതിൽ എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷം തോന്നുന്നു. സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതിൽ തത്പരരായ ഏവർക്കും ഇത് സ്വീകാര്യമായ ഒരു പ്രബന്ധമാക്കുന്നതിൽ സ്വാമികൾക്ക് ഒരു പ്രയാസവും അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നില്ല. അവതാരികയിൽ പരാമുഖ്യനായിരിക്കുന്ന അഭിജ്ഞാനഭടം, ബൽഗാം എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള വേണുഗ്രാമത്തിലെ വിഖ്യാതനായ രണശൂരശർമ്മയുടെ പ്രണത ശിഷ്യനായ നരഹരി നാരായണശർമ്മയാകുന്നു എന്നത് പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്. വിശിഷ്ടനായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്കൽ നിന്നും ലഭ്യമായിട്ടുള്ള കത്തിന്റെ കയ്യെഴുത്തു് ഞാൻ നേരിട്ടു കണ്ടിട്ടുള്ളതായി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

12-3-1990

കെ. പത്മപ്പിള്ള ബി. എ.
തഹസീൽദാർ &
ഒന്നാം ക്ലാസ്സ് മജിസ്ട്രേറ്റ്
കരുനാഗപ്പള്ളി.

ആശംസ

ഉപക്രമ്യമാണെ പ്രസ്തുത പുസ്തകമുദ്രാങ്കനയോജനേ തദിദമ
പ്യാജവം ജവീഭാവ ആ മൂലാഗ്രാദനസന്ധായ പരിഷ്കൃതലോക
ഏദയവേധകം മുഖവിന്യാസമുപന്യസ്യ സാഹായമാരചിതവതി
തത്രവേതി എം. ഏ. ബിരുദശാലി പ്രസിദ്ധസല്ലവി സുബ്രഹ്മണ്യൻ
പോറ്റി മഹാശയെ, തഥാംഗ്ളഭാഷീയാവതരണികാം കൃതവതി
കരുനാഗപ്പള്ളി സ്ഥലസ്യപ്രഥമശാസന കർത്തൃപദാരൂഢെ ബി.ഏ.
ബിരുദാങ്കമാന്യവര കെ. പപ്പപിള്ള മഹോദയെ ചാനപായിനീം.
കൃതജ്ഞതാം വഹാമി താഭ്യം ധന്യവാദം ച ദദാമി.

അന്യച്ഛ, ഗ്രന്ഥസ്യാസ്യാക്ഷരയോജക പ്രമാദാച്ഛോധയിത്ര
നവധാനാഭോ യദി ഭോഷ ആപത്തേത്തർഹിതം ഏദയാലുജനാഗ്ര
സരാം, 'ഗച്ഛതഃസംഖലനം.' ഇതിസമാധായ ക്ഷാമ്യന്തപിത്യാ
ശാസ്തേ.

പണ്ഡിതാത്യാശ്രമിസ്വാമിപാദാണേ വാസീ ഇടയിന്നേത്തു
(കണക്കു കേശവാപരാഖ്യ) കഞ്ചുപിള്ള.

പ്രകൃടനാധ്യക്ഷഃ.

ആശംസ

വിവർത്തനം : P. N. S. K.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ അച്ചടി തുടങ്ങിയതോടുകൂടി എത്രയും പെട്ടെന്ന്, എന്നാൽ സാവധാനം ആദ്യം ഈ കൃതി വായിച്ച് പരിഷ്കൃത ജനഹൃദയംഗമമായ ഒരു മുഖവുര എഴുതിത്തന്ന സഹായിച്ച എം. ഏ. ബിരുദധാരിയും പ്രസിദ്ധ സത്കവിയുമായ ശ്രീ. സുബ്രഹ്മണ്യൻ പോറ്റി മഹാശയനും അതുപോലെ, ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിൽ അവതാരിക രചിച്ച കരുണാഗപ്പള്ളി ഒന്നാം ക്ലാസ്സ് മജിസ്ട്രേറ്റ് മാനുവൽ ശ്രീ. കെ. പത്മപ്പിള്ള ബി. ഏ. ങ്ങും ഞാൻ അകമറ കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി ധന്യവാദം പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

മറ്റൊന്ന്, ഈ പുസ്തകത്തിന്, അച്ചുനിറത്തിയവരുടെ തെറ്റുകൊണ്ടോ, പ്രൂഫ് പരിശോധകന്റെ ശ്രദ്ധക്കുറവുകൊണ്ടോ മറ്റോ വല്ല ന്യൂനതയും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിനു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് "നടക്കുന്നവൻ അടി തെറ്റും" എന്നു സമാധാനിച്ച്, സഹൃദയമുഖ്യന്മാർ ക്ഷമിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

പണ്ഡിതാത്യാശ്രമിസ്വാമിയുടെ ശിഷ്യൻ
ഇടയിനേത്തു കണക്കു കേശവപിള്ള കഞ്ചുപിള്ള
പ്രകാശക മുഖ്യൻ

അഭിപ്രായങ്ങൾ

1

“നായന്മാർക്ക് അവരുടെ മതാചാരക്രമങ്ങൾക്ക് ശാസ്ത്രീയങ്ങളായ ഉൽകൃഷ്ട നിയമനിർബ്ബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നുള്ള അഭിലാഷത്തിനാണ് ശരിയായ ഫലസിദ്ധി ഉണ്ടാകേണ്ടതായിരിക്കുന്നത്. ഇതിലേയ്ക്ക് അഭിജ്ഞാനമായ പല നായന്മാരും പരിശ്രമം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവസരത്തിലാണ് പണ്ഡിതനും മഹാമനസ്സനുമായ ബ്രഹ്മശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസ്വാമി അവർകൾ അവർക്കുവേണ്ടി “ആചാരപദ്ധതി” എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തെ രചിച്ചു നായന്മാരുടെ മതാചാരങ്ങൾക്ക് ശരിയായ ശാസ്ത്രീയവ്യവസ്ഥ ഏർപ്പെടുത്തിയത്. അതനുസരിച്ച് സപിണ്ഡികരണം മുതലായ കാര്യങ്ങളിൽ ശരിയായ ഭേദഗതികളോടുകൂടി മദ്ധ്യതിരുവിതാംകൂറിലേയും മറ്റും പല താലൂക്കുകളിലുമുള്ള വളരെ വളരെ നായർ ഭവനങ്ങളിൽ അടിയന്തിരങ്ങൾ നടത്തുകയും അവയിൽ പലതിലും അഭിജാതന്മാരായ അനേകശതം ബ്രാഹ്മണർക്കു പങ്കുകൊള്ളുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ടി ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിൽ മഹർഷികല്പനായ അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ള പരിശ്രമത്തിന്റെ ഗൗരവവും സമഗ്രതയും അത്യന്തം ശ്രദ്ധാർഹമായിട്ടുള്ളതാണെന്ന് അതിനെ നല്ലതുപോലെ മനസ്സിലാക്കി വായിച്ചുനോക്കുന്ന വിവേകികൾക്ക് ബോധ്യപ്പെടുന്നതാണ്. പല തരത്തിലുള്ള പക്ഷാന്തരങ്ങളെ എല്ലാം എടുത്തുകാണിച്ചു വേണ്ടപോലെ വിമർശനം ചെയ്തെഴുതിട്ടുള്ള ആ ഗ്രന്ഥത്തെത്തിലെ സിദ്ധാന്തോപദേശങ്ങളെ അനുസരിച്ച് സമുദായത്തെ മതാചാരക്രമങ്ങളിലും ശരിയായ വിധത്തിൽ പരിഷ്കരിച്ചു നടത്തിവയ്ക്കുന്നതിന് ഇപ്പോൾ വളരെ വളരെ നായന്മാർ സന്നദ്ധരായിരിക്കുന്നുണ്ട്.”

(ചങ്ങനാശ്ശേരിയിലും പരിസരങ്ങളിലും ശ്രീ. മനം പ്രഭുതികൾ, ചെന്നിത്തല, മാവേലിക്കര എന്നിവിടങ്ങളിൽ അമ്പലപ്പാട്ട് രായിങ്ങൻ ശങ്കരനാശാൻ മുതലായവർ, കായംകുളം, താമരക്കുളം തുടങ്ങിയ ഇടങ്ങളിൽ ആമ്പിൻ ഗോവിന്ദനണ്ണിത്താൻ ആദിയായവർ ആ പരിഷ്കാരം പ്രചരിപ്പിച്ചവരിൽ പ്രമുഖരാണ്.)

തീർത്ഥപാദ പരമഹംസസ്വാമി

2

‘പ്രാചീന മലയാളം’ എന്ന വിശിഷ്ട ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിർമ്മാതാവും, ഹിന്ദുമതസാരസർവ്വസ്വ സിദ്ധാന്താവും, സകലകലാ വിചക്ഷണനും ആയ ‘ബാലരാമസ്വാമി’ (ചട്ടമ്പിസ്വാമി) ക്കു ശിഷ്യ

പ്പെട്ടിട്ടുള്ള ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥസ്വാമി എന്ന സത്വഗുണപ്രധാനി
യുടെ ഈ കൃതി ഭാഷാസാഹിത്യവ്യോമകടാഹത്തിലെ ഗദ്യാലംബ
കമായ സാമുദായിക വ്യവഹാരസരണിക്ക് മാർഗ്ഗശിരായുള്ള പ്രണ
വോദ്യീപസ്തംഭമായി നിലനിന്നു നിത്യം വിളങ്ങട്ടെ. ശാസ്ത്രജ്ഞ
ന്മാർ ഇതു കണ്ടു സമുദായസ്ഥിതിയെപ്പറ്റിയും തദ്ദിവ്യഭാഷിക്കുള്ള നി
ത്യവൃത്യാചാരങ്ങളെപ്പറ്റിയും സയുക്തികം പ്രതിപാദിക്കുന്ന നല്ല
ഗദ്യകൃതികളെ ധാരാളം രചിക്കട്ടെ. പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആരംഭ
ഘട്ടമായ “പ്രാസ്താവിക”-ത്തിൽ “നായന്മാർ” യഥാർത്ഥത്തിൽ
“മലയക്ഷത്രിയന്മാ”രാണെന്നു ശാസ്ത്രരീത്യാ തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു.
വാസ്തവദ്രാവിഡന്മാരും യോദ്ധാക്കളുമായിരുന്ന നായർ, വെള്ളാളർ
എന്നീ കൂട്ടരുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ദക്ഷിണ ഇന്ത്യയെ സംക്രമിച്ചു
അവിടെ അന്നുണ്ടായിരുന്ന പ്രാചീന നിവാസികളെ കീഴടക്കി കടി
യറച്ചു ഈ രാജ്യം പങ്കിട്ടു ഭരിച്ചു വരവെ, ഓരോരോ കാര്യവശാൽ
ആയുബ്രാഹ്മണരെ ഉത്തര ഇന്ത്യയിൽനിന്നു ഇവർ ക്ഷണിച്ചുവരു
ത്തുകയും ഈ ബ്രാഹ്മണർ കാലക്രമേണ ഓരോ തരം പ്രയോഗിച്ചു
യജമാനന്മാർ എങ്കിലും അത്യന്തം ആശ്രിതവത്സലന്മാരായ ദ്രാവിഡ
ന്മാരെ....കീഴ്പ്പെടുത്തി ഭരിക്കയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണെന്നു ദ്രാവിഡ
പരിഷ്ക്കാരികൾ ഉദ്ഘോഷിച്ചുവരുന്ന അഭിപ്രായത്തോടു “പ്രാസ്താ
വികം” യോജിക്കുന്നുണ്ട്. പരിഷ്ക്കാരകാംക്ഷികളായ നായന്മാരുടെ
ന്യായമായ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾക്കും ഉൽക്കർഷപ്രവൃത്തികൾക്കും ശാസ്ത്രീ
യനിദാനം സയുക്തികം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന ഈ പ്രാസ്താവികഭാഗം
നായന്മാർക്കെന്നല്ല, മഹാമനസ്സുതയുള്ള ഏതു സമുദായസ്നേഹിക്കും
ചരിത്രസംബന്ധമായ മത്സ്യവർഗ്ഗപയ്യടന സ്വഭാവത്തേയും ഗോത്രോ
ല്പത്തി പ്രകൃതിയേയും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനാൽ അഭിമാനഹേതു
കമായിതീരാതെ മാർഗ്ഗമുള്ള.....ആചാരപദ്ധതിയിലെ പ്രതിപാ
ദനരീതി തെല്ലു കഠിനമായിക്കാണപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനുള്ള
കാരണം പ്രസ്തുത വിഷയകാഠിന്യത്തിനുപുറമെ, “ശാസ്ത്രപ്രതിഷ്ഠാ
സഹജശ്ചബോധഃ | പ്രാഗ്ഽലഭ്യമഭ്യസ്തഗുണാ ചവാണി” | എന്നു
ള്ളആപ്തവാക്യമനുസരിച്ചു ആചാരാഗമഹേതുകൾ ‘ബഹുധാ സപ്രമാ
ണം തെളിയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നതിനാൽ’ അവശ്യം പ്രകാശ്യമായി
വന്ന തദ്ഋചയിതാവിന്റെ ശാസ്ത്രപ്രതിഷ്ഠയും പാരംഗതാവസ്ഥ
യാൽ സഹജമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാണ്ഡിത്യവും
പ്രാഗല്ഭ്യവും നിത്യപരിശീലനത്താൽ സ്വഭാഷാപ്രായം വശമാ
യിരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗീർവാണവാക് പ്രചുരിമയും തന്നെ
യാണെന്നു നമുക്കു സമാധാനപ്പെടാവുന്നതാണു.....”

(കെ. ശങ്കരപ്പിള്ള ബി. ഏ.)

നിരൂപണം, മറുപടി

1) നാം മലയാളികളായിരിക്കെ, അന്യഭാഷയായ സംസ്കൃതത്തിലെ മന്ത്രങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളും നമുക്കെന്തിനാണ്? മന്ത്രങ്ങളും മറ്റും ശരിയായ സങ്കല്പങ്ങൾക്കല്ലയോ? അതുകൊണ്ട് മലയാള വാചകങ്ങളെ മന്ത്രങ്ങളായുപയോഗിക്കുന്നതല്ലയോ നല്ലത്? അങ്ങനെയൊരാൾ മാത്രമേ സങ്കല്പങ്ങൾ സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരല്ലാത്ത മലയാളികൾക്ക് ശരിയായി അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ എന്നു തോന്നുന്നു.

(2) ഇതിലെ ആചാരങ്ങൾ വേണ്ടതിലധികം ചടങ്ങുകളോടുകൂടിയവയാണെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു. സാധാരണ മനുഷ്യർക്ക് മനസ്സിലാക്കാനും അനുഷ്ഠിക്കാനും പ്രയാസമായ ചടങ്ങുകൾ ഏറ്റെടുത്തുപോയതുകൊണ്ടല്ലയോ പഴയ കാലത്തു ബ്രാഹ്മണശക്തിയും ദുസ്സാത്തന്ത്രങ്ങളും വർദ്ധിച്ചത്? അതുകൊണ്ട്, ആ രീതിയിലുള്ള അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ പൊതുജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിന് ഉതകുകയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. പുതിയ ഒരുതരം ആചാര്യന്മാർ ജനങ്ങളെ കളിപ്പിച്ചുതുടങ്ങിയേക്കാവാനല്ലെല്ലാം.

(3) കേവലം പഴയ പുസ്തകങ്ങളെമാത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ആചാരങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചാൽപോരെന്നു തോന്നുന്നു. യുക്തിക്കു ചേരാത്തവയേയും ഉപയോഗശൂന്യമെന്നു തോന്നുന്നവയേയും വിട്ടുകളയാണം നല്ലത്.

ഈ സംഗതികളെക്കുറിച്ച് ഭയമായി ആലോചിച്ച് സാധാരണ മലയാളികൾക്കു വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കത്തക്കവണ്ണം ആചാരപദ്ധതിയെ ഒന്നു മാറിയെഴുതിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞന്റെ അഭിപ്രായം.

(വിദ്യാഭ്യാസ വിചക്ഷണനും സ്കൂൾ ഡിവിഷൻ ഇൻസ്പെക്ടറും 'പൗരൻ' പത്രാധിപരുമായിരുന്ന ജി. രാമൻമേനോൻ)

ഇതിനു സ്വാമികളുടെ മറുപടി

.....“സാധാരണ ജനങ്ങളാൽ അനുഷ്ഠേയമായുള്ള ഭാഗം സുഗ്രഹമാകമാറു് പച്ച മലയാളത്തിലാണെഴുതിയതു്, ദുർഗ്രഹമായുള്ളിടം മനസ്സിലാക്കാതെ അവർക്കു ക്രിയ നടത്താം. പ്രൗഢഭാഗം സന്ദേഹബഹുലാശയന്മാർക്കു ഗൗരവത്തിനാകയാൽ ഗ്രന്ഥാഭിവിഷയമായുണ്ടാകാവുന്ന അവജ്ഞ കൂടാതെ കഴിയാ. ഇതു സ്വയം പഠിച്ചോ എഴുത്തറിയുന്ന (സാമാന്യപാഠം ലഭിച്ച) ഒരുതൽവാസിയെ കൊണ്ടു് വായിപ്പിച്ചോ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കാമെന്നിരിക്കുന്നതിനാലും കൗൺ പൂപ്പുരോഹിതനെക്കുറിച്ചുനിയിട്ടോ ചേർത്തുവരുന്നതാ

യിട്ടോ ഇരിക്കുന്നില്ലാത്തതിനാലും, പുരോഹിതവർഗ്ഗക്കാരുടെ ദൗർമനസ്സും, ആരോപം എന്നിവയെ ഗണിക്കാതെ നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം അവരെ ദൂരെ നിരസിച്ചു നടത്തിവരുന്നതിനാലും, അതു സംബന്ധമായി അനാവശ്യ ആദായം കൊടുപ്പോ നശിപ്പോ കൂടാതെ കഴിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടുമൂന്നു താല്പര്യങ്ങളിൽ പുരോഹിതർ കൂടാതെയെന്നല്ല നായന്മാരിൽപ്പോലും ക്ഷണപ്ലമായി ആളുവെക്കാതെ ചിലർക്കു അടിയന്തിരം നടത്തിവന്നിപ്പോൾ ബഹുവർഷമാകുന്നു. ഇരുന്നാഴി അരി കൊണ്ടു് പീണ്ഡം കഴിച്ചുവരികയാൽ, പാവങ്ങൾ, ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്ന അരുചിവിട്ടു് സത്തുഷ്ടന്മാരായിരിക്കുന്നു. എളുത്തന്മാർ നടത്തിക്കുന്നിടത്തുപോലും അവർ മുൻപോൽ, 'പിടി' കൂടാതെ യുമുണ്ടു്. പൂർവ്വപുരോഹിതന്മാരുടെ ഉപദ്രവവും വെററിലപാക്കു വച്ചു വന്ദിക്കായ്കയാൽ നടത്തുകയില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകേട്ടിരുന്ന ശാഠ്യവുമെല്ലാം കറയുന്നു, 'ഗ്രന്ഥത്തിൽ, പ്രത്യേക ആചാര്യൻ വേണമെന്നില്ല. പ്രസ്താവനയിൽ അവരെ നീക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു മിരിക്കുന്നു.....മന്ത്രങ്ങൾ തന്ത്രങ്ങൾ ഇവ പഠിക്കാൻ പ്രയാസമായാലും അടുത്തിരിക്കുന്ന ആൾ ചൊല്ലുന്നതു കേട്ടു ചെയ്യാൽ മതി. കിട്ടുന്ന സ്വജനങ്ങൾ അന്നന്നു നടത്തട്ടെ. പിന്നെ പുരോഹിത്യ ഏർപ്പാടിനെത്തുവില.....ദോഷാവഹമെന്നു കാണുന്ന ഭാഗം ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കുകയോ പരിഷ്കരിച്ചു സമൃദ്ധ്യന്തരങ്ങൾപോലെ ഉണ്ടാക്കുകയോ ചെയ്യാൻ താദൃശാശയം ഉപകരിക്കും. എന്നാൽ, കേവലയുക്തിയെ ആസ്തികർഷ്ട്രയിച്ചുകൂടാ.

(ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസാധവി ചരിത്രസമുച്ചയം

ഒന്നാം ഭാഗം പുറം 391—393 വരെ)

ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസ്വാമികൾ

(ഒരു ലഘു ജീവചരിത്രം)

പനീശ്ശേരി ശ്രീനിവാസക്കുറുപ്പ്

ലോകാനുഗ്രഹപരന്മാരായ യതിവര്യന്മാരുടെ പാരമ്പര്യ മഹിമകൊണ്ട് വിശ്വവിശ്രുതമാണ് നമ്മുടെ ഭാരതം. വിശേഷിച്ചു ഈ കൊച്ചു കേരളം ആ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ അക്ഷയഭാസ്സുതിന്തു കൊണ്ട് പ്രശോഭിച്ചുപോരുന്നതായി ഈ കാലേയകാലക്കെതിനിട്ട വില്പന സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടകൾക്കു കാണാവുന്നതാണ്. ശ്രീ ശങ്കരപരമ്പരതന്നെയാണ് അതിനു മുഖ്യാധാരമായി നിലനിൽക്കുന്നത്. അതിലെ ഒരു പ്രധാന കണ്ണിയാകുന്നു വിദ്യാധിരാജതീർത്ഥപാദപരമഭട്ടാര ശ്രീ ചട്ടമ്പിസ്വാമി തിരുവടികളിൽനിന്നു മുളച്ചു ശാഖോപശാഖമായിപ്പടന്ന് പത്തലിച്ചു തണൽവിരിച്ചു നിൽക്കുന്ന ശ്രീ തീർത്ഥപാദ പരമ്പര. ആ ഗുരുകുലകൂടസ്ഥന്റെ വാത്സല്യപാത്രമായ മാതൃകാ ശിഷ്യനും പ്രസ്തുത പരമ്പരയുടെ ദ്വിതീയാചാര്യനുമായ ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥസ്വാമികൾ സർവ്വവിജ്ഞാനജ്ഞാനശേഖരമായ പുരാണർഷിപ്രഭാവനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആത്മാശ്രമി, പണ്ഡിതാത്മ്യശ്രമി, ദീക്ഷിതർ എന്നെല്ലാം പ്രസിദ്ധനായി.

ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും

ജഗദഗുരുവിന്റെ ജന്മദേശമായ കാലടിക്കു പതിനാറു നാഴികതെക്കുകിഴക്കു മുവാറ്റുപുഴ, 'മധുരേശ' വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിനടുത്തു മാരവാടി ഗ്രാമത്തിൽ വാളാനിക്കാട്ടെന്ന സുപ്രസിദ്ധ നായർപ്രഭുഗൃഹത്തിൽ ക്രി. വ. 1871 (1047 ഇടവം 13-ാം-നു) തൃക്കുട്ടെ നക്ഷത്രത്തിൽ സ്വാമികൾ അവതരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെതന്നെ പിതാവിന്റെ ദേഹഭാവവും ഘനഗാംഭീര്യവും കൃത്യചതുരതയും വിചാരനിപുണതയും കരുണാശീതളിമയും ഈശ്വരഭക്തിയുമെല്ലാം ഈ പുത്രനും സിദ്ധിച്ചിരുന്നു. വാളാനിക്കാട്ടു 'കല്യാണി' എന്ന സാത്മനാമികയായ മാതാവും ക്ഷമയോളം ക്ഷമയും മറുവശ്യവനിതാ ഗുണങ്ങളും

ചേർന്ന സാധുവി ആയിരുന്നു. പിതാവു പാമ്പാക്കടയിൽ കണി കടന്നേൽ 'നീലകണ്ഠപ്പിള്ള'യായിരുന്നു. ആ ദമ്പതികൾക്കുണ്ടായ മൂന്നു പുത്രന്മാരിൽ മൂന്നാമനായിരുന്നു സ്വാമികൾ. നാലു സോദരികളും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു.

വയോധികനായ 'പരമേശ്വരൻപിള്ള' എന്ന മാതൃലൻ ഇദ്ദേഹത്തിനെ അക്ഷരാഭ്യാസം തുടങ്ങിച്ചു. ബാലപാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചത് സ്വപിതാവു തന്നെയാണ്. സ്വദേശത്തെ പ്രാഥമിക സ്കൂളിൽ പഠിച്ചശേഷം, തൃപ്പൂണിത്തുറയും എറണാകുളത്തും ചെന്നും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടു. ഒരുദ്ധ്യാപകൻ എല്ലാവരേയും തല്പിയ കൂട്ടത്തിൽ പഴിപോക്കാൻ ഇദ്ദേഹത്തേയും ഒന്നടിച്ചു എന്നല്ലാതെ കർശന ശിക്ഷാനിരതനായ അച്ഛനിൽനിന്നോ മറ്റു ധ്യാപകന്മാരിൽനിന്നോ ഒരു ശിക്ഷയും ഏറിയിട്ടില്ല എന്നതു് സ്വാമികളുടെ വിദ്യാത്മീജീവിതമാതൃക തെളിയിക്കുന്നു. എറണാകുളത്തു നിന്നും മിഡിൽ സ്കൂൾ വിജയപത്രം നേടിയതോടെ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസം അവിടെ നിർത്തി. ഇതിനിടക്കു് അച്ഛനിൽനിന്നു് കുറച്ചു ജോസ്വദ്യം വശമാക്കാതിരുന്നില്ല. അതിരുകടന്ന പിതൃഭക്തിയുടെ വിളനിലമെന്നു പേരുപെറ്റ സ്വാമികൾ സുഖക്കേടായി കിടപ്പിലായ അച്ഛനെ ശുശ്രൂഷിക്കാനാണു്, മറ്റു മക്കളുണ്ടെങ്കിലും, പഠിപ്പി നിർത്തിപോന്നതു്. സശ്രദ്ധ ശുശ്രൂഷയിൽ അത്യന്തം ജാഗ്രതയായി കഴിഞ്ഞ ആ പുത്രനിൽനിന്നും 1887 മദ്ധ്യത്തോടെ അച്ഛന്റെ ജീവനെ ക്രൂരമായ വിധി അപഹരിച്ചുകളഞ്ഞു.

പാഠശാലാവിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നില്ലെങ്കിലും, സ്വന്തം ജ്യേഷ്ഠനിലും ദീർഘനന്മയ്ക്കു് നമ്പൂതിരിയിലുംനിന്നു് വിഷവൈദ്യവും വിഷഹരമന്ത്രവും അഭ്യസിച്ചു് ആ വിഷയത്തിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യം നേടി. 'വേദന്ത' എന്ന ഉഗ്രസർപ്പം കടിച്ച ജ്യേഷ്ഠനെയും, അങ്ങനെ പലരേയും മൃത്യുവക്ത്രത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കാൻ അതു് പിൽക്കാലത്തു് ഉപകരിച്ചു. സ്വാമികൾക്കു് പള്ളിക്കൽ (തോട്ടവാ) വേലുപ്പിള്ള എന്ന ഒരു ശിഷ്യനും ആ ശാഖയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.

പിന്നീടു് സംസ്കൃത ഭാഷാപഠനത്തിലേക്കു് സ്വാമികൾ തിരിഞ്ഞു. ഭാഗവത രാമായണാദികളും ചിന്താരത്നവും ദശപ്രകരണവും നേരത്തെ അദ്ദേഹം പഠിച്ചിരുന്നു. മാടക്കുപതിയുടെയും മറ്റും ഗുരുവായിരുന്ന താക്കീകശിഖാമണി, മഹാമഹോപാദ്ധ്യായ ശാങ്കോപാചാര്യനിൽനിന്നു് അദ്ദേഹം തർക്കം, വ്യാകരണം, ന്യായം മീമാംസ മുതലായവ അഭ്യസിച്ചു. കാവ്യനാടകാലംകരാദികൾ

അതിനുംമുമ്പേ വശമാക്കിയിരുന്നു. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ ബൃഹജ്ജാതകം, സാരാവലി, ജാതകാദേശം, ഹോരകം തുടങ്ങിയവയും വൈദ്യത്തിൽ സർവ്വാംഗസുന്ദരീവ്യാഖ്യയോടുകൂടിയ അഷ്ടാംഗഹൃദയം, വൃദ്ധവാഗ്ഭടം, ഭാവപ്രകാശം, സൂത്രം, എന്നിവയും കോശഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിശ്വപ്രകാശം, ശബ്ദവ്യുഹതരംഗിണി, ഹാരാവലി തൊട്ടവയും പ്രാകൃതനിബന്ധങ്ങളിൽ കാത്യായനസൂത്രവൃത്തി, ഗാമാസപ്തശതി ആദിയും, രസഗംഗാധരം, ശബ്ദകൗസ്തുഭം എന്നിവയും പല ആചാര്യന്മാരിൽനിന്നും പഠിച്ചു. ശ്രീനിവാസാചാര്യനിൽനിന്നാണ് ഭട്ടികാവ്യം, പദാർത്ഥദീപിക, സംഗ്രഹം, സിദ്ധാന്തകൗമുദി കാവ്യപ്രകാശം എന്നിവ അദ്ധ്യയനം ചെയ്തത്. ചെറിയൻ, എം. എസ്. മേനോൻ, അനന്തകൃഷ്ണയ്യർ ഇവരുടെ സഹവാസത്തിൽ നിന്നും ആ വിദ്യാവ്യസനി ഇംഗ്ലീഷിൽ ഉപരിവിജ്ഞാനം സ്വന്തമാക്കി. കൂടാതെ തമിഴ്, മറാത്തി, ഹിന്ദി, ബംഗാളി, കണ്ണടകം തെലുങ്ക് എന്നീ ഭാഷകളും അദ്ദേഹം സ്വാധീനപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

ആഘാതാത്മികചര്യ

സ്വാമികൾ ചെറുതിലെ ഒരു നല്ല വിഷ്ണുഭക്തനായിരുന്നു. ബ്രാഹ്മമുഹൂർത്തത്തിൽ എഴുന്നേൽക്കുക, നിത്യകൃത്യങ്ങൾക്കുശേഷം ജപധ്യാനങ്ങളിൽ മുഴുകുക, ദേവദർശനം നടത്തുക, ഏകാദശ്യാദിപ്രതങ്ങൾ വഴി പോലെ അനുഷ്ഠിക്കുക എന്നിവ പതിവായി നിലനിർത്തി. ത്രിപുര, ശ്രീവിദ്യ, വാഗ്ഭവം എന്നീ മന്ത്രങ്ങൾ സിദ്ധി വരുത്തുകയും ചെയ്തു.

ആത്മീയഗുരുലബ്ധി

അങ്ങനെയിരിക്കെ, ഒരു ദിവസം തന്റെ പിതാമഹവംശീയനായ ഒരു ജോത്സ്യന്റെ സഹായത്തോടെ സ്വാമികൾക്ക് സകല വിദ്യാവാരവാരാന്നിധിയും യോഗിവരേണ്യനും ബ്രഹ്മവിദ്വരീയാനുമായ പരമഭട്ടാര ശ്രീ ചട്ടമ്പിസ്വാമി തിരുവടികളെ ദർശിക്കാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായി. സ്വാമികളുടെ ആജ്ഞാബദ്ധിയും കർമ്മശുദ്ധിയും ശുചിത്വവും മറ്റും മനസ്സിലാക്കിയ തിരുവടികൾ അദ്ദേഹത്തിനു ശാസ്ത്രീയമായ മന്ത്രോപാസ്ഥിക്രമവും യോഗമുറകളും ബന്ധി, ധൗതി, നൗളി മുതലായ പഞ്ചശുദ്ധീകർമ്മങ്ങളുടെ അനുഷ്ഠാനരീതികളും ഉപദേശിച്ചുനഗ്രഹിച്ചു. പിന്നീട് അവയുടെ ക്രമികമായ അഭ്യാസത്തിൽ സ്വാമികൾ ഏതാണ്ടു മുഴുവൻ സമയവും മുഴുകികഴിഞ്ഞു. ബേചരീ മുദ്രവരെ അകുട്ടത്തിൽ സിദ്ധി വരുത്തിയിരുന്നു. ആയിടയ്ക്ക് വെറും അഞ്ചു മണിക്കൂറേ ഉറങ്ങാറുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പരിപ്പും, പാലും, നെയ്യും മാത്രമായിരുന്നു ആഹാരം. പന്ത്രണ്ടു വർഷം ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു.

ബഹുവിധ പ്രാണായാമക്രിയകൾക്കൊണ് മനസ്സ് യോഗത്തിൽ ലയിക്കാൻ അങ്ങനെ സംഗതിയായി. ഇത് 1892-ാമാണ്ടിടയ്ക്കായിരുന്നു.

ഇക്കാലത്തു് ശരീരശക്തിക്കുതക്കുന്ന കല്പസേവയും തുടങ്ങി സ്വാമികൾ. തദ്ദയാമിളോക്തമായ തമിഴാമ, കൂവളം, കടങ്ങൽ മുതലായ പഞ്ചകല്പങ്ങളും ബല, അതിബല, വേപ്പിൻതൊലി, കളായഭളം, കാരസ്ക്കരം എന്നിവയും ക്രമത്തിനു സേവിച്ചു. പഞ്ചകായം പാലിൽ വെന്തെച്ചു് തേച്ചായിരുന്നു കളി. ഇതെല്ലാംകൊണ് ശരീരകാന്തിയും ഓജസ്സും ശതഗുണീഭവിച്ചിരുന്നു.

വേദാന്തശ്രുതം പരിശീലനം

യോഗം അഭ്യസിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം മുക്തികിട്ടുകയില്ലെന്നും വേദാന്തശ്രവണംകൂടി ഭേദമെന്നും അരുളിച്ചെയ്തിട്ടു് ആദ്യം വായിക്കേണ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഗുരുതിരുവടികൾ നിർദ്ദേശിച്ചു. അങ്ങനെ തമിഴിലെ വാസിഷ്ഠം, നിഷ്വാന്ദ്രുതി, നവനീതസാരം എന്നിവ വായിച്ചു ഹൃദിസ്ഥമാക്കി. എന്നാൽ തമിഴിന്റെ ഇഴഞ്ഞ ശീതരീതി ഹൃദയമായി തോന്നായ്കയാൽ, ആ വിഷയത്തിലുള്ള സംസ്കൃത ഗ്രന്ഥങ്ങളിലേക്കു് തിരിഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധി. ശ്രീ. നാരായണശർമ്മ, ശ്രീനിവാസാചാര്യർ എന്ന ശ്രീകൃഷ്ണപണ്ഡിതൻ, കുംഭകോണം കൃഷ്ണശാസ്ത്രികൾ, ഹരിദാസൻ എന്നീ പണ്ഡിതാവണ്ഡലന്മാരായിരുന്നു അതിൽ ഗുരുഭൂതന്മാർ. ഇവരിൽ ശ്രീകൃഷ്ണപണ്ഡിതരോടു് ന്യായമുക്താവലി, വേദാന്തമുക്താവലി, നൈഷ്ഠുർവ്വസിദ്ധി, സ്വാരാജ്യസിദ്ധി, സർവ്വദർശനസംഗ്രഹം, സാംഖ്യകുമുദി, പാതഞ്ജലസൂത്രവൃത്തികൾ, ഭാട്ടചിന്താമണി എന്നിവയും, കുംഭകോണം കൃഷ്ണശാസ്ത്രികളോടു് സാമാന്യനിരക്തി, സിദ്ധാന്തലക്ഷണം, ശക്തിവാദം, ഭൂഷണം, ഹരകാരിക, പഞ്ചദശി, ദശോപനിഷദ് ഭാഷ്യങ്ങൾ എന്നിവയും സ്വാമികൾ അഭ്യസിച്ചു. ആചാര്യസ്വാമി തിരുവടികളിൽനിന്നാണ് അദ്വൈതസിദ്ധാന്തവിദ്യാതനം, അദ്വൈത ബ്രഹ്മസിദ്ധി, സംക്ഷേപശാരീരകം, ഗന്ധബ്രഹ്മാനന്ദീയം, ഭേദധിക്കാരം, സിദ്ധാന്തരത്നാകരന്യായസൂയ, ഭാമതി, കല്പതരു, പഞ്ചപാദികാവിവരണം, തത്വദീപനം, ശങ്കരഭാഷ്യത്തിന്റെ ബ്രഹ്മവിദ്യാഭരണം എന്ന ബൃഹദ്ഭാഷ്യതനം, ബൃഹദ്യോഗവാസിഷ്ഠം, ഗുരുജ്ഞാനവാസിഷ്ഠം, തത്വസാരായണം എന്നിവ പഠിച്ചതു്. ലോകപ്രസിദ്ധപണ്ഡിതനായ ആര്യഗുരുസ്വാമിയെ ഗുരുവാക്കി ഖണ്ഡനഖണ്ഡഖാദ്യവും തത്വപ്രദീപികയും പഠിച്ചു. ശാസ്ത്രവിഷയത്തിൽ നോക്കാത്തതായി ഒരു ഗ്രന്ഥവും സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ശേഷിക്കരുതെന്ന

ഒരു നിർബ്ബന്ധംമൂലം പലരിൽനിന്നു വാങ്ങിയും വിലകൊടുത്തോ പ്രസിദ്ധ ഗ്രന്ഥശാലകളിൽനിന്നോ നേടിയെടുത്തും അന്നുണ്ടായിരുന്ന മിക്കവാറും എല്ലാ ഗ്രന്ഥങ്ങളും സ്വാമികൾ വായിച്ചുറപ്പിച്ചിരുന്നു. വായിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥമേതായാലും അവയെപ്പറ്റി നോട്ടുകളും അഭിപ്രായങ്ങളും അപ്പോഴപ്പോൾ രേഖപ്പെടുത്താതെ അദ്ദേഹം കടന്നുപോകമായിരുന്നില്ല. വേദാന്തശാഖയിൽ അദ്വൈതസിദ്ധിയും ഗൌഡബ്രഹ്മാനന്ദീയവുമാണ് ആ പണ്ഡിതകേസരി ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നത്. ആത്മസാമ്രാജ്യഭരണത്തിനുള്ള തന്ത്രങ്ങളിൽ യാതൊരു ഗ്രന്ഥവും, സൂതസംഹിത, വിശേഷിച്ചു അതിലെ 'യജ്ഞവൈവേഖണ്ഡം' പോലെ അദ്ദേഹത്തിനു സഹായകരമായിരുന്നില്ലെന്നു ഭക്തിപൂർവ്വം അരുളിച്ചെയ്യുമായിരുന്നു. തന്നെ സമീപിക്കുന്ന ജ്ഞാനഭിക്ഷുക്കളോടു് "ആദ്യം സൂതസംഹിതയിലെ ബ്രഹ്മഗീത പഠിക്കുക, പിന്നെയാകട്ടെ ഭഗവദ്ഗീത" എന്നായിരുന്നു ഉപദേശിക്കാറു പതിവു്. ജ്ഞാന മാഗ്ഗമാത്രനിഷ്ഠമായ ബ്രഹ്മഗീത ഉറച്ചിട്ടു് ഭഗവദ്ഗീതയിലേക്കു് കടന്നാൽ അതിലെ യോഗത്രയസങ്കലനം അവനെ കഷ്ടക്കേയില്ലെന്നായിരുന്നു ആ ജ്ഞാനി വരിപ്പന്റെ അഭിപ്രായം.

ജീവൻ മുക്തിപ്രാപ്തി

ക്രമേണ, സ്വാമികൾ വേചരീസിദ്ധിക്കുശേഷം ഒരു കൊല്ലക്കാലം ദിവസം അഞ്ചുനേരവും പിന്നെ മൂന്നു നേരവും വീതം സ്വാമികൾ നിശ്ചിത ബ്രഹ്മധ്യാനം നടത്തിവന്നു, അങ്ങനെ മനോലയം നേടി ബാഹ്യപ്പുറം ററിയുന്ന യോഗിവര്യനായ സ്വാമികൾ ക്രമേണ പരമഭോരഹൃതപാദരിൽനിന്നു് " 'തത്പദോപദേശവും' 'അഹം' ബ്രഹ്മപ്രത്യയവും അജ്ഞാന നിവൃത്തിശേഷം തപഃതലോഹപീതാംബുന്യായേന സ്വതോവൃത്തിജ്ഞാനവിലയവും ഏകകാലത്തു് സിദ്ധിച്ച ജീവനുക്തപദാത്രവനായ ഒരുപൂണ്ണയോഗിയായിത്തീർന്നു്" എന്ന് സഗുണസാകാരധ്യാനത്തിൽ തുടങ്ങി നിർഗുണനിരാകാരധ്യാനത്തിലൂടെ മഹാ വാക്യജ്ഞാനലബ്ധി വഴി ലൗകികാപാത്മതബോധിച്ചു്, സ്വാതന്ത്ര്യമനിഷ്ഠ നേടി സ്വാമികൾ ബ്രഹ്മജ്ഞാന നിഷ്ഠനായിത്തീർന്നു വിവരം ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസ്വാമി ചരിത്രസമുച്ചയം വിവരിക്കുന്നു. സഭകളിൽ സംബന്ധിക്കുക, കലാപരിപാടികൾ ആസ്വദിക്കുക, പ്രസംഗിക്കുക തുടങ്ങി യോഗിവജ്ജ്യങ്ങളായ വിഷയങ്ങൾ അദ്ദേഹം എന്നേ വെച്ചിട്ടിരുന്നു.

ദേശസഞ്ചാരം

ഭൂഭാഗവണ്ണനകൾ ഭാഗവതത്തിൽനിന്നും മറ്റും വായിച്ചറിഞ്ഞശേഷം നാനാപണ്ഡിതസ്ഥലങ്ങൾ ദർശിക്കാനുള്ള ഉത്സുകത ആ

മഹാത്മാവിനെ ബാധിച്ചു. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം രണ്ടു തവണ അവി
ലഭാരതപര്യടനം നടത്തി. വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളുടെ സമ്പന്നവും പുരാ
വസ്തു ഗവേഷണ താല്പര്യവും അതിന്റെ പിന്നിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.
ബാംഗ്ലൂർ, ധർവാർ, മിറാജ്. മദ്രാസ്, ശ്രീരംഗം, രാമേശ്വരം,
മധുര, പൂനാ, ദില്ലി, കാഞ്ചി, കാശി, ആഗ്ര, കൽക്കട്ട, വട മധുര,
പ്രയാഗ, ബോംബെ, ഹരിദ്വാറം, ഉജ്ജയിനി, വൃന്ദാവനം, ഗാളി
യർ, ലക്നൗ മുതലായ മുഖ്യ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ അദ്ദേഹം സന്ദർശി
ച്ച് 1909-ൽ മടങ്ങിയെത്തി. ആ യാത്രയിൽ പുരാതന ക്ഷേത്രങ്ങ
ളും, വിപുല ഗ്രന്ഥശാലകളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിജ്ഞാനത്തെ ആ
ളിക്കത്തിച്ചു. ഗണപതിശാസ്ത്രി, ശങ്കരബ്രഹ്മാനന്ദൻ മുതലായ ജീവ
മുക്തന്മാരും ഡോ: ഭണ്ഡാർക്കർ തുടങ്ങിയ വിദ്യാത്മകേസരികളു
മായും പരിചയപ്പെട്ടവാനും ആശയങ്ങൾ കൈമാറാനും ആ മഹാത്മാ
വിന് അതുവഴി കഴിഞ്ഞു. അങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യാരത്ന
പ്രഭ തെളിഞ്ഞുവിലസി.

ഗ്രന്ഥകരണം

ചെറുതിലെ കവിതാകരണദ്രുമം അദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ചി
രുന്നു. വാസനാധനം അതിന് അനുഗ്രഹമായിരുന്നു. 14-ാം വയ
സ്സിൽ ഒരു വഞ്ചിപ്പാട്ടും, 'മൗസലപർവ്വം' ശ്ലോകകൃതിയും, 'സുന്ദോ
പസുനം' നാടകവും അദ്ദേഹം രചിച്ചു. കൂടാതെ, അകാരാദി ക്രമ
ത്തിൽ വിവിധ സ്തോത്രങ്ങളും എഴുതി. ഏതാണ്ട് 24-ാം വയസ്സോ
ടെ 'വേദാന്തമണിവിളക്കു' എന്നൊരു കിളിപ്പാട്ടു നിർമ്മിച്ചു. സൃഷ്ടി
ക്രമം മുതൽ മോക്ഷപത്ത് വരെ വിചാരസാഗരവാസിഷ്ഠാദികളേയും
ബ്രഹ്മദാരണ്യകാദൃപനിഷത്തുകളേയും ഉപജീവിച്ചടക്കംചെയ്താ
ണതിന്റെ രചന സാധിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഒരു ദിവസം ശിവപഞ്ചാ
ക്ഷരസ്തോത്രവും, ദക്ഷിണാമൂർത്തിഭജനവും ഉണ്ടാക്കി ആചാര്യപാ
ദരെ കാണിച്ചപ്പോൾ, "വിശ്രമാവസരങ്ങളിൽ കറേഴ്സ് കവനം ചെ
യ്ക്കണം" മെന്നും, "സൗകര്യവും സുഖവുമനുസരിച്ചെങ്കിലും കവിത ചെ
യ്ക്കേണ്ടതല്ല" എന്നും നിർബന്ധപൂർവ്വം കല്പിച്ചു. അതുപ്രകാരം ഗുരു
ഭക്തി കേദാരമായ ആ ശിഷ്യമണി സന്ദർഭം കിട്ടുമ്പോഴെല്ലാം കവി
താകരണം തുടരെ തുടന്നു. സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലുമായ
ഗദ്യപദ്യരത്നങ്ങളായ ഒട്ടനവധി കൃതികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റേ
തായിട്ടുണ്ട്. ഭക്തിയോഗം, ജ്ഞാനയോഗം എന്നീ മാർഗ്ഗങ്ങളിലാ
ണ് അവയുടെ ഗതി. ആത്മാമൃതം, സ്തവരത്നഹാരം, സ്വാരാജ്യസർ
വ്വസ്വം, സങ്കല്പകല്പലതിക, യോഗഹാസ്യകുമുദി, യോഗാമൃത

തരംഗിണി, അഭൈതപാരിജാതം, ശ്രീകണ്ഠാമൃതലഹരി എന്നിവ സംസ്കൃതത്തിലും അഭൈതസ്തംഭകം, ബ്രഹ്മാഞ്ജലി മൂന്നു ഭാഗങ്ങളിലെ സ്തോത്രങ്ങളും താത്വിക കൃതികളും കണ്ഠാമൃതം, ഹായോഗപ്രദീപിക, വേദാന്തമണിവിളക്കു്, വേദാന്തമാലിക എന്നിവ മലയാളത്തിലും പെടുന്നു. സംസ്കൃതകൃതികൾക്കു് അഖിലഭാരതവിദ്യാത്മന്മാരിൽനിന്നും പ്രശംസകൾക്കും പുറമേ ഇംഗ്ലണ്ടു്, അമേരിക്ക, ജർമ്മനി മുതലായ വിദേശങ്ങളിലുള്ള മഹാ പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിനന്ദനപത്രങ്ങളും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വിവിധ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പോലും മസ്തിഷ്കങ്ങൾക്കു് ചൂടുപിടിപ്പിക്കത്തക്ക തത്ത്വകോടികളുടെ സുദർശനപ്രതിപാദനരീതിയും അപൂർവ്വ ശബ്ദശാസ്ത്രപ്രയോഗങ്ങളും കൊണ്ടു് കടകുട്ടിയാണു് ആസൂരിമൗലിയുടെ സംസ്കൃതകൃതികൾ മിക്കവാറും എല്ലാംതന്നെ. ‘‘മാസ്തിൻഖലഃഖേലതു’’ എന്നാകാം സ്വകൃതികളെപ്പറ്റി സ്വാമികളുടേയും പക്ഷം—പ്രശസ്തങ്ങളാണെങ്കിലും കൂടുതൽ ഭംഗിയും മനോജ്ഞതയും സംസ്കൃതകൃതികൾക്കാണെന്നു പറയാം. അങ്ങനെ, ആ കവനങ്ങളാകെ സ്വഗ്നീയ ഭാഷായോഷ്ഠ മണികണ്ഠഭൂഷകളായി മിന്നുന്നു എന്നു പ്രസ്താവിക്കുന്നതിൽ കൂടുതൽ കാര്യമില്ല. സംസ്കൃതഗദ്യമാകട്ടെ, ബാണഭട്ടപ്രഭൃതികളുടെ ശൈലിയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നവയുമാണു്. ഭാഷാകൃതികളും ഒട്ടും പിന്നിലല്ല. മലയാളത്തിലെ ഭാഷാന്തരീകരണങ്ങളും സ്വതന്ത്ര കൃതികളും അക്ലിഷ്ടസുന്ദരഭാഗങ്ങളാൽ പ്രശോഭിക്കുന്നവയും കവിയുടെ വാസനാവൈഭവ്യങ്ങളെ വ്യക്തമാക്കി വിളങ്ങുന്നവയുമാണെന്നു് പിപറിച്ചുകൊണ്ടു് ബോധപ്പെടാം. ആദ്യമാദ്യമുണ്ടാക്കിയവയേക്കാൾ പിന്നെപ്പിന്നെയുള്ള കൃതികൾക്കു് ലാളിത്യമേറും.

കൈരളിയിൽ ഗദ്യകൃതികളും പലതുണ്ടു് സ്വാമികളുടേതായി. അജു്ഞരും വെറും ഉദരഭരികളുമായ സമുദായാചാര്യന്മാരുടെ പിടിയിൽപ്പെട്ടു് ആചാരവിചാരങ്ങളിൽ കാടുകയറി ഉദ്ഗതിപഥമടഞ്ഞുപോയ സാമാന്യജനതയെ നേർവഴിക്കാക്കി പരമപുരുഷാർത്ഥരൂപി ജനിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചു നിമ്നിച്ചവയത്രെ ‘ആചാരപദ്ധതി’യും ‘ദേവാർച്ചാപദ്ധതി’യും. പൂർവാപര ഷോഡശധയസംസ്കാരാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കു് ശാസ്ത്രീയമായി മാനവസമുദായത്തെ വിധേയമാക്കി കർമ്മപഥം ശുദ്ധമാക്കുന്ന ‘ആചാരപദ്ധതി’. ബ്രാഹ്മണേതരർക്കും അവശ്യദേവപ്രതിഷ്ഠാ പൂജാദികർമ്മങ്ങൾ നടത്തത്തക്കവണ്ണം ചുരുക്കത്തിൽ വിധിപൂർവ്വം അവ ലളിതരീതിയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ദേവാർച്ചാ പദ്ധതിയിൽ. പരമഭാരത സ്വാമിതിരുവടികളുടെ ഭൂമിക അതിനു് മാറേററിയിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങനെ ഉപവിതധാരകളുടെ

അന്യായമായ മുതലെടുപ്പിൽനിന്നു സ്വാമികൾ ഇതര സമുദായത്തെ പരിരക്ഷിച്ചു, ജ്ഞാനഭൂമികാപ്രവേശത്തിന്, കർമ്മവും ഭക്തിയും വഴി ആ ഗ്രന്ഥതല്പജങ്ങൾ ഏവർക്കും ഉപകരിക്കും. ഇവകൂടാതെ പല മാസികകളിൽ വന്ന 'സംന്യാസം സർവാധികാരം', 'മുക്തി വിചാരം', 'സ്വരൂപനിരൂപണം', 'പുരുഷാത്മം', 'ഭൂതപിശാചാദിസത്താവിചാരം', 'ആശൈചനിർണ്ണയം', 'മലയക്ഷത്രീയ കേസരി', 'പുനർവിവാഹം', 'ജാതകപരീക്ഷ' മുതലായ അനേകം വിജ്ഞാനപ്രദങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങൾ ആ വിദ്യാത്കേസരിയുടെ നാനാവിഷയാഗാധ പാണ്ഡിത്യത്തെ പ്രസംഹിപ്പിക്കുന്നതായുണ്ട്. കൂടാതെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിരൂപണനിപുണതയെ വിളിച്ചറിയിക്കുന്നവയാണ് 'History of Sanskrit Literature, Boswel's Life of Johnson' ആദിയായ ഇംഗ്ലീഷ് കൃതികളുടേയും മംഗളമാല, കേരളപാണിനീയം, വിവേകാനന്ദചരിത്രം, കൊച്ചി രാജ്യചരിത്രം എന്നിവയുടേയും വഞ്ചീശവംശം മുതലായ മഹാകാവ്യങ്ങളുടെയും കൂലംകഷമായ നിരൂപണങ്ങൾ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൂത്രധാരതത്തിൽ 1915-ൽ 'സദഗുരു' എന്നൊരു സാംസ്കാരിക മാസിക ഇരിങ്ങാലക്കുടയിൽ തച്ചടയ തമ്പുരാന്റെ രക്ഷാകർത്തൃത്വത്തോടെ തുടങ്ങി ഏതാണ്ട് ഒരു വ്യാഴവട്ടക്കാലം ഭംഗിയായി നടന്നുവന്നു.

ജിജ്ഞാസക്കളുമായി യോഗവേദാന്താദി വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി നടത്തിയിട്ടുള്ള അമൂല്യമായ സംഭാഷണം ആ ഗുരുദേവന്റെ ശാസ്ത്രപടിമയ്ക്കും യുക്തിശക്തിക്കും അനുഭൂതിമഹിമയ്ക്കും പററിയ നിദർശനങ്ങളാണ്. അഹിംസയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒറ്റ സംഭാഷണം മതി അതു തെളിയിക്കാൻ. (ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദ സമുച്ചയം കാണുക.)

ശിഷ്യവരണം

സ്വഗുരുപാദകല്പനപ്രകാരം ശിഷ്യ സ്വീകാരത്തിനും അദ്ദേഹം മുതിർന്നു. സംസാരതാപമുക്തിക്കും വിജ്ഞാനധനാജ്ജനത്തിനും മറ്റുമായി ധാരാളംപേർ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ചുവന്നു. പാകം പോലെ അവർക്കെല്ലാം വേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ കൊടുത്തു സംതൃപ്തിവരുത്തുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചതുർത്ഥാശ്രമശിഷ്യരിൽ മുഖ്യർ സദാശ്രയൻ, ആത്മയോഗിനിയമ്മ, പരമവിശുദ്ധബോധ സ്വാമികൾ ഇവരായിരുന്നു. എന്നാൽ ഗൃഹസ്ഥ ശിഷ്യരായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനു കൂടുതൽ. അവരിൽ പ്രഥമംഗണേയർ മംഗളാനന്ദദേവി, ചിദപിലാസിനി, (ചിന്മഞ്ജരി) ശിവപ്രസാദവിദ്യാഭാരതി, ഗോവിന്ദബ്രഹ്മമാനന്ദഭട്ടി (ആറമ്പിൽ ഗോവിന്ദനണ്ണിത്താൻ) സച്ചി

ദാനന്ദബ്രഹ്മേന്ദ്രൻ (കവിദീപൻ ആറന്മുള നാരായണപിള്ളയെ വെ
ദ്യൻ) അദ്വൈതവിദ്യാപണപരമാനന്ദനാഥൻ (പന്നിശ്ശേരി നാണ
പിള്ള) ബ്രഹ്മാദായപ്രകാശൻ (താഴത്തോട്ടത്തു വേലുപ്പിള്ള) ചിദ്ര
സാരണൻ (ശ്രീവർദ്ധനത്തു കൃഷ്ണപിള്ള) എന്നിവരത്രേ. തച്ചടയ
തമ്പുരാൻ അവരിൽതന്നെ പ്രമുഖനാണ്. ഏവരും സദാചാരനിഷ്ഠ
രും ആത്മജ്ഞാനിവരിഷ്ഠരായിരുന്നു. ഗോവിന്ദബ്രഹ്മാനുഭൂതി
യെന്ന ഗോവിന്ദസ്ഥാനേശ്വരന്റെ മാത്തിൽ വിശ്രമിക്കുമ്പോൾ
സ്വാമികൾ പരമഗുരുപാദങ്ങളേയും തന്റെയും ആദ്ധ്യക്ഷ്യപാദ്ധ്യ
ക്ഷ്യത്തിൽ സ്വശിഷ്യരെ ചേർത്തു ഒരു “അദ്വൈതസഭ” ചില
കൊല്ലം നടത്തി. അതിൽ യോഗജ്ഞാന വിഷയങ്ങൾ ആ ഗുരു
പാദന്മാർ വിവരിക്കുകയും ശങ്കരൻ പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു.
കൊ: വ: 1089-ൽ പരമഗുരുപാദങ്ങളുടെ തൃതീയശിഷ്യൻ ശ്രീ തീർത്ഥ
പാദപരമഹംസസ്വാമിയുടെ ഉത്സാഹത്തിൽ സ്ഥാപിച്ച ഷഷ്ടിപു
ത്തിസ്താരകമായ എഴുനൂറ് പരമഭട്ടാരാത്രമത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം,
ഷഷ്ടിപുത്തുസ്തവം എന്നിവയിൽ കൈമെയ് മറന്ന മുഴക്കയും
ആശ്രമാദ്ധ്യക്ഷപദം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു സ്വാമികൾ.

സതീർത്ഥ്യർ

പരമഗുരുപാദങ്ങളുടെ ഇതര ശിഷ്യവര്യന്മാർ രണ്ടുപേർ സ്വാ
മികളുടെ എടുത്തുപറയത്തക്ക സതീർത്ഥ്യരാണ്. പച്ച മലയാളത്തി
ലും സംസ്കൃതത്തിലും യോഗജ്ഞാനഭക്തി സംബന്ധികളായ സുന്ദ
രനിബന്ധങ്ങൾ കൊണ്ടും മിതസാരവചസ്സുകൾകൊണ്ടും ക്ഷേത്രപ്ര
തിഷ്ഠകൾ, സ്വജനോദ്ഗതി നിമന്ത്രണങ്ങൾ എന്നിവകൊണ്ടും സമു
ദായോദ്ധാരണം സാധിച്ച ബ്രഹ്മജ്ഞവരിഷ്ഠൻ ശ്രീനാരായണഗുരു
സ്വാമികൾ; ഗ്രന്ഥകരണം, പ്രഭാഷണപരമ്പര, മതസംഘടനാനായ
കത്വം, തീർത്ഥപാദാശ്രമസ്ഥാപനം എന്നിവകൊണ്ടും കേരളീയരെ
ഉദ്ബുദ്ധരാക്കിയ ശ്രീ തീർത്ഥപാദപരമഹംസസ്വാമികൾ-ഈ രണ്ടു
പേരും സ്വാമികളെ ആദരിച്ചും അനുസരിച്ചും വന്ന സതീർത്ഥ്യരത്ന
ങ്ങളായിരുന്നു-പ്രത്യേകിച്ചു ദ്വിതീയമഹാനഭാവൻ.

മഹാസമാധി

1911-ാമാണ്ടുവരെ ആറമ്പിൽ നിവസിച്ചിരുന്ന കഥാപുരു
ഷൻ കടുംബനാഥന്റെ നിര്യാണശേഷം കരുനാഗപ്പള്ളിയിൽ പുന
ക്കുളത്തു താഴത്തോട്ടത്തുമാത്തിലും ആതനാട്ടു കൈതവനമാത്തിലുമാ
ണ് വിശ്രമിച്ചുവന്നതു്. തിരുവിതാംകൂറിന്റെ വടക്കൻ താലൂക്കുക

ളിൽ പോയി ഭക്തന്മാരേയും സുഹൃത്തുക്കളേയും കണ്ടുമടങ്ങിയ സ്വാമികൾ പിന്നെ ഏറെ താമസിച്ച് ഒരു ദേഹം വെടിയാൻ. സ്വശിഷ്യഗുണങ്ങളേയും സർവ്വസജ്ജനങ്ങളേയും കദനക്കടലിൽ മുക്കിക്കൊണ്ടു് ആ സമാധി ഉണ്ടായതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വെറും 49-ാമത്തെ തിരുവയസ്സിലാണു്. അതായതു് കൊല്ലവർഷം 1096 കർക്കിടകം 23-ാംനു (1920-ൽ). മാവേലിക്കര ആണ്ടിപ്പിള്ള മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ വസതിയിൽ വിശ്രമിച്ചിരുന്ന ശ്രീ ചട്ടമ്പിസ്വാമിതിരുവടികൾ ഇതറിഞ്ഞ നിമിഷത്തിൽ പുറപ്പെട്ടു് അവിടെ എഴുന്നള്ളി പദ്മാസനസ്ഥമായി ചൈതന്യമറു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ആ ശിഷ്യവിഗ്രഹം കണ്ടു്, “ഭുവനസത്യജ്ഞ”നായ ആ യീരാത്മാവുപോലും സജലനേത്രനായിപ്പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെ മന്ദമന്ദം സമീപിച്ചു് അതിന്റെ ശിരസ്സിൽ തലോടിക്കൊണ്ടു് “അവസാനത്തതു് അവസാനിച്ചു്” എന്നു സ്വയമായും, “ബ്രഹ്മാവിനു സൃഷ്ടിച്ചുവെച്ച ഒരു മഹാലോകം ഇതാ തകന്നിരിക്കുന്നു; ഇതു നിങ്ങൾക്കൊരു വലിയ നഷ്ടം തന്നെയാണു്.” എന്നു അവിടെ കൂടിയിരുന്നോരോടായും അരുളിച്ചെയ്തു. “തീർത്ഥ് എന്റെ മുന്നിലിരിക്കുന്നതു് ഇതു് രണ്ടാംകുറിയായാണു്.” എന്നു തൊണ്ടയിടിക്കൊണ്ടു വീണ്ടും തിരുവായു് മൊഴിഞ്ഞു. തുടൻ് രണ്ടിറു കണ്ണീരും പൊഴിഞ്ഞു. അത്രകണ്ടായിരുന്നു സമാധിസ്ഥനു് ആ ഗുരുദേവനിലുണ്ടായിരുന്ന ഭക്തിപാരമ്യവും അദ്ദേഹത്തിനു് അങ്ങോട്ടുണ്ടായിരുന്ന വാത്സല്യാതിരേകവും. അനന്തരം ആ പരിപാവന ജഡം താഴത്തോട്ടത്തുവക ചെറുവള്ളിമാത്തിൽ ഉടൻ തയ്യാർചെയ്തു കല്ലറയിൽ ഉപ്പു്, കർപ്പൂരം, തുളസിക്കുതിർ മുതലായവയിട്ടു് വിധിപോലെ സംസ്കരിച്ചിരുന്നതി മുടിവെച്ചു് അർച്ചനാദിയും നടത്തി. തുടൻ് മണ്ഡലകാലം മുഴുവൻ പൂജാദികർമ്മങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ കല്ലറയ്ക്കുമേലേ നിർമ്മിച്ച ശ്രീകോവിലിൽ അടുത്ത 1097 മേടം 12-ാംനു (1921 ഏപ്രിൽ) അനേക ശിഷ്യപ്രശിഷ്യ ഭക്തജന സാന്നിധ്യത്തിൽ പരമഭട്ടാരസ്വാമിതിരുവടികൾതന്നെ തന്റെ ആദ്യമായും അവസാനമായുമുള്ള ശിവലിംഗ പ്രതിഷ്ഠ സ്വപ്രേമ സർവ്വസ്വമായ ശിഷ്യന്റെ ശിരോപരി നടത്തി. തിരുവിതാംകൂറിൽ ഒരു യതിവർ്യന്റെ സമാധിസ്ഥാനത്തു് ശിവലിംഗ പ്രതിഷ്ഠ ഉണ്ടാകക അതാദ്യമായിരുന്നു. അന്നുമുതൽ സമാധിപീഠത്തിൽ നിത്യത്രികാല പൂജയും സമാധിദിനമായ ഉത്രംനാരത്തോറും വിശേഷാൽപൂജയും ജ്ഞാനയജ്ഞവും മതസമ്മേളനവും മറ്റും കൊല്ലത്തോറും വാർഷികാഘോഷവും തുടൻ് വരുന്നു. ഈവക കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്ന നിരവേറിപ്പോരുന്നതിനു് ഗുരുഭക്തിയന്യനായ ശിഷ്യൻ താഴത്തോട്ടത്തു വേലുപ്പിള്ള നിരവധി സ്വത്തു് തൃപ്പടിദാനം

ചെയ്ത് അതിന്റെ ഭരണത്തിലേക്കു ഏഴംഗങ്ങളെചേർത്ത് വേണ്ട വ്യവസ്ഥകളോടുകൂടി ഒരു ട്രസ്റ്റുടമ്പടിയും രജിസ്റ്റർ ചെയ്യിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ മുഖമണ്ഡപം, നടപ്പന്തൽ, ആനപ്പന്തൽ, അറപ്പുര, തിടപ്പള്ളി കളപ്പുര എന്നിവയും തുടൻ നിർമ്മിച്ചു. ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥ പാദാശ്രമമെന്നറിയപ്പെട്ടുപോരുന്നു ഇന്ന് അവിടം. അദ്ദേഹം പുതിയകാവു ജംഗ്ഷനു സമീപം നല്ലിയ ഒരു വസ്തുവിൽ ശ്രീ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദവിലാസം സംസ്കൃത സ്കൂളും തത്സംമാരക മായി പണിയിച്ചു നടത്തിവരുന്നു.

ആകൃതിപ്രകൃതികൾ

സ്വാമികളുടെ തിരുവടൽ അല്പം ഇരുണ്ട സാമാന്യാധികം നീണ്ടുനിവൻ പുഷ്പമായിരുന്നു. പ്രാണായാമ ഫലമായി ഞരമ്പു കൾ എഴുന്ന കാണാമായിരുന്നു. വിസ്മൃത ഫാലഫലകത്തിൽ ബ്ലൂം വാരിപൂശിയിരുന്നു. തേജോ ഗോളങ്ങളായ ദൃഷ്ടികൾ, ഏറെ തടിക്കാത്ത, നീണ്ടമുഖം, കക്ഷിതലോടുന്ന ഇരുണ്ട താടി, കണ്ണുവു ഷവും, സ്കന്ധങ്ങളും, മുടികിടക്കുന്ന അഗ്രം ചുരുണ്ട കറുത്ത മുടി, വിസ്മൃതവക്ഷസ്സ്, സംകചിത കടിപ്രദേശം, സുദീർഘ പാണിപാ ദങ്ങൾ, നാഭിക്കുമേൽ തൊടുന്ന രൂദ്രാക്ഷ തുളസീമാലകൾ, ശുദ്ധ കാ ഷായവേഷം ഇതൊക്കെ ചേർത്തു ചിന്തിച്ചാൽ ആ മഹാപുരുഷന്റെ ഏതാണ്ടൊരു ആകൃതിയായി.

സാധാരണ ആർക്കും നടന്നെത്താൻ മേലാത്ത സത്വര നടപ്പും ശീഘ്ര ഗതിയിൽ എന്നാൽ അത്യുച്ചത്തിലുള്ള സംഭാഷണവും അദ്ദേ ഹത്തിന്റെ സാത്വികതയുടെ പ്രത്യേകതയാണ്. ഓർത്തിരിക്കാതെ കേട്ടാൽ ഞെട്ടിപ്പോകുന്ന ഘനശബ്ദമാണത്. കൃത്യനിഷ്ഠ, സ്വൈര ധ്യം, ധൈര്യം, ഉപകാരസ്മരണ, സ്വാതന്ത്ര്യബുദ്ധി, ഔദാര്യം, സർ വോപരി ശുചിത്വം, സത്യം, ശുദ്ധ എന്നീ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങൾ കൂടെ പ്പിറപ്പായിരുന്നു. പുരാണർഷിമാരിലും തദ്ഗ്രന്ഥ സമുച്ചയങ്ങളി ലുമുള്ള സമാദരവു് ഒരുമാതിരി അന്ധമായിത്തന്നെയുണ്ടായിരുന്നു എന്നുപറയാം. അവിടെ അനാദരവു് ആരിൽ കണ്ടാലും സഹിച്ചി രുന്നില്ല. ഗുരുഭക്തിയിൽ പുരാതന മഹർഷിമാർപോലും പിൻനി ങ്ങിയുള്ളു. ഏതു ചെളിവെള്ളത്തിലായാലും സ്വഗുരുസ്വാമി തിരു വടികളെ കണ്ടാൽ അവിടെ പ്രണമിക്കുകയായി. “അവിടുത്തെന്റെ ദൈവതമാണ്. അവിടുത്തെ പാദപത്മപരാഗങ്ങളിൽ ഒന്നാണു ഞാൻ” എന്നൊക്കെയാണ് അദ്ദേഹത്തെ ചേർത്തു തന്നെപ്പറ്റി ആ ശിഷ്യോത്തംസം പറയാറു്. മാതൃഭക്തിയിൽ പരശുരാമനും പരാജ യമടയുകതന്നെ ചെയ്തും. പ്രാപഞ്ചിക ബന്ധങ്ങളുടെ വ്യർത്ഥന നേരേ ബോധിച്ച ആത്മാരാമനായി കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും തന്റെ “മാതൃ

മഹാരാജിനി"യുടെ കൂടെപ്പോയി താമസിക്കുക അദ്ദേഹത്തിനൊരു പതിവായിരുന്നു. 21 വയസ്സു വരെയെ സ്വാമികൾക്ക് വിദഗ്ദ്ധ ജ്യോതിഷികന്മാർ ആയുസ്സു കുറിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. "യോഗംകൊണ്ടു" അതു നീങ്ങി" എന്നും "ആത്യന്തികാവിദ്യാനാശം-ദേഹപാതം-വരുന്നതിൽ മേലിൽ യോഗം തടസ്സമെന്നു ശങ്കിച്ചു" അടുത്തകാലത്തു" അഭ്യാസം ഞാൻ കഠിനം വിട്ടിരുന്നു.....പുരുഷസന്താനങ്ങളിൽ ഏക ശേഷനായിത്തീരുകയാൽ, ഞാൻ മാത്രഹിതം ആദരിച്ച അതു വീണ്ടും ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നു കൊ: വ: 1095 മേടം 17-ാംന-യിലെ ഡയറിക്കുറിപ്പിൽ അദ്ദേഹം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് സ്വഹിതം ബലികഴിച്ചും മാത്രഹിതം ആചരിക്കുന്നതിൽ സ്വാമികൾക്കുള്ള അതിശ്രദ്ധ വെളിവാക്കുന്നു. അതുപോലെയാണു് ശിഷ്യവാരസല്യത്തിന്റേയും സ്ഥിതി. കലാഭി വിഷയരസാസ്വാദനങ്ങളിൽ നിന്നു നിവർത്തിച്ച ബ്രഹ്മാൻദപീയൂഷ പാനമാത്രരത്നനായി പത്തിരൂപത്തെട്ടുകൊല്ലംകൊണ്ടു പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നെങ്കിലും, സ്വാമികൾ സ്വപ്രിയതര ശിഷ്യന്മാരായ പരമാനന്ദനാഥ പ്രഭൃതികളുടെ അപേക്ഷയാൽ മാത്രമേ കണ്ഠപിള്ളപ്പണിക്കരാശാന്റെ കാലക്രമേവയത്തിൽ അജ്ജ്വനനൈകണ്ഠ അനർഘമായ അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തിയതു് ഒരു ആത്മജ്ഞാനിയായ കലാഹൃദയന്റെ വിമർശന പാടവത്തിനു പുറമേ തന്റെ ശുദ്ധ ശിഷ്യ വത്സലതയുമാണല്ലോ ദ്വേതികളെന്നതു്. (1091 മീനം 10ലെ ഡയറിക്കുറിപ്പു ചരിത്ര സമുച്ചയത്തിൽ കാണുക)

സ്വാന്തര്യസമ്പന്നതയിൽ സദാ സംമഗ്നനായിരുന്നെങ്കിലും, ചലിക്കുന്ന വിജ്ഞാന മയമഹാ ഗ്രന്ഥശാലയെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട ലോകരുടെ ചര്യാമര്യാദകളെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിലും അഭിവൃദ്ധമാക്കുന്നതിലും സന്മാഗ്ധ നിഷ്ഠയെ സ്ഥേഘമാക്കുന്നതിലും, പോരാ അതുവഴി അധികാരികളെ "മുക്തിപ്പെടുത്തുവാൻ"യുടെ പടവുകളിലേക്കു യഥായോഗ്യം നയിക്കുന്നതിലും അവിടെ എത്തിക്കുന്നതിലും സ്വമാതൃകാപരമായ ആചാരങ്ങളാലും ഗ്രന്ഥകരണങ്ങളാലും ഉപദേശങ്ങളാലും സ്വഗ്രന്ഥജീവിതകാലം മുഴുവൻ നിസ്സന്ദം പ്രയത്നിച്ച ആ സർവ്വജ്ഞ മഹാത്മാവിന്റെ എങ്ങും നിറഞ്ഞ, ദിവ്യമഹസ്സു് നമ്മേ ശ്രേയോമാഗ്ധത്തിൽവെളിച്ചംവീശി നയിക്കുമാറാകട്ടെ!

(പാന്നാർഹമായ ഒരു ബൃഹദ് വിശ്വവിജ്ഞാനകോശമായ ആ ജീവിതത്തെ കാര്യമായി പഠിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുവാൻ ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥപാദചരിത്ര സമുച്ചയം രണ്ടു ഭാഗങ്ങളും നോക്കട്ടെ.)

"ശ്രീ നീലകണ്ഠകലയാ, ഭൂവി യോവതീണ്ണോ
ജ്ഞാന പ്രചാരവിധിനാ പവിത്രം ധരിത്രീ
പ്രജ്ഞാനിധി: സ യതിവര്യഗുരു: സദാ മേ-
സത്രാകരോത്പാലവർത്ഥസ്യ തീർത്ഥപാദഃ"

വിഷയവിവരം

	പുറം
1 രണ്ടാംപതിപ്പിന്റെ മുഖവുര	1
2 ഒന്നാംപതിപ്പിന്റെ മുഖവുര	5
3 ഒന്നാംപതിപ്പിന്റെ പ്രാസ്താവികം	10
4 ഒന്നാംപതിപ്പിന്റെ Preface	27
5 അതിന്റെ മലയാളം	28
6 ഒന്നാംപതിപ്പിന്റെ ആശംസ-സംസ്കൃതം	29
7 അതിന്റെ മലയാളം	30
8 ഒന്നാംപതിപ്പിനെപ്പറ്റി അഭിപ്രായങ്ങൾ	31
9 ഒന്നാംപതിപ്പിനെപ്പറ്റി നിരൂപണം-സമാധാനം	33
10 ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥപാദസുധാമികൾ	35
ഗ്രന്ഥാരംഭം	
1 പ്രേതവിചാരപദ്ധതി	49
i) പ്രേതവിവരണം	
ii) മരണാനന്തരകർമ്മാവശ്യകത	
2 ശാവപദ്ധതി	56
i) മുതൂർപ്പുകർമ്മം	..
ii) ആതുരസന്നിധാനം	59
iii) ശവസ്നാനം	60
iv) വാസ്തവരീതിയിൽ	61
v) ചുടലഞ്ചെട്ടപ്പ്	..
vi) ശവദാഹം	63
vii) നീർകണ്ണാക്കം	65
viii) സ്നാനതർപ്പണങ്ങൾ	66
ix) കടവിൽ ബലി	67
x) ദിവസബലി	68
xi) സഞ്ചയനം	71
xii) പുലകളി	75
xiii) പുലപ്പിണ്ഡം	76
xiv) ശുദ്ധപിണ്ഡം xv) ദുർമൃതികൾ	81
xvi) നാരായണബലിക്രമം	86

3	ആശൈശ്വര്യപദ്ധതി	88
	i) ആശൈശ്വര്യചർമ്മം. ii) ദിവസമാനദേശങ്ങൾ	„
4	ശ്രാദ്ധപദ്ധതി	100
	i) നാമീശ്രാദ്ധം	„
	ii) സപിണ്ഡി	104
5	സംസ്കാരപദ്ധതി	118
	i) വിവാഹം	„
	a) ആചാരദേശം	„
	b) വർജ്ജ്യസൂത്രീലക്ഷണം	119
	ആരംഭക്രിയകൾ :	120
	c) വരസപീകരണം	„
	d) കന്യാദാനം	121
	e) സപ്തപദി	122
	ii) പുംസവനം	124
	iii) സീമന്തം	125
	iv) ജാതകർമ്മം	127
	v) നാമകരണം	129
	vi) നിഷ്പ്രകൃമണം	130
	vii) അന്നപ്രാശനം	132
	viii) ചെറുളം	133
	ix) ഉപനയനം	136
6	സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനപദ്ധതി	144
	i) സന്ധ്യാകർമ്മപ്രാധാന്യം	„
	ii) സന്ധ്യാപ്പൊതു, അനുഷ്ഠാനം	146
	iii) ആചമനം	150
	അനുബന്ധം:	
1	12-ാം ദിവസത്തെ സപിണ്ഡിക്രിയാ പ്രാധാന്യം	163
2	ഒരുകേകൾ	166
3	പരാമൃഷ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ	167

ആചാര പദ്ധതി

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണേശായ നമഃ

“f ഇച്ഛാക്രിയാജ്ഞാനശക്തി-

ബ്രഹ്മഭേദത്രയാതിഗം

വൈഖരീരൂപസദഭാവ-

മുമാർദ്ധംകരണൈയ്ജേ” 1

“അഥാ ഹെത്രോയ്ഗുരു-

സ്വാമിനമമ സംപ്രണയ വിബുധജനം

മലയക്ഷത്രീയനായക-

സമയസ്മൃതിപദ്ധതിവിരചയാമഃ” 2

1. പ്രേതവിചാര പദ്ധതി

i) പ്രേതവിവരണം :

പ്രേതകൃത്യം* തത്ഫലഭോക്ത്രാഭ്യഭാവത്താലും മറ്റും അനാ-
വശ്യംതന്നെ എന്ന് ചിലർ നിരൂപിക്കുന്നത് നാസ്തിക്യകോടിയിൽ

f ഇച്ഛ, ജ്ഞാനം, ക്രിയ എന്ന മൂന്നുതരം ഭേദത്തോടുകൂടിയ സഗുണ ബ്രഹ്മത്തി-
ന്നപ്പുറം നിൽക്കുന്നതും വാക്കിന്റെ രൂപത്തിൽ വെളിവാകുന്നതുമായ ഊർഭവോ-
ദ്ധാംഗത്തെ-ശിവനെ-ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ടും വാക്കുകൊണ്ടും കർമ്മംകൊണ്ടും
പൂജിക്കുന്നു.

‘കുഞ്ഞൻ’ എന്ന പേരുള്ള ശ്രീ ആര്യഗുരു (ശ്രീ കുഞ്ഞൻപിള്ള പട്ടമ്പി) സ്വാമി
തിരുപടികളെയും മറ്റു വിദ്വാജ്ഞങ്ങളെയും സ്മരിച്ചു നമസ്സരിച്ചുകൊണ്ടും ‘മലയ-
ക്ഷത്രീയനായക സമയസ്മൃതി പദ്ധതി’ (ആചാരപദ്ധതി) ഞാൻ എഴുതി
ക്കൊള്ളുന്നു.

* ആ കർമ്മങ്ങളുടെ ഭോക്താവു മുതലായതില്ലായ്കയാലും മറ്റും.

അന്തർഭവിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ക്ഷേമകാംക്ഷികളായ അസ്സാദൃശന്മാർക്ക് കൈക്കൊള്ളാൻ യുക്തമല്ല. || ഏകജീവവാദമെന്ന മുഖ്യാഭിപ്രായ സിദ്ധാന്തം വിട്ട് അദ്ധ്യാരോപാപവാദന്യായപ്പടിക്കുള്ള *f* രാജാന്ത പക്ഷത്തിൽപോലും പാരമാത്മിക, വ്യാവഹാരിക, പ്രാതിഭാസിക ഭേദത്താൽ സത്താത്രൈവിധ്യത്തെ അംഗീകരിച്ച് പ്രപഞ്ചത്തിന് വ്യാവഹാരിക സത്തുത്ഥപം സിദ്ധമായി വന്നസ്ഥിതിക്ക് വ്യാവഹാരിക ദൃഗ്യുക്തികളായവർ പ്രത്യക്ഷാഭിപ്രമാണ ചതുഷ്ടയത്തിൽ അവിദ്യചാരിയായ ശാബ്ദപ്രമാണത്തിനടിപെട്ടിരുന്നു. വചനാന്തരങ്ങളാൽ വിമുശ്ലന്മാരായിത്തീർന്നു തന്മൂലം പിതൃകൃത്യം മുടക്കുന്നതു യോഗ്യമല്ലെന്നറിയാത്തതു പോരായ്മകതന്നെ. മനഃപൂർവ്വത്താലോ പ്രതിബന്ധബലത്താലോ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ അപ്രാമാണ്യം പ്രയോജനക്കുറവെന്നിവയെ കൂടി ആരോപിക്കുന്നത് അനർഹംതന്നെ. ശാബ്ദപ്രമാണമൊഴിച്ചുള്ള മറ്റു മൂന്നിലും ദോഷദൃഷ്ടമായ ഇന്ദ്രിയത്താലുമൊക്കെ ഗൃഹീതമായിട്ട് വൈപരീത്യം വന്നേക്കാവുന്നതും ശാബ്ദപ്രമാണത്തിനങ്ങിനെ സംഭവിക്കാത്തതുമായതുകുന്നു.

ഈ അന്തിമപ്രമാണം ശ്രുതി, സ്മൃതി, ഇതിഹാസ, പുരാണാദിരൂപമായിരിക്കും. 'അതീന്ദ്രിയാർത്ഥം വിജ്ഞാനേ മാനസഃ ശ്രുതിരേവ ഹി'-നമുക്ക് ഇന്ദ്രിയവിഷയമല്ലാത്ത ജ്ഞാനാഭിവിഷയത്തിൽ ശ്രുതിസാധുവാകുന്നു എന്നു വ്യാസഭഗവാൻ പറയുന്നു. ശ്രുത്യനുസാരിയായി തദനുക്തമായിരിക്കുന്ന അർത്ഥത്തെ സ്മൃതിയിൽനിന്നും ഇതുപോലെ ഉത്തരോത്തരവും ഗ്രഹിക്കത്തക്കതാകുന്നു. ഇവ തമ്മിൽ വിരുദ്ധമായി വന്നാൽ അപ്പോൾ ശ്രേയതമായ അർത്ഥം പ്രധാനമെന്നാണ് പ്രമാണം.

'ശ്രുതിസ്മൃതിപുരാണാനാം
വിരോധോ യത്ര ദൃശ്യതേ
തത്ര ശ്രേയതം പ്രധാനംസ്യാത്'

|| ഒരു ചൈതന്യം പ്രപഞ്ചരൂപേണ വിവർത്തിക്കുന്നു (അജ്ഞതയാലെന്ന വാദം). *f* രാജാന്തം = സിദ്ധാന്തം. അവിദ്യചാരിത = മാറാത്ത ||
തദനുക്തം = അതിൽ പറയാത്ത || ശ്രേയതം = ശ്രുതി പ്രസിദ്ധം. (അന്തിമപ്രമാണം = ശാബ്ദപ്രമാണം)

ഇത്യാദി(യാകുന്നു) 'ജായമാനൊ വൈ ബ്രാഹ്മണസ്മിഭീർജ്ജണവാൻ, ജായതെ' എന്ന വേദവാക്യത്തിൽ മൂന്നുവിധ ജ്ഞത്തോടെ ബ്രാഹ്മണൻ (മനുജൻ) ജാതനാകുന്നു എന്നു പറയുന്നു. 'കർമ്മണാ പിതൃലോകഃ(ജന്മഃ)' കർമ്മംകൊണ്ടു് പിതൃലോകം ജയിക്കത്തക്കതു് എന്നു ശ്രുതിവചനമുണ്ടു്.

'ജ്ഞമോചനകർത്താരഃ
പിതൃഃ സന്തി സുതാദയഃ'

പിതാവിനു് കടമൊഴിക്കുന്നതിനു് പുത്രാദികൾ ഭവിക്കുന്നു എന്നു് ആചാര്യസ്വാമികൾ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

'ജ്ഞാനി ത്രീണ്യപാകൃത്യ
മനോ മോക്ഷേ നിവേശയേൽ
അനപാകൃത്യ മോക്ഷം തു
സേവമാനോ വ്രജേദയഃ'

മൂന്നുജ്ഞങ്ങളേയും ശോധിച്ചു് പിന്നീടു് മോക്ഷത്തിൽ മനസ്സു വയ്ക്കണമെന്നും ദേവ, ജ്ഞി, പിതൃസംബന്ധികളായ കടങ്ങളേ പോക്കാതെ മോക്ഷം തേടുന്നവൻ പതിച്ചുപോകുമെന്നും ഈ മനുവചനാർത്ഥമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരുന്നാലും ഇതിൽ മനു എല്ലാവരേയും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നതായി വിചാരിച്ചുകൂടാ. എന്തെന്നാൽ, വിരക്തപുരുഷനെ കൂടി എടുക്കുമ്പോൾ 'യദഹരേവ വിരജേത്തദഹരേവ പ്രവ്രജേദ്ഗൃഹാദാ വനാദാ യദി വേതരമാ ബ്രഹ്മചയുദേവ പ്രവ്രജേത' എന്നു സമയം (പ്രപഞ്ചത്തിൽ) വിരക്തി വരുന്നുവോ അപ്പോൾ സന്ന്യസിക്ക, ഗൃഹ(സ്ഥാ)ശ്രമത്തിൽനിന്നോ വനത്തിൽനിന്നോ അല്ലെങ്കിൽ ബ്രഹ്മചയുത്തരികൽനിന്നുതന്നെയോ സന്ന്യസിക്ക എന്ന ശ്രുതിവാക്യത്തിന്നു വിരുദ്ധമാകയാൽ 'ജ്ഞാനീതിഹ്യപസ്മൃതിഃ' എന്ന സുരേശ്വരാചാര്യരുടെ ബൃഹദാർത്ഥതീക വചനപ്രകാരം മുൻ കാണിച്ച മനുസ്മൃതി അപസ്മൃതി ആകുന്നു എന്നതുപോലെ വരുമെന്നുള്ളതിനാലത്രെ * കർമ്മനിഷ്ഠനാക്കു് ജ്ഞം പ്രതിബന്ധകമാകുമെന്നല്ലാതെ വിരക്തനാക്കു്ങ്ങിനെ വരികയില്ല. ജന്മസംസാരവൃക്ഷത്തിന്റെ ബീജത്തെ ദഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സമീധാഗ്നിയായ

* വേദവചനത്തിനു് പ്രത്യക്ഷവിരോധമായി വരുന്ന ഇത്യാദി വിഷയങ്ങളിൽ ഇപ്രകാരമാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞതിനു് ദൃഷ്ടാന്തവുമായി ഭഗവദ്കേതൻ ഗീതയിലെ ഗുണാതീതൻ, സു.സം.യിലെ അതിവർണ്ണാശ്രമി എന്നിവർ ജ്ഞാനികളാകുന്നു.

വൈരാഗ്യം ഉദയം പ്രാപിക്കുകയാണെന്നു ഇതെന്നറിയേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നെ ഭഗവദ്ഭക്തന്റെ ജ്ഞാപ്രസംഗത്തെ 'നായമ്യണീ ച-
രാജൻ'-എന്നാദിയായി ശ്രീഭാഗവതത്തിൽ നിഷേധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകയാൽ ഇവിടെ കർമ്മനിഷ്ഠനാണെന്നെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

പ്രേതശബ്ദം - പ്ര എന്ന ഉപസർഗ്ഗസംയുക്തമായിട്ട് ഗത്യർത്ഥക 'ഇ' യാതുവിൽനിന്നും 'ക്ത'പ്രത്യയാന്തമായി ഉത്ഭവിച്ചതും നാരകജീവനെന്നും മറ്റും സമുദിതാർത്ഥമുള്ളതും ആകുന്നു. പൂർവശരീരം വിട്ടുപോകുന്ന 17 (പതിനേഴ്) തത്വാത്മകനായ ജീവാത്മാവിനു ഭാവിശരീരകാരണഭൂതമായുള്ള ഭൂത (സൂക്ഷ്മ) ത്താൽ സമാരബ്ധമായി തൽക്കാലം ഉത്ഭവിക്കുന്ന ശരീരത്തിന് ആതിവാഹികമെന്ന് പേരാകുന്നു. ഇതിനെ സമാശ്രയിച്ചാണ് പൂർവ്വദേഹാസ്ഥപരിത്യജിക്കുന്നത്. തുണജടുകാദിദൃഷ്ടാന്തവും പറഞ്ഞുവരുന്നു. "തദന്തരപ്രതിപത്തേ രഹതി സംപരിഷ്ഠഃ പ്രശന്നനിരൂപണാഭ്യാം" എന്ന ഉത്തരമീമാംസയിൽ,

'ലോകാന്തരമടയുമ്പോൾ
ജീവനദൃഷ്ടാഖ്യഭൂതസൂക്ഷ്മത്താൽ
വേഷിതനായ് പോകുന്നു
പ്രശ്നോത്തരദർശനത്തിനാൽ, ശ്രുതിയിൽ'

എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ പറയുന്നതിനാൽ തൽക്ഷണം ജന്മഗ്രഹണമുണ്ടാകുന്നതായി വരുന്നില്ല. അർച്ചിരാദിമാർഗ്ഗമായ സഗുണബ്രഹ്മനിഷ്ഠനാറെ ഉൽഭവലോകം നയിക്കുന്ന ആധികാരികന്മാർക്കും ആതിവാഹികർ എന്ന് പേരുണ്ട്. മനുഷ്യവൃത്തിരികത്തെയായ പ്രാണികൾക്ക് ആതിവാഹികദേഹാർത്ഥം യാതനയോ ഇല്ല. ജനനമരണാത്മകമായ ഒരു ഗതി മാത്രമുള്ളതാകുന്നു.

'തൽക്ഷണാദേവ ഗൃഹ'ണാതി
ശരീരമാതിവാഹികം
ആതിവാഹികസംജ്ഞാസൈ
ദേഹോ വേതി ഭാർഗവ !
കേവലംതന്മനുഷ്യാണാം
നാന്യേഷാം പ്രാണിനാം ക്വചിത്

ഭാവിശരീരത്തിന്റെ (ഉപാദാന) കാരണമായ ഭൂതങ്ങളാൽ. സമാരബ്ധം = ഒന്നിൽനിന്ന് മറ്റൊന്നിന്റെ ഉല്പത്തിരൂപമാകുന്ന ഭാവം (ഭവിപ്പ്) എടുത്തുണ്ടാകുന്നു. അർച്ചിരാദിമാർഗ്ഗം ഭഗവതാദി അദ്ധ്യായത്തിൽ കാണുക.

‘പ്രേതപിണ്ഡൈസ്തോ ദന്തൈ-
 ഭൂഹമാപ്പോതി ഭാഗ്വ!'
 ഭോഗഭേദമിതിപ്രോക്തം
 ക്രമാഭേവ ന സംശയഃ’

എന്നു തുടങ്ങി

‘‘പൂർണ്ണ സംവത്സരേ ഭേദ-
 മതോന്യംപ്രതിപദ്യതേ
 തതഃ സ നരകേ യാതി
 സ്വർഗ്ഗേ വാ സ്വേന കർമ്മണാ’’

എന്നു വിഷ്ണു ധർമ്മോത്തരം പറയുന്നു.

ii) മരണാനന്തര കർമ്മാവശ്യകത :

മരണക്ഷണത്തിൽതന്നെ ആതിവാഹിക (ലോകാന്തര പ്രാപണത്തിങ്കൽ നിയുക്തമായുള്ള) ഭേദത്തെ കൈക്കൊള്ളുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള ശരീരത്തിന് ആതിവാഹികമെന്നു പേർ (മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ) ഇതു മനുഷ്യർക്കുമാത്രമുള്ളതും മറ്റൊരാൾ ജന്തുക്കൾക്കും ഇല്ലാത്തതും ആകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ അർത്ഥത്തെത്തന്നെയാണ് ശ്ലോകം കാണിക്കുന്നത്. പിന്നീടു ദായാദന്മാർ മുതലായവരാൽ സങ്കല്പപൂർവ്വം കൊടുക്കപ്പെടുന്ന പ്രേതപിണ്ഡാദികളാൽ ക്രമേണ വൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചു ഭോഗഭേദമെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ശരീരത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു എന്നും സംവത്സരാന്ത്യത്തിൽ സപിണ്ഡാവരേ ആകുമ്പോൾ അഭിനവശരീരനായി സ്വർഗ്ഗത്തിലോ നരകത്തിലോ സ്വകർമ്മാനുസാരം പോകുന്നു എന്നും മേലേശ്വരകൾക്കർത്ഥമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള ശരീരം, അപ്പിന്റെ ആധികൃത്താൽ (അപ് + മയം) അമ്മയെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നതും സ്വർഗ്ഗികൾക്കും നാരകികൾക്കും അവിടെയുള്ള ഫലഭോഗാനന്തരം ജന്മഗ്രഹണകാലത്തു ‘‘ശ്വയോനിംവാ, സൂകരയോനിംവാ, ചണ്ഡാലയോനിംവാ’’-ശൂനീഗർഭത്തിലോ, സൂകരഗർഭത്തിലോ, ചണ്ഡാലജാതിയിലോ പുകുന്നു എന്നു കൌഷീതകീ ബ്രാഹ്മണപ്രകാരം ഉദരം പ്രവേശിക്കുന്നതു.

‘ഭേഹോപാദാനഭൂതാ, ഹി
 വ്യോമാദിഭാരതൊ ഭൂവം
 പ്രാപ്താ ആപ ഇമാ ജീവ-
 സ്തപവിശന്താസി സപ്തമേ’

അഭിനവ = പുതുപുണ്ടു സ്വർഗ്ഗികൾ = സ്വർഗ്ഗാരോഹണം ചെയ്യുന്നവർ.
 നാരകികൾ = നരകത്തിൽ വീഴുന്നവർ.

എന്നു തത്ത്വസാരായണത്തിൽ പറയുന്നതും രൂപാന്തരത്തിൽ ശ്രീമദ്രാമായണം പറയുന്നതും, തന്നെ ആകുന്നു. 'കൃതാത്യയെന്നശയവാൻ ദൃഷ്ടസ്മൃതിഭ്യോം' എന്നാദിയായ വേദാന്തദർശനസൂത്രം കർമ്മക്ഷയാ വസരത്തിൽ പതിക്കുന്നവർക്കുള്ള അവശിഷ്ടകർമ്മസഹിത(മായ) പതനത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

'സ്വർഗ്ഗംകരുതിച്ചെണ്ണൊരു
കർമ്മം വിലയിച്ചിട്ടമ്പൊഴുവിടുന്നു'
ഭൂകേതര, സഞ്ചിതമോ
ടിങ്ങവരുംപോയതിന്നുനേർമറിവായ'

എന്നു സൂത്രാശയമാകുന്നു. സ്വർഗ്ഗപദം നരകത്തിന്റേയുമുപലക്ഷണമായി ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഉപനിഷദ്ദീപികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പതിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ സ്വല്പം കാലവിളംബമുള്ളതായി വരുന്നതു ദൈവാദിദിനരാത്രങ്ങളുടെ മാനഭേദത്താൽ മാത്രമാണു്. അമ്മയമാകുന്ന ശരീരത്തിന്റെ വ്യഭാധികാരം തിലോദക പീണ്യാദികൾ ഉപയുക്തങ്ങൾതന്നെ. പ്രേതമായിഭവിച്ചു ഗതിവരാത്തതിനെ കുറിച്ചു ഗാരുഡപ്രേതകല്പത്തിൽ ബഭ്രുവാഹന പ്രേതസംവാദത്തിലും പാദമോക്ഷഭാഗവത മാഹാത്മ്യത്തിൽ ധേനുനസംവാദത്തിലും പറയുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞശേഷം രാജാവു മുത്യവെ പ്രാപിച്ചു. വൈദികരീതിക്കു് ഔർദ്ധ്വഭേദഹികകർമ്മം ലഭിയാതെയും വിഷ്ണു പ്രദോഷത്താലും ബഹുയുഗപര്യന്തം യമയാതനയനുഭവിച്ചു ആ നൃപൻ ഹിമവല്ലാർശ്വത്തിൽ പിശാചായി ഭവിച്ചു എന്നു പാദമത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയല്ലാതെ ദൈവതപ്രപഞ്ചമുള്ള നാൾ അതാതിന്റെ സത്തയോടു് നിലനിൽക്കുന്ന മഹാഭൂതങ്ങളെക്കുറിച്ചു പാതഞ്ജലവിവൃതികളിലും മറ്റും സവിസ്തരം പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

'ഹവിർജ്ജഹതി നാഗൌ യേ
ഗോവിന്ദംനാർച്ചയന്തി യേ
ലഭന്തേ,നാത്മവിദ്യാംച
സുതീർത്ഥവിമുഖാശ്ചയേ=
നാസ്തികാഃകഹകാശ്ചേതരാ
യേചാന്യേബകവൃത്തയഃ'

എന്നു തുടങ്ങി പാദമോത്തര ഖണ്ഡത്തിൽ പ്രേതമാകുന്നതിനുള്ള ഹേതുക്കൾ വിസ്തരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവകക്കാരുടെ ശരീരങ്ങൾ

അവശിഷ്ട (ശേഷമുള്ള) സഞ്ചിത കർമ്മത്തോടുകൂടിയുള്ള

സ്ഥൂലകൃതങ്ങളല്ലാത്തതിനാൽ ഓഗ്ലോചരമാകാത്തതു് കുറമല്ല. ഇങ്ങിനെ പ്രബലപ്രമാണസിദ്ധമായ പ്രേതലോകാദികായു്ത്തെ ഹാൽ നിരസിക്കുന്നവർ 'അയം ലോകോ; നാസ്തിപര ഇതി മാനീ പുനഃ പുനർവൃശമാപദ്യതൈ' ഈ ലോകമുണ്ടെന്നല്ലാതെ പരമില്ലെന്നഭിമാനിക്കുന്നവൻ വീണ്ടും വീണ്ടും ജന്മയാതനാദികളെ ഏൽക്കുന്നു എന്ന് ഈ മൃത്യുപ്രോക്തമായ ഉപനിഷത്തിനർത്ഥമാകുന്നു. പിന്നെ നാസ്തിക നിരാകരണഘട്ടത്തിൽ നൈയാധിക ചക്രവർത്തിയായ ഉദയനാചാര്യൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു—

'സന്ദിശേപി പരേ ലോകേ
ത്യാജ്യമേവാഹിതംബുധൈഃ
യദി ന സ്യന്ന ഹാനിഃ സ്യ—
ദസ്തി ചേന്നാസ്തികോ ഹതഃ'—

എന്ന് പരലോക വിഷയത്തിൽ സംശയംതന്നെ എന്നപക്ഷത്തിലും കൂടി അധർമ്മം പരിഹാസ്യാകുന്നു. ആയതില്ലെന്നു വരുന്നു എങ്കിൽ കേടൊന്നുമില്ലെന്നും പരമുണ്ടെന്നാണ് വരുന്നതെങ്കിൽ നാസ്തികൻ ഹതനായി ഭവിക്കുന്നു എന്നും ഈ 'കസുമാഞ്ജലി' പദ്യത്തിനർത്ഥമാകുന്നു. ആകയാൽ, ദാഹോദപിണ്ഡശ്രാദ്ധാദികൾ അവശ്യമാദരണീയങ്ങൾതന്നെ. ഒരുദ്ധ്വജേഹികമെന്നാൽ മൃതദിവസം ചെയ്യപ്പെടുന്ന ദാനമെന്നും തദ്ദിനാവധിസപിണ്ഡീകരണാന്തമുള്ള കർമ്മമെന്നും താത്പര്യമാകുന്നു. പ്രസിദ്ധമായ രണ്ടാമതു പക്ഷപ്രകാരമുള്ള കർമ്മങ്ങൾ അടുത്ത പദ്ധതിയിൽ കണ്ടുകൊൾക. ശുഭം.

2. ശാവപദ്ധതി

i) മുദ്രിപ്പുകർമ്മം :

ഉദ്ധ്വപുണ്യ, ത്രിപുണ്യ, തുളസീദളാദി വിഭൂഷിത ഗാത്ര നായിട്ടു മുദ്രിപ്പു, ഗോമയാദിയാൽ സംസ്കൃതമായ നിലത്തു ദർഭാസ നത്തിന്മേൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടോ ഔരസപുത്രന്റെ മടിയിൽ തെക്കു തലയായി കിടന്നുകൊണ്ടോ പരമാത്മാവിനെ ധ്യാനിച്ചു താഴെ പറയുന്ന മന്ത്രങ്ങൾ ജപിക്കുകയോ മറ്റൊരാരം മുഖം ശ്രവിക്കുകയോ ചെയ്യണം. തന്നത്താൻ സങ്കല്പിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാതെ വരികിൽ ശ്രവിപ്പിക്കുന്ന ആൾ 'അമുക (ഇന്ന) നാമകസ്യാസ്യാമൃതത്വരൂപ ഫലാവാപ്തയെ നാനാനംസൃക്തം ശ്രാവയിഷ്യേ' എന്നു സങ്കല്പിക്കണം. 'നാനാനമിതിസൃക്തസ്യശിശൂരാംഗിരസഃ പവമാനഃസോമഃ — അമൃതത്വപ്രാപ്തയെജപേ' (അല്ലെങ്കിൽ—ശ്രവണേ)വിനിയോഗം—

‘നാനാനംവാളനൊധിയൊ
വിവ്രതാനിജനാനം
തക്ഷാരിഷ്ടംഭതംഭിഷഗ്
ബ്രഹ്മാസന്നപന്തമിച്ഛതീന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

ജരതീഭിരോഷധീഭിഃ
പർണഭിഃ ശകനാനാം
കാർമ്മാരോ അശ്വഭിർഭൃഭീർ-
ഹിരണ്യവന്തമിച്ഛതീന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

കാരൂഹംതതൊഭിഷ-
ഗുപലപ്രക്ഷിണീനനാ
നാനാധിയൊവസ്യയവൊ-
ന്തഗാഇവതസ്ഥിമേന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

അശ്വൈവാഹംഭൃസുഖംരഥം
ഹസനാമുപമന്ത്രീണഃ

മുദ്രിപ്പു = മരണമടുത്തവൻ. ഔരസപുത്രൻ = തനിക്കു പുറന്ന പുത്രൻ എന്നതു കൊണ്ടു ദത്താദിയല്ലെന്നു കിട്ടുന്നു.

ശൈലാശ്വരണമണിത്തേങ്ങേദേവ

വാരിന്മണ്ഡൂകമുക്തീന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ =

1

ശയ്യുണാവതിസോമ-

മിത്രഃപിബതുവൃത്രഹാ

ബലംദധാനആത്മനി

കരിഷ്യന്നപീതുംമഹദിന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ

ആപവസ്വവിശാംപത

ആർജികാത്സോമമീഡഃ

ഋതവാകേന സത്യേന

ശ്രദ്ധയാ തപസാ സുതഇന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ

പർജന്യവൃദ്ധംമഹീഷം

തം സൂയ്യസ്യ ദുരിതാരേൽ

തംഗന്ധർവ്വാഃ പ്രത്യഗൃണന്തം

സോമേ രസമാദധുരിന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ

ഋതംവദന്നുതദ്യുക്ത

സത്യംവദൻ സത്യകർമ്മൻ

ശ്രദ്ധാംവദൻ സോമരാജൻ

ധാത്രാസോമപരിഷ്കൃത ഇന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ

സത്യമഗ്രസ്യബൃഹതഃ

സംസ്രവന്തിസംസ്രവാഃ

സംയംതീരസിനൊരസാ

പുനാന്നൊബ്രഹ്മണാഹരഇന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ =

2

യത്രബ്രഹ്മാപവമാന

ഹരന്മസ്യാംവാചംവദൻ

ഗ്രാവണാ സോമേ മഹീയതേ

സൊമൈനാനന്ദംജനയന്നിന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ

യത്ര ജ്യോതിരജസ്രം

യസ്മിംല്ലോകൈസ്വർഹിതം

തസ്മിൻ മാംധൈനി പവമാനാ-

മൃതേലോകേ അക്ഷിതഇന്ദ്രായേനോപരിസ്രവ

യത്ര രാജാ വൈവസ്വതൊ
 യത്രാവരോധനം ദിവഃ
 യത്രാമൃത്യുഹന്തീരാപ-
 സ്തത്രമാമൃതംകൃധീന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

യത്രാനുകാമംചരണം
 ത്രിനാകം ത്രിദിവെ ദിവഃ
 ലോകാ യത്ര ജ്യോതിഷ്ഠന്ത-
 സ്തത്രമാമൃതംകൃധീന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

യത്ര കാമാനി കാമാശ്ച
 യത്ര ബ്രഹ്മ്നസ്യ വിഷ്വപം
 സ്വധാ ച യത്ര തൃപ്തിശ്ച
 തത്രമാമൃതംകൃധീന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

യത്രാനന്ദാശ്ച മോദാശ്ച
 മുദഃപ്രമുദ ആസതെ
 കാമസ്യ യത്രാപ്താഃകാമാ-
 സ്തത്രമാമൃതംകൃധീന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ=

3

യ ഇന്ദോ പവമാന-
 സ്യാനധാമാന്യക്രമീൽ
 തമാഹഃ സുപ്രജാഇതി
 യസ്തൈസോമാവിധന്തഇന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

ഋഷേ മന്ത്രകൃതാംസ്തോമൈഃ
 കശ്യപോദഗർദ്ധയൻ ഗിരഃ
 സോമംനമസ്യരാജാനം
 യോ ജജേഞ വീരധാംപതിരിന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

സപ്തദിശേ നാനാസൂക്താഃ
 സപ്തഹോതാരഋത്വിജഃ
 ദേവാആദിത്യായൈസപ്ത
 തെഭിഃസോമാഭിരക്ഷന്തഇന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

യത്തെ രാജഞ്ശൂതം ഹവി-
 സ്തൈന സോമാഭിരക്ഷതഃ
 അരാതീവാമാനസ്താരീ-
 മോചനഃകിഞ്ചനാമദിന്ദ്രായേന്ദോപരിസ്രവ

4

യത്ര തൽപരമംപദം
വിഷ്ണുർല്ലാസൈ മഹീയതൈ,
ദൈവൈഃസുകൃതകർമ്മഭി-
സ്തത്രമാമൃതംകൃധീന്ദ്രായൈന്ദോപരിസ്രവ

യത്രതൽപ്പരമായും
ഭൂതാനാമധിപതിഃ
ഭാവഭാവിചയോഗീച
തത്രമാമൃതംകൃധീന്ദ്രായൈന്ദോപരിസ്രവ

യത്ര ഗംഗാ ച യമുനാ
യത്രപ്രാചീസരസ്വതി
യത്രസോമേശ്വരോദേവ-
സ്തത്രമാമൃതംകൃധീന്ദ്രായൈന്ദോപരിസ്രവ'

5

പിന്നീട് ഗീതാസഹസ്രനാമാദികൾ ചൊല്ലുക.

മുരുകു, പുത്രന്റെ മുഖംനോക്കി 'തപംബ്രഹ്മ, തപഃയജ്ഞസ്തപം
ലോകഃ'-എന്നു ജപിക്കുകയും പുത്രൻ 'അഹംബ്രഹ്മാഹം യജ്ഞാഹം
ലോകഃ'-എന്നു (പിതാവിനോടു്) പറയുകയും ചെയ്യണം. ഇതിനു്
സംപ്രതികർമ്മമെന്നു പേർ പറയും. ഈ സമയം ആതുരസന്യാസം
സ്വീകരിക്കാം.

i. ആതുര സന്യാസം :

ആതുരന്മാർ രണ്ടു പ്രകാരമുണ്ടു്. രോഗാദിയാൽ മരിക്കാൻ
പോകുന്നവനും, ജലാദി (വ്യാഘ്രാദി) കളാൽ ഗുസ്തനായവനും
ആകുന്നു ഇവർ. 'യദ്യാതുരഃസ്യാന്മനസാ, വാചാ, വാ സന്ധ്യസേത'-'
ആതുരനാകിൽ മനസ്സുകൊണ്ടോ വാക്കുകൊണ്ടോ സന്ധ്യസിക്ക എന്നു
ജാബാലശ്രുതിയിൽ പറയുന്നു.

'ആതുരാണാം ച സന്ധ്യാസൈ
ന വിധിനൈവ ച ക്രിയാ
പ്രേഷമാത്രസ്തു സന്ധ്യാസഃ'-

എന്നു ഭാരതം-ആതുരസന്ധ്യാസത്തിനു വിധിയും ക്രിയയുമി
ല്ലെന്നും പ്രേഷോച്ഛാരണ മാത്രമാവശ്യമെന്നും ഇതിനർത്ഥം-ആതുര
സന്ധ്യാസം ചെയ്തയാൾ ജീവിക്കുന്നതായാൽ മുറയ്ക്കു് ഭണ്ഡാദി പരി
ശുദ്ധിക്കേണ്ടതാകയാൽ വിസ്കരിച്ചുള്ള ആതുരക്രമത്തെ വിട്ടു്.

‘സംസ്കൃതമിതി യൊ ബ്രൂയാ-
കുണ്ഡപ്രാണവാഹപി’.

എന്ന ഉപനിഷദപ്രകാരമുള്ളതിനെ പറയുന്നു. അതിനു പ്രണവവ്യാഹൃതികൾ (ഗായത്രീക്കണപോലെ) ചേർത്ത് ‘സംസ്കൃതം മയാ’ എന്നു മൂന്നുചരിക്കുക. അശക്യമെന്നു വരികിൽ ‘ഓം സന്ന്യാസഃ- ഓം തത്സദസി- ഓം മുക്തോപസ്തപ്യബ്രഹ്മാസി’- എന്നു ഊർദ്ധ്വന്റെ ഏകപ്പോടെ ദക്ഷിണകർണ്ണത്തിൽ അഭിമന്ത്രിച്ചു, പരിശുദ്ധ സ്ഥലത്തു്, തുളസിമുട്ടിലെ മണ്ണും ദർഭയും വിരിച്ചു കിടത്തി നെല്ലുമരിയും വളച്ചു് തലയ്ക്കൽ നിറന്നാഴിയും നാളികേരഖണ്ഡങ്ങളും വിളക്കും വച്ചു് വസ്രമിട്ടു് മൂടണം. (നിലത്തിറക്കിയവർ ജീവിക്കുന്നതായാൽ [പൂർവ്വപ്രതിപദമാദിയായി ചന്ദ്രവൃദ്ധിക്രമത്തിൽ ഈ രണ്ടു കബളങ്ങൾ കൂടുതൽ ഭക്ഷിച്ചു് പൗർണ്ണമാസി മുതൽ ആ രീതിക്കു് കുറച്ചു് അമാവാസിപർവ്വതമാക്കുന്നതായ] ചാന്ദ്രായണവ്രതം മുതലായ പ്രായശ്ചിത്തം വേണ്ടതിനാൽ ഇതിന്നു മുൻപായി ഈ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതു് വർത്തുളമല്ലാത്തതാണു്).

ii. ശവസ്നാനം :

അതിന്റെ ശേഷം പുത്രാദിപിണ്ഡകർത്താക്കൾ (പക്ഷേദ്രാത്ര സ്വസ്രീയാദികൾ) കളിച്ചുവന്നു് പിണ്ഡാർത്ഥമന്നം പചിച്ചു പച്ച മൺകടത്തിൽ സംഗ്രഹിക്കണം. പിന്നീടു് ശവത്തെ നെടുമുടിയിലായിൽ തൈലം തേപ്പിച്ചോ പുരാണസമ്മതിയനുസരിച്ചു് ഘൃതം പുരട്ടിയോ, അല്ലാതെയോ കിടത്തണം. ദുർദ്ദൈവതരക്ഷഃപിശാചാദികളുടെ ഉത്സാരണത്തിനായി മേന്തോന്നിനീർ തളിക്കുന്ന പതിവു് ചിലരുടെ പക്ഷത്തിലുണ്ടു്. അതിനുശേഷം

‘ഗംഗാദീനി ച തീർത്ഥാനി
യെ ച പുണ്യാശിലോച്ചയാഃ
കരുക്ഷേത്രം ച ഗംഗാം ച
യമുനാം ച സരിദധരാം

കൌശികീംചന്ദ്രഭാഗാം ച
സർവ്വപാപപ്രണാശിനീം

‘കുണ്ഡപ്രാണവാഹപി’ എന്നതിന്റെ ശിഷ്യം ‘താരീതാഃപിതരസ്തേനഇതി വേദാനുശാസനം’-എന്നു്. പൂർവ്വപ്രതിപദം = ശുക്ലപക്ഷത്തിലെ പ്രതിപദം. വർത്തുളമല്ല = ഭംഗിയല്ല, ഉചിതമല്ല എന്നർത്ഥം.

ഭദ്രാവകാശാംഗണകൃപം
സരയംപനസാംതമാ

വൈണവം ച വരാഹം ച
തീർത്ഥംപിണ്ഡാരകംതമാ
പൃഥിവ്യായാനി തീർത്ഥാനി
സരിതഃസാഗരാംസ്തഥാ'

ഇങ്ങിനെ ധ്യാനിച്ചു കളിപ്പിക്കണം. അഭ്യംഗസ്നാനമാകിൽ ചെറുപൂള താളിയ്ക്കും, മഞ്ഞര തേപ്പിക്കാനുംകൂടി ഉപയോഗിക്കണം.

iii. വായ്ക്കരിയിടൽ:

കളിപ്പിച്ചു കോടിവിരിച്ചു കിടത്തി അതിൽനിന്നും വിലങ്ങത്തിൽ കീറിയെടുത്ത കൌപീനത്തെ (വസ്ത്രത്തിന്റെ വക്കുകീറി) ചരടുകെട്ടി) ധരിപ്പിച്ചു കർണ്ണനാസാനേത്രദയങ്ങളിലും വായിലുമായി ഏഴു സുവർണ്ണഖണ്ഡങ്ങളോ ഓട്ടശകലങ്ങളോ ശക്തിപോലെ നിക്ഷേപിച്ചു കാലിന്റെ പെരുവിരലുകൾ കൂട്ടിബന്ധിച്ചു കൈയ്ക്കു പവിത്രമിട്ടുവിട്ടു ജപാപുഷ്പ (ചെമ്പരത്തി) മാലയോ രാമച്ച മാലയോ കഴുത്തിൽ ചാർത്തി അലങ്കരിപ്പിച്ചു വായിൽ അരിയും പൂവും നനച്ചിട്ടു ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങളും കൊടുത്തു നെയ്യും തൈരും കൂട്ടി മൂന്നു കൈ അരി വായിൽ കൊടുത്തു ശവവസ്ത്രത്തിൽനിന്നും ഖണ്ഡം പ്രേതകൃത്യോപയോഗത്തിനായി കണ്ടിച്ചെടുത്തു, വിരിച്ചു കിടത്തിയിരിക്കുന്ന ഓറക്കോടികൊണ്ടു മൂടി ആറു കെട്ടുകെട്ടി മുറുക്കണം.

(ഈ വായ്ക്കരിയിടുന്ന കൃത്യം പട്ടയയിൽവെച്ചാകുന്ന ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ നടത്തിവരുന്നത്)

പിന്നീടു പവിത്രപാണിയായി കടുമ്മയഴിച്ചിട്ടുകൊണ്ടു ഇടത്തു മൂന്നു ചുറ്റി നെല്ലുനെയ്യുമിടുക.

iv. ചുടലയ്ക്കെടുപ്പ്:

അനന്തരം പ്രേതവട്ടായിലോ പല്ലക്കിലോ ശ്മശാനത്തിലേക്കു ശവത്തെ കൊണ്ടുപോകണം. ശവത്തിന്റെ മുൻപെ കൊണ്ടുപോകുന്ന

കർണ്ണനാസാനേത്രദയങ്ങളിൽ = ചെവി രണ്ടിലും കണ്ണു രണ്ടിലും മൂക്കിന്റെ ദ്വാരംരണ്ടിലും. പ്രേതവട്ട = ശവക്കെട്ടിൽ, പട്ടയയിലേക്കു മൂപ്പുതൂക്കു മുൻ നടക്കണം.

ദീപത്തിനും (അഗ്നിക്കും) പ്രേതത്തിനും മദ്ധ്യേ ആരും നടന്നുകൂടാ. ശ്ലാഘനത്തിലേക്കു് പൂജപുരസ്സരന്മാരായി വേണം പ്രേതത്തെ അനുഗമിപ്പാൻ. വഴിയിൽ പ്രേതമിറക്കിവെച്ചു് മുപ്പു് സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള അന്നത്തിൽനിന്നും രണ്ടുതള (പിണ്ഡം) ഉരുട്ടി 'അതിദ്രവേതിദപയോ യ്ജമശ്വാനൊ ത്രിഷ്ടുപ' അദ്ധ്വാനി പിണ്ഡദാനെ വിനിയോഗം:-

“അതിദ്രവസാരമേയൗ ശ്വാനൗ
ചതുരക്ഷൗ ശബളൗ സാധുനാ പഥാ
അഥാപിതൂൻ സുവിദത്രാം
ഉപേഹിയമേനയേന്ധമാദംമദംതി”

പ്രേതത്തിന്റെ ദക്ഷിണഭാഗത്തു്

‘ശ്യാമായായമുപതിഷ്ഠതു’

എന്നു ചൊല്ലി ഒരു പിണ്ഡംവെച്ചു്

‘യൌതെശ്വാനൗയമരക്ഷിതാരൌ
ചതുരക്ഷൗപഥിരക്ഷീന്ദചക്ഷസൌ
താഭ്യാമേനം പരിദേഹിരാജൻ
സ്വസ്തിചാസ്താ അനമീവംചധേഹി’

പ്രേതവാമഭാഗത്തു് ‘ശബളായായമുപതിഷ്ഠതു’ എന്നു മറ്റൊരു പിണ്ഡമിരിക്കുന്നതു് വസ്തുത.

(‘സാഗ്രൗ വിഗർഭൌ തു കശൌ
കായ്ജംതാഭ്യാം പവിത്രകം
ദ്വാഭ്യാംതൽസ്യാച്ചതുർഭീർ വ്വാ
ഗ്രന്ഥിയുക്തം ന വാ ഭവേൽ=

അന്യാനി ച പവിത്രാണി
കശദൂർവ്വാത്മകാനി ച
ഹേമാത്മകപവിത്രസ്യ
കലാംനാർഹന്തി ഷോഡശീം’)

അഗ്രമുള്ളതായി വേർതിരിഞ്ഞതായിട്ടു് ഇരിക്കുന്ന ഈരണ്ടോ നന്നാലോ ദർഭകൾകൊണ്ടു് പവിത്രങ്ങളുണ്ടാക്കേണ്ടതാണു്.

എന്നാൽ ദർഭകൾകൊണ്ടും ദൂർവ്വാഗ്രങ്ങളും (കറുകകൾ) കൊണ്ടുമുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പവിത്രങ്ങളൊന്നും സ്വർണ്ണനിർമ്മിതമായ

പവിത്രത്തിന്റെ (പവിത്രാംഗുലീയത്തിന്റെ) കലാംഗത്തെ (ഷോഡശഭാഗത്തെ) കൂടി അർഹിക്കുന്നില്ല, എന്നാൽ സാധർമ്മ്യം ഭൂത നിരസ്തമെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

‘കുടമയുമഴിച്ചിട്ട്’ എന്ന ചടങ്ങുപ്രകാരം വിമുക്തകേശബന്ധനായി (നിവീത) താഴ്ത്തിയ ഉപവീതത്തോടു കൂടിയവനായി ശവത്തെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു പോകുമ്പോൾ വഴിമദ്ധ്യത്തിൽ കലക്കിവച്ചിരിക്കുന്ന ചാണകപ്പാൽ തട്ടിമറിക്കണം.

മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽ പിണ്ഡം വച്ചതിന്റെ ശേഷം ചുടലയിൽ പിണ്ഡത്തിനായി സൂക്ഷിച്ചുകൊൾക-ആയതു ശ്ശശാനത്തിൽ മെഴുകി ഇടത്തെ മുട്ടുമാട്ടി ഇരുന്നുകൊണ്ടു്

‘സവ്യംബാഹുസമുദ്ധ്യത്യ
ദക്ഷിണേതു യുതംഭവേത്’
പ്രാചീനാവീതമിത്യുക്തം
പിത്രേകർമ്മണി തൽസമൃതം’

എന്ന പ്രമാണപ്രകാരം വലത്തെത്തോളിൽ ഉപവീതം (ഉത്തരീയം) ഇട്ടു് ‘അപഹതാ അസുരാരക്ഷാംസി വേദിഷദഃ’ എന്നു തെക്കോട്ടു വരച്ചു് ദർഭ വിരിച്ചു് തിലസംഭൃതമായ (എള്ളിട്ട) ജലപാത്രം ഇടത്തുകയ്യിൽനിന്നും വലംകയ്യിൽ പകർന്നു് ‘അദ്യകാശ്യപ (സ) ഗോത്രപ്രേതാമകനാമകാവനെ നിക്ഷപ’- എന്നു ജലം വീഴ്ത്തണം.- ‘ഓം അദ്യാമക (ഇന്ന) ഗോത്രാമക (ഇന്ന) നാമക ഏതദനമുപതിഷ്ഠതാം’- എന്നു മന്ത്രിച്ചു് ഇടത്തുകയ്യിൽ ആമപാത്രത്തിലുള്ള അന്നത്തിൽനിന്നും പിണ്ഡം എള്ളുംകൂടി ദർഭയിൽ വയ്ക്കണം. ഈ ചുടലയിലെ പിണ്ഡവും ആദ്യത്തെക്കളിയും നിർബന്ധമുള്ളതല്ല- ചില ആചാര്യന്മാരുടെ പക്ഷത്തിലുമില്ല - ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ പിന്നീടു് കളിച്ചു ചിത ചമയ്ക്കണമെന്നു പക്ഷം.

V. ശവദാഹം :

ചുടലയുടെ അഗ്നി കോണിൽ പ്രേതത്തെ ഇറക്കിവച്ചു് കുടമകെട്ടി ആചമിച്ചു് ഉപവീതമിടത്തു പാടിട്ടു് ചുടലയിൽനിന്നൊരു

മുക്തകേശബന്ധനായി = തിന്റെ കുടമ അഴിച്ചിട്ടു. ആമപാത്രം = പച്ചമൺകടം (ചുടാത്തതെന്നർത്ഥം)

പിടി മണ്ണുവരിക്കളെത്തു് ഗോമയവారి പ്രോക്ഷിച്ചു് (ചാണകവെള്ളം തളിച്ചു്) മുക്തകേശപാശനായി ഇടത്തുപാടു മൂന്നു ചുറ്റി ശവം കരേററി കടുമകെട്ടി പവിത്രം കളഞ്ഞു് ശുദ്ധിചെയ്തു് (ദക്ഷിണാഗ്നി സ്ഥാനമായ തലയ്ക്കു്തല അഗ്നികണ്ഡത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ) കഴിക്കരെ പടിഞ്ഞാറു് തെക്കുമാറി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുള്ള അഗ്നിയിൽ 'അഗ്നയേ സ്വാഹാ-കാമായ സ്വാഹാ-ലോകായ സ്വാഹാ, അനന്തതയേ സ്വാഹാ'-എന്നു് (നാലു) ആജ്യാഹുതിചെയ്തു് (നെയ്യൊഴിച്ചു്) 'അസ്മാ ദൈവതമജായമാ' 'അയം തപധിജായ താമസൗസ്വർഗ്ഗായ ലോകായ സ്വാഹാ'-എന്നു് അഞ്ചാമത്തെ ആഹുതി പ്രേതത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽതന്നെ കഴിച്ചുകൊൾക. പിന്നീടു് 'ദേവാശ്ചാഗ്നിമുഖാഃ സർവ്വൈഃ ഏനം ഭവതു' എന്നു് കൊള്ളിയെടുത്തു് പിടിച്ചുകൊണ്ടു് "ക്രവ്യാദമിത്യസ്യ ദമനോഗ്നിസ്രീഷ്ടപ" അഗ്നിജ്വലനെ വിനിയോഗി:'-

'ക്രവ്യാദമഗ്നിം പ്രഹിണോമി ദൂരം
യമരാജേണാഗച്ഛതുരിപ്രവാഹഃ
ഇഹൈവായമിതരൊ ജാതവേദാ
ദേവേഭ്യോ ഹവ്യം വഹതു പ്രജാനൻ'

'കൃതാ തു ഭുഷ്വരംകർമ്മ
ജാനതാവാപ്യജാനതാ
മൃത്യുകാലവശംപ്രാപ്യ
നരഃപഞ്ചത്വമാഗതഃ

ധർമ്മാധർമ്മ സമായുക്തൊ
ലോഭമോഹസമാവൃതഃ
ഭവ ഏതസ്യ ഗാത്രാണി
സ്വർഗ്ഗലോകം സ ഗച്ഛതു'-

എന്നു് മന്ത്രിച്ചു് മൂന്നു ചുറ്റി തെക്കോട്ടു നിന്നു് തലയ്ക്കു് തീയിടുക. സ്രീയ്ക്കു് കാല്പലാണു് തീയിടേണ്ടതെന്നു് ഒരു പക്ഷമുണ്ടു്. നടുമുറിഞ്ഞാൽ ക്ഷൗമവസ്ത്രം *തൈലാദി പ്രക്ഷേപിക്ക (വീഴ്ത്ത)ണം. (പിന്നീടു് കുത്തിക്കുട്ടി ഭവനമാകുമ്പോൾ ചാൺ നീളമുള്ള ഏഴു കമ്പുകളെടുത്തു് ഓരോന്നായി ഏഴു ചുറ്റി തീയിലിടണം.)

മുക്തകേശപാശനായി = തിരിയ്ക്കു കടുമ അഴിച്ചു ഇടു. ക്ഷൗമം = പട്ടു്.
*എണ്ണ ചന്ദനമുട്ടി മുതലായിടുക.

അനന്തരം 'നമഃക്രവ്യാദായ'-എന്നു പറഞ്ഞു കോടാലികൊണ്ടു വിറകിന്മേൽ മുട്ടി തീകാണാതെ ഇടംതീരിഞ്ഞു പോരിക. (ഏഴു കമ്പുകൾ തീയിലിടുക, കോടാലി മുട്ടുക എന്നിത്രയും പുരാണപ്രയുക്തമെന്നല്ലാതെ സാധാരണ നടപ്പില്ല.)

vi. നീർകണ്ണാക്ഷ് :

പിന്നീടു പട്ടടയുടെ തലയ്ക്കൽ മൺകടത്തിൽ നിറച്ചുവച്ചിരിക്കുന്ന വെള്ളം ഇടത്തേ തോളിൽ വച്ച് ശ്വാസനത്തിൽനിന്നും ഒരു (സാമാന്യം) ചെറിയ കല്ലെടുത്തു കടത്തിന്റെ പുറകിൽ കത്തി ദ്വാരമുണ്ടാക്കി കാല്ലിൽ നിന്നിടത്തുടപ്രദക്ഷിണം വച്ചുകൊണ്ടു്

‘‘വാതാസ്തേ വാതു പഥി പുണ്യഗന്ധാ
മനഃസുഖാഗാത്രസുഖാനുലോമാഃ
ത്വചഃസുഖാമാംസസുഖാശ്വസ്ഥിസൌഖ്യാ
വഹതു ത്വചഃമന്ദരഃസുകൃതാംയത്രലോകാഃ’’

‘ഇമാശ്ചൈവ മധുരത്യാസ്വിംസ’തെലോക ഉപദ്രവ്യന്താമക്ഷീ യമാണാഃസ്വധാ നമഃ’.

എന്നു് ജപിച്ചു പിന്നീടുമിതുപോലെ ജപിച്ചു വാമപ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു (ജലകുംഭം തുളച്ചു കല്ലു് ഉദകക്രിയയ്ക്കായി സൂക്ഷിക്കുക) ഇങ്ങിനെ മൂന്നുവട്ടം കഴിഞ്ഞു കാല്ലിൽ നിന്നു് (തലയ്ക്കലേക്കു്) പുറകോട്ടു് കടമെറിഞ്ഞു് ‘ഇമേ ജീവാഃസംകസുകൊ മുത്യസ്രിഷ്ടപ’-സവ്യമാവൃത്യ ഗമനേ വിനിയോഗഃ

‘ഇമേ ജീവാവിമുതൈരാവവൃത്ര-
ന്നദ്രുഃഭദ്രാദേവഹുതിർന്നൊത്തദ്യ
പ്രാഞ്ചോത്തഗാമന്ത്രതയൈഹസായ
ദ്രാഹീയശ്ചയുഃപ്രതരംഭധാനാഃ’=

എന്നു് ജപിച്ചു ഇടത്തുട തീരിഞ്ഞു് തീകാണാതെ *കനിഷ്ഠാദികളേ മുന്നിട്ടുപോന്നുകൊള്ളണം. ‘വെട്ടിക്കുട്ടിയ ലോകർക്കു് മൂന്നു വാമപ്രദക്ഷിണം’- എന്നുകൂടിച്ചടങ്ങിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പിന്നീടു് വെട്ടിക്കുട്ടിയവർ കോടാലിയും, രൂപായും കൊണ്ടുവന്നു്

---

*മടങ്ങിപ്പോരുമ്പോൾ ഇളയവരെ മുന്നിട്ടു പോരണം.

നടവാനുള്ളതെക്കെവെക്കിട്ട് നെല്ലുമരിയും വിതറി വന്ദിക്കുന്ന പതിവും ചില സ്ഥലങ്ങളിലുണ്ട്. ആ സ്ഥലങ്ങളിൽ സ്വജനങ്ങളാകുന്നു വെട്ടിക്കുട്ടുന്നവർ-അതുകൊണ്ട് ചടങ്ങുപറയുന്നതു് 'ഘടിക്കുന്നു-പിന്നീട് പിണ്ഡകർത്താക്കൾ സ്നാനത്തിനായി പോകേണ്ടുന്നതാകുന്നു.

vii. സ്നാനതർപ്പണങ്ങൾ :

[(സ്നാനം കഴിച്ചു തീരത്തു് ദർഭ ദക്ഷിണാഗ്രം (തെക്കേതല) ആയി നിരത്തി അതിന്മേൽ ശ്ശാന്നത്തിൽനിന്നും മുൻപെടുത്തിട്ടുള്ള ശില സ്ഥാപിച്ചു്) (വിശ്വാമിത്രഗോത്രമെങ്കിൽ) 'വിശ്വാമിത്രഗോത്രപ്രേതാമക (ഇന്ന) നാമക-ഏതത്തെ തിലോദകം തൃപ്യസ്വ'-എന്നു് തിലസമേതം.

'അന്തരാംഗുഷ്ടദേശിന്യോഃ
പിതൃണാംതീർത്ഥമുത്തമം'

എന്ന (പ്രമാണ) പ്രകാരം ചുണ്ടുവീരലിന്റേയും പെരുവീരലിന്റേയും മദ്ധ്യത്തിൽകൂടി കൈമലർത്തി തിരിച്ചു വീഴ്ത്തുന്നതായ പിതൃതീർത്ഥമായിട്ടു് തർപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. 'പിതൃദർഭദക്ഷിണതസ്തഥാ'-എന്നു് ദക്ഷവചനപ്രകാരം തെക്കോട്ടു് തർപ്പിക്കണം.

'സംക്രാന്ത്യാം, നിശി, സപ്തമ്യം
രവിശുക്രദിനെ, തഥാ
ശ്രാദ്ധേ, ജന്മദിനെ, ചൈവ
ന കർച്ചാത്തിലതർപ്പണം.'=

എന്നു് മാത്സ്യത്തിൽ പറയുന്നുവെങ്കിലും 'യുഗാദൌ മൃതവാസരെ' എന്നു തുടങ്ങി തദപവാദപരവചനമുള്ളതിനാൽ മരണദിനമെത്തുതന്നെയായാലും തിലസംയുക്തമായിട്ടു് തർപ്പണം സുവിഹിതമാകുന്നു. ജലം കോരിവച്ചു് തർപ്പിക്കുന്നതായാൽ തിലമതിലിട്ടു് തന്നെ വേണ്ടതാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ തർപ്പിക്കുന്നതു് 'സകൃൽപ്രസിഞ്ചത്യുദകം'-എന്നുള്ള സ്മൃത്യനുസാരമായി ഒരിക്കൽ മതിയെന്നാണൊരു പക്ഷം. 'തിഃപ്രസേകംകർച്ചുഃപ്രേതസംതൃപ്യതു'-എന്ന മറ്റു സ്മൃതിപ്രകാരം മൂന്നുവട്ടം തർപ്പിക്കണമെന്നാണു്-രണ്ടു വിധമാകിലും വിരോധമില്ലാത്തതാകുന്നു.)] ഭഹനം കഴിഞ്ഞു് സ്നാനം ചെയ്യുന്ന സമയം മഞ്ഞത്തടയും, സ്പർണ്ണവും, നെല്ലുമരിയും, പുറമുണ്ണും

ഗോമയവും (ചാണകവും), സ്പർശിച്ചു കളിക്കണമെന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറയുന്നു.

‘ആചമ്യോഗ്യാദിസലിലം
ഗോമയംഗൌരസർഷപാൻ
പ്രവിശേയഃസമാലഭ്യ’-

എന്നു സ്തുതിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആചമനം കഴിച്ച് അഗ്നി, ജലം, ഗോമയം, വെള്ളത്ത (വേള) കടുക്ക മുതലായി കറുക, വൃഷഭമെന്നിവയെ സ്പർശിച്ച് ‘ബാലപുരഃസരാഃ’-എന്നും ‘കനിഷ്ഠ പ്രഥമാഃ’-എന്നും ഉള്ള സ്തുതിസൂത്രവചനങ്ങളെ അനുസരിച്ച് ഇളയവരെ മുന്നിട്ട് ഗൃഹം പ്രവേശിക്കണമെന്നു മറ്റൊരു പക്ഷം.

viii. കടവിൽ ബലി:

അതിനു് ഒരു നാഴിയിൽ അരിയിട്ട് അതിന്മേൽ വെററിലയും പാക്കും അതിനുപരി പച്ചവാഴക്കായും വച്ച് അതിനുമുകളിൽ കരിമ്പനഓലകൊണ്ടോ വാഴയിലകൊണ്ടോ പക്ഷാന്തരത്തിൽ പുല്ലുകൊണ്ടോ ദേശാചാരമനുസരിച്ച് അല്ലെങ്കിൽ കർത്താവിന്റെ രുചിയനുസരിച്ച് ത്രിവൃതമാകുന്ന ഒരു വിധത്തിൽ [എന്നാൽ (കഴുത്തിൽ) ചരടിന്റെ തുമ്പുകൾ കൂട്ടി ആൺകെട്ടിടുന്ന രീതിക്കു് ഒറ്റ(ത്തുമ്പ) കൊണ്ടു്] കെട്ടുവരുത്തിയ കൂർച്ചം (ഉടമ്പ്) വച്ച് അതിന്മേൽ നൂലു ചുറ്റി, നിലത്തു തളിച്ചൊരു പുഷ്പമിട്ട് കിണ്ടി അതിന്മേൽ വച്ച് വെള്ളം മൂന്നുവട്ടം, മഞ്ഞൾകൊണ്ടു് മൂന്നുനീരു, മൂന്നു പൂവ്, പിന്നീടിവതന്നെ അഞ്ച്, ഏഴ്, ഒമ്പതു്, പതിനൊന്നു പ്രാവശ്യം വീതം കൊടുത്തു് കീഴ്പോട്ടു മീവിധമാക്കി ഉടമ്പഴിച്ചുവച്ച് മഞ്ഞളുമെള്ളം പൂവും നീരുമെല്ലാം ചേർത്തു സമർപ്പിക്കണം. അതിനുശേഷം ശുശാന്തത്തിൽനിന്നും കൊണ്ടുപോന്നിട്ടുള്ള ശില (കല്പ്) സ്ഥാപിച്ച് ‘പുല്ലു കയ്യിൽ പിടിച്ചുടൻ’ എന്ന പദ്യച്ചടങ്ങുപ്രകാരം പുല്ലുപിടിച്ചു് മുഴുകി കയ്യിൽ നിറച്ചു ജലവും കോരി എള്ളും പച്ചമഞ്ഞളും പൂവുമിട്ടു് ‘വസിഷ്ഠസഹോത്രപ്രേതമലയ (ഗിരി) ക്ഷത്രിയാനപയജാസു ദീയാമക (ഞങ്ങളുടെ ഇന്ന) നാമക ഏതത്തെ പൂർണ്ണോദകം’ എന്നു ശിലയിൽ തർപ്പിക്കുക. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുവട്ടം മുങ്ങിമുങ്ങി ചെയ്യണം. ആയതു് പിതൃതീർത്ഥക്രമത്തിൽതന്നെ വേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നീടു്

സ്പർശിച്ചു = തൊട്ടു. ഉപരി = മുകളിൽ.

ഭഹനജനിതമായുള്ള തൃഷാദിശമനത്തിനായിട്ടെന്നു ഭാവിച്ച് ഗോത്ര നാമാദി ചൊല്ലി 'ഇദം തെ വാസോഭേദമുപതിഷ്ഠതാം' എന്നു ടി ശിലയിൽ ഹവിശ്ശേഷവസ്ത്രം മുക്കി നീർവീഴ്ത്തണം-ഇപ്രകാരം ചെയ്യാൻ വേണ്ടി അതേ ശില സൂക്ഷിച്ചിടണം.-പിന്നെ പ്രേതത്തെ തങ്കൽ ധ്യാനിച്ചു തോർത്തി കരേറുക-ബലിക്കുമുമ്പു പറഞ്ഞ തർപ്പണത്തിനുപകരമായി ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുന്ന പതിവാണം സാധാരണയുള്ളതു്. ഈ ഉദക്രിയ ചില സ്ഥലങ്ങളിലില്ല. കടവിൽ ബലിയേ ഉള്ളു. ചിലർക്കു് ഉദകദാനം മാത്രമേ കടവിലുണ്ടായിരിക്കൂ. വടക്കെല്ലാം രണ്ടും കുറവുകൂടാതെ നടത്തുന്നുണ്ടു്. (തറുടുത്തു് പോകുമ്പോൾ കടവിൽനിന്നു പാഷാണഖണ്ഡം കൊണ്ടുപോയി പട്ടയിൽ സ്ഥാപിക്കണമെന്നു് ഒരു ചടങ്ങുഗ്രന്ഥം പറയുന്നു. ആചാരം പോലാകാം.

ix. ദിവസബലി :

മുറത്തു് മുക്കോണായി ഓലകൊണ്ടു് മറച്ചു് മുകളിൽ പന്തലിട്ടു് പട്ടയ്ക്കുകത്തു് (ചുളപ്പരയിൽ) തെക്കുമാറി ഒരുലും (ചതുരശ്രമായി) തുരന്നു് കുഴിക്കു വടക്കായി ആ മണ്ണിടുന്നതിന്റെ ചുവട്ടിൽ ഇരുമ്പുകുപ്പണവും, മഞ്ഞളും, കരിക്കുട്ടയും, പൂവുമിട്ടു് (കുറിയെന്നു പറയുന്ന) തറയാക്കണം. തെക്കുള്ള കുഴിയിൽ ഒരു കരിക്കു് ഇട്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. പിന്നീടു് ഭക്ഷിണാഭിമുഖമായിരുന്നു "സദിദം" എന്നു് നിരൂപിക്കണം. ഈ മുക്കോണായ പട്ട പരമശിവന്റെ തൃക്കണ്ണാണെന്നു ഭാവിച്ചു് പ്രേതത്തെ അതിന്മേലാക്കണം. പിന്നീടാത്തരയിൽ കവ്യം (ബലിച്ചോറു്) പചിക്കണം. അതിന്റെ കാടി തെക്കുള്ള കുഴിയിൽ വീഴ്ത്തേണ്ടതാണു്. പിന്നീടു് തറ (കുറി) തളിച്ചു് ശുചിയാക്കി ബലിയിടുക. അതിന്നു വെള്ളംതന്നെ ആദ്യം നീരുകൊടുത്തു് പിന്നീടു് മഞ്ഞരുകൊണ്ടും എള്ളുകൊണ്ടും നീരുകൊടുത്തുകൊൾകയും ഒരു പൂവാരാധിക്കയും ചെയ്ക. പിന്നെ പുല്ലിന്റെ അഗ്രത്തിൽ ആവാഹിച്ചു വയ്ക്കണം. പുല്ലു കയ്യിൽ പിടിച്ചു കൊണ്ടു് പിതൃവിനെ ധ്യാനിച്ചു് അർഘ്യജലം കൊടുത്തു് പിന്നീടു് പാദ്യം, അന്നന്തരം ഉഷ്ണശാന്തിക്കു മൂന്നു നീരു്, പിന്നെ ശിഷ്യന്മാക്കു് ബലിക്കിടം കൊടുക്കുക-അതുകഴിഞ്ഞു് പ്രധാന കർത്താവു് നീരു കൊടുത്തു് സമർപ്പിച്ചാവാഹിച്ചു് കുറുമേൽ വച്ചു് വെള്ളംതന്നെ (നീർ) കൊടുത്തു് പിന്നെ മഞ്ഞരുകൊടുത്തു് കൂർച്ചംകെട്ടി വച്ചതിന്റെ മേൽ നൂൽചുറ്റി പൂവാരാധിച്ചു് പന്നീടിലവച്ചു് എള്ളിട്ടു് (പവിത്രമൂരി കിണ്ടി വാലിന്മേലിട്ടു്) പിണ്ഡമുരുട്ടി മുടിവച്ചു് കൈ കഴുകി പവിത്രം തിരിച്ചു ഇട്ടു് മൂന്നുപ്രാവശ്യം നീരുകൊടുത്തു് മഞ്ഞരുക

മൂന്നു നീർ വീഴ്ത്തി മൂന്നു വട്ടം പൂവൂ (തിലസഹിതം) ഇത്രയും കൊടുത്തു പിണ്ഡമെടുത്തു “അദ്യത്വമക (ഇന്ന) ഗോത്രസ്യാമക പ്രേതസ്യാദ്യേഹനി ശിരോവയവനിഷ്ഠത്തർത്ഥം ഏഷപിണ്ഡസ്ത്വേവോപതിഷ്ഠതാം”-എന്നു ചൊല്ലി (ദർഭയിൽ) വെച്ചു പിണ്ഡത്തേൽ തൈരു, എണ്ണ, പാലു, തേൻ, അഞ്ജനം എന്നിവ വീഴ്ത്തുക. അനന്തരം ഇടത്തുഭാഗത്തു നീരുകൊടുത്തു വേറെ ഒരു പിണ്ഡംകൂടി വയ്ക്കണം. (ഇങ്ങിനെ പ്രധാനിക്കു രണ്ടുപിണ്ഡമുണ്ടു്). ശേഷം പേരും പിണ്ഡംവെച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പിണ്ഡത്തിന്റെ ഇടത്തുവശം പത്രംവെച്ചു എളുപ്പം, പൂവും, മഞ്ഞളും, വെള്ളവും കൂട്ടി പിതൃക്കളെ ആവാഹിച്ചു തലയ്ക്കൽ കവ്യം തൂകണം. പിന്നീടു പൂവിട്ടു തൊഴുതു നമസ്കരിച്ചുകൊള്ളുക. പിന്നീടു,

‘അനാദിനിധനോ ദേവഃ
ശംഖചക്രഗദാധരഃ
അക്ഷയുഃപുണ്ഡരീകാക്ഷഃ
പ്രേതമോക്ഷപ്രദോസ്തു വൈ’ =

എന്നു ജപിക്കുക.

‘വലത്തു ഭാഗെ വട്ടത്തിൽ വിശ്വദേവകളേപ്പനഃ
ധ്യാനിച്ചു തുളസീപഷ്പം കൂട്ടിത്തൂകേണമാദരാൽ’

എന്ന ചടങ്ങുംപ്രകാരം വലത്തുവട്ടത്തിൽ വിശ്വദേവന്മാരെ ധ്യാനിച്ചു തുളസികൂട്ടി കമ്പിളിൽ തിലാദികളിട്ടുതൂകണം. പിന്നീടു നരകസ്ഥപിതൃക്കൾക്കു തൂകണം. പിന്നീടില മൂടിവെച്ചു തളിച്ചിലയെ ടുത്തു വറുതൊട്ടു പ്രാണിച്ചു പിൻനോക്കി പ്രാണനെ അടക്കി ധ്യാനിച്ചു അതിൽപിന്നെ ഓരോ നീരു കൊടുത്തുദൃശിച്ചു* തളിച്ചു പിണ്ഡമെടുത്തു ജലത്തിൽ നിക്ഷേപിച്ചു പോന്നുകൊള്ളുക.

(‘ഉദകക്രിയ ചെയ്യാനും ബലിക്കുറവ്കലും തഥാ
മഞ്ഞരുകൊണ്ടുവിലംകർമ്മം, മറുളളെടുത്തു ചന്ദനം’-

എന്നും

‘‘വിശ്വദേവാർച്ചനത്തിന്നുമാത്രം തുളസി കല്പിതം
മറുളള കർമ്മങ്ങൾക്കൊക്കെ ചെറുപൂളബലികൃതം’-

എന്നും ചടങ്ങിൽ പറയുന്നു. അതിനാൽ കുറിമാറുന്നതുവരെ

---

*ഉദാസിക്കയെന്നതു് ആവാഹിച്ചതിനെ തിളയ്ക്കു സ്ഥാനം പ്രാപിപ്പിക്കുകയാകുന്നു. അതു് പ്രാണവായു വഴിക്കും സങ്കൽപ്പംകൊണ്ടുമുണ്ടു്. ആത്മകലയിൽ നിന്നെങ്കിൽ പ്രാണൻ വഴിയാണു്.

മഞ്ഞളും പിന്നീട് പിണ്ഡത്തിന് ചന്ദനവും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ കടവിൽമാത്രം മഞ്ഞളും കുറിയയിൽ ചന്ദനവും ഉപയോഗിക്കുന്ന പതിവുണ്ട്. കറുകയേക്കാൾ കശക്കു (ദർഭ്ജ്) മഹിമയേറുന്നതാകയാൽ കശ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത് ഉത്തമമാകുന്നു.)

രണ്ടാം ദിവസം—‘അമുകഗോത്രസ്യാമുകപ്രേതസ്യ ദ്വിതീയേ ഹനി ചക്ഷുഃ ശ്രോത്രനാസാവയവനിഷ്ഠത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’—

മൂന്നാം ദിവസം — ‘ഭുവക്ഷോഗ്രീവാമുഖാവയവനിഷ്ഠത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’

നാലാം ദിവസം — ‘പാർഷ്ണികക്ഷികടിനാഭിഗുദലിംഗാവയവനിഷ്ഠത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’—

പഞ്ചമദിനം — ‘ഊരുജാരുജംഘാവയവനിഷ്ഠപത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’

ആറാം ദിനം — ‘ഗുലംഫപാദംഗുലിമർമ്മാഭ്യവയവനിഷ്ഠത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’—

ഏഴാം ദിവസം — ‘അസ്ഥിമജ്ജാശിരാവയവനിഷ്ഠത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’—

എട്ടാം ദിവസം — ‘നഖരോമാഭ്യവയവനിഷ്ഠത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’—

ഒൻപതാം നാൾ — ‘മർമ്മവീര്യാദിസർവ്വാവയവനിഷ്ഠത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’—

പത്താം ദിവസം—‘ക്ഷുപ്ലിപാസാനിവൃത്യർത്ഥമയം പിണ്ഡഉപതിഷ്ഠതാം’—

എന്നു ഗോത്രനാമപൂർവ്വകം പത്തുനാൾവരെ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

എല്ലാ ദിവസവും ആദ്യംതന്നെ—

‘അമുക ഗോത്രസ്യാമുകപ്രേതസ്യ പ്രേതത്വനിവൃത്യാഉത്തമലോകപ്രാപ്തർത്ഥം—

പ്രഥമദിനവിധി.	1	ഷഷ്ഠദിനവിധി.	6
ദ്വീതീയദിനവിധി.	2	സപ്തമദിനവിധി.	7
തൃതീയദിനവിധി.	3	അഷ്ടമദിനവിധി.	8
ചതുർഥദിനവിധി.	4	നവമദിനവിധി.	9
പഞ്ചമദിനവിധി.	5	ദശമദിനവിധി.	10

‘കരിഷ്യ’ = എന്നു ക്രമേണ (നാമഗോത്ര പൂർവ്വം) സങ്കല്പിക്കണം.

x. സഞ്ചയനം :

സഞ്ചയനദിന പ്രമാണം.

ഒന്നിലോ, മൂന്നിലോ, ഏഴിലോ, ഒൻപതിലോ അസ്ഥി സഞ്ചയനം ചെയ്യാമെന്നു സംവർത്തവചനമുണ്ടു്. രണ്ടിലോ, നാലിലോ ആകാമെന്നു് വേറെ ഒരു സ്മൃതിയിൽ പറയുന്നു. ‘ചതുരത്ഥദിവസെ തപസ്വിസംചയനം കർത്വം’ എന്നു് വൈഷ്ണവത്തിൽ സ്മരിക്കുന്നു. ഈ ദിവസങ്ങളിൽ കർത്താവിന്റെ ജന്മനക്ഷത്രം, ഭൗമമന്ദാദി ദുർദ്ദിവസങ്ങളൊഴിച്ചു് ചെയ്യേണ്ടതാണു്. തെക്കൻ ദിക്കുകളിൽ സാധാരണയായി നാലാം ദിവസംതന്നെ നടത്തിവരുന്നു-അസ്ഥിസഞ്ചയനം കഴിഞ്ഞാൽ അസ്പഷ്ടശൃത്വം (അശുദ്ധി) നീങ്ങുമെന്നു് പ്രമാണമുള്ളതിനാൽ നാലാംദിവസം ചെയ്യുന്നപക്ഷം യുക്തമാകുന്നു. പിണ്ഡകർത്താക്കൾക്കു് ദ്വീതീയദിവസം ക്ഷൗരം സ്മൃതിയിൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രഥമദിനമോ ബലി തുടങ്ങുന്ന അന്നോ ക്ഷരകർമ്മം ചെയ്യുന്ന പതിവുമുണ്ടു്.

സഞ്ചയനദിവസം ബലികഴിച്ചു്, ആ കവ്യത്തിൽനിന്നും കുറച്ചു് മിച്ചംവെച്ചുകൊണ്ടു് ശ്ലാഘനത്തിനുസമീപം നിരൂതി കോണിലായിട്ടു് വറപ്പെടിയും മൂന്നു പച്ചപ്പാള കുത്തിയതും ഒരു ആമകാലം (പച്ചക്കട)വും അതു മുട്ടുവാൻതൊരു ചട്ടിയും ഒരു ഇടിഞ്ഞിൽവിളക്കും ഒരു ചെറിയ കൂർച്ചവും, വലിയ കൂർച്ചവും, അസ്ഥി മുടുന്നതിന്നു് മുണ്ടും നവധാന്യങ്ങളും, ഗോമൂത്രവും, പാലും, മൂന്നു കരിക്കും, അസ്ഥി അരിപ്പാനൊരു വസ്ത്രവും, നെല്ലുമരിയും (ചേർത്തതും), ഒന്നേകാൽ ഉണക്കലരിയും, നാളികേരവും, വെററിലപാക്കും, വാഴക്കായും,

ജന്മനാരം, ചൊവ്വാഴ്ച, ശനിയാഴ്ച തുടങ്ങിയ ദുർദ്ദിവസം.

പ്രഥമദിനം = ഒന്നാംദിനം. ക്ഷരകർമ്മം = തലമുടികളയൽ.

ചന്ദനവും, വിളക്കുമിത്യാദിയായവ ഒരുക്കിവയ്‌പിച്ചു ശ്ലാഘനത്തിലേക്കു പോകുന്ന സമയം ഒരുക്കെട്ടു ചൂട്ട കൊളുത്തിയതും ഇരിമ്പിൻ കഷണവും എരിതേങ്ങയും കൊണ്ടുചെന്നു തെക്കു നോക്കിനിന്നു അവിടെ ഇട്ടു വരയും നെല്ലുമരിയും പൂവും കൂട്ടി 'ശ്ലാഘനദേവതാഭ്യോ ഹുംഫൽ' എന്ന് വിതറി കൈകഴുകി അരിയും പൂവുമെടുത്തു

‘ഭൂതാനി രാക്ഷസാ വാപി
യേത്ര തിഷ്ഠന്തി കേചന
സഹൈതദ്വ്യപഗച്ഛന്തു
സ്ഥാനം കർച്ചാൽ കപർദ്ദിനഃ’

എന്നു ചൊല്ലി വീഴ്ത്തി മൂന്നു പ്രദക്ഷിണംവെച്ചു പിന്നീടു ശീതികേശീതിദമനോഗിസ്രീഷ്ടപ് ചിതിപ്രോക്ഷണെ വിനി യോഗഃ

‘ശീതികേശീതികാവതി
ഛാദികെഛാദികാവതി
മണ്ഡൂക്യാ, സുസംഗമ
ഇമംസ്വഗ്നിംഹർഷയ’-

എന്നു ചൊല്ലി പാദമാദിയായി ശിരഃപയ്ക്കത്തം പഞ്ചഗവ്യം പ്രോക്ഷിക്കണം. ഇങ്ങിനെ മന്ത്രാവൃത്തി പൂർവ്വകം മൂന്നുവട്ടംവേണം. —പിന്നീടു (ജലം തളിച്ചു തീകെടുത്തു) പുഷ്പമർച്ചിച്ചു വന്ദിച്ചു നാലുകോണിലും നടുവിലുമായി ഒൻപതു സ്ഥാനംകല്പിച്ചു തളിച്ചു മെഴുകി ഇലക്കുഷണങ്ങൾ വെച്ചു, തേങ്ങാമുറി, അക്ഷതം, വെററില അടയ്ക്കു എന്നിവ വെച്ചു, അപ്രദക്ഷിണമായി ജലവും വെച്ചു, മുമ്പു സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും ഈരണ്ടുതളയും ഈരണ്ടു വാഴക്കാരറുക്കും വെച്ചു, ധൂപദീപങ്ങൾ കാണിച്ചു, ഈരണ്ടു കോൽത്തിരിയും കൊളുത്തിനാട്ടി, പ്രത്യേകം പൂവിട്ടു തൊഴുതു, ചന്ദനം തൊട്ടുതെറി പ്പിച്ചു വെള്ളം വളച്ചു കൈകഴുകി, വെതിലും ചുറ്റി വരളുകി ജലഗന്ധപുഷ്പാർച്ചന ചെയ്തു, പിന്നീടു വെള്ളമെടുത്തു വളച്ചു നെല്ലുമരിയും പൂവും ചന്ദനവും വരയും നീരും കൂട്ടി ‘അവസരത്തരക്ഷാംസി ഹുംഫൽ’-എന്നു ചൊല്ലി ഉഴിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെയും അക്ഷതവും ചന്ദനവും പൂവും വരയും അന്നവുമെടുത്തു ജലംകൂട്ടി ‘ശ്ലാഘാനികദേവതാഃ

അക്ഷതം = നെല്ലുമരിയും കൂട്ടി, ഉണക്കലരി തന്നിച്ചു.
അപ്രദക്ഷിണമായി = എടുത്തുപാടു.

സർവ്വാ ബലിഃഗ്രഹണത്തോപയാതു ഹംഹം സ്വാഹാ'- എന്ന് ചൊല്ലി അപ്രദക്ഷിണമായി ബലിതുകി കാല്പൽ വന്നുനിന്ന് ശ്ശാനത്തിൽ പുഷ്പമിട്ട് വന്ദിക്കുക-അതിനുശേഷം, വലത്തുകാലിന്മേൽ പാളച്ചെരിപ്പും ഇടത്തുകാതിൽ വെള്ളച്ചുണ്ടു്റ്റാ കടക്കുമിട്ട് കൊണ്ടു് പുഷ്പമാരാധിച്ചു് കൊള്ളിനീക്കി അത്തിച്ചതയെടുത്തു് പാദം, മദ്ധ്യം, ശിരസ്സെന്നീ സ്ഥാനങ്ങളിലായി മൂന്നു കമ്പുകൾ കത്തി, മൂന്നു കത്തുപാളയും പാളച്ചട്ടുകവുംവച്ചു്, ആദ്യംതന്നെ പാദാസ്ഥിയും പിന്നെ മദ്ധ്യാസ്ഥിശിരോസ്ഥികളും ക്രമേണ ഓരോന്നെടുത്തു് അതാതു സ്ഥലത്തെ പാളകളിലിട്ടു് പിന്നെ ഉള്ളവയും സ്ഥാനംതെറ്റാതെ പെറുക്കിയിട്ടുവച്ചു് ശ്ശാനം വെട്ടിമുടണം. (ശ്ശാനത്തിലെ വെണ്ണിരില്ലാം ഗംഗയിൽ ഇട്ടാൽ കൊള്ളാം.) പിന്നീടു് നവധാന്യങ്ങൾ വിതച്ചു് വാഴയും തെങ്ങും മഞ്ഞളും മാറാ (ൻചേ)മ്പുംവച്ചു നനച്ചു് പാളയിലെ അസ്ഥികൾ പടിഞ്ഞാറുവച്ചു് തെക്കോട്ടുനിന്നു് നിരത്തി അവയെല്ലാം പ്രത്യേകം കഴുകി മണ്ണു കരിയും കളഞ്ഞു് ശുചിയാക്കി കിഴക്കോട്ടിറങ്ങു്

‘ഗംഗായൈനമഃ’-എന്നു ശുദ്ധജലംകൊണ്ടും

‘യമുനായൈനമഃ’-എന്നു ഗോമുത്രംകൊണ്ടും

‘അളകനന്ദായൈനമഃ’-എന്നു പാൽകൊണ്ടും

‘സരസ്വതൈനമഃ’-എന്നു കരിക്കിൻവെള്ളംകൊണ്ടും

കഴുകി വടക്കുവശത്തു കൊണ്ടുവന്നുവച്ചു് ദക്ഷിണാഭിമുഖം (തെക്കോട്ടു) ഇരുന്ന് കൈകഴുകി അവിടെ തളിച്ചമെഴുകി ശുദ്ധിചെയ്തു് പുഷ്പമിട്ടു് കടം മലർത്തിവച്ചു് വെള്ളം തളിച്ചു് തുത്തു പൂവിട്ടു് അതിനകം ധൂപിച്ചു് കടം കമത്തി ജലഗന്ധപുഷ്പാർച്ചന കഴിച്ചു് പിന്നീടു് മലർത്തി വച്ചുപസ്സരിച്ചു് നെല്ലുരയിച്ചു് കൂർച്ചമോ ദുർവാഗ്രമോ എടുത്തു് ‘അസ്യ അമൃക (ഇന്ന) സഗോത്രസ്യ അമൃക (ഇന്ന) നാമക സ്യ കായ സംസ്കാരേണാസ്ഥിസംചയനാദുർദ്ധ്വമാലോക്യപൃഥി- വീംസംയോജയാമി’-എന്നു് ആവാഹിച്ചുവച്ചു് ആരാധിക്കുക.

‘പാദൈപൂർവ്വംശിര ഉത്തരം’-എന്നു് സൂത്രകാരനും

‘പാദാസ്ഥിമൂന്നും, മദ്ധ്യാസ്ഥിശിരോസ്ഥികളുനന്തരം -

എന്നു് ചടങ്ങുകാരനും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ

മദ്ധ്യാസ്ഥി = നടുവെല്ലു്. ഉപസ്സരിക്കുക = നെയ്യു് തൊട്ടു തെറിപ്പിക്കുക.

‘പൃഥ്വിവൈ നമഃ’-എന്നു കാല്പല അസ്ഥിയും

‘അന്തരീക്ഷായ നമഃ’-എന്നു (പിന്നീടു) മദ്ധ്യാസ്ഥിയും

‘സ്വർഗായ നമഃ’-എന്നു ഒട്ടക്കം തലയ്ക്കലേ അസ്ഥിയും
ശബ്ദം കേൾക്കാത്തവിധം കടത്തിലിടണം. പിന്നെ, ജലഗന്ധ
പുഷ്പാദ്യർച്ചന കഴിച്ചു ഇടിഞ്ഞിൽ വിളക്കുംവെച്ചു കോടികൊണ്ടു
മുടിയെടുത്തു, സ്ഥാപിക്കുന്ന സ്ഥലത്തുചെന്നു കോടിനീക്കി

ഉപസപ്പേതിസംകസുകഃപൃഥ്വിവീമൃത്യുഃപിതരോ വാ ത്രിഷ്ടുപ്
ഗർത്തേസ്ഥികംഭനീക്ഷേപണവിനിയോഗഃ-

‘ഉപസർപ്പമാതരംഭൂതിമേതാ
മുരുവ്യചസംപൃഥ്വിംസുശേവാം
ഉതർണമുദായുവതിർദക്ഷിണാവത
ഏഷാ ത്വാ പാതൂനിര്യതേരുപസ്ഥാൽ’ =

എന്നു ചൊല്ലി കഴിയിൽ (ഘടം) സ്ഥാപിച്ചു
ഉച്ഛ്വാചം ചസ്പേതിസംകസുകൊമൃത്യുഃ പിതരഃ പൃഥ്വീവാപ്രസ്നാര
പംക്തി,
ഗർത്തേ പാംസുക്ഷേപണ വിനിയോഗഃ

‘ഉമപംചസ്പപൃഥ്വിവിമാനിബാധമാഃ
സുപായനാസ്മൈ ഭവസുപവഞ്ചനാ
മാതാപുത്രം യഥാസിചാഭ്യേനം ഭൂമൗർണ്ണഹി’

എന്നു ഘടത്തിന്റെ കഴുത്തറം മണ്ണിട്ടു ‘ഉമപംചമാനേതി
സംകസുകഃപൃഥ്വീമൃത്യുഃ പിതരോവാത്രിഷ്ടുപ്’ - അസ്ഥികംഭസമീ
പെ ജപേ വിനിയോഗഃ-

‘ഉമപഞ്ചമാനാപൃഥ്വിവീസുതിഷ്ഠതു
സഹസ്രംമിതളപഹിശ്രയംതാം
തെ ഗൃഹാസോഽപ്ലതശ്ചുതോ ഭവതു
വിശ്വാഹാസ്മൈ ശരണാഃസംതപത്’

എന്നു തൊഴുതുകൊണ്ടു ജപിക്കണം-പിന്നീടു ‘ഉത്തേസ്തേ
നാമീതിസംകസുകഃപൃഥ്വീപിതരോ മൃത്യുർവ്വാ ത്രിഷ്ടുപ്’-ഘടമുഖ
പിധാനെ ജപേ വിനിയോഗഃ-

ഉത്തേസ്തേനാമീപൃഥ്വിവീംത്വല്ലനീമം
ലോഗംനിധനോഽഹംരിഷം

ഏതാംസ്ഥൂണാംപിതരോ ധാരയതു
തെ ത്വാ യമഃസാദനാതൈമിനോതു'

എന്നു ചൊല്ലി ചട്ടികൊണ്ടെപ്പോഴും മണ്ണിട്ട് മുഴുവൻ മുടി ആ
സ്ഥലം ജലഗന്ധാദികളെക്കൊണ്ടു് പൂജിച്ചു് പൂജിച്ചു് നമസ്കരിച്ചു്
'അമാനവേഷൻ പ്രത്യാവ്രജ്യ'

എന്ന സൂത്രപ്രകാരം തിരിഞ്ഞുനോക്കാതെ പോരേണ്ടതാകുന്നു.
പിന്നീടു് പോയി സ്നാനം കഴിച്ചുകൊള്ളണം.

ഇങ്ങിനെ അസ്ഥിസ്ഥാപനം കഴിഞ്ഞശേഷം ആ തറയിൽ
തുളസിനട്ടു നനയ്ക്കുന്നത് വളരെ ഗുണകരമാകുന്നു എന്ന് ശിഷ്യജനാ
ചാരംകൊണ്ടും പ്രമാണംകൊണ്ടും അറിയുന്നതാകയാൽ അങ്ങിനെ
ചെയ്യണം. സാധാരണ ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് ആചാരത്തിനും
ശാസ്ത്രത്തിനും ഇണങ്ങിയതെന്നുവരികിലും വിശേഷമായി ബഹുപ്ര
കാരണ ഘോഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു

'യാവദസ്ഥി മനുഷ്യസ്യ ഗംഗാതൊയെ നിമജ്ജതി
താവൽസ്വർഗ്ഗമവാപ'നോതി'

ഇത്യാദി പാരമർഷവചനപ്രകാരം ഗംഗാദികളിൽ നിക്ഷേ
പിക്കുന്നതത്യർത്ഥമാകുന്നു.

'ശേഷാംച ഗംഗാംഭസി പ്രക്ഷേപഃ'

എന്നു് വൈഷ്ണവധർമ്മശാസ്ത്രത്തിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. സഞ്ച
യനം കഴിഞ്ഞു് പുറമെപ്പുറം മുതലായതു് തൊട്ടുകൂട്ടിച്ചുകൊൾക.
(ഇങ്ങനെ വിസ്കരിച്ചു് സഞ്ചയനം കഴിക്കുന്നത് ശക്യമല്ലെന്നുള്ള
വർക്കു് മേൽകാണിച്ച വൈദിക മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള ക്രിയകളെ
ചെയ്തും നിർവ്വഹിക്കാം.)

xi. പുലകളി:

പത്തു ദിവസംവരെ ഉദക്ക്രിയ നടത്തിയശേഷം (അതിനുപ
യോഗിച്ചു്) ശിലയിന്മേൽ തിലതൈലം പുറട്ടി ജലത്തിലിടണം.
നെല്ലുമരിയും (ഇടങ്ങഴിയും നാഴിയും നിറച്ചു) വച്ചു് പട്ടുപറിച്ചു്

പട്ട എന്നതു് ബലിക്കരറിയും അതു മറയ്ക്കുന്ന ഓലപ്പുരയുമാകുന്നു.

ദഹിപ്പിക്കണം. പിന്നീട് ബലിയിടുന്നത് തറ മെഴുകി വേണ്ട താകുന്നു.*

xii. പുലപ്പിണ്ഡം : പതിനൊന്നാം ദിവസം

മന്ത്രപൂർവ്വം പഞ്ചഗവ്യം മേളിച്ചു്

‘ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃപ്രസവേ

നിശ്ശൊർബാഹുഭ്യോം പുഷ്പോ ഹസ്താഭ്യോം’.

എന്നു കശോദകം ചേർത്തു സേവിക്കണം. തട്ടിനെ, പിണ്ഡം മുഴുകലെന്ന ക്രിയ നടത്തുന്നതിനായി കളിച്ചവന്ന്

‘അരിവാരീയുടൻകയ്യാലിടണം.തന്ത്രശീതികൻ’

എന്ന ചടങ്ങുംപ്രകാരം കഴിപ്പിക്കുന്ന ആൾ (ഉപാധ്യായൻ) പവിത്രപാണിയായി മൂന്നു കടുത്ത അരിവാരീയിട്ടുതന്നതു വരറിച്ച് വച്ച് തററുത്തു് കാലം കരവും കഴുകി നിലം പ്രോക്ഷിച്ചു് തെക്കു തിരിഞ്ഞു്

‘ഇതരംപാതയെജ്ജാന പിതംഗുൻപരിചരംസ്ഥമാ’

എന്ന പ്രകാരം ഇടത്തെ മുട്ടിട്ടിരുന്ന് ക്രമപോൽ പവിത്രമിട്ടു നിലത്തു തളിച്ച് മെഴുകി പുല്ലും പുഷ്പവുമിട്ടു് കിണ്ടിവച്ച് ചന്ദനവും അരിയും പൂവും കിണ്ടിക്കെത്തിട്ടു് വാലിൽകൂടി ജലം മൂന്നുവട്ടം പകന്ന് അകത്തു വീഴ്ത്തി അതിനകത്തു്, ശ്രീഃ, എന്നെഴുതി അടച്ചു പിടിച്ച് മൂന്നുവട്ടം ഉയർത്തിത്താഴ്ത്തി ഗംഗാദിതീർത്ഥങ്ങളെ സ്മരിച്ചു്

‘ഓം നമഃശിവായ’ ‘ഓംഇമം മെ ഗംഗൈ, യമുനെ,
സരസ്വതി,

ശുതുദ്രി, സ്തോമം, സചതാപരഷ്ണാ,

അസിക്ന്യാ, മരുദ്വധൈവിതസ്തോർജ്ജികീയൈശ്വ-
ണഹ്യാസുഷൊമയാ’

എന്നു ജപിച്ചു് തീർത്ഥമാക്കി ശരീരത്തിൽ പ്രോക്ഷിച്ചു് വിള

*പുലയുള്ളവരെ ഇലയോ പലകയോ ഇട്ടു് കിഴക്കോട്ടുനോക്കി പുലാധികൃ ന്ധുനതാ ക്രമത്തിനു് തെക്കുനിന്നു് നിരത്തിയിരുത്തി കാർമികൻ ഓരോരുത്തരുടെ തലയിൽ എണ്ണ, നെല്ല്, നീരു് ഇവ അല്പംവീതം ഒഴിച്ചു് തോത്തുമായി കളിക്കാനയയ്ക്കുക.

ക്രമപോൽ എന്നാൽ ശ്രാദ്ധപദ്ധതിയിൽ പവിത്രം ധരിക്കാൻ പറഞ്ഞ മന്ത്ര ജപാദിയോടെ എന്നർത്ഥം.

ക്കത്തു ഗണപതിയെ ആരാധിച്ചു കിണ്ടിക്കിടത്തുന്നിന്നും ദർഭയും മണ്ണും വാരിക്കൊണ്ടു്

‘ഗംഗാമൃതസംപാദയാമി’.

എന്നു സങ്കല്പിച്ചു മുമ്പിൽ നിരത്തണം. (പിന്നീടു കിണ്ണും കമഴുത്തി അതിന്മേൽ കൂട്ടും വച്ചൊന്നർച്ചിച്ചു്) നെല്ലും അരിയും പൂവുമെടുത്തു പിടിച്ചു് തളികപ്പെടുത്തു തന്നെ നോക്കി മലർത്തി അരിയും പൂവും തങ്കലിട്ടു പല്ലിലരിച്ചു് ജലംവീഴു്ത്തി പല്ലുകളെത്തു് കൈകഴുകി ചന്ദനം സ്പർശിച്ചു് നെയ്യെടുത്തു് ‘ഗന്ധാമൃതം പ്രേതായ ഗൃഹം’ണാമി’ എന്നു പാത്രത്തിൽ കലക്കി ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടു് പൂജിച്ചു് ഒരു പുല്ലെടുത്തു്

‘ഗംഗെ, ച, യമുനേ, ചൈവ
ഗോദാവരി, സരസ്വതി,
നർമ്മദേ, സിന്ധു, കാവേരി,
ജലേന്ദ്രിനി സന്നിധിംകരു’

എന്നു ചൊല്ലി അതുകൊണ്ടിളക്കി പല്ലുകളെത്തു കൈകഴുകി നെല്ലുമരിയും കിണ്ണവും കൂടി എടുത്തു്

‘അഭ്യ അമൃത സഹോത്രായാ അസ്സന്മാതൃമഹാരാജന്ത്യാ (എന്നോ മറോ വേണ്ടതു) അമൃത (ഇന്ന) നാമികായാ ഏകാദശദിവസ പിണ്ഡകായ്യേ ഗംഗാജലാൽ തീർത്ഥമാവാഹയാമി’ എന്നു വാഹിച്ചു് ആ തീർത്ഥം കിണ്ടിയിൽ പകർന്നു വയ്ക്കുക. [(പിന്നീടു് പല്ലും മണ്ണുമെടുത്തു്

‘അപയന്തുമഹാഭൂതാ യേ ഭൂതാ ഭൂവി സംസം’മിതാഃ
തേഷാമുത്സാരണാർത്ഥായ മണ്ഡലംവർത്തയാമ്യഹം’

എന്നു ചൊല്ലി മുമ്പിൽ വിതറി പിന്നീടു് തുത്തുകളെത്തു് തളിച്ചു്,

‘അപഹതാ അസുരാദക്ഷാംസിപിശാചാ യെ ക്ഷയന്തി
പൃഥിവീമനു അന്യത്രൈതൊ ഗച്ഛന്തു യത്രൈതേഷാം
ഗതംമനഃ’

എന്നു തിലം വിതറി പിന്നീടു്

‘പൃഥിവീമിമാംക്ഷേത്രംഗൃഹം’ണാമി’

കിണ്ടിക്കിടത്തുന്നിന്നും എന്നാൽ അവിടെ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള.

എന്നു പുല്ലു കീറിയിട്ട് പ്രോക്ഷിച്ചെടുത്തു കളഞ്ഞു കൈകഴുകി
രണ്ടു കൗശലമെടുത്തു

‘ഖനനമസ്തു’

എന്നു ചൊല്ലി ഇട്ടെടുത്തുകളഞ്ഞു, പിന്നെ ഒരു പുല്ലു

‘ദഹനമസ്തു’

എന്നു വിളക്കത്തു കാണിച്ചു കത്തി തളിച്ചെടുത്തു കളയുക.
പിന്നീടഞ്ചെണ്ണമെടുത്തു

‘അഗ്നിസ്തംഭാസ്തിഷ്ഠതു പ്രാസാദം തഥാ രചയാമി’-

എന്നു നാലു മൂലകളിലും നടുക്കും നാട്ടിത്തളിച്ചെടുത്തു കളഞ്ഞു,
മൂന്നു പുല്ലെടുത്തു

‘ഭൂർലോകഃ’

എന്നു വലത്തു കീറിയിട്ട്

‘ഭൂവർലോകഃ’

എന്നിടത്തു കീറിയിട്ട്

‘സ്വർലോകഃ’

എന്നു നടുക്കു കീറിയിട്ട് തളിച്ചെടുത്തു കളയുക)].

പിന്നീട് മണ്ണുവാനി ജലസമേതമെടുത്തു

‘ഗംഗാമൃതം പാദയാമി-സരസ്വതീമൃതം

സം പാദയാമി-യമുനാമൃതം പാദയാമി’-

എന്നു തെക്കും നടുവിലും വടക്കും ക്രമത്തിൽ നിരത്തി മണ്ണും
ജലവും കൂട്ടി എടുത്തു അഗ്നികോണിലിട്ട് നിരത്തി പുല്ലിട്ട് ഒരു
കൂർച്ചവെച്ചു പൂവിട്ടുവെച്ചു കൂർച്ചമെടുത്തു തളിക മലർത്തി നെല്ലു
രീയും പൂവും കൂർച്ചവും തളികയിലിട്ട് പുല്ലു പിടിച്ച് മുമ്പോൽ
ജലമരിച്ചു കിണ്ണത്തിൽ വീഴ്ത്തി കൈകഴുകി എള്ളുവാനി

‘തിലോസി സോമദേവത്യോ

ഗോസവേ ദേവനിർമ്മിതഃ

പ്രതവദ്ഭിഃപൂകതഃസ്വധയാ

പിതഃപുൻലോകാൻപ്രീണാഹി സ്വാഹാ’-

എന്നുചൊല്ലി പാത്രത്തിലിട്ടു തൈരു വീഴ്ത്തി പുല്ലുകൊണ്ടു

മമിച്ചു കൈകഴുകി പുഷ്പമിട്ടർച്ചിച്ച അക്ഷതവും പൂവും കിണ്ണവുമെടുത്തു കയ്യിൽവെച്ചുകൊണ്ടു്

‘അദ്യാമുകഗോത്രേ അമുകനാമാസ്തൽ (ഇന്ന) പ്രേതായ ഏകാദശദിവസീയപിണ്ഡകായ്ക്കു ഗംഗാജലാൽ തിലോദകതീർത്ഥം സംപാദയാമി’

എന്നു ചൊല്ലി ഉയർത്തി ആവാഹിച്ചു

‘തിലോദകതീർത്ഥം രക്ഷതു’

എന്നഭിമന്ത്രിച്ചു് ഒരു പുല്ലു് അതിന്മേൽ വയ്ക്കുക. പിന്നീടു് പിണ്ഡം വയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം ശുദ്ധിചെയ്തു് പുല്ലു കഴുകി നിരത്തി രണ്ടു വശത്തും ഈരണ്ടു പുല്ലു് വെവ്വേറെ വെച്ചു് കുപ്പമെടുത്തു് ശുദ്ധോദകംകൊണ്ടും തിലോദകംകൊണ്ടും കഴുകി നൂലുചുറ്റി തലയ്ക്കൽ ഗന്ധപുഷ്പം ചാർത്തി, എള്ളും പൂവും ചന്ദനവും കൂർച്ചവും കൂടി വലം കയ്യിലെടുത്തു് വലത്തുകുക്കിലെ ശ്വാസം അതിന്മേലേററി ഇടുത്തുടെ നിരത്തിയിരിക്കുന്ന പുല്ലിന്മേൽവെച്ചു്, കയ്യിലിരിക്കുന്ന തിലപുഷ്പാക്ഷതങ്ങൾ രണ്ടു കയ്യിലുമാക്കി

‘അദ്യ (ഇന്ന) ഗോത്രേ അമുക (ഇന്ന) പ്രേതായ ഏകാദശദിവസനിർവ്വർത്യേ പിണ്ഡകാ(യ്ക്കു്) ഊർദ്ധ്വലോകാദു് ഭൂലോക ആവാഹയാമി’.

എന്നുവാഹിച്ചു തലയ്ക്കലിട്ടു

‘പാദക്ഷാളനാർത്ഥം തിലോദകതീർത്ഥം തൃപ്തിരസ്തു’

എന്നു് കാൽക്കൽ തിലോദകം കൊടുത്തു

ആചമനാർത്ഥം ഗംഗാജലാൽ ശുദ്ധോദകതീർത്ഥം തൃപ്തിരസ്തു’

എന്നു് തലയ്ക്കൽ ശുദ്ധോദകം കൊടുത്തു് പുഷ്പമർച്ചിച്ചു് വന്ദിക്കുക. പിന്നെ പൂവും ചന്ദനവും ജലവും കൂടിയെടുത്തു് പൊത്തിയടുപ്പു് വ്യാപകംചെയ്തു് പുഷ്പമിട്ടു്, ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടു് പിന്നീടു് മൂന്നും, അഞ്ചും, ഏഴും, ഒൻപതും, പതിനൊന്നും വീതം ക്രമത്താലെ നീരുകൊടുത്തു് അർച്ചിച്ചു തലയ്ക്കൽ അരിയും പൂവും വാരി നനച്ചിട്ടു് പിണ്ഡമുട്ടി ഉപസ്തരിച്ചു് എള്ളുവിതറി മുടിവയ്ക്കുക. പിന്നീടു് ചന്ദനവും പൂവുമെടുത്തു് ദർഭയിൽവെച്ചു് പിണ്ഡമെടുത്തു്,

‘അദ്യാമുകഗോത്രേ (എന്നാൽ വിശ്വാമിത്ര ഗോത്രേ അല്ലെങ്കിൽ വസിഷ്ഠഗോത്രേ, നിശ്ചയമില്ലെങ്കിൽ കാശ്യപഗോത്രേ) അമുക (ഇന്ന) വാസുദേവനാമക പ്രേതായായം പിണ്ഡം

ഉപതിഷ്ഠതാംസ്വധാ'-

എന്നു വെച്ചു തൈരു വീഴ്ത്തി

'പിതൃഭ്യഃസ്വധാ, പിതൃസഖിഭ്യഃസ്വധാ'-

എന്നു രണ്ടു നീരിരുപ്പുറത്തും കൊടുത്തു തൂകുക. അതിനുശേഷം പിണ്ഡത്തേൽ പൂവെടുത്തിട്ട് മുമ്പോൽ ഒൻപതുമേശം അഞ്ചും മൂന്നും ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങൾ ക്രമേണ കൊടുത്തു കവ്യം വാരി നന്നച്ചു തലയ്ക്കിട്ട് പൂവാരാധിച്ചു തൊഴുക. പിന്നെ അഞ്ജനക്കല്ലുകൊടുത്തു നൂലു പിണ്ഡത്തേലിട്ട് പിന്നീട് തൈലം കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ ക്ഷീര-ഘൃത-മധു-ഗന്ധാദി, ഉപകരണജാതമാകെ കൂട്ടി

'ആബ്രഹ്മസ്തംബപയ്ത്തംയൽ കിഞ്ചിൽ സ്വചരാചരം
മയാ ദത്തേന തോയേന തൃപ്തിമേവാഭിഗമതു'-

എന്നു ചൊല്ലിച്ചുറ്റിച്ചു, പിന്നീട് ഇലകോട്ടി എളും പൂവും ചന്ദന വുമിട്ട്

'പിതരസംതുപ്യതു സ്വധാ'-

എന്നു ചൊല്ലി ഇടത്തുടെ തൂകി പവിത്രമൂരി കിണ്ടി വാലിന്മേലിട്ട് വലംതിരിഞ്ഞ് പ്രാണനെ അടക്കി ധ്യാനിച്ചു പിന്നീടിലയിൽ പ്രോക്ഷിച്ചു വറെടുത്തു ഘ്രാണിച്ചു ഇടത്തിട്ട് കൈകഴുകി മുഖത്തു ജലം പ്രോക്ഷിച്ചു ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങൾ കൊടുത്തു ചന്ദനവും പൂവും നീരും കൂടിയെടുത്തു

'ഓം ഊർജംവഹന്തീരമൃതംഘൃതംപയഃകീലാലംപരിശ്രുതം
സ്വധാ'-

'അദ്യ (ഏക) ഗോത്രേകേരള (മലയ) ക്ഷത്രിയാന്വയജ (ഏക) പ്രേതസ്യ ('ഏകാദശാഹികെ' എന്നും പിറേന്നു ശുദ്ധപിണ്ഡത്തിന്നു 'ചാദശാഹികെ' എന്നും വേണം) 'പിണ്ഡകാഞ്ചേ ഭൂലോകാദൂർദ്ധ്വലോകംഗമയിഷ്യാമി'-

എന്നു സങ്കല്പിച്ചു തലയ്ക്കലിട്ട് ഉദാസിച്ച് ദർശകൊണ്ടുള്ള കൂട്ടുമഴിച്ചു വെച്ചു ഒരുപ്രാവശ്യം ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങളുർച്ചിച്ചു നമസ്കരിച്ചു പിണ്ഡമെടുത്തു (കോടിയിട്ട് മൂടി) കൊണ്ടുപോയി നദിയിൽ തലയ്ക്കുമീതെ വെച്ചൊഴുക്കി മുണ്ടുക-

മേലെഴുതിയതിൽ ഇരട്ടബ്രാഹ്മണന്മാർക്കുള്ളിലെ ഭാഗങ്ങൾ സാധാരണയല്ലെന്നുവരികിലും ചെയ്യുന്നതിന്നു ഉപയുക്തമാകയാൽ, പ്രാചീനാചാരഗ്രന്ഥാനുരോധേന സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

xiii. ശുദ്ധപിണ്ഡം : പന്ത്രണ്ടാം ദിവസം

കുളിച്ചവന്നു പുണ്യാഹമേറു ശുദ്ധപിണ്ഡക്രിയ നടത്തേണ്ടതാകുന്നു. അതിനു, ഡബിൾബ്രാസ്സറിലെ ഭാഗമൊഴിച്ചു പതിനൊന്നിലെപ്പോലെ ആസകലാൽ ചെയ്തു, ശ്രാദ്ധക്രമത്തിൽ പിണ്ഡങ്ങൾ തെക്കുവെച്ച് കൈകൊട്ടിപ്പോരേണ്ടതാകുന്നു. ശ്രാദ്ധക്കാരുള്ള പക്ഷം, പിണ്ഡം ഉരുട്ടി മുടിവച്ചശേഷം, വടക്കോട്ടു് ഒരാളെ ഇരുത്തി കൈയ്ക്കു് ജലംകൊടുത്തു്, ജലഗന്ധപുഷ്പാർച്ചന കഴിച്ചു് തിലമുഷ്ടി കയ്യിലെടുത്തു്, അയാളുടെ തലയിലും നെറ്റിയിലുമിട്ടു് (തൊടിച്ചു്) അലങ്കരിച്ചു് യഥാശക്തി ദ്രവ്യവും നെല്ലും അരിയും പൂവും കൂട്ടി എടുത്തു് മുമ്പോൽ ഗോത്രനാമാദികൾ ചേർത്തു് സങ്കല്പം ചൊല്ലി, 'ഏകോട്ടിഷ്ടമിദം' എന്നു ദക്ഷിണ ചെയ്തു്, വെററില, പാക്കു്, നാളികേരം എന്നിവയും കൊടുത്തു് ഗന്ധപുഷ്പാദ്യർച്ചന കഴിച്ചു് പുഷ്പം ശിരസ്സിലിട്ടുവേണം പിണ്ഡമെടുത്തു വയ്ക്കുവാൻയായി ശേഷമുള്ളവ നടത്തുവാനെന്നോത്തുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

xiv. ഭർതൃതികൾ :

സൂതിക (പേറുകാരി) രജസ്വല (തീണ്ടാൻവർ) എന്നിവരെ ചാന്ദ്രായണാദി പ്രായശ്ചിത്തദാനം കഴിച്ചു് വസ്രാന്തരങ്ങളേക്കൊണ്ടു് അലങ്കരിച്ചു് യവപിഷ്ടം (യവം പൊടിച്ച മാവുകൊണ്ടു്) ശരീരത്തേൽ മുടിത്തേപ്പിച്ചു് തൂർപ്പം (മുറം) കൊണ്ടു് നൂറെട്ടു വാരമഭിഷേകംചെയ്തു് സ്പോ, ഗോമയം, മണ്ണു്, കശോദകം എന്നിവ കൊണ്ടു് സ്നാനം കഴിപ്പിച്ചു്, പിന്നീടു് പഞ്ചഗവ്യം നിറച്ച ഘടം താഴെപ്പറയുന്ന മന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടഭിമന്ത്രിച്ചു് അഭിഷേകം കഴിച്ചു് ദഹിപ്പിക്കണം.

(പഞ്ചഗവ്യം ചേർക്കുന്നതിനു്-പ്രണവവ്യാഘൃതിപൂർവ്വകമായി ഗായത്രികൊണ്ടു് ഗോമുത്രവും

'ഓം ഗന്ധദാരാം ദുരാധർഷാം
നിത്യപുഷ്പാം കരീഷിണീം
ഈശ്വരീംസർവ്വഭൂതാനാം
താമിഹോപഹവയേ ശ്രിയം.' =

*ഗോമുത്രം ചേർപ്പാൻ 'ഓം ഭൂർഭുവഃസ്വഃ, തത്സവിതൂർവ്വരേണ്യം ഭർഗ്വേ - ദേവസ്യധീമഹി, ധിയൊ യൊ നഃപ്രചോദയാത്'.

എന്നു ഗോമയവും

'ഓം ആപ്തായസ്വ സമേതു തെ
വിശ്വതഃസോമവൃഷ്ണിം
ഭവാവാജസ്യ സംഗമെ'-

എന്നു പാലും

ഓം ദധിക്രാവെ"ണാഅകാരിഷം
ജിഷ്ണാരശ്വസ്യ വാജിനഃ
സുരഭിനൊ മുഖാകരൽ
പ്രണആയുഃഷിതാരിഷത്" =

എന്നു തൈരും

'ഓം ശുക്രമസി, ജ്യോതിരസി, തേജോസി'-

എന്നു നെയ്യും യോജിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു.)

പഞ്ചഗവ്യഘടം ജപിപ്പാൻ മന്ത്രം,

'ഓം ആപൊഹി-ഷാ-മയൊ-ഭുവ-

സ്താന-ഉർജേദധാതന

മഹേരണായചക്ഷസെ =

ഓം യോവഃശിവതമൊരസ-

സ്തസ്യഭാജയതൈഹ-നഃ

ഉശതീരിവമാതരഃ

ഓം തസ്മാഅരംഗമാമ-വൊ

യസ്യക്ഷയായ-ജിന്വഥ

ആപോ ജനയഥാച-നഃ' =

'ഓം ശംനൊംദേവീരഭിഷ്ടയ

ആപൊ ഭവന്തു പീതയേ

ശംയൊരഭിസ്രവന്തു നഃ'-

'ഓം ആപഃ-പുനാതു പൃഥിവീം

പൃഥിവീപൃതാ പുനാതു മാം

പുനന്തു ബ്രഹ്മണസ്സതിർ

ബ്രഹ്മപൃതാ പുനാതു മാം' =

'ഓംദധിക്രാവ"ണൊ അകാരിഷം

ജിഷ്ണാരശ്വസ്യവാജിനഃ

സുരഭിനൊ മുഖാകരത്

പ്രണആയുഃഷിതാരിഷത്" =

(ഇത്രയും പുണ്യാഹത്തിനും മതിയാകും)

ഇവയ്ക്കുപുറമെ പെരുന്തും, നന്മംഹൊ സൂക്തം മുതലായതും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

ഗർഭിണിയാദി ശാവകർമ്മം.—ഗർഭിണി ആയിരുന്നാൽ ഗർഭം വേർപെടുത്തി പ്രായശ്ചിത്തദാനങ്ങൾ കഴിച്ച് ഇപ്രകാരം അഭിഷേകാദിയാൽ ശുചിയാക്കി ഭവിക്കണം. രണ്ടു വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടികളെ ഭവിക്കേണ്ടതായിട്ടില്ല. നെയ്യ് തേപ്പിച്ചോ അല്ലാതെയോ കഴിതരുന്നിടണം. അസ്ഥിസംചയനാദി ഈ ശിശുക്കൾക്കില്ല.

‘നാസ്യ കാര്യാഗ്നിസംസ്കാരോ
നാപി കാര്യാദേകത്രിയാ’

എന്ന് നിഷേധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

‘ഊനദിവാർഷികംപ്രേതം
ഘൃതാക്തംനിവനേദംഭവി’

ഘൃതം തേപ്പിച്ചു മൂടണമെന്നതിന് മേൽ കാണിച്ച യമസ്മൃതി, പ്രമാണമാകുന്നു. (പക്ഷേ, യമസൂക്തമോ, കാവല്ലി ഉപനിഷത്തിലെ ആദ്യ ത്രികമോ ഉച്ചരിച്ചു സ്ഥാപിക്കുന്നത് വിശേഷമാകുന്നു.) പൂണ്ണദിവാർഷന്മാർ (രണ്ടു വയസ്സായവർ) എങ്കിൽ അഗ്നി സംസ്കാരവും ഉദേകത്രിയയും അമന്ത്രകമായി ചെയ്യാം—‘നഗ്നദേഹം ദഹേന്നൈവ’—എന്നു പ്രചേതഃസ്മൃതി പറയുന്നു—നഗ്നശരീരം ഭവിക്കരുതെന്നും ഇതിനർത്ഥമാകുന്നു. ദേശാന്തരങ്ങളിൽ മരിച്ചു, ശവം കിട്ടാതെപോകിൽ ദർഭാദികളെക്കൊണ്ട് പ്രതികൃതി (കെട്ടി) ഉണ്ടാക്കി ‘അസൗ സ്വർഗ്ഗായ ലോകായ സ്വാഹാ’—എന്ന് ഭവിക്കണം—ആശൌചംശാവാശൌചക്രമത്തിൽ വർജ്ജിക്കേണ്ടതാകുന്നു—ആശൌചമുള്ളിടത്തോളം ഉദപിണ്ഡാദികളും നൽകണം—താല്പര്യം പോലെ മിത്രാദികൾക്കുവേണ്ടിയും ഉദകം കൊടുക്കാവുന്നതാണ്. പതിനന്മാർ (വിഹിതപ്രായശ്ചിത്തമനുഷ്ഠിക്കാത്തവർ) ഉദകപിണ്ഡാദികൾ ചെയ്തുകൂടാ—ഷണ്ഡസ്തേനാദികൾ ഭൃണഹത്യാദികർത്താക്കൾ എന്നിവരും തിലപിണ്ഡാദി ചെയ്തുകൂടാ. ‘ക്ലീബാദ്യാ, റൊകംകയ്യുഃ’ എന്ന് നിഷേധവചനമുണ്ട്.

‘പാഖണ്ഡ്യനാശ്രിതാഃസ്തേനാ

ഭർതൃഘ്നഃ കാമഗാദികാഃ

സുരാപ്യആത്മത്യാഗിന്യോ
നാശൈര്യോദകഭാജനാഃ' =

ഈ പറഞ്ഞവർക്കുവേണ്ടി ഉദകക്രിയാദികൾ പാടില്ലെന്നു യോഗീശ്വരവചനമുണ്ട്. ശംഖചക്രാദി, ശുഭപരശ്വാദിതപ്തമുദ്രാധാരണം ചെയ്യുന്നവർ പാഖണ്ഡികളെന്നു പരസ്പരം വൈഷ്ണവ, ശൈവന്മാരും നൃമുണ്ഡാദിധാരികൾ പാഷണ്ഡികളെന്നു സ്വാർത്ഥാദികളും മറ്റുമിങ്ങനെ ഓരോവിധം പറയുന്നു എങ്കിലും വേദോക്തമായ ധർമ്മം, ഈശ്വരൻ എന്നിത്യാദിയെ ഭജിക്കുന്നവനെന്നു ഈ ശബ്ദത്തിന്നു (യോഗ) രൂപാർത്ഥമാകുന്നു. അനാശ്രിതനെന്നാൽ ആശ്രമധർമ്മാദികളെ ശക്ത്യപേക്ഷയാ സ്വീകരിക്കാത്തവൻ-പിന്നെ; സ്നേഹന്മാർ, ഭർത്താവിനെ ഹിംസിക്കുന്ന യോഷിത്തുകൾ, പ്രത്യക്ഷസുരാപാനം ചെയ്യുന്ന നാരിമാർ, തന്നെത്താൻ മരിക്കുന്ന സ്രീകൾ എന്നിവരാകുന്നു ശ്ലോകത്തിൽ സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടവർ.

'അഥ കശ്ചിത്പ്രമാദേന
ക്രിയേതാഗ്നൃകോദിഭിഃ
തസ്യാശൈഖം വിധാതവ്യം
കർത്തവ്യം ചോദകക്രിയാ'

എന്ന അംഗീരഃസ്മൃതിവചനമുണ്ട്. ഒരുത്തൻ പ്രമാദത്താലേ അഗ്നൃകോദി സംബന്ധത്താൽ മൃതിപ്പെടുന്നതായാൽ ആശൈഖചോദകക്രിയാദികൾ ചെയ്യണമെന്നു ശ്ലോകാർത്ഥമാകുന്നു. ബുദ്ധിപൂർവ്വം സംഭവിക്കുന്നതെങ്കിൽ യാതൊരു കർമ്മവും ചെയ്തുകൂടാ.

'ചണ്ഡാലാ, ദുദകാൽ, സർപ്പാദഃ,
ബ്രാഹ്മണാ, ദൈവദ്യുതാദപി
ദംഷ്ട്രീഭ്യശ്ച പശുഭ്യശ്ച
മരണം പാപകർമ്മിണാം =

ഉദകം, പിണ്ഡദാനം, ച
പ്രേതേഭ്യോ യൽ പ്രദീയതേ
നോപതിഷ്ഠന്തി തത്സർവ്വം
മന്തരിക്ഷേ വിനശ്യതി' =

മുഷ്കുള നിമിത്തമായി ചണ്ഡാലനോടും വ്യാപ്രവൃക്കാദിഹീം സ്രപശുക്കളോടും എതിർത്തും മറ്റും മൃതിപ്പെട്ടാൽ യാതൊന്നും ചെയ്യാതെയായിട്ടില്ല. ബ്രാഹ്മണന്റെ കയ്യാലേങ്കിൽ സദ്യഃശൈഖമെന്നും വത്സരത്തിനുശേഷം ക്രിയകളെന്നും പക്ഷങ്ങൾ ഉണ്ട്. വിഷം

കുടിച്ചു മരിക്കുക, തുങ്ങിമരിക്കുക മുതലായതിലും ഭരണാദികർമ്മം അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. ഇടിവെട്ടി മരിച്ചാലും ഭാഹാദിക്കു ശാസ്ത്രസമ്മതിയില്ല. പാമ്പുകുടിച്ചു മരിക്കുന്നതായാലും ഇതുപോലെയാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഉള്ളവർക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന ഉദകപിണ്ഡാദികൾ പ്രയോജനമാകാതെ വഴിയിൽ (അന്തരീക്ഷത്തിൽ) നശിച്ചുപോകുന്നു എന്നു സ്മൃതഗർഭമാകുന്നു. സ്നേഹവശാലിവർക്കുവേണ്ടി വല്ലതും ചെയ്യുന്നതാകിൽ (ചുട്ടുള്ള ജലം, ക്ഷീരം, പൃഥ്വം ഇവ ഓരോ ദിവസം സേവിച്ച് നാലാം ദിനമുപവാസം ചെയ്ത രൂപമായ) തപ്തകൃഷ്ണം പ്രായശ്ചിത്തമനുഷ്ഠിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'കൃത്യാഗ്നിമുദകം സ്നാനം.....തപ്തകൃഷ്ണശുദ്ധ്യതി' എന്നു പ്രമാണം.

'വൃദ്ധഃശൌചസ്മൃതൈർലബ്ധഃ
പ്രത്യാഖ്യാതഭിഷക്ക്രിയഃ
ആത്മാനംഘാതയൈദ്യസ്തു
ഭൂഗഗ്നഗുണാനംബഭിഃ =

തസ്യ ത്രിരാത്രമാശൌചം
ദിതീയേ തപസ്വിസംചയഃ
തൃതീയേ തുദകം ദത്വാ
ചതുർത്ഥേ പിണ്ഡമാചരേൽ' =

ശൌചാചമനാദി സ്മൃതി കെട്ടു വയസ്സായി വൈദ്യൻ ഉപേക്ഷിച്ചു എന്നയാൽ ജലാശയം, മലഞ്ചരിവു, തീക്ഷണ്യം മുതലായതിൽ പതിച്ചും അനശനം ദീക്ഷിച്ചും മരിക്കുകിൽ മൂന്നു പുലകൊണ്ടു രണ്ടാംദിവസം സഞ്ചയനവും, മൂന്നാംദിവസം ഉദകവും കഴിച്ച് പിറേന്നു പിണ്ഡം വയ്ക്കണം. എന്നർത്ഥം.-പാമ്പു കുടിച്ചു മരിച്ചതെങ്കിൽ വത്സരത്തിനുശേഷം നാരായണബലി കഴിച്ച് സുവർണ്ണനാഗപ്രതിമയെ ദാനം ചെയ്യണം എന്നൊരു പക്ഷം.

'സുവർണ്ണഭാരനിഷ്ഠനം
നാഗംകൃത്യാ തഥൈവ ഗാം
വ്യാസായ ദത്വാ വിധിവൽ
പിതൃരാഗൃണ്യമാപ്നയാൽ' =

എന്നു സ്മൃതി പറയുന്നു. സ്വർണ്ണംകൊണ്ടു നാഗപ്രതിമയും

ഗോപ്രതിമയും നിർമ്മിച്ചു ഭാനം ചെയ്യണമെന്നുള്ള പക്ഷാന്തരത്തെ ഈ വാക്യം കാണിക്കുന്നു. വിപ്ര, ഗൊ, ഹതന്മാർക്കും പതിതന്മാർക്കും സംവൽസരത്തിനുശേഷമേ ക്രിയചെയ്യേണ്ടതുള്ള എന്നതിന്നു പ്രമാണം—

‘ഗോബ്രാഹ്മണഹതാനാം ച
പതിതാനാം തഥൈവ ച
ഊർദ്ധ്വം സംവത്സരാൽ കയ്യാൽ
സർവമെവോർദ്ധ്വദേഹികം’ = എന്നു്.

XV. നാരായണ ബലിക്രമം :

പൂർവ്വപക്ഷത്തിലെ ഏകാദശിദിവസം വിഷ്ണുവിനെയും, വൈവസ്വതനെയും, യമനേയും മുറയ്ക്കാരാധിച്ചു തത്സമീപത്തു് തേൻ, നെയ്യു്, എള്ളു് ഇവ മൂന്നുംചേർത്തു് പത്തു പിണ്ഡങ്ങളുടേ പ്രേതത്തെ വിഷ്ണുരൂപമായി സങ്കല്പിച്ചു് (പ്രേത) നാമഗോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി എള്ളും പൂവും ചന്ദനവും, നീരുംകൊടുക്കുക മുതലായതും ചെയ്തു് എടുത്തു് ആററിൽ ഇടുക. അന്നുരാത്രി ഉപവാസം ചെയ്തു് പിറേറന്നു് വിഷ്ണുവിനെ പൂജിച്ചു് ഏകോദ്ദിഷ്ടവിധിപ്രകാരം (ശ്രാദ്ധക്കാരുടെ) പാദപ്രക്ഷാളനാദി തൃപ്തിപ്രശ്നാൽ നടത്തി പിന്നീടു് വിഷ്ണുവിന്നും, ബ്രഹ്മാവിന്നും, ശിവന്നും, യമനുമായി നാലു പിണ്ഡങ്ങൾ വെച്ചു് പ്രേതനാമഗോത്രസ്മൃതിയോടെ എള്ളും പൂവും ചന്ദനവും ചേർത്തു് വിഷ്ണുവിന്റെ ദിവ്യനാമസ്മരണപൂർവ്വകം മാതൃപിണ്ഡം പ്രേതത്തിനു വയ്ക്കണം. പിന്നെ, ശ്രാദ്ധക്കാർക്കു് ദക്ഷിണചെയ്തു് പ്രധാനപ്പെട്ട (വിശിഷ്ടനായ) ഒരാളെ പ്രേതത്തിന്റെ പ്രതിപുരുഷനായി സങ്കല്പിച്ചു് ഗോ, ഭൂമി, സുവർണ്ണാദി ദക്ഷിണയാലേ തൃപ്തിപ്പെടുത്തി പവിത്രപാണികളായ മറ്റുള്ളവരെക്കൊണ്ടു് പ്രേത തപ്തം കഴിപ്പിച്ചു് സ്വഭൃത്യ(സ്വ)ജനസമേതം ഭക്ഷണം കഴിക്കുക.

ശവദാഹാനന്തരം, ‘നൈതന്ധ്യാം രാത്യാമന്നംപചേരൻ’ അന്നേദിവസം അന്നം പാകംചെയ്തു ഭക്ഷിക്കരുതെന്നു് ഗൃഹ്യസൂത്രകാരൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അന്നപവാസം ചെയ്യുന്ന പതിവു് ചില

വിപ്രഗോഹതന്മാർ = വിപ്രന്മാരായും ഗോക്കളായും കൊല്ലപ്പെട്ടവർ. പാദപ്രക്ഷാളനം തുടങ്ങി തൃപ്തിപ്രശ്നംവരെ (സപിണ്ഡിയിൽ പറഞ്ഞപോൽ) നാമഗോത്രസ്മൃതിയോടെ പേരും ഗോത്രവും സങ്കല്പിച്ചു്.

സ്മരണപൂർവ്വം = ഭഗവാനു് നാമസങ്കല്പത്തോടെ. സ്വജനസമേതം = സ്വജനങ്ങളോടൊത്തു്.

ദിക്കുകളിലുണ്ട്. അയാചിതോപനതം ഭക്ഷിക്കാമെന്നുള്ള സ്മൃതി പ്രകാരം ബന്ധുക്കൾ വെള്ളം കുടിക്കാണ്ടുവരുന്നവ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് വിരോധമില്ല. അന്ന് കട്ടിലുകൂടാതെ നിലത്തു ശയിക്കണം.

‘ത്രിരാത്രമക്ഷാരലവണാശിതഃ
സ്യുർദ്ദാദശരാത്രംവാ മഹാഗുരുഷു’

എന്ന ഗൃഹ്യസൂത്രപ്രകാരവും

‘അക്ഷാരലവണാനാഃസ്യഃ’

എന്ന സ്മൃതിവചനപ്രകാരവും ഉപ്പും മുളകും ഒന്നും കൂടാതെ മൂന്നു നാൾ ഭക്ഷിക്കണം. മഹാഗുരുക്കളുടെ, എന്നാൽ,

‘ത്രയഃ പുരുഷസ്യാതി ഗുരവോ ഭവന്തി,
മാതാപിതാചായ്ശ്ചേതി’

എന്ന സ്മൃതി പറയുംപ്രകാരമുള്ള മാതാവു, പിതാവു, ആചായ്വൻ മുതലായവരുടെ ആശയപത്തിൽ പന്ത്രണ്ടുദിവസം ഇങ്ങനെതന്നെ വേണമെന്ന് പ്രത്യേകിച്ചു സൂത്രം കാണിക്കുന്നു. അന്നമോ, മാവോ മറ്റൊന്നോ ആയാലും ആദ്യം ആരംഭിക്കുന്ന ദ്രവ്യം കൊണ്ട് പിണ്ഡസമാപ്തിപയ്ക്കണം ക്രിയ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

‘പ്രഥമേഹനി യദുദ്രവ്യം
തദേവസ്യാദുശാഹികം’

എന്ന് ഇതിനു പ്രമാണമുണ്ട്. പുത്രനുള്ള പക്ഷമെങ്കിൽ ഉദകംപോലെ പിണ്ഡമാരെങ്കിലും ദാനം ചെയ്താൽ പോരാത്തതും അയാൾതന്നെ ചെയ്യേണ്ടതുമാകുന്നു. അതിലും ജ്യേഷ്ഠൻതന്നെ വേണ്ടതാകുന്നു. മുതദിവസം ഒരു പാത്രത്തിൽ ജലവും, മറ്റൊന്നിൽ ക്ഷീരവും കെട്ടിത്തൂക്കി, ‘പ്രേതാത്രസ്സാഹി’ എന്നു ജലപാത്രം തൊട്ടും ‘പിബേചേദം ക്ഷീരം’ എന്നു പാൽപാത്രം തൊട്ടും സങ്കല്പിക്കുന്നത് കൊള്ളാമെന്ന് ശാസ്ത്രീയമായ ഒരു പക്ഷമുണ്ട്.

3. ആശയച പദ്ധതി

i. ആശയചാർത്ഥം :

ആശയചത്തിന് അശയചമെന്നും പറയാം. ശുചിത്വപാദാവമെന്നും വിഹിതകർമ്മവിരോധിയായ അദ്വൈതവിശേഷമെന്നും കാലസ്നാനാദിയാൽ മാറേണ്ടതായും പിണ്ഡാദികദാനവിധിക്ക് നിമിത്തഭൂതമായും ഉള്ള അദ്വൈതവിശേഷമെന്നും ഇതിനാചാര്യന്മാർ അർത്ഥം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രസവാശയചത്തിന് സൂതകമെന്നും പറയും. ഇവക ആശയചങ്ങൽ ഏഴു തലമുറവരെ പൂർണ്ണാശയചങ്ങൽതന്നെ.

ii. ദിവസമാനഭേദങ്ങൾ

ദിവസവിഷയമായി പക്ഷങ്ങൾ ബഹുപ്രകാരേണ വികല്പിച്ചു കാണുന്നു. ആയത് വിപ്രൻ പത്തും, ക്ഷത്രിയൻ പന്ത്രണ്ടും, വൈശ്യൻ പതിനഞ്ചും, ശൂദ്രൻ മുപ്പതും ദിവസം അഭിവ്യാപിച്ചാകുന്നു എന്ന് രഘുനന്ദനഭട്ടാചാര്യ പ്രത്യേകം പറയുന്നു.

“ക്ഷത്രസ്യ ദ്വാദശാഹാനി,
വിശഃപഞ്ചദശൈവതു,
ത്രിംശദിനാനി ശൂദ്രസ്യ,
തദർദ്ധം ന്യായവർത്തിനഃ”

എന്ന് ആചാര്യയാജ്ഞവല്ക്യനും പറയുന്നു. ദ്വിജശുശ്രൂഷാ രതനായ ശൂദ്രനാത്രം അരമാസം എന്നാണ് അന്ത്യപാദാർത്ഥം. ഇനി, വസിഷ്ഠരുടെ പക്ഷത്തിൽ പതിനഞ്ചു നാൾ ക്ഷത്രിയനും ഇരുപതു വൈശ്യനാകുന്നു.

‘സർവേഷാമേവ വർണ്ണാനാം
സൂതകേ, മൃതകേ തഥാ
ദശാഹാച്ഛുദ്ധിരേതേഷാ-
മിതി ശാതാതപോബ്രവീത്”-

എന്ന് ആംഗിരസ്മുതി. ഇതിൽ എല്ലാവർക്കും (നാലു വർണ്ണക്കാർക്കും) പത്തു ദിവസംകൊണ്ട് വാലാമയും പുലയും പോകുമെന്നു പറയുന്നു.

‘ക്ഷത്രിയസ്തു ദശാഹേന സ്വകർമ്മനിരതഃശുചിഃ
തഥൈവ ദാദശാഹേന വൈശ്യഃശുദ്ധിമവാപ്സയാൽ’

സ്വകർമ്മനിരതനായിരിക്കുന്ന ക്ഷത്രിയൻ പത്തു ദിവസം കൊണ്ടും വൈശ്യൻ പന്ത്രണ്ടു ദിവസംകൊണ്ടും ശുദ്ധമാകുമെന്ന് പരാശരൻ പറയുന്നു. ഇവയിൽ ക്ഷത്രിയൻ പത്തും പതിനഞ്ചും വൈശ്യൻ പതിനഞ്ചുമിരപതും, ശുഭ്രൻ മാസവും എന്ന പക്ഷങ്ങൾ സഹജം നടപ്പിലാക്കി ശാസ്ത്രമാത്രഗോചരങ്ങളാകുന്നു. എന്നാൽ, ഈ സമൃദ്ധിമാർക്കു പ്രാമാണികത, സ്വതഃസിദ്ധരീതിയിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ടും പക്ഷാന്തരമുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ ആർഷവചനങ്ങൾ ദേശകാലൈച്ഛികംപോലെ ഗ്രാഹ്യങ്ങളാകുകൊണ്ടും ഒന്നിനും വിരോധമില്ല. നടപ്പിലില്ലെന്നുള്ളത് എല്ലാവർക്കും പത്തു ദിവസം മതിയെന്നു പറയുന്നതു നോക്കുമ്പോൾ അത്രയുംകൊണ്ട് വൈദികർക്കുമാർഹരാകുമെന്നും ശേഷമാചാരമെന്നും വരുന്നു. ഏതായാലും ആചാരപക്ഷക്കാരെക്കുറിച്ച് വികല്പമേർപ്പെട്ടിട്ടില്ലല്ലോ. ആചാരമെല്ലാം ശാസ്ത്രീയമായിട്ടായിരിക്കയില്ലെന്നുള്ളതു് അശാസ്ത്രീയമെങ്കിലും ശിഷ്ടാചാരഗുണമായുള്ള ചിലരുടെ വിവാഹാദിമൂലം വെളിപ്പെടുന്നു. നായന്മാർ ആയുസമകക്ഷന്മാരായിരുന്ന ഒരു പ്രത്യേക വർഗ്ഗക്കാരാണെന്നും,

‘ഭൂയസ്സാഭ്യവഹാരഃ’

എന്ന പ്രകാരം കലാചാരക്രമമനുസരിച്ച് (ബഹുധാ സപ്രമാണം കാണിക്കപ്പെട്ട) കേരള (മലയ) ക്ഷത്രിയരാണെന്നും ഇനിയും ഇവിടെ എടുത്തുപറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ഒരു വാക്യംകൂടി പറയുവാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ആയതു് നായന്മാരുടെ പ്രാചീനകാലസംബന്ധമായ ജാത്യാചാരാദിപ്രമാണസമ്മതിയേയും ഏതല്ലാലാവചേരമായുള്ള അന്യാരോപിതാഹ്വാനാചാരാദിയേയും മുന്നിട്ടുപയോഗിക്കുമ്പോൾ വിരുദ്ധങ്ങളായിത്തന്നെ തോന്നുമെന്നാലും, ഏതാനും ചില ധർമ്മകർമ്മാദി വൈത്രപ്യങ്ങൾ നിമിത്തം മറ്റുള്ളവർക്കുണ്ടാകാത്ത കലപാതം (ജാതിവിഭ്രംശം) ഉണ്ടെന്നു വിചാരിപ്പാൻ ന്യായസാധാരണമനമതി നൽകുന്നില്ലാത്തതിനാൽ,

---

അന്യാരോപിതാഹ്വാനാദി = അന്യവർഗ്ഗക്കാർ ജാതിസാങ്കര്യം അധ്യാരോപിച്ചു നീചജാതിപ്പേർ ചൊല്ലി വിളിക്കൽ തുടങ്ങിയവ. (ജാനശ്രുതിയെ വിളിച്ചുപോൽ)

‘വിരുദ്ധധർമ്മസമവായെ
ഭൂയസാം സ്മാൽ സധർമ്മകത്വം.’

(എന്നാൽ) വിരുദ്ധധർമ്മകോടികളുടെ സംബന്ധാവസ്ഥയിൽ ബഹുക്കൾക്കൊക്കെ സധർമ്മകത്വം എന്ന പൂർവ്വമീമാംസാസൂത്രം പോലെ അനേകവിധപ്രമാണാഭ്യന്തഗൃഹീതമായ (ഇവരുടെ) ക്ഷത്രിയത്വം ദുർഭേദമാകുന്നു എന്നാണ്. നായന്മാരുടെ ആശൗചം പതിനഞ്ചു നാളാക്കിയത് ജനദൃഷ്ടയാ അല്പം കുറഞ്ഞ നിലയിൽനിന്നും ലോകോത്തരവിഭവത്വത്താൽ ഉയർന്ന പദവിയെ പ്രാപിച്ച ഒരു ആഗന്ത്യദപിജാതൻ തദ്ദേശാധിപതിയെ കൈവശപ്പെടുത്തി തന്നെ രോധേന കൂട്ടിവച്ചാണെന്നും ഒരു മലയ(ഗിരി)ക്ഷത്രിയനായന്മാരിലും (മിഥ്യാരോപിത) വർണ്ണവിഭാഗമേർപ്പെട്ടപ്പോൾ, (ചില ദിക്കുകളിൽ ഭേദത്തോടും മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിൽ അഭേദാവത്തോടും ഇരിക്കുന്നതും ഇരുന്നതുമായ) കിരീയം, ഇല്ലം എന്ന രണ്ടൊന്നായ വൈദികരും സ്വരൂപമെന്ന രാജന്യപുഡാമണികളും എന്നീ ക്രമത്തിൽ ഇവരിലും വിഭാഗം നാലായി തീർന്നു എന്നും ഉള്ളത് ശ്രീമദ് ഭട്ടാരായ്ഗുരുസ്വാമി തിരുവടിയുടെ സംഗ്രഹത്തിൽനിന്നും കിട്ടിയതാകുന്നു. ജാതിവിഭാഗം ആരോപമാത്രമാകുന്നു എന്ന് നിരൂപണപ്രമാണയുക്തവ്യഞ്ജംബേലേന സാധിച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ അതിപ്രസംഗം വിട്ട് പ്രകൃതത്തെ തുടരാം.

‘സർവ്വേഷാമേവ.....ദശാഹാഹൃദ്ധിരേതേഷാം.’

എന്ന് മേൽ കാണിച്ച അംഗിരഃസ്മൃതിയേയും.

‘കലൌ പാരാശരഃ സ്മൃതഃ’-

എന്ന പ്രമാണപ്രകാരം കലിയിലെ ധർമ്മശാസ്ത്രമായ പരാശരസ്മൃതിയേയും ആശ്രയിച്ച് പത്തു ദിവസംകൊണ്ട് ശുദ്ധി ആകുമെന്ന് നിസ്സംശയം സ്ഥിരീകരിക്കാവുന്നതാകയാലും ചില സ്ഥലത്തെ ആചാരത്തിൽ കുറവില്ലാത്ത പഞ്ചഗവ്യപ്രോക്ഷണമെന്നിത്യാദി അത്രയും മാത്രംകൊണ്ട് പത്ത്വസാനിച്ചു കാണുകയാലും ദശാഹപക്ഷം ഇത്രത്തോളമെങ്കിലും അന്യദീയവ്യവസ്ഥയിൽ കൂടി അവകാശം തരുന്നതിനാൽ ഗ്രാഹ്യമായി വരുന്നുണ്ട്. ഇവരുടെ കൂടസ്ഥനില ക്ഷത്രിയാകൃതിയിൽതന്നെ ആകയാൽ താദൃഗ്ജനാ

ചാരമനുസരിച്ചു പതിനൊന്നിലും*പത്രങ്ങളിലുമായി പിണ്ഡം മുഴുകൽ, ശുദ്ധപിണ്ഡസമാപ്തിചെയ്തൽ എന്നിവ കഴിച്ചു ഋണശുദ്ധി വരുത്തേണ്ടതാകുന്നു.

‘ആനന്താൽ കലധർമ്മാണാം
പുംസാം ചൈവായുഷഃ ക്ഷയാൽ
അസ്ഥിതേഷു ശരീരസ്യ
ദാദശാഹഃപ്രശസ്യതെ’-

എന്ന വ്യാഖ്യേസ്മൃതിപ്രകാരം ഐച്ഛികമായിട്ടെന്നു വച്ചാൽ വത്സരാന്തം ദീക്ഷിച്ചു സപിണ്ഡിവിടുകയെന്നതു ടുസന്ധാദമെന്നുള്ളവർക്കു പത്രങ്ങളാം ദിവസംതന്നെ സപിണ്ഡീകരണവും വിഹിതമാകുന്നു. (ജ്യോതിഷികവചനാനുസാരമുള്ള ആയുർഗ്രാസാവഗതി വൃദ്ധിപ്രാപ്തി മുതലായതിനെ ഗർഭീകരിച്ചാണീവചനമെന്ന ചിലർ (ആചാര്യന്മാർ) അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു എങ്കിലും ഈദാദശദിനനിർവ്വർത്യമായിട്ടുള്ള സപിണ്ഡീകരണം.

‘ബഹുനാമനുഗ്രഹോ ന്യായഃ’

എന്ന ആഭാണകവചനപ്പടി അന്യത്രസർവ്വസാധാരണമാകയാൽ അങ്ങിനെ വിചാരിപ്പാനില്ല.)

‘സംവത്സരാന്തേ ദാദശാഹേ വാ’-

എന്നു ആശ്ചലായനനും ഗൃഹ്യസൂത്രത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ആകയാൽ മലയ(ഗിരി)ക്ഷത്രിയനായകന്മാർ ഇനിമേൽ

‘താതസ്യ കൂപോയമിതി ബ്രൂവാണാം
ക്ഷാരംജലം കാപുരുഷാഃപിബന്തി’

എന്നപടി ഇടയ്ക്കുവന്ന മൂഢോപജ്ഞമാഗ്ഗ്വത്തേ (തന്നെ) ആശ്രയിച്ചിരിക്കാതെ വ്യാധകലത്തിൽ വളർന്ന രാജകുമാരന്റെ പദ്ധതിയെ ശീലിച്ചു തുടർന്നു ഗമിക്കുമെന്നു നിർവ്വീശംകം പറയാവുന്നതാണു്.

---

*പുരാതനകാലം മുതൽ അദ്യാവധി പത്രങ്ങളുവരെ പുല വാലാമ്മയുള്ള നായർ വർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ട പ്രഭുക്കുംബങ്ങളുമുണ്ടു്.
ആയുർഗ്രാസം = മരണം (സമീപിച്ചിരിക്കൽ).

ഏഴുമുതൽ പതിനാലു തലമുറവരെ ('സർവ്വേഷാമേവവർണ്ണാനാം ത്രാഹഃ'-എല്ലാ വർണ്ണക്കാർക്കും എന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുകയാൽ) മൂന്നു നാളാശൗചം. വർണ്ണത്രയത്തിനുമെന്നും മറ്റും എടുത്തു കാട്ടുന്നതിനാൽ സർവ്വേഷാമെന്ന ദിക്കിൽ എല്ലാവർക്കുമെന്നു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇരുപത്തൊന്നു തലമുറവരെ പക്ഷിണ്യ, (എന്നാൽ പിറേന്നു പകലുൾപ്പെടെ ഒന്നു ദിവസമെന്നർത്ഥം)-ഉപാധ്യായ ശിഷ്യന്മാർ തമ്മിൽ ഐച്ഛികമായി അഹോരാത്രമാശൗചം സ്വീകാര്യമാകുന്നു-(മകളുടെ മകൻ ഉപരതനാകിൽ എല്ലാവർക്കും ഒന്നു ദിവസം-പിതൃസ്വസൃപ്രഭൃതികളെ സംസ്കരിക്കാൻ കൂടകിൽ ത്രിരാത്രം. സപിണ്ഡനല്ലാത്തവനെ സംസ്കരിക്കാൻ കൂടുന്നതായാൽ ത്രിരാത്രം-)

‘നിർഘൃത്യം പ്രമീതം ദിവസമശുചികഃ’-

എന്ന ആശൗച നിർണ്ണയപ്രകാരം ഒരു ദിവസം മതിയെന്നു പക്ഷം) ഉടമസ്ഥനില്ലാത്തവനെങ്കിൽ സദ്യഃശൗചം (കുളിമാത്രം).

‘ശൗചോമാനാഥമാദ്യക്രതുശതഫലഭാ ഗാപ്യവേദൈവ ശുദ്ധ്യേത്’

എന്നു ത്രിംശമംജോകിയിൽ പറയുന്നു-സ്നേഹവശാലൊരുവനെ സംസ്കരിച്ചു തത്സപിണ്ഡരോടൊരുമിച്ചു (സഹശയ്യാശനാഭിചെയ്തു) താമസിക്കിൽ ദശാഹം.

ഇതെല്ലാം സൂതകംപോലെ മതിയാകുന്നതാണ്.

കുറഞ്ഞവൻ കൂടിയ വർണ്ണജാതനേയും കൂടുതൽകാരൻ കുറഞ്ഞവനേയും സംസ്കരിക്കിൽ ആപ്രേതജാതീയാശൗചക്രമത്തിൽ ആശൗചം വർജ്ജിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

‘വിപ്രസ്യ ഭൂദ്രുനിർഹരണേ മാസമാശൗചം ശുദ്രസ്യ തു വിപ്രനിർഹരണേ ദശരാത്രം’- എന്നു പറയുന്നു.

ബ്രഹ്മചര്യം മുതലായ മഹാവ്രതമനുഷ്ഠിക്കുന്നവർക്കു ആശൗചക്കാരോടൊത്തു ശയനാശനാഭി ചെയ്യാത്തപക്ഷം മാതാപിതാക്കളെ സംസ്കരിക്കുന്നതിൽവെച്ചു വ്രതഭംഗമുണ്ടാകുന്നതല്ല.

പത്തു ദിവസം കഴിഞ്ഞു (പുല) അറിയുന്നതായാൽ മൂന്നു പുല മതിയാകുന്നതും ദ്രവ്യങ്ങൾക്കു തല്ലാലാശുദ്ധിയില്ലാത്തതാകുന്നു.

‘വിഗതം തു വിദേശസ്ഥം
ശൃണയാദ്യോഹ്യനിർഭഗം.
യച്ഛേഷം ദശരാത്രസ്യ
താവദേവാശ്ചാപിർഭവേത്’-

പ്രോഷിത(പുറപ്പെട്ടുപോയവ)രും ഭൂതത്തു പാർക്കുന്നവരും മരിച്ചതായി പത്തിനകം അറിവുകിട്ടിയാൽ ശേഷമുള്ള ദിവസംകൊണ്ടു ശുദ്ധി വരുന്നതാണ്.

കുറഞ്ഞ പുലയത്തിൽ ദീർഘാശൈഖം വന്നാൽ പരിശിഷ്ട ദിവസമാത്രത്താൽ ശുദ്ധിയാകുന്നതല്ല. എന്നാൽ, സമാനാശൈഖമായിരുന്നാൽ ശേഷദിവസങ്ങൾകൊണ്ടു ശുചിയായി ഭവിക്കുന്നു.

ഇതിനു്

‘-സ്വപ്ലാശൈഖസ്യ മദ്ധ്യേ തു
ദീർഘാശൈഖം ഭവേദ്യദി
ന പൂർവ്വേണ വിശുദ്ധീഃസ്യാൽ
സ്വകാലേനൈവ ശുദ്ധ്യതി’- എന്നു പ്രമാണമുണ്ട്.

ശാവാശൈഖമദ്ധ്യത്തിൽ സൂതകം (പ്രസവാശൈഖം) വന്നാലും സൂതകത്തിൽ പുലവന്നാലും ആ, ശാവാശൈഖമവസാനിക്കുന്നതോടെ മാത്രമേ ശുദ്ധിയാകുന്നുള്ളൂ.

എന്നാൽ പ്രസവിച്ചു പത്തിനകമായി മരിക്കുന്നതായാൽ പേറുപുല പോകുന്നതോടെ തന്നെ ശുചിയാകുമെന്നാണ് ശാസ്ത്ര സമ്മതി. ഇതു് സർവ്വവർണ്ണസാധാരണമാകുന്നു എന്നു് സ്മൃതി പറയുന്നു.

‘ശാവേന ശുദ്ധ്യതെ സ്മൃതി-
ന്സ്മൃതിഃശാവശോധിനി’

എന്നീ അർത്ഥത്തിൽ വേറേയും പ്രമാണമുണ്ട്.

പുലകൊണ്ടു് വാലാമ്മ പോകുന്നതല്ലാതെ സൂതകംകൊണ്ടു് ആശൈഖം (പുല) പോകുന്നതല്ല.

പരിശിഷ്ട ദിവസം = ശേഷമുള്ള ദിവസം (മാത്രം പുലകൊണ്ടാൽ).

ശാവാശൈഖം = പുല. സർവ്വവർണ്ണസാധാരണം = എല്ലാവർക്കും സമം.

പ്രസവാശൗചത്തിൽ മരിച്ചാലും ആശൗചമദ്ധ്യത്തിൽ സൂതകം വന്നാലും പ്രേതകൃത്യത്തിന് മുടക്കമില്ലാത്തതാകുന്നു.

“പ്രാർബ്ധേ പ്രേതപിണ്ഡേ തു
മദ്ധ്യേ ചേജ്ജനനം ഭവേത്
തഥൈവാശൗച പിണ്ഡാംസ്തു
ശേഷാൻ ദദ്യാദ്യഥാവിധി”- എന്നും പ്രമാണമുണ്ട്.

(ആകയാൽ ശേഷകൃത്യം നടത്തിക്കൊള്ളേണ്ടതാണ് എന്നും ശാതാതപസ്മൃതിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.)

ഒരാശൗചം തീരാൻ ഒരു രാത്രി മിച്ചമുള്ളപ്പോൾ മറ്റൊന്നു വരുന്നതാകിൽ പിന്നെ രണ്ടു ദിവസംകൊണ്ടും യാഥാവശിഷ്ടസമയത്തു വരുന്നതായാൽ മേൽ മൂന്നു ദിവസംകൊണ്ടും ശുദ്ധിവരുമെന്നും ഗൗതമൻ പറയുന്നു.

ഗർഭത്തിൽ കൂട്ടി മൃതിപ്പെട്ടാൽ മാതാവിനുമാത്രം പത്തുനാളാശൗചം.

നാമകരണം കഴിഞ്ഞാൽ സോദരാദിസപിണ്ഡന്മാർക്കും കൂടി ഒരു നാൾ.

ആറു മാസത്തിനകം പല്ലുവരാതെ മരിക്കിൽ മാതാപിതാക്കൾക്കു ഒരു ദിവസം ശാവാശൗചം.

പല്ലു വന്നതു് ആറു മാസത്തിനകം മൃതിപ്പെട്ടാൽ മൂന്നു ദിവസം.

ശുഭ്രനെങ്കിൽ ‘അജാതദന്തമരണേ’ എന്നു തുടങ്ങി ത്രിരാത്രം വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

‘ഉനദിവർഷേ പ്രേതേ മാതാപിത്രോരേവ നേതരേഷാം’

രണ്ടു വയസ്സിൽ കുറഞ്ഞതാകിൽ മാതാപിതാക്കൾക്കു മതിയെന്നും പക്ഷാന്തമുണ്ട്.

‘ജാതേ പുത്രേ പിതൃസ്സാനം
സചേലം തു വിധീയതേ.

യാഥാവശിഷ്ടസമയത്തു് = ദിവസം തീരാൻ ഏഴരനാഴിക ഉള്ളപ്പോൾ.
ത്രിരാത്രം = മൂന്നു നാൾ.

മാതാ ശുദ്ധേദ്ദശാഹേന
സ്നാനാത്തു സ്പർശനം പിതഃ'-

പുത്രൻ ജനിച്ചാൽ അടിച്ചുനന്നച്ച് കളിച്ചാൽ അച്ഛൻ തൊടാ
റാകുമെന്നും മാതാവിന് പത്തുനാൾ കഴിഞ്ഞാൽ അസ്പഷ്ടത്വം
(തൊട്ടുകളി) പോകുമെന്നും സംവർത്തവചനമുണ്ട്. വൈദിക
കർമ്മാർഹത (നാക്ഷത്ര) മാസംകൊണ്ടേ സിദ്ധിക്കൂ.

'ശുഭ്രായാഃകന്യാപുത്രജനനെ ത്രയോദശാഹോരാത്രോത്തരം
ലൗകികകർമ്മാധികാരഃ'

എന്ന് ശുദ്ധിതത്വകാരൻ പറയുന്നു. (ഇതിൽ ശുഭ്രർക്കുപോലും
പതിമൂന്നു ദിവസം മതിയെന്നു കാണുന്നു. ഏതാനും ചിലർക്കുമാത്രം
മായിരുന്നാൽ തിരിച്ചു കാണിക്കുമെന്നതിനായി സാക്ഷികരണമാത്രം
മാകുന്നു മേൽ കാണിച്ച പംക്തിയുടെ ആവശ്യകത) കന്യകാമരണ
ത്തിൽ രണ്ടു വയസ്സോളം സർവ്വവർണ്ണങ്ങൾക്കും പുത്രാദിസപിണ്ഡാ
നംസദ്യഃശൈഖം എന്ന് ഭട്ടാചാര്യൻ പറയുന്നു. രാജാവിനുവേണ്ടി
യുദ്ധത്തിൽ വെട്ടേറു മരിച്ചാൽ സ്നാനമാത്രം.

'യുദ്ധവിഭോ തു സദ്യഃ' എന്നാശൈഖനിർണ്ണയം.

പ്രഭുവിനുവേണ്ടി അല്ലാതെയും (യുദ്ധത്തിൽ) പരാബ്ദമുഖ
നായും മരിക്കുകിൽ മൂന്നു ദിവസം.

'യോഷിദഃ, ഗോ, വിപ്രഗുഹ്വൈശ്വതവതി ച ദിനം.'

എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവരെ രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി
യത്തിച്ചു മൃതിപ്പെട്ടകിൽ ഒരു ദിവസം. ഗ്രാഹിദഃഷ്ട്യാദിയാൽ
മൃതിപ്പെട്ടത് മൂന്നു ദിവസത്തിനിടയിലായിരുന്നതാകിൽ ആ മൂന്നു
നാൾ മാത്രം. പിന്നീടിറവുകിട്ടിയാൽ വേറെ മൂന്നു ദിവസംകൂടി
ആശൈഖം. പൂർണ്ണാശൈഖം വേണ്ടയാൾ മരിച്ചതായി ആണ്ടത്തു്
(മുക്കാൽ വർഷംചെന്നു്) അറിയുന്നതാകിൽ മൂന്നുനാൾ. സംവത്സരം
കഴിഞ്ഞാണെങ്കിൽ സ്നാനമാത്രം. മാസനിശ്ചയമില്ലാതെ മരണ
മാത്രശ്രവണമുണ്ടായാൽ, പൂർണാശൈഖം. പൂർണാശൈഖമരണ
ത്തിൽ ബ്രാഹ്മണൻ നാലും, ക്ഷത്രിയൻ ആറും, വൈശ്യനെട്ടും
ശൂദ്രൻ പത്തും ദിനങ്ങൾ ചെന്നാൽ അസ്പഷ്ടത്വം (തൊട്ടു

നാക്ഷത്രമാസംകൊണ്ടെന്നാൽ 28 ദിവസംകൊണ്ടു് (എന്ന് താല്പര്യം).

കൂടായ്ക) നിവൃത്തിയാകുമെന്ന് സ്തുതിത്തപം പറയുന്നു. മാതാ പിതാക്കന്മാർ മരിച്ചതായി ഏതാനും കഴിഞ്ഞറിയുന്നതായാലും പൂർണ്ണാശൗചംതന്നെ വേണ്ടതെന്ന് നിർബ്ബന്ധമാകുന്നു.

“അതീന്ദ്രേണ്യേപി കർത്തവ്യം പ്രേതപിണ്ഡംയഥാവിധി”

സംവത്സരം കഴിഞ്ഞാലും പ്രേതകൃത്യം വിധിപോൽ വേണ്ടതാണെന്ന് ഇതിനർത്ഥമാകുന്നു.

“മാതയ്യഗ്രേ പ്രമീതായാമശുദ്ധൗ ത്രിയതെ പിതാ-

പിതൃഃശേഷേണശുദ്ധിഃസ്യാന്മാതൃഃകര്യാത്തപക്ഷിണീ.”

എന്ന് സ്തുതി പറയുന്നു. മാതാവിന്റെ ആശൗചമദ്ധ്യത്തിൽ പിതാവും പരേതനാകിൽ അമ്മയുടെ പുലകൊണ്ടു് അച്ഛന്റെത് നിവൃത്തിയാകുന്നതല്ലെന്നും അച്ഛന്റെ ആശൗചശേഷം കൊണ്ടേ ശുദ്ധിയാവൂ എന്നും, പിതാവിന്റെ ആശൗചകാലത്തിൽ മാതാവും മരിക്കുന്നതായാൽ അച്ഛന്റെ പുലകഴിഞ്ഞു് ഒന്നര ദിവസം കൂടി വർജ്ജിക്കണമെന്നും വിജ്ഞാനേശ്വരീയത്തിൽ കാണുന്നു. അമ്മയുടെ ആശൗചാനിമദിവസമോ തത്പ്രഭാതവേളയിലോ പിതാവും പരേതനാകിൽ പ്രഥമാശൗചം കഴിഞ്ഞു് മേൽ രണ്ടു ദിവസവും അച്ഛന്റെ മരണശേഷമായി മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലങ്ങളിൽ അമ്മ മരിക്കുകിൽ ആദ്യത്തെ ആശൗചാനന്തരം മൂന്നു ദിവസവും കൂടി വർജ്ജിക്കേണ്ടതാകുന്നു എന്ന് ട്രോചായ്യരഘുനന്ദൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ, വിജ്ഞാനേശ്വരഭാരതകവിവൃതി അനുസരിച്ചുള്ള ഒരു നത്പദം ശ്ലോകത്തിൽ കാണപ്പെടായ്കകൊണ്ടും ‘ദൃഷ്ട്വേസതി’ എന്നുള്ള ന്യായപര്യാലോചനകൊണ്ടും തദ്ദർശി ചിന്ത്യയാകുന്നു.

“സഹസ്രം തു പിതംഗുൻ മാതാ ശൗരവേണാതിരിച്യതെ”

ആയിരമച്ഛന്നേക്കാൾ ഗുരുതപംകൊണ്ടു് മാതാവധികയാകുന്നു എന്ന് ഈ സ്തുതി പറയുന്നു. അച്ഛന്റെ പുലകഴിഞ്ഞു് മൂന്നുദിവസം കൊണ്ടു് അമ്മയുടെ ആശൗചം നിവൃത്തിയാകുന്ന പതിവിവിടെ ഇല്ല. ആകയാൽ, വിശിഷ്ട ജനാചാരമനുസരിച്ചു് അമ്മയുടെ ആശൗചനിവൃത്തിയോടെ പിതാവിന്റെ ആശൗചം പോകുന്നതും മരിച്ചാകിൽ മാതാവിന്റെ ആശൗചം ഹ്രാസം(കുറവ്)കൂടാതെ അനു-

---

പരേതൻ; ഉപരതൻ=(മരിച്ചവൻ) മൃതൻ എന്നർത്ഥം.

മുതൽ ആവർത്തിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു എന്ന് സിദ്ധാന്തമായി കൈക്കൊള്ളേണ്ടതുമാകുന്നു.

‘ആചതുർത്ഥാദം ഭവേത് സ്രാവഃ
പാതഃ പഞ്ചമഷഷ്ഠയോഃ
അത ഊർദ്ധ്വപ്രസൂതിഃ സ്യാത്’

എന്ന സ്തൂതിപ്രകാരം നാലു മാസംവരെ ഗർഭസ്രാവമെന്നും അഞ്ചിലുമാറിലും പാതമെന്നും ശേഷമുള്ള മാസങ്ങളിൽ പ്രസവമെന്നും പറയുന്നു. സ്രാവമാകിൽ മാതാവിന് മൂന്നനാളശുദ്ധിയുള്ളതാകുന്നു. പാതമാസമായിരുന്നാൽ ചെന്നമാസസംഖ്യയ്ക്കുമാത്രം ദിവസവും പിന്നീടായാൽ സൂതകാശൗചത്തോളവുമശുദ്ധി. നാലാം ദിവസം ജഗുസ്താനം കഴിഞ്ഞാൽ രജോനിവൃത്തിയെ പ്രതീക്ഷിക്കാതെതന്നെ ലൌകികകാര്യങ്ങളിൽ സ്രീ, വിശുദ്ധയാകുന്നു.

‘ദൈവേ കർമ്മണി പിത്രേ ച പഞ്ചമേഹനി ശുദ്ധ്യതി’

പിതൃദേവാരാധനകളിൽ അഞ്ചാം ദിവസമർഹയാവുമെന്നീ സ്തൂതി പറയുന്നുവെങ്കിലും രജോനിവൃത്ത്യുപലക്ഷണപരമാണീ വചനമെന്ന് ഒരാചാര്യന്റെ പക്ഷമുണ്ട്. എന്നാൽ, മൂന്നാം നാൾ ശുദ്ധോപവാസം ചെയ്ത് പിറേന്ന് ശ്രാദ്ധമുട്ടുന്ന ആചാരമാകുന്നു ലബ്ധപ്രചാരമായിട്ടുള്ളത്. വൈകല്പിതപക്ഷത്തിൽ ദേശാചാരപ്രകാരമാകാവുന്നതാണ്. ഉദയംവരെയുള്ള കാലം തലേദിവസത്തേതായി ഗണിക്കണമെന്നൊരു പക്ഷവും അർദ്ധരാത്രിവരെ തലേദിവസത്തേതെന്ന് മററൊരു പക്ഷവും രാത്രിയെ മൂന്നാക്കി ഭാഗിച്ചു രണ്ടുഭാഗം തലേനാളത്തേതായി ഗണിക്കേണ്ടതെന്ന് വേറൊരു പക്ഷവും, അശുദ്ധി കണക്കാക്കുന്നതിലുള്ളതാകുന്നു. ഇതിൽ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ പക്ഷമാകുന്നു ഇവിടങ്ങളിലെല്ലാം നടപ്പുള്ളത്. ദേശാചാരംപോലെ വേണ്ടതെന്നു മിതാക്ഷരയിലും മറ്റും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതാതു ദേശത്തു് പരമ്പരയായി നടപ്പുള്ള സംഗതി സദാചാരമാകുന്നു എന്നും അതിനെ നിന്ദിക്കത്തക്കതല്ലെന്നും പ്രമാണമുണ്ട്.

‘‘യസ്മിൻദേശേ യ ആചാരഃ
പാരംപര്യക്രമാഗതഃ

ലബ്ധപ്രചാരം = നടപ്പു് (പ്രചാരമുള്ളതു്).

തത്ര തം നാവമന്യേത
ധർമ്മസ്തത്രൈവ താദൃശഃ”

ഇത്യാദിയാകുന്നു ആയത്. അശുദ്ധിയുള്ളവരെ സ്വർഗ്ഗിച്ചാൽ സ്നാനം വിഹിതമാകുന്നു. തൊട്ടവരെ സ്വർഗ്ഗിക്കുന്നതായാൽ ആചമനം ചെയ്ത് ‘ആപോഹിഷാ’ എന്നു തുടങ്ങിയ ഋങ്മന്ത്രരൂപം ജപിച്ചു പ്രോക്ഷിച്ചാൽ ശുദ്ധിയാകുന്നു.

‘ആപോഹിഷേതി ച ബ്രാഹ്മം’

എന്ന പ്രമാണാനുസാരം ഇത് ബ്രാഹ്മസ്നാനമാകുന്നു. നിയമേന അന്നസത്വാദി നടത്തുന്നവർക്കും ചാദ്രായണാദിപ്രതാൻഷാന നിഷ്ഠന്മാർക്കും ബ്രഹ്മചാരികൾക്കും വൈഖാനസനും ബ്രഹ്മവിത്തിനും മറ്റും പുലയില്ലെന്നുള്ളതിനും

“സത്രി, പ്രതി, ബ്രഹ്മചാരി, ദാതു ബ്രഹ്മവിദാംതഥാ”

ഇത്യാദി സ്മൃതി പ്രമാണമാകുന്നു.

“ന വിധിർ ന നിഷേധശ്ച
ന വർജ്യാവർജ്യകല്പനാ
ബ്രഹ്മവിജ്ഞാനിനാമസ്തി
തഥാസ്മാദ് സുരർഷഭാഃ”

എന്നതുടങ്ങി സുതസംഹിതയിൽ, ബ്രഹ്മജ്ഞാനം പുലയെന്നല്ല യാതൊരു വിധിനിഷേധവുമില്ലെന്നും സവിസ്തരം, പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവിടെ പറഞ്ഞതായ ബ്രഹ്മവിത്തു യതിയാകുന്നു.

“സർവ്വാശൌചം സദാ നോ ഭവതി യതി വനീ
ബ്രഹ്മചയ്സ്ഥിതാനാം”

എന്നും ആശൌചനിഷ്ഠയത്തിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വിവാഹം, യാഗം, ഉൽസവം മുതലായത് നടക്കുന്ന മധ്യത്തിൽ ആശൌചം സംഭവിക്കുന്നതായാൽ അതിനായി സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ള ദ്രവ്യംകൊണ്ട് ആ കൃത്യനിർവ്വഹണം നിർദ്ദോഷകമാകുന്നു എന്നും ബൃഹസ്പതി മുതലായവർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. “യജ്ഞേ സംഭൃതസംഭാരേ വിവാഹേ ശ്രാദ്ധകർമ്മണി” എന്നു സ്മൃതിയിലും സദ്യഃശൌചം (സ്നാനമാത്രം) പ്രകൃതാർത്ഥം (ഉദ്ദിഷ്ടം) ആകുന്നു.

“ന ദേവപ്രതിഷ്ഠാസ്തൃവിവാഹേഷു ന ദേശവിഭ്രമേ നാപദ്യ-
പിച കഷ്ടായാമാശൌചം”

എന്നു വിഷ്ണുസ്തുതി പറയുന്നു. ദേവപ്രതിഷ്ഠാ, വൃഷോൽ സർഗം, വിവാഹം, ദേശവിഭ്രമം, കഷ്ടദശയെന്നിത്യാദികളിൽ ആശൈചമിപ്പെന്നു ഇതിനർത്ഥമാകുന്നു. രാഷ്ട്രവിപ്ലവം (രജഭോക്തൃമണ്ഡം) മന്യുർവാദിസന്തമായ പീഡ മുതലായ അത്യാപത്തിൽ ആശൈചമിപ്പെന്നും സ്നാനം മാത്രം മതിയെന്നും സ്തുതിയുണ്ടു്. ആചാരംപോൽ വേണ്ടതാകുന്നു. ദീർഘയാത്രയിലും തീർത്ഥാടനാദികളിലും ആശൈചം വർജ്ജിക്കേണ്ടെന്നു് വേറൊരു സ്തുതി പറയുന്നു.

“ആതുരെ സ്നാന ഉല്പന്നൈ
ദശകൃതൈഹ്യനാതുരഃ
സ്നാതാ സ്നാതാ സ്പൃശേദനം
തതഃശുദ്ധ്യേത് ആതുരഃ”

രോഗാദിപീഡിതനു് കുളിക്കേണ്ടിവന്നാൽ വേറൊരാൾ തൊട്ടുകുളിച്ചാചരിക്കുക. പിന്നെയും പിന്നെയും ഈ ക്രമത്തിൽ പത്തു വട്ടമായാൽ ശുദ്ധിയാകുമെന്നു് പരാശരസ്മൃതി പറയുന്നു. ജ്വരാക്രാന്തനായ രജസ്വലയുടെ ശുദ്ധിക്കും ഈ വിധിയനുഷ്ഠിച്ചു് പുണ്യാഹദാനാദി ഔശനസധർമ്മശാസ്ത്രത്തിലും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

4. ശ്രാദ്ധപദ്ധതി

1. നാന്ദീശ്രാദ്ധം :

ഹരിഃ—അഭ്യുദയാർത്ഥമായുള്ള നാന്ദീശ്രാദ്ധമിപ്രകാരമാകുന്നു. ഇതിന്[†] പിത്ര്യശ്രാദ്ധരീതിയിൽ ഒന്നുമില്ല. ‡പൂർവ്വാഭിമുഖമിരുന്നും പൂർവാഗ്രമായി ദർഭ വിരിച്ചു വലത്തു്ടെ ഉപവീതമിട്ടു വലത്തു് മുട്ടിട്ടിരുന്നുകൊണ്ടു്

“അംഗുല്യഗ്രേ ബ്രാഹ്മണീർത്ഥം”

എന്ന മട്ടിൽ കരാഗ്രസ്ഥമാകുന്ന ദേവതീർത്ഥ ക്രമത്തിൽ തേനും യവവും കൂട്ടി നമസ്സാരാന്തമായിത്തന്നെ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

“സദാ പരിചരേത്തത്ര പിതൃണപ്യത്ര ദേവവതഃ”

എന്നു് സ്മൃതിയും

“പ്രദക്ഷിണോപചാരേണ ദധ്യക്ഷതഫലോദകൈഃ—
പ്രാങ്മുഖോ നിനയേല്പിണ്ഡാൻ”

എന്നു് പുരാണവും പറയുന്നു. അരിയും, പഴവും, തൈരും കൂട്ടി പിണ്ഡമാകാമെന്നിതുകൊണ്ടു് സിദ്ധിക്കുന്നു.

“ദധിബദരാക്ഷതാജ്യമിശ്രാഃ പിണ്ഡാഃ”

എന്നു് സ്മൃതവുമുണ്ടു്. (ഇലന്തപ്പഴവും യവവും കൂടെ നെയ്യും തൈരും ചേർത്തു കഴച്ചു പിണ്ഡമാകാമെന്നു് താല്പര്യം)

‘ഋജുദർഭാനാസനെ ദദ്യാൽ’

എന്നു വിധിയുള്ളതിനാൽ നീളത്തിൽതന്നെ ഉള്ള ദർഭകൾ ആസനത്തിനു വേണ്ടതാകുന്നു.

†പിത്ര്യശ്രാദ്ധം = പിതൃക്കൾക്കുള്ള ബലി.   ‡പൂർവ്വാഭിമുഖം = കിഴക്കുനോക്കി.

[ഒന്നാമതു് മാതൃപാർവ്വണം, പിന്നീടു് പിതൃപാർവ്വണം, അന്നന്തരം സപത്നീക മാതാമഹ(അമ്മവഴി മുത്തച്ഛ)ന്റെ പാർവ്വണം ഇങ്ങിനെ ക്രമം. ഇവ മൂന്നും ചേർന്നതാകുന്നു നാദീശ്രാദ്ധം. ഈ *വർഗ്ഗത്രയത്തിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരെ ഒഴിച്ചു് മറ്റുള്ളവരുടെ പാർവ്വണം ചെയ്തുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു. ഈ മൂന്നു് വർഗ്ഗക്കാരും ജീവിച്ചിരിക്കിൽ നാദീശ്രാദ്ധലോപം (വർജനം) തന്നെ ഉചിതമാകുന്നു.]

‘‘പൂർവ്വാഹ്ന ദൈവികം കർമ്മ
ചാപരാഹ്നേ തു പൈതൃകം
ഏകോദ്ദീപ്യം തു മദ്ധ്യാഹ്നേ
പ്രാതർവൃദ്ധിനിമിത്തകം’’

എന്ന ദേവല സ്മൃതിപ്രകാരം ഈ വൃദ്ധിശ്രാദ്ധം രാവിലെ വേണ്ടതാകുന്നു. ഏകോദ്ദീപ്യ ശ്രാദ്ധങ്ങൾ ക്രമേണ മദ്ധ്യാഹ്നത്തിലും ഉച്ചത്തിരിഞ്ഞും അനുഷ്ഠിക്കപ്പെടണം. അദ്യദയ ശ്രാദ്ധാദികൾക്കു് മുട്ടിടുന്നപക്ഷം വലത്തേ മുട്ടും പിതൃകൃത്യത്തിനു് ഇടത്തേ മുട്ടും വേണമെന്നു് താഴെ വരുന്ന പ്രമാണം പറയുന്നു.

‘നിപാത്യ ദക്ഷിണം ജാന ദേവാൻപരിചരേൽസദാ
പിതംഗുണാംപരിചയ്യാ തു വാമജാനനിപാതനാൽ’
മാതൃശ്രാദ്ധം തു പൂർവ്വം സാൽ പിതംഗുണാം തദനന്തരം
തതാ മാതാമഹാനാം ച വൃദ്ധൌ ശ്രാദ്ധത്രയം സ്മൃതം’

എന്നതിനാൽ മുൻപറഞ്ഞ മാതൃശ്രാദ്ധപൂർവ്വകത സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ശ്രാദ്ധത്തിനു് സ്നാനാദി കഴിച്ചു് ദുർവ്വാദി നിർമ്മിതമായ പവിത്രം ധരിച്ചു് ദർഭ വിരിച്ചു് ‘ഓം അവനെനീക്ഷപ’ എന്നു് ദർഭയുടെ ചുവട്ടിലും മദ്ധ്യത്തിലും തലയ്ക്കിലും നീർകൊടുക്കുക. (‘നിസ്സിലാം’ എന്ന വചനബലത്താൽ ഈ വൃദ്ധിശ്രാദ്ധത്തിനു് തിലം നിഷിദ്ധമാകുന്നു). ‘അദ്യാസ്തദീയത്തമക (ഇന്ന വിധമുള്ള) വൃദ്ധൌ അമക (ഇന്നഗോത്രമെന്നു) ഗോത്രാണാമസ്മന്മാതൃപിതൃമാതാമഹാനാം അമക (ഇന്ന) പിതംഗുണാം നാദീമുഖാനാം ശ്രാദ്ധൈ കർത്തവ്യേ വസുസത്യസംജ്ഞകാനാം വിശേഷാം ദേവാനാം ശ്രാദ്ധം

*വർഗ്ഗത്രയം = മൂന്നുകൂട്ടരും.
ണമെന്നതു്.

‡പൂർവ്വകത = (മാതൃശ്രാദ്ധത്തെ) മുന്നിട്ടു ചെയ്യണമെന്നതു്.

സിദ്ധാന്നേന യുഷ്ഠാസു മയാ കർത്തവ്യം' എന്ന് വിശ്വഭേവ ശ്രാദ്ധക്കാര രണ്ടിന്റെ ആമന്ത്രണം (ക്ഷണനം) 'കരു' എന്നുജ്ഞ കിട്ടിയ ശേഷം

“ഓം വിശ്വഭേവാ സ ആഗത
ശൃണതാമ ഇമം ഹവം
ഏദം ബർഹിന്നിഷീദത =
ഓം വിശ്വഭേവാഃശൃണതേമം ഹവം
യെ മെന്തരീക്ഷേ യ ഉപദ്യവിഷ്വേ
യെ അഗ്നിജിഹ്വാ ഉത വാ യജത്രാ
ആസദ്യാസ്തിൻബർഹിഷി മാദയദ്ധ്വം =
ഓം ആഗമന്തു മഹാഭാഗാ വിശ്വഭേവാ മഹാബലാഃ
യെ യത്ര വിഹിതാഃശ്രാദ്ധേ സാവധാനാ വേതു തെ.”

എന്നു വിശ്വഭേവന്മാരെ ആവാഹിക്കുക.

‘ഓം യവോസി സോമഭേവത്യോ ഗോസവേ ദേവനിർമ്മിതഃ-
പ്രതവദ്ഭിഃപ്രത്തഃപുഷ്ട്യാ നാൻമുഖാൻ പിതഃഘ്രൻ പ്രീണ-
യാഹി നഃസ്വാഹാഃ’—എന്ന് യവം വിതറുക.

പിന്നെ, ‘വസുസത്യസംജ്ഞകാ വിശ്വഭേവാ നാൻമുഖാ-
ഭൂർ, ഭുവഃ സ്വഃ; ഇദം വോഘ്യം’—എന്ന് അഘ്യദാനം.

പിന്നെ, ഇതുപോലെ ‘വസുസത്യ.....സ്വഃ, ഇദംവഃ
പാദ്യം’—എന്ന് പാദ്യം.

പിന്നീട്, ‘വസുസത്യ.....സ്വഃ, ഇദംവആസനം’ എന്ന്
ആസനദാനം. അനന്തരം, ഗന്ധാദിദാനം.

അനന്തരം ശ്രാദ്ധക്കാരുടെ ഹസ്തുത്തിങ്കൽ ‘അഗ്നയെ കവ്യ
വാഹനായ സ്വാഹാ-സോമായ പിതൃമതേ സ്വാഹാ’ എന്ന് ഹോമം
(വിസർജ്ജനമാത്രം)

പിന്നെ ‘ഗന്ധാദിദാനമമിദ്രവസ്തു’ ‘സങ്കല്പസിദ്ധിരസ്തു’
എന്നുചുരിക്കുക.

പിന്നീട്, പിതൃശ്രാദ്ധക്കാരോടഭ്യർജ്ജ്ഞ (മുമ്പോൽ) വാങ്ങി

‘ഓം ആയാതു നഃപിതരഃസൈമ്യ സോമാ
അഗ്നിഷ്വാത്താഃപഥിഭിർദ്വേവയാനൈഃ
അസ്തിൻയജ്ഞേ സ്വധയാ മദന്തോ
ധിബ്രുവന്തു തേവന്താസ്താൻ’

എന്ന ചൊല്ലി ഗോത്രനാമാദി കൂട്ടി മാത്ര, പിതൃ, മാതാമഹാ
ഭ്യാവാഹന കഴിച്ചു 'മാതൃപിതാമഹീപ്രപിതാമഹഃ നാദീമുഖാ
ഭൂർഭുവഃസ്വഃ, ഇദം വോർഘ്യം', 'പിതൃപിതാമഹപ്രപിതാമഹാ
നാദീമുഖാഭൂർഭുവഃസ്വഃ, ഇദം വോർഘ്യം', 'മാതാമഹമാതൃപിതാമഹ
മാതൃപ്രപിതാമഹാഃപത്നീസഹിതാ നാദീമുഖഃ, ഇദം വോർഘ്യം'
എന്നു് അർഘ്യം കൊടുക്കുക.

പിന്നീടിതുപോലെ പ്രത്യേകം പാദ്യം, ആസനം, അനന്തരം
ഗന്ധാദിദാനം 'ഗന്ധാദിദാനമഹിദ്രമസ്തു' 'സങ്കല്പസിദ്ധിരസ്തു'
എന്നു് മുമ്പോൽ.

പിന്നീടു്, 'വസുസത്യസംജ്ഞകേഭ്യോ വിശ്വേഭ്യോ ദേവേഭ്യ
ഏതദനം, സഘൃതം സപാനീയം, സവ്യഞ്ജനം സബദരം സഭധി-
പ്രതിഷ്ഠിദ്ധവർജ്ജിതം നമഃ,' എന്നു് പിണ്ഡദാനം.

പിന്നീടു്, 'ഓം അമൃത (ഇന്ന) ഗോത്രേ മന്മാതഃ (അല്ലെങ്കിൽ
വേണ്ടതു്) അമൃത (ഇന്ന) ദേവീനാദീമുഖി ഏതദനം സബദരം
സഭധിനമഃ' എന്നു് പ്രത്യേകം മറ്റുള്ളവർക്കു് പ്രകാരം ഒടുവിൽ
പാത്രം കഴുകി നീരാഴിക്കണം.

പിന്നീടു്, "മാതാപിതാമഹീചൈവ തഥൈവ പ്രപിതാമഹീ
പിതാപിതാമഹശ്ചൈവ തഥൈവ പ്രപിതാമഹഃ
മാതാമഹസ്തൽ പിതാ ച പ്രമാതാമഹകാദയഃ
ഏതേ ഭവന്തു സുപ്രീതാഃപ്രയശ്നന്തു ച മംഗലം
അനേന നാദീശ്രാദ്ധേന പ്രീയന്താം വൃദ്ധിഃ"
എന്നു് ജപിക്കുക.

അതിനുശേഷം

'ഓം ഉത്തിഷ്ഠ ബ്രഹ്മണസ്സതേ
ദേവയംതസ്സേവമഹൈ
ഉപപ്രയന്തു മരുതഃ
സുദാനവഇന്ദ്രപ്രാശൂർഭവാസചാ =
ഓം അഭ്യോരമിദഭ്യയാ
നിഷിക്തംപുഷ്പരെ മധു
അവതസ്യ വിസർജ്ജനെ =
യാം തു ദേവഗണാഃസർവ്വപുജാമാദായ പാത്ഥിവാൽ
ഇഷ്ടകാമപ്രസിദ്ധ്യർത്ഥംപുനരാഗമനായ ച'

എന്നു് ആവാഹിച്ചു് ദേവതാഭ്യർത്ഥനം (വിസർജനം). ശം-
ശ്രമേന്നർത്ഥം.

[നാദിയുടുന്നതു് ഇങ്ങിനെ ആകുന്നു - ചുരുക്കിട്ടാകുന്ന
മായിട്ടും ചില്ലറയ്ക്കു ചെയ്യാറുണ്ടു്. (സോമയാഗ) ഗർഭാധാനവും
പുനഃസംസ്കാരാദികളാലും ഗമായിട്ടാകുമ്പോൾ അർദ്ധയാദികൾക്കു്
'കൃതദക്ഷസംജ്ഞാവിശ്വദേവോ' എന്നു് ചേർക്കേണ്ടതാകുന്നു.]

2. സപിണ്ഡി:

വത്സരദീക്ഷയാണെങ്കിൽ സപിണ്ഡി 365-ാംദിവസവും അന്നു
ഒർട്ടിനമായി വരുന്നതാകിൽ 361-നുമേൽ അഞ്ചിനകവും വേണ്ടതാ
കുന്നു. മുൻതീയതികളിലാകിൽ ശേഷം ദിവസങ്ങളിലെ പിണ്ഡ
ങ്ങൾക്കുടി വയ്ക്കണം. 365-നാകുമ്പോൾ എട്ടുമാസ പിണ്ഡങ്ങൾ
കഴിഞ്ഞുപോയതിനാൽ ദീക്ഷവീട്ടുന്ന പിണ്ഡവും ബലി നിർത്തുന്ന
പിണ്ഡവും ഉൾപ്പെടെ രണ്ടു മതിയാകുന്നു. 41-ാംദിവസമായിരു
ന്നാൽ 30-ാം (മാസ)പിണ്ഡംവെച്ചതു് കഴിച്ചുള്ള രണ്ടു മാസപിണ്ഡ
വും (ഒരു) ബലി നിർത്തുന്ന പിണ്ഡവും ചേർന്നു് 15 പിണ്ഡം
വേണ്ടിവരുന്നു.

'ആനന്ത്യാൽ' എന്നാശൗചപദ്ധതിയിൽ കാണിച്ച പ്രകാരം
പന്ത്രണ്ടാം ദിവസംതന്നെ വീടുന്നതായാൽ,

(1) ആദ്യമാസിക (2) ഉന്നമാസിക (3) ദ്വിതീയമാസിക
(4) ത്രൈപക്ഷിക (5) തൃതീയമാസിക (6) ചതുർത്ഥമാസിക
(7) പഞ്ചമമാസിക (8) ഷഷ്ഠമാസിക (9) ഉന്നഷ്ഠമാസിക
(10) സപ്തമമാസിക (11) അഷ്ടമമാസിക (12) നവമമാസിക
(13) ദശമമാസിക (14) ഏകാദശമാസിക (15) ദ്വാദശമാസിക
(16) ഉന്നാബ്ധികൾക്കു എന്തിങ്ങനെ 16 പിണ്ഡങ്ങൾ വേണ്ട
താകുന്നു.

ഈ ക്രമത്തിനു തന്നെ കാൽ കഴുകിപ്പാൻ ആളും വേണ്ടിവരും.
ഇതു കൂടാതെ സപിണ്ഡിക്കുതന്നെ, നാലു പിതൃക്കൾക്കും രണ്ടു വിശ്വ
ദേവന്മാർക്കുമായിട്ടു് കാൽ കഴുകിപ്പാൻ ആറാം വേറെ വേണ്ടതാ
കുന്നു. (ഊട്ടിവിടുന്നതല്ലെങ്കിൽ ഇത്രയുംചേർക്കു് സങ്കല്പപൂർവ്വം
ദാനം മാത്രമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണു്.)

ബലിക്കു് കളിച്ചവന്നു് സ്ഥലശുദ്ധി വരുത്തി കൈകഴുകി

“പവിത്രം തെ വിതതം ബ്രഹ്മണസ്സതെ
 പ്രഭുർഗാത്രാണി പയ്യേഷി വിശ്വതഃ
 അതപ്സതന്തൂർന്നതദാമോ അശ്നതെ
 ശ്രുതാ സ ഇദഹം തസ്സത്സമാശത”

എന്നു പവിത്രമിട്ട് നിലത്തുതളിച്ചു മെഴുകി ദർശിച്ച് കിണ്ടി വച്ച് കിണ്ടിയിൽ അരിയും പൂവും ചന്ദനവുമിട്ട് മൂന്നുവാരം പകന്നു വീഴ്ത്തി ‘ശ്രീഃ’ എന്നു കിണ്ടിക്കൽക്കത്തു വെച്ചു പൊത്തിപ്പിടിച്ച്,

‘ത്വം രാജാ സർവതീർത്ഥാനാം ത്വമേവ ജഗതഃപിതാ
 യാചിതം ദേഹി മേ തീർത്ഥം തീർത്ഥരാജ, നമോസ്തുതെ’-

ഓന്നമഃശിവായ—എന്നിത്രയും ജപിച്ച് തീർത്ഥമുണ്ടാക്കി ‘ബ്രഹ്മപുതോസ്സി’ എന്നു ദേഹത്തിന്മേൽ പ്രോക്ഷിച്ചു ശുദ്ധി ചെയ്ത് വിഘ്നരാജനെ ആരാധിച്ച് മുമ്പിൽ തളിച്ചുമെഴുകി പുല്ലെടുത്തു കഴുകിനിരത്തി ഇതരണ്ടു പുല്ലു വേറെ വച്ച് അർച്ചിച്ച് കൂർച്ചമെടുത്തു കഴുകി എള്ളെടുത്ത് തലോടി കളിപ്പിച്ച് നൂൽചുറ്റി ചന്ദനവും പൂവും ചാത്തി നാളും പേരും ഗോത്രവും ചൊല്ലി ആവാഹിച്ചു. കൂർച്ച വച്ച് പൂവും ചന്ദനവുംകൂടി എടുത്തു കൈകൂട്ടി ആവാഹിച്ചു. തലയ്ക്കുലിട്ട് മൂന്നു, അഞ്ചു, ഏഴു, ഒൻപതു, പതിനൊന്നു ഇങ്ങിനെ ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങൾ കൊടുത്തു തലയ്ക്കൽ അരിയും പൂവും നന്നായിട്ടുക. പിന്നെ, പിണ്ഡത്തിനു പക്ഷാന്നം കോരിയിട്ടുപസ്സുരിച്ച് എള്ളിട്ട് പിണ്ഡമുരുട്ടി മുടിവച്ച് അർഘ്യം കൊടുക്കുക. അതിനുശേഷം മാസപിണ്ഡവും എടമാസപിണ്ഡവുംവച്ച് പിന്നീടു ബലിനിർത്തുന്ന പിണ്ഡം വച്ചുകൊരുക. അതിന്റെ ശേഷമായി (‡)തൈരു (പിണ്ഡത്തേൽ) കൊടുത്തു ഹവിസ്സുവാരി ഇരുപുറവും തുകി എല്ലാ ഉപകരണങ്ങളും (തേൻ, നെയ്യ്, എണ്ണ, അഞ്ജനം മുതലായതും) കൊടുത്തു പതിനൊന്നുമുതൽ 9, 7, 5, 3 ഈ കണക്കിന് ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടർച്ചിച്ച് ഒരു പിണ്ഡമിരിക്കുന്നതെടുത്തു ‘അഭ്യ കാശ്യപസഗോത്രസ്യ (എന്നു തുടങ്ങി വേണ്ടതു ചേർത്തു) കേരള ക്ഷത്രിയാന്വയ(ാമുക) നാമകപ്രേതസ്യ പിണ്ഡാവസാനമിദം’

(‡) ശ്രാദ്ധത്തിനാണെങ്കിൽ പിണ്ഡമുരുട്ടിവച്ച്, അർഘ്യം കൊടുത്തു പിണ്ഡം വയ്ക്കുക. പിന്നീടു മേൽ പറഞ്ഞപോലെ പിണ്ഡത്തേൽ തൈരുമുതലായതു കൊടുത്തു പതിനൊന്നുമുതൽ കീഴോട്ടു ജലഗന്ധപുഷ്പാർച്ചന ചെയ്ത് അന്നം വിളമ്പിയിരുന്ന ഇലകോട്ടി മേൽ പറഞ്ഞപോൽ തന്നെയെല്ലാം, ശ്രാദ്ധത്തിനാകുമ്പോൽ ദീക്ഷാസമാപ്തം എന്നുള്ളതുവിട്ട്, മുറ്റൊല്ലാം മേൽ പറഞ്ഞപോൽ ചെയ്യുക.

എന്നു സമർപ്പിച്ചു മുസ്സോലർച്ചിച്ചു അന്നു വിളമ്പിയിരുന്ന ഇല കോട്ടി തൈരുമെള്ളം ജലവും ചേർത്തു മേളിച്ചു ഇടത്തുതെക്കു തുകി ഇലയിട്ടച്ചവച്ചു പവിത്രരൂരി കിണ്ടിവാലിന്മേലിട്ടു വെള്ളം തളിച്ചു അടയില എടുത്തു ഒരു വറെടുത്താലോണിച്ചു കളഞ്ഞു കൈകഴുകി പവിത്രം ധരിച്ചു ജലഗന്ധപുഷ്പാർച്ചന ചെയ്തു എള്ളും പൂവും ചന്ദനവുംകൂടി കയ്യിലെടുത്തു സങ്കല്പം (മുസ്സോൽ) ചൊല്ലി 'ദീക്ഷാസമാപ്തേ പിതൃലോകം പ്രാപയാമി' എന്നു നിരൂപിച്ചു തലയ്ക്കുലിട്ടു കൂർച്ചമഴിച്ചവച്ചു നീരുകൊടുത്തു പുഷ്പമർച്ചിച്ചു തൊഴുതു പിണ്ഡമെടുത്തു കൊണ്ടുപോയിവച്ചു കൈകൊട്ടിപ്പോന്നു (മാസക്രമ)ദക്ഷിണ ചെയ്തുകൊരുക.

ശ്രാദ്ധക്കാരുള്ളപക്ഷം പകാന പരിവേഷണത്തിനു (ഹവിസ്സു വിളമ്പുന്നതിനു) മുമ്പായി അവരെ കാൽ കഴുകിച്ചു വടക്കോട്ടിരുത്തി ജലഗന്ധപുഷ്പാർച്ചന കഴിച്ചു എള്ളുവారి തലയിലും നെറിയയിലും ചാർത്തിച്ചുകഴിഞ്ഞു ഇലയ്ക്കു ജലംതളിച്ചു കോരിയിട്ടു പിണ്ഡമുരുട്ടേണ്ടതാണു. പിന്നെ, എല്ലാം കൂട്ടിത്തുകി അടച്ചവച്ച ശേഷം ഒരാൾക്കു കടിക്കുന്നീർ കൊടുത്തു എഴുന്നേൽപ്പിച്ചു കൈ കഴുകിവന്നു പവിത്രരൂരി അടയില എടുത്തു ഒരിക്കൽ ജലഗന്ധ പുഷ്പാഭ്യർച്ചനചെയ്തു ശേഷമെല്ലാവർക്കും കടിക്കുന്നീർ കൊടുക്കുക. പിന്നീടു ദക്ഷിണ കഴിച്ചുകൊരുക. ഒരാൾ ദക്ഷിണ വാങ്ങാതെ (ഊണുകഴിഞ്ഞു) വന്നു ബലിനിർത്തിന്റെ ദക്ഷിണവാങ്ങി ബലി അവസാനിപ്പിക്കണം.

[(സംവത്സരത്തിനു മുമ്പായി സപിണ്ഡി വീടുന്നപക്ഷം, പ്രാപ്തകാലമല്ലാതെ മുൻകൂട്ടി ഉള്ള പിണ്ഡസമർപ്പണം അധികാരത്തിൽ പെട്ടതല്ലാത്തതിനാൽ, സപിണ്ഡി മുൻ ക്രമത്തിൽ വീടി കൊണ്ടു മാസികപിണ്ഡങ്ങൾ വാർഷികശ്രാദ്ധക്രമം അനുസരിച്ചു അല്ലെങ്കിൽ പാർവ്വണവിധിപ്രകാരം *തത്തന്മാസങ്ങളിൽതന്നെ വച്ചുകൊള്ളുന്നത് മുഖ്യകല്പമെന്നും ഏകോട്ടിഷ്ഠരീതിയിൽ ശേഷമുള്ള പിണ്ഡങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി വച്ചുകഴിഞ്ഞു സപിണ്ഡി ചെയ്യുന്നത് ആപൽഗതവിഷയമാകയാൽ അനുകൽപ്പം (ആമുഖ്യം) എന്നും ചില ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. രണ്ടുവിധവും നടപ്പുള്ളതാകയാൽ ഴ കർത്ര പ്രായം നിയാമകമാകുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊരുക. (പ്രവൃത്തികൾ

*തത്തന്മാസങ്ങളിൽ = അതതു മാസങ്ങളിൽ.   ഴ കർത്രപ്രായം = ചെയ്യുന്ന ആളുടെ മനസ്സുപോലെ (ചെയ്യുന്നയാളുടെ താല്പര്യം).

ഒട്ടൊഴിയാതെ ഒക്കെ § നിഷ്ഠാദകശക്തിസാപേക്ഷങ്ങളാകയാൽ പക്ഷാന്തരങ്ങൾ യഥാവകാശം ഗ്രാഹ്യങ്ങളാകുന്നു.]]

പിന്നീട് സപിണ്ഡിക്കായി കളിച്ചുവരണം. അതിന്റെ ശേഷം മുൻവശത്തു് വലത്തുമാറി നിലം മെഴുകി രണ്ടര നെല്ലിട്ടു് മീതെ കോടിവിരിച്ചു് അതിന്മേൽ ഒന്നേകാൽ അരിയിട്ടു് അതിന്റെ മുകളിൽ തേങ്ങയും കൂപ്പുംവെച്ചു് പിന്നെ ഒരു തളികയിൽ അഞ്ഞാഴി അരിയിട്ടു് മലരും പൂവും കൂർച്ചവും ചെപ്പും കണ്ണാടിയും അപ്പവും അടയും നാളികേരവണ്ഡവും വെച്ചു് ആ തേങ്ങാമുറിക്ക് നേരായി വാൽവരുംപടി ഒൻപതു വെററിലവെച്ചു് ഒൻപതു തിരിയും വെച്ചൊരക്കിക്കൊള്ളുക. പിന്നീടതിനടുത്തു് വിളക്കും ഗണപതിയും വെച്ചു് കിഴക്കുനോക്കിയിരുന്നു് മുൻപിൽ തളിച്ചുമെഴുകി പൂവിട്ടു് കിണ്ടി വെച്ചു് അരിയും ചന്ദനവും തുളസിയും അതിലിട്ടു് മൂന്നുവട്ടം പകർന്നു വീഴ്ത്തി അടച്ചുപിടിച്ച് 'സമസ്തഗംഗാവാഹനം' എന്നു് സങ്കല്പിച്ചു് പൊക്കിത്താഴ്ത്തി അജ്ജലംകൊണ്ടു് സകലവും പ്രോക്ഷിച്ചു് വിളക്കും ഗണപതിയും ആരാധിച്ചു് ഗന്ധപുഷ്പങ്ങൾ ചാർത്തി ഗണപതിക്ക് (പഞ്ചോപചാരംകൊണ്ടു്) നിവേദിക്കുക. [ഈ ഒരുക്ക മുതലായതു് പുരാണാദിസമ്മതിയനുസരിച്ചു് മേൽ വിവരിക്കപ്പെടുന്ന സപിണ്ഡിക്രിയയ്ക്കും വേണ്ടതാകുന്നു]..... അനന്തരം ഒരുക്കിയ സ്ഥലത്തു് ജലഗന്ധപുഷ്പധൂപദീപങ്ങളെക്കൊണ്ടുർച്ചിച്ചു് അതിന്നു പിന്നാറി പടിഞ്ഞാറു മുഖമായി മൂന്നുപേരെ കാൽകഴുകിച്ചിരുത്തി ഇടത്തിരിക്കുന്ന ആളെ പുഷ്പമിട്ടു വന്ദിച്ചു് കൈക്കു് ജലം കൊടുത്തു് ചന്ദനവും പൂവും കൊടുത്തു് തന്റെ കയ്യിൽ (തീയ്യ) ജലമേറുംകൊണ്ടു് അയാളുടെ കയ്യിന്മേൽ തലോടി ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങളും വെററില, പാക്കു്, നാളികേരം, അപ്പമെന്നിവയും ദ്രവ്യവും കൊടുത്തു് കയ്യിൽ നീരേറുകൊണ്ടു് 'അഭ്യ ..... (ഇന്ന) ഗോത്രസ്യ —(ഇന്ന) പ്രേതസ്യ സപിണ്ഡീകരണേ സപിണ്ഡീ ശ്രാദ്ധേ സർവ്വപ്രായശ്ചിത്തമിദം' എന്നു് ദക്ഷിണചെയ്തു് പിന്നീടു് വലത്തിരിക്കുന്ന ആളിനെ മുന്പോലാരാധിച്ചു് അക്ഷതവും ജലവും ദ്രവ്യവും എല്ലാം ചേർത്തു് ഗോത്രാദികൂട്ടി 'സപിണ്ഡീകരണ ക്രിയായാം സപിണ്ഡീ ശ്രാദ്ധേ വിശേഷദ്യോ ദേവേഭ്യ ഇദം' എന്നു് ദാനംചെയ്തു് പൂവും നീരും കയ്യിലേറുകൊള്ളുക. പിന്നെ നടുവിലിരിക്കുന്ന ആളെ

§ നിഷ്ഠാദകൻ = കർത്താവു്.

പൂജിച്ചുചിട്ട എള്ളുവారిഴുശിരോ ധ്വജലാടപ്രദേശങ്ങളിലിട്ടതൊടി (ചലങ്കരി)പ്പിച്ചു ചെറുപൂജ *ഭംഗരാജഭട്ടമെന്നിവ മാലകെട്ടിച്ചാത്തി പുഷ്പാക്ഷതങ്ങളും ദ്രവ്യവുമെല്ലാം കൂട്ടി കയ്യിലെടുത്തു 'സപിണ്ഡികരണ ക്രിയായാം സപിണ്ഡീശ്രാദ്ധേ അഷ്ടകശ്രാദ്ധമിദം.' എന്ന് സങ്കല്പം ചൊല്ലി ദക്ഷിണചെയ്തു വെററില, അടയ്ക്കാ, തേങ്ങ, അപ്പം, പലക, കട(മരതം), വസ്ത്രം, ശസ്ത്രം, പാദുക (പാദത്രാണം) എന്നിവ കൊടുത്തു പുഷ്പമുച്ചിച്ചു പ്രദക്ഷിണംചെയ്തു പിതൃക്കളോടു ചേർത്തു എന്ന് സങ്കല്പിച്ചു നമസ്കരിക്കുക. അനന്തരം മൂന്നുപേരെ ഇരുത്തി കൈക്കു ജലംകൊടുത്തു ചന്ദനവും പൂവും കൊടുത്തു മുൻ പ്രകാരം അർച്ചിച്ചു തിലമുഷ്ടി ശിരസ്സിലും നെററിയിലുമിട്ടു മാല ചൂടിച്ച് നെല്ലുമറിയും പൂവും നീരുംകൂടി തലയിലിട്ടു അപ്പമുള്ള പിതൃക്കളോടു ചേർത്തതായി നിരൂപിച്ചു പിതൃവാക്കി, ജലഗന്ധ പുഷ്പാഭ്യർച്ചന ചെയ്തു യഥാശക്തി ധനവും വെററില, അടയ്ക്കാ, തേങ്ങ, അപ്പം, പാദത്രാണം, വസ്ത്രം, ശസ്ത്രം, മരതം, വിശ്വി മുതലായതുംകൂടി ദാനംചെയ്തു സപിണ്ഡി കഴിച്ചു എന്ന് നിരൂപിച്ചു റയ്ക്കുക. പിന്നെ, സർവ്വപ്രായശ്ചിത്തദക്ഷിണ വാങ്ങിയ ആളെ ഒഴിച്ചു മറ്റുള്ളവർക്കു

“സുപ്രകാശോ മഹാദീപഃ സർവ്വതസ്തിമിരാപഹഃ

ആത്മാനഃസർവ്വദേവാനാം നീരാജനം പ്രഗൃഹ്യതാം”

എന്ന് തളികയിലെ കിഴിയും മറ്റും കൊളുത്തി മൂന്നുവട്ടം കേശാന്തം പൊക്കിത്താഴ്ത്തി നീരാജനചെയ്തു പിന്നീടു തുളസി യെടുത്തു അവർക്കു പ്രദക്ഷിണംവെച്ചു 'പിതൃഭ്യസ്തു മഹോദയം പ്രേതായ ച മഹോദയം' എന്ന് നമസ്കരിച്ചു,

“മാതൃവംശേ മൃതാ യെ ച പിതൃവംശേ തഥൈവ ച
ഗുരുശ്വശൂരബന്ധുനാം യെ ചാത്യേ ബാധവാ മൃതാഃ”
'യെ മെ കലേ ലുപ്തപിണ്ഡാഃപുത്രദാരവിവർജ്ജിതാഃ
തേഷാംപിണ്ഡംമയാ ദത്തമക്ഷയമുപതിഷ്ഠതു'

എന്നുചൊല്ലി വീണ്ടും നമസ്കരിക്കുക.

പിന്നീടു, 'അക്രിയാതിക്രിയായാ ച അശ്രുതംശ്രുതവിദ്രമം
കർമ്മഹീനംക്രിയാഹീനംകായ്യാകായ്മമൈവ ച =

ഴുശിരസ്സ് = മുർദ്ധാവു. ധ്വജലാടം = നെററി. *ഭംഗരാജഭട്ടം—കയ്യണ്ണി (കയ്യോണി)യില

ക്ഷത്രുമർഹന്തി പിതരസ്തസ്മാന്നാസ്തി വ്യതിക്രമഃ,
അയോജനാൽപ്രമാദാദാത്മാകല്പാൽസാധനസ്യ വാ
അന്യനമതിരികതം ച തത്സർവ്വം ക്ഷത്രുമർഹതി'

എന്നുചുരിക്കുക-അനന്തരം അവരുടെ കയ്യിലെ നെല്ലുമറിയും
തലയിലേറുകൊള്ളുക-

പിന്നീട്, 'യസ്യ സൂത്രയാ ച നാമോക്ത്യാ തപോയജ്ഞക്രിയാദിഷു
ന്യൂനം സംപൂർണ്ണതാം യാതി സദ്യോ വന്ദെ തമച്യുതം,
ഓംതത്സദ് ബ്രഹ്മാർപ്പണമസ്തു' എന്ന് ജപിക്കുക.

[(അടുപ്പമുള്ള പിതൃക്കളോടു ചേർക്കുന്നതിങ്ങിനെ വേണ്ടതാ
കുന്നു—

'അപുത്രായാം മൃതായാം തു പതിഃകൃത്വാൽ സപിണ്ഡതാം
ശ്വശ്രാദിഭിഃസഹൈവാസ്യാഃ സപിണ്ഡീകരണം ഭവേത്".

പുത്രനില്ലാതെ മരിച്ചാൽ ഭർത്താവും സപിണ്ഡിചെയ്ത് തൽപ്രസു
വോട് (മാമിയോട്) ചേർക്കണമെന്നൊരാചാര്യൻ പറയുന്നു.

'പിതാമഹ്യാദിഭിഃസാദ്ധം സപിണ്ഡീകരണംസ്രീയാഃ'

സ്രീക്കു, ആൺവഴി മുത്തിയമ്മയോട് സപിണ്ഡീകരണം ചെയ്യു
ന്നത് യുക്തമെന്നു വേറൊരു സ്മൃതി പറയുന്നു.

'പിതാ പിതാമഹെ യോജ്യഃ പൂർണസംവത്സരെ സുതൈഃ
മാതാ മാതാമഹെ തദദിത്യാഹ ഭഗവാൻശിവഃ'

പിതാവിനെ സപിണ്ഡീകഴിച്ചു Ψ പിതാമഹനോടും മാതാവിനെ
‡മാതാമഹ (അമ്മവഴി മുത്തച്ഛ) നോടും ചേർക്കണമെന്നു മറ്റൊരി
ടത്തു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ആസുരഗാന്ധർവ്വാദി വിവാഹ
സംബന്ധത്താൽ ജാതനായ പുത്രൻ മാതൃവഴി മുത്തച്ഛനോടു (ജന
നിയെ) സപിണ്ഡിചെയ്ത് ചേർക്കണമെന്നും ബ്രാഹ്മാദിവിവാഹ
സമുപ്തനെന്നങ്കിൽ അച്ഛനോടോ മുത്തച്ഛനോടോ അമ്മവഴിയമ്മമ്മ
യോടോ ചേർക്കണമെന്നും പുറമെ പ്രത്യേക കലാചാരം ഏർപ്പെട്ടി
ട്ടില്ലാത്തപക്ഷം "ആത്മനസ്തഷ്ടിരേവ വാ" എന്നപ്രകാരം പിണ്ഡ
കർത്താവിന്റെ അഭിരുചിപോലെ ആകാമെന്നുംകൂടി മിതാക്ഷരി
യിൽ പറയുന്നു.)

Ψ പിതാമഹൻ = മുത്തച്ഛൻ.

‡ മാതാമഹൻ = അമ്മയുടെ അച്ഛൻ.

(മേൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം 22 പേരെ കാൽക്കഴുകിച്ച് സപിണ്ഡി ചെയ്യുന്നതിന് ശക്തിയില്ലാത്തവക്ക് ചുരുക്കി ക്രിയകഴിക്കുന്നതിന് ശ്രാദ്ധത്തിന്റെ ഒന്നും, വൈശ്വദേവത്തിന്റേയും പ്രേതത്തിന്റേയും പാർവ്വണത്തിന്റേയുമുൾപ്പെടെ സപിണ്ഡിയുടെ മൂന്നും ഇങ്ങിനെ നാലുപേർ മതിയാകുമെന്ന് 'ഏകൈകമേവ വാ' എന്ന സ്മൃതിവചനാദികളാൽ സിദ്ധമാകുന്നു. അങ്ങനെ നടപ്പുമാണ്. എന്നാൽ, പലവിധ കാരണങ്ങളാൽ ഇണങ്ങില്ലാതെ ആയവരും*തത്സ്ഥാനാഭിഷിക്താഗന്ത്യ (ക്ഷമാസൂര) പുരോഹിതഭോജനമില്ലാതായവരും ഒന്നും കൂടാതെതന്നെ

'ദിഷ്ട്വാ മുക്തസ്ത്വവാത്മജഃ ദേഹി ദാനംദ്രിജാതീനാം'

എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ പുരോഹിതന് ദാനങ്ങൾകൊണ്ട് മാത്രമാണ് കഴിക്കാറെന്നുള്ളതു വാച്യതയെ അർഹിക്കുന്നതുതന്നെ. ആകയാൽ ദ്രിക്താഗതിപോലെ ആയി എന്ന് പറയേണ്ടിരിക്കുന്നു.)]

മേൽ കാണിച്ച സപിണ്ഡികൃമം പ്രാചീനഗ്രന്ഥാനുസാരേണ സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു. അടിയിൽ പ്രതിപാദിക്കാൻ പോകുന്നത് ശാസ്ത്രാനുസാരമുള്ളതാകുന്നു. സപിണ്ഡീകരണമെന്നതു പിതൃ (ക്കുള) പിണ്ഡങ്ങളോടുള്ള പ്രേതപിണ്ഡത്തിന്റെ സമ്മേളനം (യോജിപ്പ്) ആകുന്നു. ആയതു ഇപ്രകാരം വേണ്ടതാകുന്നു എന്ന്

"നിരൂപ്യ ചതുരഃപിണ്ഡാൻ പിണ്ഡഃപ്രതിനാമതഃ
യെ സമാനാ ഇത ദ്വാഭ്യാമാദ്യന്തു വിഭജേത്ത്രിധാ =
ഏഷഏവവിധിഃപൂർവ്വമർഹ്യപാത്രചതുഷ്ടയൈ
ഗന്ധോദകതിലൈര്യുക്തം കര്യാൽപാത്രചതുഷ്ടയം
അർദ്ധ്യാത്മംപിതൃപാത്രേഷു പ്രേതപാത്രംപ്രസേചയേത് =
യേ സമാനാ ഇതി ദ്വാഭ്യാമേതജ്ജേതയം സപിണ്ഡനം
നിത്യേന യുക്തം ശേഷം സ്യാദ്"

ഇത്യാദിയായി സ്മൃതിയിലും ഭവിഷ്യാദി പുരാണങ്ങളിലും നിരൂപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ, ഇതിനുമുമ്പ് പറയപ്പെട്ട സപിണ്ഡിക്രിയയിലെപ്പോലെ എല്ലാമൊരുക്കി വിളക്കും ഗണപതിയും ആരാധിച്ചുകഴിഞ്ഞു, 'നിശി സൂർ ബ്രഹ്മചാരിണഃ' എന്ന സ്മൃതിപ്രകാരം തലേന്നാൾ ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടവരായി അന്ന് ബ്രഹ്മ

* തത്സ്ഥാനാഭിഷിക്തർ = ആ സ്ഥാനത്തു വലിച്ചുവെക്കപ്പെട്ടവർ.

Ψ ദ്രിക്താഗതി = കാക്കയുടെ നടപ്പ്. 'ദ്രിക്തഃ കാകഃ' എന്ന് ക്ഷീരതരാഗിണി.

ചയ്തനിയമസ്ഥനാരായിട്ടുള്ള ശ്രാദ്ധക്കാരോടു 'സ്വാഗതം ഭഗവദ്ഭിഃ' എന്ന് സ്വാഗതപ്രശ്നവും 'സുസ്വാഗതം' എന്ന് പ്രതിവചനവും (മുറ പടിയും) കിട്ടിയാൽ സപിണ്ഡിക്കായി * ആചമിച്ചു*

‘പവിത്രം തെ വിതതം ബ്രഹ്മണസ്സതെ
പ്രഭുഗ്യാത്രാണി പയ്യേഷി വിശ്വതഃ
അതപ്ലുതന്തൂർന്നതഭാമോ അശ്നതെ
ശൃതാ സ ഇദമഹംതത്സമാശത’

എന്ന് പവിത്രം ധരിച്ചു പ്രാണനെ അടക്കി ദേശകാലങ്ങളെ കീർത്തിച്ചു 'കാശ്യപ (ഇല്ലെങ്കിൽ ഇന്ന) ഗോത്രസ്യകേരളക്ഷത്രിയാ ന്നായജഭദ്രാമ നായകസ്യ (ഇന്നവന്റെ) പ്രേതസ്യ പ്രേതത്വ നിവൃത്യാ പിതൃലോകപ്രാപ്തർത്ഥം അമൃത (ഇന്ന) ഗോത്രൈഃ ത്രിവി ക്രമ, കേരള, മഹാദേവനാമ (യ) കൈ, വസുന്ദ്രാദിത്യസ്വരൂ പൈഃ പ്രേതപിതൃപിതാമഹ പ്രപിതാമഹൈഃ സഹസപിണ്ഡീ കരണമൃതാഹാദ്വാദശാഹ (എന്നോമരോ.) പാർവ്വണൈകൊ ദ്രിഷ്ണുന വിധിനാകരിഷ്യ' എന്ന് സങ്കല്പം ചെയ്തുകൊണ്ടു കിട്ടി, 'അമൃത ഗോത്രായാ അമൃതാഭാഃ, കാശ്യപഗോത്രാഭിഃ, അസ്ത ല്ലിതാമഹീ പ്രപിതാമഹീ വൃദ്ധപ്രപിതാമഹീഭിഃ' (എന്നോമരോ ചേർത്തു) വസുന്ദ്രാദിത്യസ്വരൂപാഭിഃ സഹസപിണ്ഡീക..... ഷ്യ)-എന്ന് ചെയ്തുകൊണ്ടു.

പിന്നീട് 'ഓം വിശ്വേശ്വരോ ദേവേഭ്യേ ഏതൽ പാദോദകമച്ഛ്യം സ്വാഹാ' എന്ന് സാധാരണപോലെ ഉപവിതമിട്ട് പവിത്ര പാണി കളായവിശ്വദേവന്മാർക്കു ദർഭ നിവർത്തിപ്പിടിച്ച് ദേവതീർത്ഥക്രമത്തിൽ പാദോദകംകൊടുത്തു പുഷ്പമച്ഛിച്ച് ഇരട്ട കൂട്ടിയ ദർഭാസനം ദാനം ചെയ്തിരുത്തി കിഴക്കോട്ടിരുന്ന്, 'വിശ്വാൻദേവാനാവഹ യിഷ്യ' എന്നാവഹനസ്തനജ്ഞവാങ്ങി

‘ഓംവിശ്വേശ്വരോ സ ആഗത
ശൃണതാമ ഇമംഹവം
ഏദംബർഹിർന്നിഷീദതഃ ||
ഓം വിശ്വേശ്വരോഃശൃണതേമം ഹവം

* ആചമിക്കുക = മാഷമജനയോഗ്യമായ എള്ളിട്ടാൽ മുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അല്പം ജലം കോരിയെടുത്ത് തീർത്ഥം പോൽ കുടിക്കുക. (പന്ത്രണ്ടാം ദിനമല്ലെങ്കിൽ നാല്പത്തിയൊന്നിനോ മറ്റോ ചേർക്കണം)

യേ മേന്തരിക്ഷേ യ ഉപദ്യവിഷ്വ
 യെ അഗ്നിജിഹ്വാ ഉത വാ യജത്രാ
 ആസദ്യാസ്തിൻ ബർഹിഷിമാദയദ്ധാം =
 ഓം ആഗച്ഛന്തു മഹാഭാഗാ വിശ്വദേവാ മഹാബലാഃ
 യെ യത്ര വിഹിതാഃ ശ്രാദ്ധേ സാവധാനാ ഭവന്തു തൈ'

എന്നാവാഹിച്ചു യവം വലത്തുടുവട്ടത്തിലിട്ടു ഒരു പാത്രവും
 (അതിന്മേൽ) കൂർച്ചവുവച്ചു

'ശം നൊ ദേവീരഭീഷ്യയ
 ആപൊ ഭവന്തു പീതയെ
 ശം യൊരഭീസ്രവന്തു നഃ'

എന്നു ജലം കൂർച്ചത്തിലരിച്ചു പാത്രത്തിലൊഴിച്ചു

യവോസി ധാന്യരാജെ വാ വാരുണോ മധുസംയുതഃ
 നിർണോദഃസർവ്വപാപാനാം പവിത്രമുഷിഭിഃസ്മൃതം'

എന്നു (പാത്രത്തിൽ) ഗന്ധപുഷ്പങ്ങളും തുളസിയും 'ഗന്ധപുഷ്പം
 തുളസീപത്രംനമഃ' എന്നുചൊല്ലി നിക്ഷേപിച്ചു

'യാ ദിവ്യാ ആപഃപയസാസംബഭൂവു-യ്യാഅന്തരീക്ഷാ ഉത
 പാർത്ഥവീര്യാഃ ഹിരണ്യവർണായജ്ഞിയാസ്താം-നആപഃ
 ശിവാഃസംശ്യാനാഃസുവഹാ ഭവന്തു;

എന്നു മന്ത്രിച്ചു 'വിശ്വദേവാവഹമർഘ്യം' എന്നവരുടെ കയ്യിൽ
 അർഘ്യജലം ദാനംചെയ്യണം—പിന്നീട്, ഗന്ധപുഷ്പധൂപദീപവസ്ര
 ദാനം കഴിച്ചുകൊള്ളുക—അനന്തരം തെക്കുതിരിഞ്ഞു ഉപവീതം
 പിതൃകൃത്യക്രമത്തിലിട്ടു 'ചതായ്യാദകപാത്രാണി സതിലഗന്ധ
 പുഷ്പോദകാനി പുരയിത്വാ' എന്ന ഗോഭിലസൂത്രപ്രകാരം എള്ളും
 പൂവും ചന്ദനവുമിട്ടു മൂന്നു ജലപാത്രങ്ങൾ പിതാമഹ, പ്രപിതാമഹ,
 വൃദ്ധപ്രപിതാമഹന്മാർക്കായി കല്പിച്ചു മുമ്മൂന്നു ദർഭകളിട്ടു
 വയ്ക്കണം. അതിനുമുകളിൽ ദർഭവെച്ചു വേറെ പാത്രങ്ങൾകൊണ്ടെടുത്തു
 പിതാമഹാദി പാത്രംതൊട്ടു 'അഹിദ്രമസ്തു' എന്നു സങ്കല്പിച്ചു

പിന്നീട്, 'അമൃക ഗോത്രസ്യ അമൃക നാമകപ്രേതസ്യ
 സപിണ്ഡശ്രാദ്ധമഹം കരിഷ്യേ'

എന്നു പ്രേതപ്രതിനിധിയോടു പ്രാർത്ഥിച്ചനുജ്ഞവാങ്ങി
 മുമ്പോലെ ഒരു പാത്രം പ്രേതത്തിന്നു നിറച്ചു നാലു ദർഭകൾ നിക്ഷേ

പിച്ചവച്ചു 'അച്ഛിമുസ്തു' മുതലായതു കഴിച്ചുകൊള്ളുക. പിന്നീട് പിതാമഹ പ്രപിതാമഹ വൃദ്ധപ്രപിതാമഹന്മാരുടെ പാത്രങ്ങളേയും പ്രേതപാത്രങ്ങളേയും സ്പർശിച്ചിളക്കി വയ്ക്കുക. അതിന്റെ ശേഷം പാത്രങ്ങൾ തുറന്ന് പിതൃപാത്രങ്ങൾ ഓരോന്നും 'സ്വധാനമഃ' എന്ന് ഉച്ചരിച്ചും പ്രേതപാത്രം മൗനത്തോടും നിവേദിച്ചുകൊള്ളുക.

പിന്നീട്, അമുകഗോത്രാമുക പ്രേതപാത്രോദകം
വസുരദ്രാദിത്യ സ്വരൂപാണാം
പ്രേത പിതൃ പിതാമഹ പ്രപിതാമഹാനാമർഘ്യ-
പാത്രോദകൈഃ സംയോജയിഷ്യേ'-

എന്നുപറഞ്ഞു 'സംയോജയ' എന്ന് പ്രതിനിധിയോടനുരതി വാങ്ങി പ്രേതപാത്രത്തിലെ ദർഭകൾ മൂന്നും പിതൃമഹാദികളുടെ പാത്രത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു പ്രേതപാത്രത്തിലെ ജലം

“യെ സമാനാഃ സമനസഃ
പിതരോ യമരാജ്യേ
തേഷാം ലോകഃസ്വധാ നമൊ
യജ്ഞോ യജേന്യേ കല്പതാം =
യെ സജാതാഃസമനസോ
ജീവാ ജീവേന്യ മാമകാഃ
തേഷാം ശ്രീർമ്മയി കല്പതാം-
മസ്തിംല്ലോകൈ ശതംസമാഃ
സംഗച്ഛദ്ധം സംവദദ്ധം
സംഖൊ മനാംസി ജാനതാം
ദേവാഭാഗം യഥാപൂർവ്വേ
സംജാനാനാ ഉപാസതേ =
സമാനൊ മന്ത്രഃസമിതിഃസമാനി
സമാനം മനഃസഹചിത്തമേഷാം
സമാനം മന്ത്രമഭിമന്ത്രയെ വഃ
സമാനേനഖൊ-ഹാവിഷാജ്ജഹോമി =
സമാനീവ അകൃതിഃ
സമാനാ ഏദയാനി വഃ
സമാനമസ്തു ഖൊ മനോ
യഥാ വസുസഹാസതി = ”

ഈ മന്ത്രങ്ങൾ പ്രത്യേകം ഓരോന്നിന്റെ സംയോജനത്തിലും ചേർത്തു ഗോത്രനാമാദി കൂട്ടി [‘അമുക (ഇന്ന) നാമകേന സ്വപി

ത്രാസഹസായുജ്യം ഗച്ഛ'] എന്നും 'പിതാമഹേന സഹസായുജ്യം ഗച്ഛ' എന്നും 'സ്വപിതാമഹേന സഹസായുജ്യം ഗച്ഛ' എന്നും ക്രമേണ ചൊല്ലി അതതു പാത്രങ്ങളിലേക്കു പകർന്നുചേർക്കണം-പിന്നീടു വൃദ്ധപ്രപിതാമഹന്റെ പാത്രമൊഴിച്ചു പിതാമഹ പ്രപിതാമഹന്മാരുടെ പാത്രങ്ങളിലെ ജലവും പവിത്രവും പ്രേതപാത്രത്തിലാക്കണം- തദനന്തരം പ്രേതപുരുഷന്റെ കയ്യിൽ പവിത്രം കൊടുത്തു, പാത്രത്തിൽനിന്നും പുഷ്പമെടുത്തു ശിരഃകരപാദാർച്ചനം കഴിച്ചു, കൈക്കു ജലം ദാനംചെയ്തുകൊൾക. പിന്നീടു, പാത്രം കൈകൾകൊണ്ടെടുത്തു

'യാ ദിവ്യാ ആപഃ പയസാ സം ബഭ്രുവുഷ്യാ
അന്തരീക്ഷാ ഉത പാർത്ഥവീര്യാഃ
ഹിരണ്യവർണാ യജ്ഞിയാസ്താ-ന-ആപഃ
ശിവഃസംശ്യാനഃസഹവാ ഭവന്തു'

എന്ന മന്ത്രമുച്ചരിച്ചു

'അദ്യാമുക ഗോത്ര മൽപിതഃ, അമുകപ്രേത ഏഷ തെർഘ്യാ
യെ ചതപാമനയാംശ്ചതപന തസ്മൈ തെ സ്വധാ'-

എന്നുചൊല്ലി പ്രേതപ്രതിനിധിയുടെ കയ്യിൽ അല്പമർഘ്യജലം പിതൃതീർത്ഥക്രമത്തിൽ കൊടുത്തുകൊണ്ടു പിതാമഹശ്രാദ്ധക്കാരൻ പക്കൽ പവിത്രംകൊടുത്തു മുൻപോൽ പാത്രത്തിലെ പുഷ്പംകൊണ്ടു ശിരസ്സമുതൽ പാദംവരെ അർച്ചിച്ചു, കൈക്കു ജലം കൊടുക്കുക. പിന്നീടു, പിതാമഹ പാത്രമെടുത്തു

'യാ ദിവ്യാ ആപഃ പയസാ സംബഭ്രുവുഷ്യാ
അന്തരീക്ഷാ ഉതപാർത്ഥ വീര്യാഃ
ഹിരണ്യവർണാ യജ്ഞിയാസ്താ-ന-ആപഃ
ശിവഃസംശ്യാനഃസഹവാ ഭവന്തു'

എന്നഭിമന്ത്രിച്ചു

'ആദ്യാമുക ഗോത്ര മൽപിത്രാമഹാമുകനാമക
സപിണ്ഡീക ഏഷ തെർഘ്യഃ സ്വധാഃ'-

എന്നു പ്രേതപാത്രംകൊണ്ടുതന്നെ പിതാമഹ പ്രതിനിധിക്കു അർഘ്യംകൊടുത്തു അവശിഷ്ടം (മിച്ചം) ജലം പിണ്ഡത്തേൽ കൊടുപ്പാനായി മറ്റൊരു പാത്രത്തിലാക്കി വയ്ക്കണം. പിന്നീടു, ആ (പ്രേത) പാത്രത്തിൽ പ്രതിനിധികളുടെ കയ്യിലെ നീരും പവിത്രവും

സംഗ്രഹിച്ചു (ഇട്ടു) പ്രേതപുരുഷന്റെ ഇടത്തുമാറിനെ തെക്കോട്ടു തലയായി വച്ചിരിക്കുന്ന ദർഭയിൽ 'പിതൃഭൃംഗസ്ഥാനമസി' എന്നു ചരിച്ചു ആയതു കമിഴ്ത്തിയിടണം.. പിന്നീട്, പിതാമഹാദികൾക്കു ഗന്ധാദിദാനം, അച്ഛിദ്രവാചനമെന്നിവ കഴിക്കുക. അതിനുശേഷം

'അഗന്യേ കവ്യവാഹനായ സ്വാഹാ-
സോമായ പിതൃമതേ സ്വാഹാ'-

എന്നു രണ്ടാഹുതി (ഹോമം) കഴിച്ചു ശിഷ്ടമുള്ള അന്നം പിതാമഹാദി പാത്രത്തിലിടണം.

പിന്നീട്, 'ഓം പൃഥ്വി വീ തേ പാത്രം ദ്യോഃപിധാനം
ബ്രാഹ്മണസ്യ മുഖേ അമൃതേ അമൃതം ജുഹോമി സ്വാഹാ'-

എന്നു പിതാമഹാദികളുടെ പാത്രാമന്ത്രണം മുറയ്ക്കു കഴിച്ചു അവരുടെ പാത്രസ്പർശനാദി ചെയ്തുവെച്ചു, പ്രേതാനപാത്രം തൊട്ടു മുമ്പാൽ ആമന്ത്രണവും

'ഇദം വിഷ്ണുർവ്വിചക്രമേ ത്രേധാ നിദധേ പദം
സമുദ്ധമസ്യ പാംസുലേ വിഷ്ണോ കവ്യം രക്ഷസ്വ'

എന്നു പാത്രത്തിൽ പ്രതിനിധിയുടെ അംഗുഷ്ഠനിവേശനവും (പെരുവിരലുണലും) കഴിക്കണം.—പിന്നെ

'തിലോസി സോമദൈവത്യോ
ഗോസവേ ദേവനിർമ്മിതഃ
പ്രതവദ്ഭിഃപൃക്തഃസ്വധയാ
പിതൃരൂർലോകാൻ പ്രീണാഹി നഃസ്വാഹാ''

എന്നുചൊല്ലി തിലംകൊണ്ടു നീരുകൊടുത്തു അന്നം തുകി തിലംകൂട്ടി നീരുവീഴ്ത്തുക. തദനന്തരം 'അമൃതം ഗോത്രമൽപിതഃ (അല്ലെങ്കിൽ മാതഃ) അമൃതം നാമക പ്രേത ഏതത്തേന്നം സുപ്തം സപാനീയം സവ്യഞ്ജനം പ്രതിഷ്ഠിദ്ധവർജിതം യേ ചാത്രത്വമനുയാശ്ചത്വമനുതസ്സൈതസ്വധയാ' എന്നു സങ്കല്പിച്ചു § ഭൂതിവശിഷ്ടമന്നം വിതരണം—അതിനുശേഷം വിശ്വദേവപ്രതിനിധികൾക്കു കടിക്കുന്നീർ കൊടുക്കുക. പിന്നീട്, പിതാമഹാദികളോടു തൃപ്തി പ്രശ്നംചെയ്തിട്ടു പ്രേതപ്രതിനിധിയോടു 'ഓം സ്വാദിതം ഭവദ്ഭിഃ'

§ ഭൂതിവശിഷ്ടം = വിളമ്പിയതിന്റെ ശേഷം.

എന്നു് ചോദിക്കുക. 'സ്വദിതം' എന്നു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ 'അമുക (വസിഷ്ഠ) ഗോത്രമൽപിതാമഹാമുകനാമക സപതീക ഏഷ തെ പിണ്ഡായ യെ ചാത്രതാമനയാംശ്ചതാമനതസ്മൈ തെ സ്വധാ' എന്നു പിണ്ഡംവെച്ചു് 'പിണ്ഡാദിദാനമച്ഛിദ്രമസ്തു സങ്കല്പസിദ്ധിരസ്തു' എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് ശേഷംപേർക്കുമിതുപോലെതന്നെ ചെയ്യുക. പിന്നീടി പ്രകാരം സങ്കല്പം ചൊല്ലി പ്രേതപിണ്ഡംവെച്ചു് അച്ഛിദ്രവാചനാദി കഴിച്ചുകൊൾക. ഇത്രയു്കഴിഞ്ഞു് പ്രേതപിണ്ഡം മൂന്നാക്കിഭാഗിച്ചു് 'യെ സമാനാഃ' എന്നു് ജലമിശ്രണത്തിനുപറഞ്ഞ മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി പിതൃപിതാമഹാദി പിണ്ഡങ്ങളോടു കൂട്ടിയോജിപ്പിക്കുക. പിന്നീടു് പിണ്ഡത്തേൽ †ഗന്ധാദിദാനംചെയ്തു് പിണ്ഡമനക്കിവയ്ക്കുക. 'സു സുപ്രോക്ഷിതമസ്തു—ശിവാആപഃസതു' മുതുമുത്തച്ഛൻ തുടങ്ങി ഇങ്ങോട്ടു് പ്രതിനിധികളുടെ കയ്യിൽ ജലം കൊടുക്കണം—(അനന്തരം സ്വസ്തിവചനം വേണമെന്നു പക്ഷം)—പിന്നെ ഗോത്രസ്യോക്ഷയുമസ്തു' എന്നുച്ചരിപ്പിക്കുക—പിന്നീടു്, പ്രേതപുരുഷന്റെ ഹസ്തത്തിൽ 'ഓം ഉപതിഷ്ഠതാം' എന്നു് തിലസമേതം ജലം ദാനംചെയ്ക. 'സനാമ ഗോത്രമുപതിഷ്ഠതാം' എന്നയാൾ പറഞ്ഞാൽ,

അഘോരാഃപിതരഃസതു ഗോത്രം നൊ അഭിവർദ്ധതാം
ദാതാരൊ നോഭിവർദ്ധന്താം വേദഃസന്തതിരേവച'

എന്നു് ഗോത്രാദി കൂട്ടി ജപിക്കുക. 'സ്വധാംവാചയിഷ്യേ' എന്നു് പിതാമഹാദികളോടപേക്ഷിച്ചു് 'വാജ്യതാം' എന്നനുജ്ഞ കിട്ടിയാൽ 'പിതാമഹാദിഭ്യഃസ്വധാ' എന്നുച്ചാരണം ചെയ്യണം. 'അസ്തു സ്വധാ' എന്നു് പ്രതിനിധികളും പറയുക. പിന്നെ പിതൃപ്രതിപുരുഷനോടു് 'പിതൃഭ്യഃസ്വധോച്യതാം' എന്നതിനു് 'അസ്തുസ്വധാ' എന്നു പറയുമ്പോൾ 'ഉതർജ്ജംവഹന്തീരമൃതം ഘൃതം പയഃകീലാലം പരിശുതം സ്വധാസ്ഥതർപ്പയത മെ പിതഃസുൻ' എന്നു് തെക്കോട്ടു് ജലംവീഴ്ത്തുക—ഇത്രയുമായാൽ 'വിശ്വദേവോഅസ്തിന്യഞ്ചൈത പ്രിയന്താം' എന്നു് വിശ്വദേവപ്രതിനിധികളുടെ കയ്യിൽ യവൊദകം കൊടുക്കുകയും

'ദേവതാഭ്യഃപിതൃഭ്യശ്ച മഹായോഗിഭ്യ ഏവ ച
നമഃസ്വധായൈ സ്വാഹായൈ നിത്യമേവ നമൊനമഃ'

എന്നു് മൂന്നു ജപിക്കുകയും ചെയ്യണം—പിന്നീടു്, പിണ്ഡം പാത്ര

† ഗന്ധാദി = ചന്ദനം, എള്ള്, പൂവ് മുതലായതു്.

ത്തിലിളക്കിവെച്ചു ആചമനംകഴിച്ചു പിതാമഹാദികൾക്കു ഭക്ഷിണ
ചെയ്തശേഷം പ്രേതപ്രതിനിധിക്കു ഭക്ഷിണകഴിച്ചുകൊള്ളുക.
'ആശിഷോ ദീയന്താം' എന്നനുഗ്രഹപ്രാർത്ഥന ചെയ്തു 'ആശിഷഃ
പ്രതിഗൃഹ്യന്താം' എന്നു അവർ പറഞ്ഞാൽ

'ദാതാരോ നോഭീവർദ്ധന്താം വേദഃസന്തതിരേവച
ശ്രദ്ധാ ച നൊ മാ-വിഗമദ് ബഹുദേയംച നോസ്തപിതി'

എന്നുചൊല്ലി മുമ്പു കമിഴ്ത്തിവെച്ചിട്ടുള്ള പാത്രം മലർത്തിവെച്ചു

'വാജേ വാജേ ബത വാജിനോ നൊ
ധനേഷു വിപ്രാ അമൃതാ ഋതജ്ഞാഃ
അസ്യ മദ്ധ്യഃപിബത മാദയദ്ധ്വം
തൃപ്താ യാത പഥിഭിർദേവയാനൈഃ'

എന്നുചൊല്ലി പിതാമഹാദികളെ അയക്കുകയും 'അഭിരമ്യന്താം' എന്നു
പ്രേതപ്രതിനിധിയെ വിടുകയും വേണം—ശുഭം.

5. സംസ്കാര പദ്ധതി

i. വിവാഹം :

a) ആചാരഭേദം

ഈ പദ്ധതിയിൽ പ്രഥമമായി വിവാഹരൂപസംസ്കാരം വിവരിക്കപ്പെടുന്നു-മരുമക്കത്തായം നിലനിൽക്കുംവരെ കേരളത്തിലെ (മലയാളത്തിലെ) പ്രാചീനനവീന ക്ഷത്രിയന്മാരിരുവരുടേയും ആചാരമനുസരിച്ചായാലും (പ്രാചീന ക്ഷത്രിയന്മാരായ) നായന്മാരുടെ വിവാഹപ്രകൃതിയെ തല്ലാലും വളരെ ഭേദപ്പെടുത്തി പറയാനില്ലാതെ ഇരിക്കുന്നു- 'അസമാനഗോത്രപ്രവരെ വിവാഹം' സമാനഗോത്രനാമങ്ങളില്ലാത്തവരുമായി വിവാഹം വേണ്ടതെന്ന് ഗൗതമൻ പറയുന്നു- ഇതൊരു നല്ലകാര്യംതന്നെ ആകുന്നു- 'അസപിണ്ഡാ ച യാമാതൂരസപിണ്ഡാ ച യാ പിതൃഃ' എന്നതിലെ രണ്ടാമത്തെ പിതൃസപിണ്ഡരെ വിവാഹത്തിൽ പരിവർജിക്കുന്ന പതിവ് ഇവിടെയില്ല. ഉത്തരദേശക്കാർ ഇതിനെ അനാചാരമായിട്ട് 'ഉദൂഹ്യന്തേ ദാക്ഷിണാത്യൈർമ്മാതൃലസ്യ സുതാം തഥാ' എന്നാദിയായി പറയുന്നു എങ്കിലും 'പ്രാതരന്നം തു ദ്രാവിഡൈ' എന്ന സ്തോന്ദാദിവചനംപോലെ ശുതന്തദേശവ്യതിരിക്തദേശങ്ങളിൽ അതനാചാരമെന്നല്ലാതെ,

'*യസ്മിൻ ദേശേ യ ആചാരഃ പാരംപര്യക്രമാഗതഃ
വർണാനാം സാന്തരാളാനാം സ സദാചാര ഉച്യതേ'

എന്നപ്രകാരം ശിഷ്ടാനുകരണബലത്താൽ അനാചാരമായി ഗണിപ്പാനില്ലാത്തതാകുന്നു.

ശുതന്തദേശവ്യതിരിക്ത ദേശങ്ങൾ = അതാതു ദേശങ്ങളൊഴിച്ചുള്ള ദേശങ്ങൾ.

* പരംപരയാ ഏതാചാരം ഏതു ദേശത്തു നടപ്പുണ്ടോ ചതുർവർണത്തിലും അതതിൻ വിഭാഗങ്ങളിലും അതിനും താഴെയും ഉള്ളവരിൽ നടപ്പുള്ള ആവക ആചാരങ്ങളെയാണ് സദാചാരം എന്നുപറയുന്നത്.

b) വർജ്യ സ്രീലക്ഷണം :

‘യവീയസീം തു വയസാ’ എന്ന പ്രമാണപ്പടി കന്യക പുരുഷ നെക്കാൾ കുറഞ്ഞ വയസ്സിൽ വേണ്ടതാകുന്നു.

* ‘നിസർഗതൊധികാംഗീം വാ നൃനാംഗീമപി നോഭഹേത സഹീതാഭപി ന സഞ്ചാരി രോഗദോഷസമന്വിതാം = ന ശൂശ്രൂവുഞ്ജനവതീം ന ചൈവ പുരുഷാകൃതിം കൂപൗ യസ്യാഹസന്ത്യാസ്താം നോഭഹേൽ സംഹതദ്രൂവം’ =

അധികാംഗിയേയും നൃനാംഗിയേയും മഹാകല സമുദഭൂതയാ കിലും പകരുന്ന ഴുവ്യാധിയാൽ സമുപസൃഷ്ടയേയും ശൂശ്രൂസംയുക്ത യേയും പുരുഷപ്രകൃതിയേയും ചിരിക്കുന്ന സമയം കവിഃത്തടത്തിൽ (നൊണ) ക്ഷഴിയുള്ള യോഷയേയും കൂട്ടപുരികമുള്ള ചടുലാംഗിയേയും വിവാഹം ചെയ്യുകയാ- ‘അചികിത്സ്യം’ എന്നുള്ളതിനാൽ മാരാവ്യാധി യുള്ളവരേയും പരിഹരിക്കേണ്ടതാകുന്നു എന്നാൽ, വോഡാവിനം (വരൻ) നിഷ്ക്കാരണം മനോനയനാനന്ദകാരിണിയായി വന്നാൽ, അചികിത്സ്യവ്യാധിസമാക്രാന്തയല്ലെങ്കിൽ, പരിണയമാവാം- ‘യസ്യാം മനശ്ചക്ഷുഷോർന്നിബന്ധസ്സസ്യാമുദ്ധിഃ’ എന്നും ആപസ്തംബൻ ഈ അഭിപ്രായത്തെ സ്തുരിക്കുന്നു. വരനും സവർണ്ണനായിരിക്ക ണമെന്നും ശാസ്ത്രം പറയുന്നു. ആകയാൽ, ഉത്തമന്മാരെനുള്ള ഭ്രമ ത്താൽ മറുചിലരെക്കൊണ്ടു നടത്തിക്കുന്ന പരിണയവിധി ദ്രവിഡ (ശിരോവേഷു) പ്രാണായാമത്തോടൊക്കുന്നതാകയാൽ ത്യാജ്യമാ കുന്നു- വർണ്ണവിഭാഗം ഗുണധർമ്മസാപേക്ഷമെന്നതു നിരാക്ഷേപ വും പ്രാജ്ഞസമ്മതവുതന്നെ ആകുന്നതിനാൽ സമാനസ്വഭാവവും ധർമ്മവുമുള്ളവർ സവർണ്ണന്മാരാകുന്നു എന്നപക്ഷം തല്ലർത്തുവേധസ്സു കൾക്കും സമ്മതമാകാനാണ് ∞ പ്രതകാലത്തെ നടപ്പുനോക്കുമ്പോൾ ന്യായമുള്ളതെന്നതിനാൽ ഇങ്ങിനെ തിരിഞ്ഞുചേർക്കുന്നതും നല്ലതു തന്നെ-ഇനിയും || പിത്ര്യസംബന്ധികളായ ബാഹ്യാഭ്യന്തര കാഠിന്യമുദഭാഗങ്ങൾ ക്രമേണ പിതൃജനങ്ങളും മാതൃജനങ്ങളുമാകുകൊണ്ടു ഇതു യുക്തമാകുന്നു.

‘യത്താൽ പരീക്ഷിതഃപുംസ്സൈവ യവാ, ധീമാ, ജന പ്രിയഃ’-

* ജനനാൽതന്നെ വിരൽ, സ്നേഹം മുതലായ അവയവങ്ങൾ കൂടുതലോ കുറവോ ഉള്ളവരെ വിവാഹം ചെയ്യരുതു. † വ്യാധിയാൽ സമുപസൃഷ്ടം = രോഗം പിടിപെട്ട. ∞ പ്രതം = പുരാതനം. || പിത്ര്യം = പിതാക്കളെ ചേർന്ന.

ഷണ്ഡാദിനിവൃത്തിക്കായി പുസ്തപവിഷയത്തിൽ പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ട വനായം ധീമാനായം ജനപ്രിയനായുമിരിക്കണം. വരൻ എന്നുള്ള തിനാൽ പരീക്ഷിക്കേണ്ടതും തന്നെ.

‘ഹ്രാദി, ഫെനില, മൂത്രശ്ച, ഗുരുശൂക്രർഷഭസേവരഃ
പുമാൻസ്യോദന്യഥാ പാണ്ഡു ദൃഢികിത്സേയാ മുഖേ ഭഗഃ’ =

എന്നു തുടങ്ങിയതും ഗ്രഹിക്കത്തക്കതാകുന്നു.

ആരംഭക്രിയകൾ :

വിവാഹമുഹൂർത്താരംഭത്തിൽ ഗ്രഹശാന്തിഹോമം കഴിക്കേണ്ടതും സ്വർണ്ണവസ്ത്രാദികളെ പാത്രത്തിൽ (വിദ്യാതപോധനന്മാരിൽ; f അലാഭേ, സാധുക്കളിൽ) യഥാശക്തി നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു. പിന്നീട്, നാന്ദീമുഖ(ശ്രാദ്ധ)മുട്ടണം. മുഹൂർത്തമായി, മാപ്പിളയെന്നു പറയുന്ന, വരന്റെ വരവുകഴിഞ്ഞാൽ, സ്വസ്തിവാചനം കഴിച്ച് വിവാഹം (*താലികെട്ടു നടത്തണം). ഇതിനിടയിൽ സ്രോചാരാദി (അമ്മച്ചടങ്ങുകൾ) പുറമേ ഉള്ളതാകുന്നു.

പാണിപീഡനവിധി-വിസ്തരിച്ചു

c) വരസ്വീകരണം

മാപ്പിളയുടെ വരവിനപയുക്തമായി പുരസ്ത്രികളാൽ വഹിക്കപ്പെടുന്ന ദീപികാവലി, പൂർണകലശ, ദർപ്പണ, പുഷ്പാക്ഷത, മാലാധാജാദി, ഘൃതാജവിതരണ, ‡ ലുലുധാനി, മംഗലവാദ്യോന്മീതമായിട്ടും, അഭിജ്ഞാനങ്ങളാൽ

‘ഓം കന്നികുശേജനഷം പ്രബ്രുവാണ
ഇയർത്തിവാചമരിതൈവനാവം
സുമംഗലശ്ച ശകുനെ ഭവാസി
മാതാകാചിദഭിഭാവിശ്യാവിദത്’ =

f വിദ്യാതപോധനന്മാരെ കിട്ടുന്നില്ലെങ്കിൽ സജ്ജനങ്ങൾക്ക് നൽകണം.

* വരൻ “മംഗല്യതത്തുനാനേനമജീവനഹേതുനാ കണ്ഠേ ബധ്നാമി സഭഗേ, ജീവേമ ശരദൃതം” എന്ന മന്ത്രംചൊല്ലി വധുവിന്റെ കഴുത്തിൽ മഞ്ഞളിൻ ചാറിൽ മുക്കി ഉണക്കിയ, നൂലിൽ കൊരുത്ത സ്വർണ്ണത്താലി കെട്ടുന്നു. വസുദാനം വധുവിന് പിന്നെ ചെയ്യുന്നു. സപ്തപദിക്കുമുപാണം ഇവ നടത്തുക. † ലാജവിതരണം = മലര തൂകുക. ‡ ലുലുധാനി = കുരവ.

മാതാപാശേന ഉദധീനാ സുപർണോ
 മാതാവിദദിഷുമാനവീരോഅസ്താ
 പിത്രാമനപ്രദിശം കനിക്രമ-
 ത്സുമംഗലോ, ഭദ്രവാദീ, വദേഹ =
 അവക്രമദക്ഷിണതൊ ഗൃഹാണാം
 സുമംഗലോ ഭദ്രവാദീ ശങ്കന്തേ
 മാനസ്സേനഹൃശതമാഘശംസോ
 ബൃഹദഭദ്രേ വിദമേ സുവീരാഃ' =

ഇത്യാദി ഴസുക്കജപാനപിതമായിട്ടും ചെന്നു, T സുമംഗലിക
 ഉൽ നീരാജിതനായിട്ടു വേണ്ടതാണ്. (ഇതു മുസുപറഞ്ഞതിലു
 മുപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാകുന്നു).

d) കന്യാദാനം :

അനന്തരം വിവാഹാർത്ഥം കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വേദിയിൽ
 വരൻ f പ്രാങ്മുഖനായിരുന്നുവെന്നു കൊണ്ടു ദക്ഷിണഭാഗത്തു വധുവിനെ
 ഇരുത്തി രണ്ടുവട്ടമാചമിച്ചു, പ്രാണായാമം ചെയ്തു, ദേശകാലങ്ങളെ
 കീർത്തിച്ചു, സ്ഥലശുദ്ധി, അഗ്നിസ്ഥാപനമെന്നിവ കഴിച്ചു,
 അഗ്നിയുടെ പൂഷ (പടിഞ്ഞാറെ) ഭാഗത്തു കല്പസ്ഥാപിച്ചു. വടക്കു
 കിഴക്കായി *ധാന്യപുഞ്ജോപരി പൂർണ്ണകുംഭം പല്ലവാച്ഛാദിതമായി
 വച്ചു, ഗന്ധപുഷ്പം ചാർത്തി, അഗ്നിയുടെ മുമ്പിലായി ഏഴിടത്തു
 ഉണക്കലരി കൂട്ടിവച്ചു, സമിത്തെടുത്തു ഹോമിക്കണം. പിന്നെ,
 'ഓം അഗ്നര്യംഷി-നാം സ്വാഹാ'- ഓം അഗ്നിര്യംഷിഃ-സ്വാഹാ'-
 'ഓം അഗ്നൈവസ്വ-സ്വാഹാ'- 'ഓം തപമയുമാഭവസിയല്ലനീനാം-
 സ്വാഹാ'- 'ഓം പ്രജാപതൈ-സ്വാഹാ'- എന്നാദിയായ മന്ത്രങ്ങളെ
 കൊണ്ടു ആജ്യാഹുതി കഴിച്ചു പടിഞ്ഞാറുനോക്കി സ്ഥിതിചെയ്തു
 കൊണ്ടു പൂർവ്വാഭിമുഖമായ വധുവിന്റെ അംഗുഷ്ഠത്തോടെ ദക്ഷിണ
 ഹസ്തത്തെ (വലംകയ്ക്ക്)

'ഓം ഗൃഹ്ണാമി തെ സൗഭഗത്വായ ഹസ്തം
 മയാപത്യാജരദഷ്ടിയുമാ സഃ

Ψ ജപാനപിതം = ജപത്തോടുകൂടി. T സുമംഗലികൾ = വിവാഹിതകൾ.
 നീരാജിതൻ = ദീപം ഉഴിയപ്പെട്ടവൻ. f പ്രാങ്മുഖൻ = കിഴക്കുനോക്കി
 ഇരിക്കുന്നവൻ. *ധാന്യപുഞ്ജോപരി = ധാന്യമിട്ടതിന്റെ മേൽ.

ഗോ അയ്യമാ സവിതാ പുരംധിർ മഹ്യം തപാ ഭൃഗ്വാർഹ-
പത്യായ ദേവാഃ'

എന്നുചൊല്ലി ദക്ഷിണഹസ്തംകൊണ്ടു് ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നീടു്, വധുവിനെ എഴുന്നേല്പിച്ചു് (അവരെക്കൊണ്ടു്) കൈകഴുകിച്ചു് അഗ്നധൂമകംഭങ്ങളെക്കുറിച്ചു് വലംവെച്ചു് താൻ മുമ്പിൽ നടന്നുകൊണ്ടു്

'ഓം അമോഹമസ്തി സാ തപസ്യമോഹം ഭൂതരഹം പൃഥിവീ
തപം സാമാഹൃതം താവേഹ വിവഹാവഹൈ=
പ്രജാംപ്രജനയാവഹൈ സംപ്രിയൈ രൊചിഷ്ണു സുമനസ്യ
മാനൈ ജീവേവ ശരദഃശതം.'==

എന്നുള്ള മന്ത്രം ജപിക്കണം. അതിന്റെ ശേഷം

'ഓം ഇമശ്ശാനമാരോഹാശ്ശേവ തപം സ്ഥിരാഭവ
സഹസ്രപുതനായതൊഭിതിഷ്ഠപുതന്യതഃ'

ഈ മന്ത്രംചൊല്ലി കിഴക്കേനോക്കി രണ്ടു്കാലും ചവിട്ടിച്ചു്, (സ്രീയൈ) ശിലയിൽ കരേററണം. പിന്നീടു്, ലാജഹോമം.

e. സപ്തപദി

പിന്നീടു്, തണ്ഡുലരാശികളെ വലത്തുകാൽകൊണ്ടു്ലളിപ്പിക്കണം. അതിനോരോന്നിനും

'ഓം ഇഷ ഏകപദീ ഭവസാമാമനുപ്രതാ ഭവ-
പുത്രാൻ വിഭാവഹൈ ബഹുഃസ്തേ സംതു ജരദഷ്ടയഃ=2;
ഊരജേ ദ്വിപദീഭവ 3;
രായസ്യോഷായ ത്രിപദീ ഭവ 4;
മായൊ ഭവ്യായ ചതുഷ്പദീ ഭവ 5;
പ്രജാഭ്യഃപഞ്ചപദീ ഭവ 6;
ഋതുഭ്യഃഷഡപദീ ഭവ 7

സഖാസപ്തപദീ ഭവ, ഇത്യാദി മന്ത്രമുച്ചരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നീടു്, കംഭസ്ഥജലംകൊണ്ടു് (യോജിപ്പിക്കപ്പെട്ട) ഇരുവരുടേയും ശിരസ്സിലഭിഷേകം ചെയ്ക. അനന്തരം ധ്രുവാരുന്ധതീപ്രദർ

ശനം-ഇതുവരെ വധുവിന് മൗനം വിഹിതമാകുന്നു)].

വിവാഹക്രമം വിസ്തരിച്ചത് സ്ഥിരപാണി ഗ്രഹണമാകുന്ന ഭാവിയിലേക്കുചിഭിമാനിക്കു നിമിത്തമാകുന്നു. വിവാഹത്തിനും പ്രായശ ഐകരൂപ്യം വേണ്ടതാകുന്നു. ആയത് പ്രയോജനശൂന്യമായി പരകൃതമായിരിക്കുന്ന രീതിയെ ദൂരീകരിച്ച് ക്ഷൗഭ്രവരനെക്കൊണ്ടു നടത്തിക്കേണ്ടതും വരലാഭത്തിനു കാലംചെന്നുപോകിലും കൂടി ആ അവസരത്തെ തന്നെ പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു. ഈ ശാന്തിക്കുശേഷം നടത്തപ്പെടുന്ന വിവാഹം സദോഷമല്ലെന്ന് മലയാളത്തെ മറുചില മാനുഷന്മാരുടെ ആചാരത്തെക്കുറിച്ച് പശ്ചാലോചിക്കുന്നതായാൽ മലയ ക്ഷത്രിയ നായന്മാർക്ക് സമാധാനമുണ്ടാകുന്നതാണല്ലോ.

(മുൻപു പറഞ്ഞ അഭ്യുദയിക(വൃദ്ധി)ശ്രാദ്ധം സർവ്വസാധാരണയാകുന്നു. ഇത് ശുഭദ്രവ്യപോലും വേണ്ടതാണ്.-

‘ഏവം ശുഭദ്രോപി സാമാന്യം വൃദ്ധിശ്രാദ്ധം ച സർവ്വഭാഗമസ്താരേണമന്ത്രേണ കർത്വമാമാനവാൻ ബുധഃ’-

എന്നു പ്രമാണമുണ്ട്.

‘ഉത്സവാനന്ദസംഭാരേ യജ്ഞോദ്യാഹാദിമംഗലൈ
മാതരഃപ്രഥമപൂജയാഃപിതരസ്തദനന്തരം’=

‘കന്യാപുത്രവിവാഹേ ച പ്രവേശേ നവവേഷ്ഠനഃ
നാമകർമ്മണി ബാലാനാം ചൂഡാകർമ്മാദികേ തഥാ=

സീമന്താനയനേ ചൈവ പുത്രാദിമുഖദർശനേ
അന്നപ്രാശേ ച സീമന്തേ വൃദ്ധിശ്രാദ്ധം പ്രകീർത്തിതം’=

എന്നു തുടങ്ങി വിഷ്ണുമത്സ്യപുരാണാദിപ്രമാണബലത്താൽ ഈ അഭ്യുദയശ്രാദ്ധം ഗൃഹപ്രവേശനാനുഷ്ഠാന വിവാഹസീമന്താദി ശുഭകാര്യങ്ങളിൽ സർവ്വത്ര വേണ്ടതാകുന്നു. ചുരുക്കി ചെയ്യുന്നതായാൽ സാധാരണ കർമ്മങ്ങളുടെ അംഗമായുള്ള നാദിക്കു ഒരു ഭാഗം മതിയാകും.-

‘മഹാഗുരൗ പ്രേതീഭൂതേ വൃദ്ധികർമ്മ ന യുജ്യതേ’

എന്ന പ്രമാണത്താൽ അമ്മയുമച്ഛനും മരിച്ചാൽ സംവത്സരത്തേക്കു വൃദ്ധിശ്രാദ്ധം നിഷിദ്ധമാകുന്നു. അപ്പോൾ സീമന്താദിവരികിൽ

(വൃദ്ധി) നീട്ടാവുന്നതാണ്. ഈ കൃത്യത്തിൽ മാതൃക്കൾ പ്രഥമമാരാധ്യകളാകുന്നു. നാദീശ്രാദ്ധക്രമം ശ്രാദ്ധപദ്ധതിയിൽ കണ്ടുകൊൾക).

ഇതുപോലെ സ്വസ്തിവചനവും (എല്ലാക്കും) വേണ്ടതാകുന്നു.

‘സോംകാരം ബ്രാഹ്മണേ ബ്രൂയാ നിരോംകാരം മഹീപതൌ ഉപാംശു ച തഥാ വൈശ്വേ ശുഭ്രേ സ്വസ്തിവചോ ഹിതം—

എന്ന് പ്രമാണമുണ്ട്. ആയത് ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ‘അദ്യാമുകകർമ്മണി (ഇന്നകർമ്മത്തിൽ) പുണ്യാഹം ഭവന്തോ ബ്രൂവതു’- എന്ന് യജമാനൻ (കർത്താവ്) പറയുമ്പോൾ ശേഷംപേർ ‘പുണ്യാഹം’- എന്ന് മൂന്നു വട്ടം പറയണം. പിന്നീട്, അമുകകർമ്മണി (ഇന്നവിധമുള്ള എന്നാൽ അന്നപ്രാശനെ എന്നോമരോ വേണ്ടത്) ‘ഋദ്ധിംഭവന്തോ ബ്രൂവതു’- എന്നുപറയുമ്പോൾ ‘ഋദ്ധ്യതാം’- എന്ന് മൂന്നുവട്ടം പറയണം. ‘സ്വസ്തി ഭവന്തോ ബ്രൂവതു’- എന്നതിന് ‘സ്വസ്തി, സ്വസ്തി, സ്വസ്തി’- എന്നുചരിക്കണം. പിന്നീട്, ‘സ്വസ്തി ന ഇത്രോ വൃദ്ധശ്രവാഃ സ്വസ്തി നഃ പുഷാ വിശ്വദേവാഃ-സ്വസ്തി ന സ്റ്റാർക്ഷ്യോടരിഷ്ടനേമിഃ സ്വസ്തി നൊ ബൃഹസ്പതിർഭധാതു’- എന്നുചൊല്ലി നെല്ലുതരിശുമാറ്റുക. ഇങ്ങിനെ സമാസേന സ്വസ്തി വാചനം—വിസ്തരയേത്താൽ രൂപാന്തരത്തിലുള്ളതിനെ വിവരിക്കാത്തതാകുന്നു. അംഗമാകയാലിത്രയും മതിയാകും. അന്യവിധമായുള്ളതു വേണ്ടകിൽ ഗ്രന്ഥാന്തരാദവസേയമാകുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഗർഭാധാനമെന്ന സംസ്കാരം സർവ്വത്ര പ്രചലിതമായിരിക്കുന്നില്ലാത്തതിനാൽ എഴുതുന്നില്ല.

ii. സാമാന്യ *പുണ്യവനം (പുളികടി):

ആയത് തൃതീയ മാസാരംഭത്തിൽ ശുഭദിവസംനോക്കി ഭർത്താവ് കുളിച്ചു കൃതനിത്യക്രിയനായിവന്ന് അഗ്നിസ്ഥാപിച്ചു അഗ്നിയുടെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തായിട്ട് ഋകൃതശൈലപായ പതിയെ കശാസനത്തിന്മേൽ കിഴക്കുനോക്കി ഇരുത്തി ചാൺ നീളമുള്ള ചമത

T പ്രചലിതം = പ്രചാരമുള്ളത്. (ഗർഭാധാനം എന്നത് ഇപ്പോൾ നടപ്പില്ലായ്കയാൽ) * പുരുഷപ്രജയാകാണുള്ളക്രിയ. ഋകൃതശൈല—സ്നാനാദിയാൽ ശുചിയായ.

നെയ്യിൽ മുക്കി തുഷ്ണീഭൂതനായിട്ട് (മൗനവാനായി) അഗ്നിയിൽ ഹോമിക്കണം.- പിന്നീട്, മഹാവ്യാഘൃതിഹോമം കഴിക്കണം.

‘പ്രജാപതിഃ-ഗായത്രീ-അഗ്നിഃ- മഹാവ്യാഘൃതിഹോമേ വിനിയോഗഃ- ഓം ഭൂഃസ്വാഹാ’- പിന്നെ ‘പ്രജാപതിഃ-ഉഷ്ണികാമന്ദഃ- വായുർദ്ദേവതാ, വിനിയോഗഃ [പൂർവ്വവത്] (മുമ്പോൽ) ‘ഓം ഭൂഃസ്വാഹാ’- പിന്നെ ‘പ്രജാപതിഃ-അനുഷ്ടുപ്’-സൂര്യഃ-ഓം സ്വഃസ്വാഹാ’- ഇങ്ങനെ ഹോമംകഴിച്ചപ്പോൾ പത്നിയുടെ പൂഷ്ഠഭാഗത്തുനിന്നുകൊണ്ട് അവരുടെ വലത്തെത്തോളിൽ സ്പർശിച്ചു ആ ഹസ്തം കീഴിറക്കി (പൊക്കി) മണിപൂരം, തൊട്ട് ഇങ്ങിനെ ജപിക്കുക

‘പ്രജാപതിഃ- അനുഷ്ടുപ്’- മിത്രാവരുണാഗ്നിവായവഃ
പുംസവനെ വിനിയോഗഃ-
ഓം പുമാംസൗ മിത്രാവരുണൗ പുമാംസാവശപിനാവുഭൗ
പുമാനഗ്നിശ്ച വായുശ്ച പുമാൻ ഗർഭസ്തേവോദരൈഃ’-

എന്ന്-അതിനുശേഷം *സരൂപവത്സയായിരിക്കുന്ന ഗോവിന്റെ അർദ്ധാഞ്ജലി (പരിമിത) പ്രമാണക്ഷീരത്തിൽ ഈരണ്ടു് യവമാഷങ്ങൾചേർത്തു് ‘കിംപിബസി’ എന്നപതിയാൽ പൂഷ്ടയായ സ്രീ ‘പുംസവനം’ എന്ന് മുനുവട്ടമുച്ചരിച്ചു് സേവിക്കണമെന്നുകൂടി അന്യരൂപക്ഷം (കാണുന്നു)-

iii. സീമന്തം :

സീമന്തോന്നയനത്തിനു് || പ്രാഗ്രീവമായുള്ള ടചർമാസ്കരണത്തിന്മേൽ പത്നിയോടുകൂടി അന്നപാരബ്ധനായി (കുശംകൊണ്ടു് തൊടുകപ്പെട്ടവനായി) രന്നു് ആജ്യാഹൃതി കഴിക്കണം.

‘ധാതാ ദദാതു ദാശുഷ ഇതി മന്ത്രദധസ്യ ഹിരണ്യഗർഭോ ധാതാനുഷ്ടുപ്’- ദ്വിതീയാ ത്രിഷ്ടുപ്’- സീമന്തോന്നയനപ്രധാനാജ്യഹോമേ വിനിയോഗഃ-
ഓം ധാതാ ദദാതു ദാശുഷെ പ്രാചീം ജീവാതമക്ഷിതാം

* സരൂപവത്സ-സമാനവർണാദി (നിറം തൊട്ടു്) ഉള്ള കിടാവോടുകൂടിയ ഗോവ്! f വസ്രമാലാഭരണങ്ങളാൽ വധുവിനെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു സീമന്തം.
| പ്രാഗ്രീവമായ-കിഴക്കു തലയായ. T ചർമാസ്കരണം-തോൽ (വിരിപ്പ്)

വയം ദേവസ്വധീമഹി സുമതിം വാജിനീവതഃസ്വാഹാ
(ധാത്രുരൂദം നമമ)

ഓം ധാതാ പ്രജാനാമുതരായ ഹുശൈ
ധാതൈദം വിശ്വം ഭൂവനം ജജാന
ധാതാ കൃഷ്ണീരന മിഷാഭീചഷ്ട
ധാത്ര ഇദ്ധവ്യംഘൃതവജ്ജുഹോത സ്വാഹാ (ധാത്രുരൂദംനമമ)
രാകാമഹമിതി ദ്വയോർ ഗൃത്സമദോ രാകാജഗതീ- (മുവോൽ)
വിനിയോഗഃ-

ഓം രാകാമഹം സുഹവാം സുഷ്ടതീ ഹവേ
ശൃണോതു നഃസുഭഗാ ബോധതുത്ഥനാ-
സീവ്യത്വപഃസുചയാ മരിദ്യമാനയാ
ദദാതു വിരംശതദായമുക്തം(1)സ്വാഹാ- (രാകായാ-
ഇദംനമമ)-

ഓം യാസ്തൈരാകേ സുമതയഃസുപേശസോ
യാഭീർ ദദാസി ദാശുഷെ വസുനി
താഭിന്നാ അദ്യ സുമനാ ഉപാഗഹി സഹസ്രപോഷം സുഭഗേ
രരാണാസ്വാഹാ (രാകായാഇദംനമമ)-
നേജമേഷേതി തിസ്മുണാം തപഷ്ടാവിഷ്ണുരന്യഃഽപ്-
വിനിയോഗഃ പ്രാഗ്വൽ (മുവോൽ)

ഓം നേജമേഷ പരാപത സുപുത്രഃ പുനരാപത
അസ്യൈ മെ പുത്രകാമായൈ ഗർഭമാധേഹി യഃപമാൻ സ്വാ
ഹാ-(വിഷ്ണവഇദംനമമ)-
ഓം യഥൈയം പൃഥിവീ മഹ്യത്താനാഗർഭമാദേയ
ഏവം തം ഗർഭമാധേഹി ദശമെ മാസി സുതവേ സ്വാഹാ-
(വിഷ്ണവഇദംനമമ-)

ഓം വിഷ്ണോഃ ശ്രേഷ്ഠേന രൂപേണാസ്യാം നായ്യാംഗവീന്യാം
പുമാംസം പുത്രാനാധേഹി ദശമെ മാസിസുതവേ സ്വാഹാ-
(വിഷ്ണവ ഇദംനമമ)

പ്രജാപതെ ഹിരണ്യഗർഭഃ പ്രജാപതിശ്രീഷ്ടപ്-വിനിയോഗഃ
ഗഃപ്രാഗ്വൽ (മുവോൽ)

ഓം പ്രജാപതെ ന തപദേതാന്യന്യോ വിശ്വാജാതാനി പരിതാ
ബഭ്രവ
യല്ലാമാസ്തേജാഹമസ്തന്നോ അസ്തു വയംസ്യാമപതയോര-

യീണാംസ്വാഹാ (പ്രജാപതയഇദംനമമ)=
എന്നു് സ്രുവംകൊണ്ടു് അഷ്ടാജ്യാഹുതിചെയ്തു് പതിയുടെ *പശ്ചിമ
ഭാഗത്തു് (ഇടത്തുഭാഗത്തു്) കിഴക്കുനോക്കിനിന്നു് പാകപ്പെടാത്ത

ഈ രണ്ടു ഫലങ്ങളുള്ള അന്തിക്കാക്കലകളെ മൂന്ന് *കശമുഷ്ടികളോടെ ഗ്രഹിച്ചിട്ട് സ്രീയുടെ ലലാടകേശങ്ങളുടെ സന്ധി തുടങ്ങി ശിരസ്സോളം മൂന്നു (നാലു) വട്ടം 'ഭൂഭുവസ്വരം' എന്ന വ്യാഹതിമന്ത്രം ചൊല്ലി ഉയർത്തണം. അതിനുശേഷം ഗോതമ്പുമണിയും അന്തിക്കായുമായുണ്ടാക്കപ്പെട്ട മാലകൾ കഴുത്തിലിടുവിക്കണം. അനന്തരം 'ഓം സോമോ നൊ രാജാവതു മാനുഷിഃ പ്രജാനിവിഷ്ടചക്രാസൌ' എന്ന മന്ത്രം അസൗ എന്നേടത്തു് സമീപത്തുള്ള നദിയുടെ 'ഗംഗെ' എന്നുതുടങ്ങി സംബോധനാത്തനാമമുച്ചരിച്ചു് രണ്ടു വീണവായിപ്പിക്കണം. അശക്യപക്ഷത്തിൽ മന്ത്രം മൂന്നുവട്ടം ചൊല്ലണം. പിന്നീടു്, ഹോമമവസാനിപ്പിച്ചും ദാനാദി ചെയ്യും മംഗലക്രിയയാചരിക്കണം. ഈ ഓരോ സംസ്കാരത്തിനും മൂന്നിൽ കുറയാതെ കണ്ടാളുകൾക്കു് ഭോജനാദി വേണ്ടതാകുന്നു.

iv. ജാതകർമ്മം :

പുത്രൻ ജാതനായാലുടനെ പിതാവു് പുത്രമുഖം നിരീക്ഷിച്ചു് നദീതടാകാദികളിലൊന്നിൽ പോയി ഉത്തരാഭിമുഖനായി സ്നാനം കഴിച്ചു് ആചമിച്ചു് ചന്ദനമാല്യാഭ്യുല കൃതനായി വന്നു് ദേശാചാര പ്രകാരം നാളഛേദനത്തിനു് മുമ്പോ (പിമ്പോ) സൂതികാദികളെ ഒഴിച്ചുള്ളവർ സ്പർശിക്കുന്നതിനും സ്നന്യപാനം ചെയ്യുന്നതിനും മുമ്പു് കുളിപ്പിച്ച മാതാവിന്റെ മടിയിൽ കിഴക്കു മുഖമായി കിടത്തി ദേശകാലങ്ങളെയനുസ്മരിച്ചു് 'മമാസ്യ കുമാരസ്യ ഗർഭാംബുപാന ജനിത സകല ദോഷ നിബർഹണായുർമ്മേധാ വൃദ്ധിബീജഗർഭസമുത്ഭവൈ നൊനിബർഹണദാദാ ശ്രീപരമേശ്വര പ്രീത്യർത്ഥം ജാതകർമ്മം രഭെ' എന്നു് സങ്കല്പിച്ചു് സ്വസ്തിവാചനനാദീ ശ്രാദ്ധാദി കഴിച്ചു് കൂടുതൽ കുറവായി നെയ്യും തേനുമെടുത്തു് ശിലയിൽ വീഴ്ത്തി സ്വർണ്ണമരച്ചു് സ്വർണ്ണപ്പാത്രത്തിലോ ഓട്ടുപാത്രത്തിലോ ആക്കി

'പ്രതെ ദദാമീതി ഹിരണ്യഗർഭഃ സവിതാ- ത്രിഷ്ടുപ് കുമാരേണ മധുസർപ്പിഃ പ്രാശ്നൈവിനിയോഗഃ
ഓം പ്രതെ ദദാമി മധുനൊ ഏതസ്യ വേദം സവിത്രാ പ്രസൂതം മഹോനാം
ആയുഷ്യാൻ ഗുപ്തോ ദേവതാഭിഃ ശതം ജീവ ശരദോ ലോകൈ അസ്മിൻ'-

* കശമുഷ്ടി = ഒരുകൈട്ട്.

എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ട് സേവിപ്പിച്ചു സ്വർണ്ണം കഴുകിയെടുത്തു കട്ടിയുടെ വലത്തേ കർണസ്രുത്തിങ്കൽ വെച്ചു തന്മുഖസമീപം തന്റെ മുഖമണച്ചു,

‘മേധാം ത ഇതി മന്ത്രസ്യ ഹിരണ്യഗർഭഃ സവിതാ സരസ്വത്യ-
ശ്ചിനാവനഷ്ടപ്’-കുമാരദക്ഷിണകർണൈ ജപെ വിനി
യോഗഃ

ഓം മേധാം തെ ദേവഃ സവിതാ മേധാം ദേവീസരസ്വതീ
മേധാം തെ അശ്ചിനൈ ദേവാവാധത്താം പുഷ്പരസ്രജൗ’

എന്ന ലക്ഷജപിച്ചു പിന്നീട് ടന്തെകണ്ണത്തിങ്കൽ ചേർത്തുപിടിച്ച് അതേ ലക്ഷജപിക്കുക. പിന്നെ,

‘അശ്വാഭവ പരശുർഭവ ഹിരണ്യമസു’ത്രതം ഭവ
വേദോ വൈ പുത്രനാമാസി-സ ജീവ ശരദഃശതം.’

എന്ന മന്ത്രംചൊല്ലി ഒരേസമയം ശിശുവിന്റെ രണ്ടു ചുമലുകളും സ്പർശിക്കണം..

‘ഇന്ദ്രശ്രേഷ്ഠാനി ഗൃത്സമദ ഇന്ദ്രസ്രിഷ്ടപ്’-ശിശോരംസാഭി
മർശനൈ വിനിയോഗഃ

ഓം ഇന്ദ്രശ്രേഷ്ഠാനി ദ്രവിണാനി ധേഹി
ചിത്തം ദക്ഷസ്യ സുഭഗത്വമസ്മൈ
പോഷം രയീണാമരിഷ്ടീം തന്തനാം
സ്വാത്മാനം വാചഃസുദിനത്വമഗ്നാം’

അസ്മൈ പ്രയംധി വിശ്വാമിത്ര ഇന്ദ്രസ്രിഷ്ടപ്’-വിനിയോഗഃ
പ്രാഗ്വത് (മുമ്പോൽ)

‘ഓം അസ്മൈപ്രയംധി മഘവന്യജീഷിണിന്ദ്രായോവിശ്വാ
രസ്യഭൂരഃ

അസ്മൈ ശതംശരദോജീവ സേധാ അസ്മൈ വീരാഞ്ചരശ്ചതഇന്ദ്ര
ശിപ്രൻ

എന്ന മന്ത്രത്രയം ചൊല്ലി വീണ്ടും സ്പർശിക്കണം.-അനന്തരം രക്ഷായുസ്സുകൾ വർദ്ധിക്കാനായിട്ട്

‘ഓം അംഗാദംഗാത്സംഭവസി ഹൃദയാദധിജായസേ
ആത്മാ വൈ പുത്രനാമാസി സ ജീവ ശരദഃശതം

എന്നു മൂന്നുവട്ടം മൂലാവിൽ ആഘ്രാണിക്കണം.- (മുത്തണം)-അതിന്റെ ശേഷം മേൽ ഇടാൻ പോകുന്ന നാമത്തെ മനസ്സുകൊണ്ട് സ്മരിച്ചു

കൊരുക. പിന്നെ, മാതാവിന്റെ വലത്തുമുല കഴുകി

‘ഓം ഇമാം കുമാരൊ ജരാംധയതു ദീർഘമായുഃപ്രജീവസൈ
അസ്യൈ സ്തനംപ്രയുജാനാആയുർവൃദ്ധ്യാ യശോ ബലം’

എന്നു മുല കൊടുത്തു ഭക്ഷിണ കഴിച്ചുനഗ്രഹം വാങ്ങുക =

(ജാതകർമ്മാന്തമുള്ള സംസ്കാരങ്ങൾ കഴിയാതെ വരികിൽ
വ്യാഘ്രതിഹോമം കഴിച്ച് പ്രത്യേകം പ്രായശ്ചിത്ത(ാർത്ഥം)ദാനം
ചെയ്തു നാമകരണത്തോടൊരുമിച്ച് അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

v. നാമകരണം (പേരിടീൽ):

നാമകരണത്തിനു് ആചമനപ്രാണസംയമാദിപൂർവ്വകം ദേശ
കാലങ്ങളെ അനുസ്മരിച്ച് ‘മമാസ്യ ശിശൊർ ബീജഗർഭസമുത്ഭവൈ
നൊ നിബർഹണായുരഭിവൃദ്ധിവിവഹാരസിദ്ധിഭാരാ ശ്രീപരമേ
ശ്വരപ്രീത്യർത്ഥം നാമകരണം കരിഷ്യെ’ എന്നു് സങ്കല്പിച്ച്
‘ഏതദംഗതയാ’ പുണ്യാഹവാചനനാദി ശ്രാദ്ധാദികം കഴിച്ചു
കൊരുക. സ്വസ്തിവാചനത്തിൽ പുണ്യാഹം എന്നു മൂന്നുത ചൊല്ലിട്ടു്
ഇടാൻ പോകുന്ന നാമം ചതുർത്ഥ്യന്തമാക്കി ഉച്ചരിച്ച് ‘രാമനാമ്നേ
(എന്നോമറോ വേണ്ടതു ചേർത്തു്) സ്വസ്തി ഭവന്തോ ബ്രൂവന്തു’
എന്നു് യജമാനൻ പറയുമ്പോൾ *പുണ്യാഹവാചനനിയുക്തന്മാർ
‘എതന്നാമ്നേ സ്വസ്തി’ എന്നു് മൂന്നുവട്ടം പറയണം—പിന്നെ ശേഷം
സ്വസ്തിവാചനം സമാപ്തിചെയ്യണം—‘ഇദമാർത്ഥംകുമാരസ്യ നാമാഹം
വിദധാമി’ എന്നു് കർമ്മനിർവ്വർത്തകന്മാരോടറിയിച്ച് ‘വിധീയ
താം’ എന്നനുമാദിതനായിട്ടു് ഓട്ടുപാത്രത്തിൽ ഉണക്കലരിയിട്ടു്
നിരത്തി സ്വർണ്ണക്കമ്പികൊണ്ടു് അതിൽ ‘അമൃത(ഇന്ന)കലദേവതാ
ഭക്തഃ’ എന്നെഴുതണം—പിന്നീടു് ജന്മമാസ(ത്തിന്റെ) നാമമെഴുത
ണം—ആയതു് കൃഷ്ണഃ—അനന്തഃ—അച്യുതഃ—ചക്രീ—വൈകുണ്ഠഃ—ജനാർ
ദ്ദനഃ—ഉപേന്ദ്രഃ—യജ്ഞപുരുഷഃ—വാസുദേവഃ—ഹരിഃ—യോഗീശഃ—പുണ്ഡ
രീകാക്ഷഃ—ഈ ക്രമത്തിലാകുന്നു— (ചൈത്രമാസമാദിയായി ഗണിച്ചു
കൊരുക) അതിനുശേഷം വിളിക്കാനുള്ള നാമധേയം ‘ഉപാംശു’

* പുണ്യാഹവാചനനിയുക്തന്മാർ = പുണ്യാഹ(വചനത്തി)നായി നിയോഗി
ക്കപ്പെട്ടവർ.

എന്നാൽ ആരും ശ്രവിക്കാതെയുള്ള മട്ടിലിടണം. *മൌഞ്ജീബന്ധന പയ്യന്തം ഈ നാമം പിതാക്കന്മാരേ ധരിക്കാവൂ. ഉപനയനവേളയിൽ ഈ നാമംചൊല്ലി അഭിവാദനം (വന്ദനം) ചെയ്യണമെന്നു കമാരനോടു പറയണം. പിന്നീടു, ഇപ്പോഴുള്ള നാമമോ ദേവതാഭിവാചക നാമമോ ഇരട്ടുകൂടിയ അക്ഷരമൊത്തതു് ഇടുകൊള്ളണം. പിന്നീടു, 'നാമദേവതാഭ്യോ നമഃ' എന്ന് പൂജിച്ചു; നീ, ഇന്നനാമകനാകുന്നു എന്ന് തന്റെ വലത്തിരിക്കുന്ന ഭായ്യയുടെ അങ്കസ്ഥനായ ശിശുവിന്റെ ദക്ഷിണകർണ്ണത്തിൽ പറയണം. പിന്നെ,

'തദസ്തു മിത്രാവരുണാ തദഗ്നേ ശം യൊരസൃഭ്യ മിദമസ്തുശസ്തം
അശീമഹിഗാധമുത പ്രതിഷ്ഠാം നമൊദിവെ ബൃഹതെ

സാദനായ

ഗൃഹാ വൈ പ്രതിഷ്ഠാസൂക്തം തലപ്രതിഷ്ഠിതമയാവാചാ
ശംസ്തവ്യം തസ്മാദ്യദ്യപിദൂര ഇവപാംശുഃപ്ലഭതേ ഗൃഹാനേ
വൈനാനാജിഗമിഷതി ഗൃഹാഹിപശൂനാംപ്രതിഷ്ഠാ

പ്രതിഷ്ഠാ'

എന്നു തുടങ്ങിയ മന്ത്രങ്ങളെ ഉച്ചരിച്ചുകഴിഞ്ഞു 'നാമ സുപ്രതിഷ്ഠമസ്തു' എന്ന് ‡നിർവ്വാഹകസംഘത്താൽ ഉക്തമായാൽ 'അമുകനാമായംഭവ തൊഭിവാദയേ' എന്ന് അവരെ വന്ദിപ്പിക്കണം. അവർ 'ആയുഷ്ഠാൻ ഭവതമുകനാമാ' എന്നാശീർവ്വദിക്കണം. അനന്തരം കർത്താവും ദേവബ്രാഹ്മണപിതൃക്കൾക്കായി നമിച്ചു ഭോജനംകൊടുത്തു് ദക്ഷിണ ചെയ്ക.

vi. നിഷക്രമണം (വാതിൽപുറപ്പാടു):

പിന്നീടു, 'ചതുർത്ഥമാസി നിഷക്രമഃ'- എന്ന് സ്തുതി പ്രകാരം, നാലാംമാസത്തിൽ ശുക്ലപക്ഷത്തിൽ ശുഭതീഥിദിവസം

* ചതുരക്ഷരം ദ്വ്യക്ഷരംവാ. നാമകർമാണിശസ്യതേ
സ്രീണാം ച സുഖമക്രൂരം. വിസ്മയാർത്ഥം മനോഹരം.
നാതിദീർഘം ന കത്യാർത്ഥം. നാതിഗുർവക്ഷരാന്വിതം.
സുഖോച്ചാരയതം നാമകയ്യാൽ വിപ്രവരോ ഗുരുഃ

പേരിനു് രണ്ടോ നാലോ അക്ഷരമേ ആകാവൂ. സ്രീകൾക്കു് ഉച്ചാരണസുഖം, മുദ്ര, അർത്ഥം വെളിവാകാത്തതു്, മനോഹരം, ചീത്ത അർത്ഥം വരാത്തതു്, അതിദീർഘാക്ഷരമില്ലാത്തതു് ഒക്കെ ആവണം എന്ന് വിധി.

‡ നിർവ്വാഹകസംഘം = നടത്തിപ്പുകാർ.

കുട്ടിയോടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ അഭ്യംഗസ്നാനം കഴിച്ച് 'മമശിശോ രായഃ ശ്രീവൃദ്ധിബീജഗർഭേ സമുദഭവൈവനൊനിബർഹണഭാരാ ശ്രീ പരമേശ്വരപ്രീത്യർത്ഥം നിഷ്ക്രമണാഖ്യം കർമ്മ കരിഷ്യേ'. എന്നും സങ്കല്പിച്ച് സ്വസ്തിവാചനാഭ്യേന്ദ്രാദ്ധാദി നടത്തി ദിക്-പാലപൂജാദിയനഷ്ടിച്ച് ശിശുവിനെ യഥായോഗ്യമലങ്കരിപ്പിച്ച് *സൂര്യാവലോകനാദി കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ സൂര്യാഗ്നിചന്ദ്രയേന ക്കളെ ദർശിപ്പിച്ച് അശ്വം, ശകം (രഥം) മുതലായ വാഹനത്തിൽ കുട്ടിയെ വഹിച്ച് കളത്ര പുത്ര വിദഗ്ദ്ധസുഹൃദ്ബാന്ധവപുരംഗ്രീഹ-ണങ്ങളാലും ദർപ്പണപൂർണ്ണകലശയുക്തകന്യാഗണങ്ങളാലും ചുറ്റപ്പെട്ടു പുഷ്പഹരിദ്രാക്ഷത(പൂവും മഞ്ഞളും ഉണക്കലരിയും)ദീപമാലാദ്ധാജലാജ (മലത്ത്) മംഗളവാദ്യഘോഷത്തോടുകൂടിയും (വിവാഹഘട്ടത്തിൽ വരന്റെ യാത്രയിൽ പറഞ്ഞ) 'കനിക്രളേജനഷം' എന്നു തുടങ്ങിയ മൂന്നു ഗൃക്കും.

'ഓംപ്രദക്ഷിണിദഭീഗുണംതികാരവാവയോവദം തല്പതമാ ശകംതയഃ
ഉഭൈവാചൈവദതി സാമഗാ ഇവ ഗായത്രംച ത്രൈഷ്ഠഭോചാ നരാജസി
ഓം ഉദ്ഗാതൈവ ശകനെ സാമഗായസി ബ്രഹ്മപുത്രഇവ സവ നേഷ്യ ശംസസി
വൃഷ്ണവ വാജീ ശിശുമതീരപീത്യാസർവ്വതൊനംശകനെ
ഭദ്രമാവദ വിശ്വതൊ നഃശകനെ പുണ്യമാവദ =
ഓം ആവദംസ്തം ശകനെ ഭദ്രമാവദ തുഷ്ണീമാസീന സുമതിംചി കിദ്ധിനഃ- യദ്യല്ലതൻ വദസി കർക്കിതമാ ബ്രഹ്മദഗമേ വിദ മെ സുവീരാഃ'-

ഈ സൂക്തങ്ങളും ചൊല്ലിക്കൊണ്ടും ഗൃഹത്തിൽനിന്നും നിർഗമിച്ചു

'ചന്ദ്രാർക്കയൊർ ദിഗീശാനാം ദിശാം ച ഭഗണസ്യ ച നിക്ഷേപാർത്ഥമിമംദദമി തേമം രക്ഷതു സർവദാ =
അപ്രമത്തം പ്രമത്തംവാ ദിവാ രാത്രാവമാപി വാ രക്ഷതു സതതം സർവ്വേ ദേവാഃശക്രപുരോഗമാഃ' =

ഇങ്ങിനെ ശിശുസംരക്ഷണത്തിനായി ദേവന്മാരോടു പ്രാർത്ഥിച്ച് ശിവവിഷ്ണുപാഗാരങ്ങളിലൊന്നിനേയോ ബന്ധുഗൃഹത്തേയോ പ്രാ

സൂര്യാവലോകനം നിഷ്ക്രമണത്തോടു കൂടിയും മുമ്പാകാം.

'ഓം തച്ചക്ഷുർദേവഹിതം മുചുരത്', പശ്യേമശരദഃശതം ജീവേമശരദഃശതം' എന്നു ചൊല്ലി സൂര്യാവലോകനം = സൂര്യനെ നോക്കുക.

പിച്ച് ഉപഹാരാദികളെക്കൊണ്ട് ദേവനെ പൂജിച്ചു നിലം മെഴുകി അലങ്കരിച്ചു കട്ടിയെ ഇരുത്തി മന്ത്രരക്ഷ ചെയ്യണം.

‘ത്ര്യംബകമിത്യസ്യവസിഷ്ഠാ മുത്യഞ്ജയസ്ര്യംബകോനഷ്ടുപം ശിശൊരക്ഷായാം വിനിയോഗഃ-ഓം ഹെം ജും, സഃ-ഓം ഭൂർഭുവഃ സ്വഃ ഓം, ത്ര്യംബകം യജാമഹേ, സുഗന്ധിം, പുഷ്ടി വർദ്ധനം-ഉർവ്വാരുക്മിവബന്ധനാന്യന്യന്യോർമുക്ഷിയ, മാതു-താൽ = ഓം സ്വഃഭുവഃഭൂഃ-ഓം സഃ ജും ഹെം ഓം.

എന്ന മുതസംജീവനിമന്ത്രം ജപിച്ചു വിഭൂതികൊണ്ട് മുർദ്ധാവിലും നെറ്റിയിലും രക്ഷചെയ്ത് അപ്പം മുതലായതുകൊണ്ട് ഈശ്വരനേ ശപ്തം ചെയ്ത് കട്ടിക്കു ഭക്ഷാദിതൃപ്തിയാംവിധം കൊടുത്ത് ദേവൻ പ്രദക്ഷിണമസ്താരാദി (കട്ടിയെക്കൊണ്ട്) ചെയ്യിച്ചു അടുത്തുള്ള മാതുലാദിഗൃഹത്തെ പ്രാപിപ്പിച്ചു ദക്ഷിണാദിചെയ്ത് ക്രിയയവസാനിപ്പിക്കുക—ശുഭം.

vii. അന്നപ്രാശനം (ചോറുകൊടുപ്പ്):

ആറാമതു മാസത്തിൽ അന്നപ്രാശനമെന്ന സംസ്കാരം.

അതിനു് ആചമനപ്രാണായാമദേശകാലസ്മൃത്യാദികൾ നടത്തി

മമാസ്യ ശിശൊമ്മാതു ഗർഭമലപ്രാശനശുദ്ധ്യന്നാഭ്യ ബ്രഹ്മവർ ചസഇന്ദ്രിയായുർല്ലക്ഷണഫലസിദ്ധിബീജഗർഭസേമുദ്ഭവൈ നൊന്നിബർഹണഭാരാ ശ്രീപരമേശ്വരപ്രീത്യർത്ഥം അന്നപ്രാശനം വ്യംകർമ്മ കരിഷ്യേ’-

എന്നു് സങ്കല്പിച്ചു ഗണപതി പൂജന സ്വസ്തിവചനാഭ്യുദയശ്രാദ്ധാദികഴിച്ചു ഉപഹാരാദികളെക്കൊണ്ട് ഇഷ്ടദേവതയെ സമർപ്പിച്ചു അതിന്റെ മുമ്പിലും തന്റെ വലത്തുഭാഗത്തുമായിട്ടു് മാതാവിന്റെ മടിയിൽ ശിശുവിനെ അലങ്കരിച്ചു വെള്ള വസ്ത്രത്തിൽ കിഴക്കു മുഖമായികിടത്തി

‘ദധിമധുഘൃതമിശ്രമന്നം പ്രാശയേൽ’

എന്ന സൂത്രപ്രകാരം തൈരും തേനും ഘൃതവും ചേർത്ത് അന്നം ഓട്ടുപാത്രത്തിലോ സ്വർണ്ണപ്പാത്രത്തിലോ യോഗ്യതപോലെ ആക്കി

‘അന്നപത ഇത്യസ്യ നളകുബരോന്നപതിരുപരിഷ്വാദ് ബ്രഹ്മതീ-അന്നപ്രാശനെ വിനിയോഗഃ-

ഓം അന്നപതേന്നസ്യ നൊ ദേഹ്യനമീവസ്യ ശുഷ്കിണഃ
പ്രപ്രദാതാരം താരിഷ ഊർജംനൊ ധേഹി ദിപദൈ ചതുഷ്ടദൈ'

എന്ന മന്ത്രംചൊല്ലി പവിത്ര(സുവർണ്ണ)ഹസ്തനായിട്ട് അന്നമെടുത്തു് ഒരു കബളം (ഉരുള) കൊടുത്തു് പിന്നെ, തൃപ്തിയാംവണ്ണം ഭുജിപ്പിച്ചു് മുഖശുദ്ധി വരുത്തി നിലത്തുവിരിച്ചുകിടത്തി ശിശുവിന്റെ അടുക്കൽ ശസ്ത്രവസ്ത്ര*ലേഖനീപുസ്തകാദികളെ നിക്ഷേപിച്ചു് ദ്വജീവികാ പരീക്ഷ ചെയ്തുകൊൾക. എന്നാൽ, സ്വർണ്ണ || രൗപ്യാദികളിൽ യാതൊന്നിനെ ശിശു കൈക്കൊള്ളുന്നുവോ ആയതു് അതിന്റെ ജീവിക എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

viii. ചതുരം (കുടമവയ്പ്):

'തൃതീയെ വർഷെ ചെതുരം' എന്നു് അശ്വലായനസ്മൃതത്തിൽ പറയുന്നു. 'ചൂഡാ കാര്യാ യഥാകലം' എന്നു് സ്മൃതി പറയുന്നു. കലാചാരംപോലെ ആകാമെന്നീ സ്മൃതിക്കർത്ഥമാണു്. ഇതിനു് പിതാവു് (കർത്താ) കുട്ടിയെ മംഗലസ്നാനം കഴിപ്പിച്ചു് തന്റെ വലത്തിരിക്കുന്ന മാതാവിന്റെ മടിയിലിരുത്തി ദേശകാലങ്ങളെ കീർത്തിച്ചു്

'അസ്യ ശിശോർബീജഗർഭസേമുദഭവൈനൊനിബർഹണേന
ബലായുർവൃച്ഛാഭിവൃദ്ധിദധാരാ ശ്രീ പരമേശ്വരപ്രീത്യർത്ഥം
ചെതുരംനാമ കർമ്മ കരിഷ്യേ'

എന്നു് സങ്കല്പംചൊല്ലി ഏതദംഗമായി (ഗണപതിപൂജന) സ്വസ്തി വാചനനാദീശ്രാദ്ധാദിചെയ്തു് ചെതുരഹോമത്തിനു് 'സഭ്യ' നാമാവായ അഗ്നി(യെ)സ്ഥാപിച്ചു് അന്നാധാനസങ്കല്പംചെയ്തു് അഗ്നി പവമാനപ്രജാപതികളാകുന്ന പ്രധാന ദേവതകൾക്കാജ്യാഹുതി കഴിച്ചു് അഗ്നിയുടെ ഉത്തരഭാഗത്തു് വിരിച്ചിരിക്കുന്ന ദർഭ്യേന്മേൽ നെല്ല്, യവം, ഉഴന്നു്, എള്ള് എന്നിവകൊണ്ടു് പൂരിച്ച പുത്തൻ കുടങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കണം. മാതാവു് അഗ്നിയുടെ പശ്ചാൽഭാഗത്തിരിക്കുന്ന യജമാനന്റെ (പിതാവിന്റെ) വലത്തായിട്ടു് കുട്ടിയെ മടിയിൽവെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. പിന്നീടു്, കർത്താവു് മാതാവിന്റെ മുമ്പിലും, അഗ്നിയുടെ പിമ്പിലുമായി ഗോമയമിട്ടതും അത്തി

* ലേഖനീ = യാതൊന്നുകൊണ്ടു് എഴുതുന്നുവോ അതു്.

ദ്വജീവിക = ഉപജീവനമാർഗ്ഗം. || രൗപ്യം = വെള്ളി.

(ചമത)യില ഇട്ടതും ആയ രണ്ടു മൺപാത്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കണം.- അനന്തരം കർത്താ (ക്രിയാനിഷ്ഠാദകൻ) അല്ലെങ്കിൽ പിതാ ഇരുപത്തൊന്നു കശബന്ധങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു മാതാവിന്റെ വലത്തു ഭാഗത്തു സ്ഥിതിചെയ്യണം. പിതാവിങ്ങനെ നിൽക്കുകിൽ ചെറുള കർത്താവും മറ്റൊരാളത്തനായിരിക്കണം.- പിന്നീടു, ശിശുവിനോടു കൂടെ അന്നപാരബ്ധനായ കർത്താവും (പ്രജാപതിയെ) ധ്യാനിച്ചു തൃഷ്ണി-ഭൂതനായിട്ടു അഗ്നിയുടെ വായുകോണിൽ തുടങ്ങി ആഗേയ ദിക്കോളവും ഇത്രനെ ധ്യാനിച്ചു അഗ്നിയുടെ നിര്യതികോണിൽ തുടങ്ങി ഈശാനകോണിലോളവും സ്രൂവംകൊണ്ടു അവിച്ഛിന്നധാരയായി ഘൃതം വീഴ്ത്തുന്ന ആഘാരാന്തകർമ്മംചെയ്തു 'അഗ്ന ആയുഷീതി തിസൃണാംശതം വൈഖാനസാ ഋഷയഃ-അഗ്നിഃപവമാനോ ദേവതാ ഗായത്രീശ്വരഃചൂഡാകർമ്മപ്രധാനാജ്യഹോമേ വിനിയോഗഃ

ഓം അഗ്ന ആയുഷി പവസ ആസുവോർജമിഷം ച നഃ
ആരെബാധസ്വദൃച്ഛനാം സ്വാഹാ'-

അഗ്നയെ പവമാനായേദം നമമ-(എന്നാഹുതിത്യാഗം)

'ഓം അഗ്നിർഋഷിഃ പവമാനഃ പാഞ്ചജന്യഃ പുരോഹിതഃ
തമീമഹേ മഹാഗയം സ്വാഹാ'-

അഗ്നയെ പവമാനായേദം നമമ

'ഓം അഗ്നൈ പവസ്വസ്വപാഅസ്മ വർച്ചഃസുവീര്യാം.-

ദധദ്രയിം മയി പോഷം സ്വാഹാ

അഗ്നയെ പവമാനായേദം നമമ 'ഓം പ്രജാപതേന-'

പ്രജാപതയ ഇദം നമമ

പിന്നീടു, ശീതജലവുമുഷ്ണജലവും ദക്ഷിണവാമകരങ്ങൾകൊണ്ടു മുറയ്ക്കു ധരിച്ചു ശിശുവിന്റെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തുനിന്നു ആ ജലങ്ങൾ വേറൊരു പാത്രത്തിൽ 'ഉഷ്ണേന വായ ഉദകേനേഹി' എന്ന മന്ത്രപൂർവ്വം കൈകൾകൊണ്ടു പകർന്നാക്കി അതിൽ കറേ എടുത്തു തൈരിൻ വെള്ളമോ വെണ്ണയോ ചേർത്തുയോജിപ്പിച്ചു ശിശുവിന്റെ ഇടത്തെച്ചെവി തുടങ്ങി

'ഓം അദിതികേശാൻ വപത്യാപ ഉന്ദന്തു വർച്ചസേ'

എന്ന മന്ത്രാവൃത്തിയോടെ മൂന്നുവട്ടം ശിരസ്സനന്യം.- പിന്നെ കയ്യിലിരിക്കുന്ന ഇരുപത്തിയൊന്നു കശവത്തിയിൽനിന്നും മൂന്നുണ്ണമെടുത്തു 'ഓം ഓഷധേ ത്രായസ്വൈനം' എന്ന് മന്ത്രിച്ചു പശ്ചിമാഗ്രങ്ങളായിട്ടു വലത്തുള്ള കേശങ്ങളിൽ വച്ചിട്ടു 'ഓം സ്വധിതൈ

മൈനം ഹിംസീഃ' എന്നും അവറ്റിൽ താമ്രനിർമ്മിതമായ കത്തി (കത്രിക)വെച്ചു

'ഓം യേനാവപത്സവിതാ ക്ഷരേണ സോമസ്യ രാജെണാ വരു
 ണസ്യ വിദ്വാൻ
 തേന ബ്രഹ്മാണോ വപതേദമസ്യായുഷ്വാൻ ജരദഷ്ടിയുമാസൽ'

എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടു് തലമുടിയോടുകൂടെ കശവർത്തി ഖണ്ഡിച്ചു്, പൂർവ്വാഗ്രമാക്കി മൺപാത്രത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന ചമത ഇല യോടു് യോജിപ്പിച്ചു് മാതാവിന്റെ പക്കൽ കൊടുക്കണം. അവർ പൂർവ്വാഗ്രമായി ഗോമയത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കണം, ഇതുപോലെ ഓരോ ഖണ്ഡനത്തിനും കശവർത്തിസ്ഥാപനാദി മന്ത്രപൂർവ്വം വേണ്ട താകുന്നു.

'ഓം യേന ധാതാ ബൃഹസ്സതെരഗൈരിന്ദ്രസ്യചായുഷെ വപൽ
 തേന ത ആയുഷെ വപാമി സുദ്യോയ സ്വസ്തയേ'

എന്നു് ദ്വിതീയവാരം (രണ്ടാമതു്) ഖണ്ഡിക്കുന്നതിനുള്ള മന്ത്രമാകുന്നു.

'ഓം യേന ഭൂയശ്ച രാത്രയാം ജ്യോക് ച പശ്യാതിസൂര്യം
 തേന ത ആയുഷെ വപാമി സുദ്യോയ സ്വസ്തയേ'

എന്നു് മൂന്നാമത്തേതിന്നു്—യേനാവപൽ 1—യേനധാതാ 2—യേന ഭൂയശ്ച 3—എന്നാദിയായി മേൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മന്ത്രങ്ങൾ മൂന്നും ചേർത്തു് നാലാമത്തേതിന്നു് ഇതുപോലെതന്നെ മറ്റൊരത്തും ചെയ്ക—പിന്നീടു്,

'ഓം യൽ ക്ഷരേണ മർച്വയതാ സുപേശസാവപ്താവപസി—
 കേശാൻ
 ശുന്ധിശിരൊമാസ്യായുഃപ്രമോഷീഃ'

എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടു് തലയ്ക്കൽ തുടങ്ങി മുടറും കത്തി വാത്തല തുടച്ചു് (തേച്ചു്) ക്ഷരകനെ വിളിച്ചു്

'ശീതോഷ്ണാഭിരഭഭിരബർത്ഥം കർവ്വാനൊക്ഷണൻ കശലീ
 കരു'

എന്നനുശാസനചെയ്തു് മുമ്പുവെച്ചിരുന്ന ശീതോഷ്ണാംബവിൽ മിച്ചമുള്ള ജലംകൊണ്ടു് ശിശുവിന്റെ ശിരസ്സുനന്നച്ചു് (ക്ഷരകനെക്കൊണ്ടു്) ആചാരംപോലെ കടുമനിറുത്തി തല(മുടി) കളയിച്ചു് കളിപ്പിച്ചുല

കാരാദികളെക്കൊണ്ടു് അണിയിച്ചു് മുമ്പാൽ മാതാവിന്റെ മടിയിലിരുത്തി ഹോമശേഷം മുഖിയാക്കി പാത്രത്തിലെ വ്രീഹ്യാദികൾ നാപിതനായിട്ടു് കൊടുക്കുക. സല്ലാത്രങ്ങളിൽ പത്തുപേർക്കു് ദക്ഷിണചെന്താശീർവാദവും ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

ഈ പറഞ്ഞ സംസ്കാരങ്ങൾ സ്രീകൾക്കും സാധാരണയാകുന്നു. 'തൃഷ്ണീമേതാഃക്രിയാ സ്രീണാം വിവാഹസ്ത സമന്തകഃ' എന്നു സമൃതിയുള്ളതിനാൽ സ്രീകൾക്കു് ഇവ (തൃഷ്ണീം) അമന്തകമായിട്ടും വിവാഹം മാത്രം സമന്തകമായിട്ടും വേണ്ടതാകുന്നു.

ix. ഉപനയനം (പുണൗലിടൽ):

ഉപനയനകർത്താവു് രണ്ടുവട്ടമാചമിച്ചു് പ്രാണസംയമംചെയ്തു് ദേശകാലങ്ങളെ കീർത്തിച്ചു്

'മമോപനേതുതാധികാരസിദ്ധയെ കൃച്ഛത്രത്രയ

പ്രായശ്ചിത്തം ദ്വാദശസഹസ്രഗായത്രീജപം ച കരിഷ്യേ'

എന്നു് സങ്കല്പിക്കണം.

'മമ കാമചാരകാമവാദകാമദക്ഷിണാദിദോഷാപനോദാത്മം

കൃച്ഛത്രത്രയപ്രായശ്ചിത്തം ദ്രവ്യദാനേനാഹമാചരിഷ്യേ'

എന്നു് ക്കാരൻ സങ്കല്പിക്കണം. മുമ്പു് പറയപ്പെട്ട സംസ്കാരങ്ങൾ ലോപിക്കിൽ

'പുംസവന, സീമത്തോന്നയന, ജാതകർമ്മ, നാമകരണ, നിഷ്ക്രമണാന്നപ്രാശന, ചൌളാനാംസംസ്കാരാണാം കാലാതിപത്തിപ്രത്യവായപരിഹാരദാദാ ശ്രീപരമേശ്വരപ്രീത്യർത്ഥംപ്രതിസംസ്കാരം ഓംഭൂഭുവഃസ്വാഹാ''

എന്നു് ഓരോന്നിന്നും ഓരോ ആജ്യാഹുതിചെയ്തു് പ്രായശ്ചിത്തദാനാദി കഴിച്ചു്

'അസ്യ ക്കാരസ്യ ബീജഗർഭസേമുദഭവൈനോനിബർഹണ ബലായുർവ്വർച്ചാഭിവൃദ്ധിദാദാ ശ്രീപരമേശ്വരപ്രീത്യർത്ഥം'

എന്നോരോന്നിന്നും സങ്കല്പം ചെയ്തി ഉപനയനത്തിന്നു്

'അസ്യ ക്കാരസ്യ ദ്വിജത്വസിദ്ധ്യോ വേദാദ്ധ്യയനാധികാരസിദ്ധ്യർത്ഥം ശഃ(സദ്യോവാ)ഉപനയനം കരിഷ്യേ'

എന്ന് സങ്കല്പിക്കുക. പിന്നീട്, സ്വസ്തിവാചനനാദീശ്രാദ്ധകല
ദേവതാപ്രതിഷ്ഠാദി നടത്തുക.

അതിനുശേഷം (പിറേന്നു) നിത്യകർമ്മാദിയനുഷ്ഠിച്ചു മംഗല
സ്നാനംചെയ്യിച്ചു ക്കുമാരനെ മാതാവിന്റെ മടിയിലിരുത്തി ഭോജനം
കഴിപ്പിച്ചു യജമാനൻ ദേശകാലാദികളെ കീർത്തിച്ചു,

‘അസ്യകുമാരസ്യോപനയനംകത്തുംതൽപ്രാച്യംഗഭൂതം
വപനാദി കരിഷ്യേ’

എന്ന് സങ്കല്പിച്ചു മുടിയിറക്കി സ്നാനം കഴിപ്പിച്ചു മംഗലതിലകം
ചാർത്തിക്കണം. ദൈവജ്ഞനെ പൂജിച്ചു തല്ലല്ലിത ശുഭമുഹൂർത്ത
ത്തിൽ ആചാര്യൻ *വേദിയിൽ പ്രാങ്മുഖനായിരുന്ന് അവനെ
(കുമാരനെ) തന്റെ സമീപത്തു കൊണ്ടുവന്ന് തന്മുഖം നിരീക്ഷിച്ചു
നമസ്കരിപ്പിച്ചു തന്റെ മടിയിലിരുത്തണം. പിന്നെ ആചാരമനു
സരിച്ചു

‘യെ യജ്ഞേന’	എന്ന സൂക്തംകൊണ്ടും
‘ബൃഹസ്പതൈപ്രഥമം’	എന്നതുകൊണ്ടും
‘തദസ്മൈ ഗൃഹാ വൈ’	എന്നിവകൊണ്ടും

രണ്ടുപേരുടേയും ശിരസ്സിൽ ഴനിർവൃർത്തിയിതാക്കും നെല്ലുമരിയു
മിടണം.

പിന്നീട്, തന്റെ ദക്ഷിണഭാഗത്തു (കുമാരനെ) ഇരുത്തി
സ്ഥലം മെഴുകി ശുചിയാക്കി അഗ്നിസ്ഥാപിച്ചു സമീദംദ്രവമെ
ടുത്തു

‘ക്രിയമാണൈപനയനഹോമേ ദേവതാപരിഗ്രഹാർത്ഥം
മനപാധാനം കരിഷ്യേ’
അസ്തിന്നന്നപാഹി തേഗാവിത്യാഭ്യാലാരാന്തമുക്തപാ
അഗ്നിപവമാനംപ്രജാപതിംച’

എന്നിവരെ ഉദ്ദേശിച്ചു മൂന്നുവട്ടം ആജ്യംകൊണ്ടു ആഹുതിയും ശേഷം
കൊണ്ടു സ്വപിഷ്ടകൃതവും കഴിച്ചു മൂന്നായി മടക്കിയ നൂലുകൊണ്ടു
കൌപീനം ധരിപ്പിച്ചു

* വേദി = കർമ്മത്തിനായി പരിഷ്കരിച്ചിടം.
നടത്തിപ്പുകാർ.

‡ നിർവൃർത്തിയിതാ=

‘യുവീവസ്രാണീത്യസ്യേവമത്യാദീർത്ഥമാമിത്രാവരുണൗ
 ത്രിഷ്ടപ് വാസോധാരണേ വിനിയോഗഃ
 ഓം യുവം വസ്രാണീപീവസാവസാമെയുവോരച്ഛിദ്രാമത
 വോഹസർഗാഃ
 അവാതിരതമന്താനിവിശ്വജ്ഞൈ മിത്രാവരുണാസചേമെ’

ഈ മന്ത്രംകൊണ്ട് ശുക്രവസ്രവും പുറമെ ടി മന്ത്രംചൊല്ലി ഒരു കാഷായവസനവും പരിധാനം ചെയ്യിക്കണം.

‘മിത്രസ്യചക്ഷുരിത്യസ്യവാരദേവോജിനം ത്രിഷ്ടപ് അജിന
 ധാരണേവിനിയോഗഃ
 ഓം മിത്രസ്യ ചക്ഷുർവൃതം ബലിയന്യേജായശസ്വി
 സ്ഥവിരംസമിദ്ധം
 അനാഹനസ്യംവസനം ജരിഷ്ഠപരീദം വാജ്യജിനം ദധസ്വ’

എന്നു തോലിട്ട് ഗായത്രികൊണ്ട് പത്തുരു ജപിച്ച് ജലം പ്രോക്ഷിച്ചുപവീതമെടുത്തു്

‘യജ്ഞോപവീതമിതിമന്ത്രസ്യ പരബ്രഹ്മ, പരമാത്മാ, ത്രി-
 ഷ്ടപ് -ശ്രൗതസ്താൽതകർമ്മാണാണാസിദ്ധ്യർത്ഥം യജ്ഞോപ-
 വീതധാരണേ വിനിയോഗഃ
 ഓം യജ്ഞോപവീതം പരംപവിത്രം പ്രജാപതേയ്ത്സഹജം
 പുരസ്കാൽ
 ആയുഷ്യമഗ്ര്യംപ്രതിമുഞ്ച ശുഭ്രം യജ്ഞോപവീതം ബലമസ്തു
 തേജഃ’

ഈ മന്ത്രം ജപിച്ച് വലത്തുകയ്യുയർത്തി ഉപവീതം ധരിപ്പിച്ച് ക്കുമാരനെ തന്റേയുമഗ്നിയുടേയും നടുവേക്കൂടി യജ്ഞപാത്രോത്തരഭാഗം പ്രാപിപ്പിച്ച് വിധിപ്രകാരമാചമിപ്പിച്ച്; പിന്നീട്, തീർത്ഥം കൊണ്ടു മിതുപോൽ ചെയ്ത് തന്റേ ദക്ഷിണഭാഗത്തു് വരുത്തിയിരുത്തി അഗ്നയാസ്തരണാഘാരഹോമാന്ത ക്രിയചെയ്തുകൊൾക. ‘അഗ്ന ആയുഷി’ എന്നു തുടങ്ങിയ മൂന്നുകൊണ്ടും ‘പ്രജാപതേനത്വ’ എന്നതുകൊണ്ടും (ഉപനയപ്രധാനാജ്യഹോമേവിനിയോഗഃ’ എന്ന വിനിയോഗപൂർവ്വം) ആജ്യാഹുതിചെയ്യണം. പിന്നെ ആചാര്യൻ അഗ്നിയുടെ ഉത്തരഭാഗത്തു് കിഴക്കുനോക്കിയിരിക്കണം. അഗ്നാചാര്യന്മാരുടെ മദ്ധ്യേ കൂടിച്ചെന്ന് ആചാര്യാഭിമുഖമായിരിക്കണം. അനന്തരമാചാര്യൻ ‘കുമാരസ്യ ശുചിത്വസിദ്ധയൈ സവിത്രദേവതാ തൃപ്തയേ ചാഞ്ജലികുമാരണം കർഷ്യെ’ എന്നു പറഞ്ഞു് ശുദ്ധോദകം

കൊണ്ടു ശിഷ്യാഞ്ജലി(യെ) പൂരിച്ചു തന്റെ (തനത്) അഞ്ജലി അന്യനെയൊക്കെ പൂരിപ്പിച്ചു

‘തത്സവിതുരിത്യസ്യ ശ്യാവാശ്വഃസവിതാനഷ്ടപഃ-

അവക്ഷാരണേ വിനിയോഗഃ

ഓം തത്സവിതുർവൃണീമഹൈവയം ദേവസ്യഭോജനം

ശ്രേഷ്ഠം സർവ്വധാതമംതുരംഭഗസ്യ ധീമഹി’

എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടു തന്റെ ഉദകാഞ്ജലി ശിഷ്യാഞ്ജലിയോടുചേർത്തു ആയതു കമാരാഞ്ജലിജലത്തോടു ചേർക്കുക.

പിന്നീടു, ശിഷ്യത്വസിദ്ധിക്കായിട്ടു മാനവകന്റെ (വടുവിന്റെ) ഹസ്തത്തെ ‘ഓം ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃപ്രസവേശ്വിനോർ ബാഹുഭ്യോം പുഷ്ണാ ഹസ്താഭ്യോം ഹസ്തംഗൃഹ്ണാമി അമൃക (ഇന്ന) ശർമ്മൻ’ എന്നു സംബോധനാത്മകം നാമകൂട്ടി പെരുവീരലടക്കി ഗ്രഹിക്കണം. പിന്നെയും ഇതുപോലെ ജലപൂരണാദി ചെയ്യുക. ദ്വിതീയവാരം ഹസ്തം ഗ്രഹിക്കുന്നതിനു ‘ഓം സവിതാ തെ ഹസ്തം മഗ്രഭീൽ അമൃക ശർമ്മൻ’ എന്നു മന്ത്രം ജപിക്കണം. പിന്നെയും ഉദകപൂരണാദികഴിച്ച് ‘ഓം അഗ്നിരാചായുസ്സവ അമൃക(ഇന്ന)ശർമ്മൻ [അഥവാ (അമൃക) നാമക]’ പിന്നീടാചായുസ്സ് ബ്രഹ്മചാരിയോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു ‘ഓം ദേവ സവിതരേഷ തെ ബ്രഹ്മചാരി തം ഗോപായ സമാമൃതേ’ എന്നുപറഞ്ഞു സംരക്ഷണത്തിനായിട്ടു ‘വ്രതപതയെ ആദിത്യായ ബദ്ധം ദദാമി’ എന്നു ഭാവിച്ചു വടുവിനെയൊക്കെ ആദിത്യനെ നോക്കിക്കണം. പിന്നീടു, അന്യോന്യാഭിമുഖമായി സ്ഥിതിചെയ്യണം. പിന്നീടാചായുസ്സ് ‘കസ്യബ്രഹ്മചായുസി പ്രാണസ്യ ബ്രഹ്മചായുസി കസ്താകമുപനയതൈകായത്വാ പരി ദദാമി’ എന്നുള്ള മന്ത്രം ജപിച്ചുകൊണ്ടു വടുവിനെ പ്രജാപതിക്കായി മനസ്സുകൊണ്ടു സമർപ്പിക്കണം.

‘യുവാ സുവാസാ ഇത്യസ്യ കൌശികൊ വിശ്വാമിത്രോ, യുപ സ്രിഷ്ടപഃ-പൂർവ്വാമുച്യസ്യ പ്രദക്ഷിണാവർത്തനൈ; ഉത്തരാർ-ദ്ധർച്ചസ്യ പാണിഭ്യോംബദ്ധഹൃദയാലംഭനേ വിനിയോഗഃ ഓം യുവാ സുവാസാഃപരിവീത ആഗാത്വ ഉശ്രോയാൻ ഭവതി ജായമാനഃ’

എന്നു വടുവിനെ പ്രദക്ഷിണം വയ്ക്കിച്ച് പൂർവ്വാഭിമുഖമായിത്തീർത്തി (കമാരന്റെ) ചുമലുകളിൽ തന്റെ കൈകൾവെച്ചു

‘ഓം തം ധീരാ സംകവയതനയന്തി സ്വാധ്യോ(3)മനസാ
വേദയംതഃ’

എന്നുചൊല്ലി കൈകളിറക്കി ഏകദേശം സ്പർശിക്കണം. പിന്നെ തന്റേയുമഗ്നിയുടേയും മദ്ധ്യേ ബട്ടുവിനെ നടത്തി അഗ്നിയുടെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തു് താനിരുന്നു് തന്റെ വലത്തു് കമാരനെ കീഴ്ക്കോട്ടിരുത്തണം.

‘അഗ്നയെ സമീധമിത്യസ്യ ഹിരണ്യഗർഭോഗീർബ്വഹതീ
സമീദാധാനെ വിനിയോഗഃ

ഓം അഗ്നയെ സമീധമാഹാർഷം ബൃഹതെ ജാതവേദസൈ
തയാ തപമഗ്നേ വദ്ധ്വസ്യ സമീധാ ബ്രാഹ്മണാ വയം സ്വാഹാ’

ആഗ്നയ ഇദം ന മമ-എന്നു് സമീദാധാനംചെയ്തു് വലത്തു് കൈകഴുകി അഗ്നിയിൽ കാട്ടിയുണക്കി ‘ഓം തെജസാമാസമനജംമി’ എന്നു് മുഖം വിലങ്ങത്തിൽ നിമാർജ്ജിച്ചു് കൈകഴുകണം. ഇങ്ങനെ മൂന്നു വട്ടം വേണം. പിന്നീടു്, പ്രണാമമുദ്രയോടുകൂടി നിന്നുകൊണ്ടു് ‘മയിമേധാം’ എന്ന മന്ത്രങ്ങൾ ജപിക്കണം. പിന്നീടു്,

‘ഓം ചമെ, സ്വരശ്ചമേ, യജേണാപചതേനമശ്ച-യത്തേ
ന്യൂനം തസ്മൈതളപയത്തേതിരിക്തംതസ്മൈ തെ നമഃ =
അഗ്നയെ നമഃ ഓം സ്വസ്തി

ശ്രദ്ധാംമേധാം യശഃ പ്രജ്ഞാംവിദ്യാംബുദ്ധിംശ്രിയംബലം
ആയുഷ്യംതേജആരോഗ്യം ദേഹി മെ ഹവ്യവാഹന’

എന്നഗൃഹസ്ഥാനംചെയ്യുക. പിന്നെ അഗ്നിയുടെ ഉത്തരഭാഗത്തുകൂടി ചെന്നു് പ്രത്യങ്മുഖനായു് ഭവിച്ചു് ആചാര്യന്റെ നേരേനിന്നു് വലത്തെ മുട്ടു് ഭൂമിയിലിട്ടു് ഹസ്തങ്ങൾകൊണ്ടു് വാമദക്ഷിണശ്രോത്രങ്ങളെ സ്പർശിച്ചു് വ്യസ്ത (വിട്ട) പാണിയായിട്ടു് പിന്നീടാചാര്യന്റെ ദക്ഷിണപാദം തന്റെ ദക്ഷിണഹസ്തംകൊണ്ടും സവ്യംവാമഹസ്തംകൊണ്ടും മുട്ടുമുതൽ പാദംവരെ തഴുകി, ‘അമുക (ഇന്ന) ഗോത്രാമുക നാമാഹം ഭോ അഭിവാദയെ’ എന്നഭിവാദ്യംചെയ്യണം. ‘ആയുഷ്വാൻ ഭവ സൈമ്യ ദേവദത്താ(3)’ എന്നു് ആചാര്യനാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട ആശീർവാദത്തോടുകൂടിയവനായിട്ടു് മാണവകൻ സാവിത്രിപദേശം കാഷ്ഠയോടെ ‘അധീഹി ഭോഃ സാവിത്രീം ഭോ അനുബൃ(3)ഹി’ എന്നാചാര്യനോടു് പറഞ്ഞിട്ടു് ബ്രഹ്മാഞ്ജലിബന്ധത്തോടെ (ഹസ്തം ദക്ഷിണാങ്കത്തിൽവച്ചുകൊണ്ടു്) ആചാര്യന്റെ അടുത്തുചെന്നിരിക്കണം. ആ അഞ്ജലിയെ ആചാര്യൻ തല്പരിധാനവസ്ത്രംകൊണ്ടു്

മറച്ചു തന്റെ കരങ്ങളിൽ ആ അഞ്ചലിയെ ഗ്രഹിച്ചു 'പ്രണവസ്യ പരബ്രഹ്മജ്ഞിഃ — പരമാത്മാദേവതാ — ദൈവീഗായത്രികന്ദഃ— വ്യാഹൃതീനാംപരമേഷുപ്രജാപതിഃ-പ്രജാപതിർബൃഹതീ ഗായത്ര്യാ വിശ്വാമിത്രഃസവിതാഗായത്രി-ഉപനയനോപദേശേ വിനിയോഗഃ' പിന്നെ, *പ്രണവവ്യാഹൃതീപൂർവ്വീകയായ ഗായത്രിപാദം പാദമായൊ അർദ്ധർച്ചക്രമത്തിലോ മുഴുവനോ യഥായോഗ്യം മൂന്നുവട്ടം പറഞ്ഞുകൊടുത്തു)ചൊല്ലിക്കണം.

'തതൊ മമപ്രത ഇത്യസ്യ പ്രജാപതിർബൃഹസ്പതിശ്രീഷ്ടുപ് വടൊർഘ്രദയേ ഊർദ്ധ്വാംഗുലിപാണിനിധാനേ വിനിയോഗഃ ഓം മമപ്രതെഹൃദയം തെ ദധാമി മമചിത്തമനുചിത്തം തെ

അസ്മു

മമവാചമേകപ്രതൊജ്ഞസ്വ ബൃഹസ്പതിഷ്ഠാനി യനക്തു മഹ്യം

എന്നു തന്റെ ഹസ്തത്തെ ഊർദ്ധ്വാംഗുലിയാക്കി വട്ടവിന്റെ ഹൃദയ ദേശത്തു സ്ഥാപിക്കണം. രക്ഷാശുദ്ധീകരണമായിട്ട്

'ഇയം ദൃതക്താദിതിദ്രയൊർച്ചാമദേവോമേഖലാത്രിഷ്ടപ്—

മേഖലാബന്ധനേ വിനിയോഗഃ

ഓം ഇയം ദൃതക്താപുരിബാധമാനാച്ഛർമ്മവ ഭൂഥംപുനതീന

ആഗാൽ

പ്രാണാപാനാഭ്യാംബലമാഭാരംതീപ്രിയാദേവാനാ സുഭോ

മേഖലേയം ==

ഋതസ്യ ഗോപത്രി തപസഃപരസ്സീപ്തതീരക്ഷഃസഹമാനാ

അരാതീഃ

സാനഃ സമം തമനപരേഹി ഭദ്രയാഭന്താരണ്യ മേഖലൈ

മാരിഷാമ'

എന്നീ മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു മൂന്നാവർത്തിച്ചു മേഖലയ്ക്കു നാഭിപ്രദേശത്തു മൂന്നു കെട്ടിടണം. ആ സമയം 'സരഹസ്യാംഗസഹിത വേദത്രയേണാവൃതോഹം' എന്നു വട്ട വിചാരിക്കണം.

'സ്വസ്തി ന ഇത്യസ്യ സ്വസ്ത്യാത്രേയോ വിശ്വേദേവാ ശ്രീഷ്ടപ്-ദണ്ഡദാനേ വിനിയോഗഃ

*പ്രേ...പു...ഗാ...= ഓം ഭൂഭുവഃസ്വഃ, തൽസവിതുർവരണ്യം ഭക്തോദേവസ്യ ധീമഹി ധിയോ യോനഃ പ്രചോദയാത്.

ഓം സ്വസ്തി നൊമിമീതാമശ്വിനാഭഃ സ്വസ്തി ദേവ്യഭിതിര
 നർവുണ്ഃ
 സ്വസ്തി പൂഷാ അസുരോ ദധാതു നഃ സ്വസ്തി ദ്യാവാപൃഥിവീ-
 സുചേതുനാ'

എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ട് ആചാര്യൻ ഭണ്ഡുകൊടുക്കണം.

'അഭാന്തംഭമയിത്യാ മാം മാർഗ്ഗെ സംസ്ഥാപയത്വായം
 ഭണ്ഡഃകരെ സ്ഥിതൊ യസ്താത്തസ്താദൃക്ഷ യതോഭയം'

എന്ന മന്ത്രത്തെ (അപ്പോൾ) വട്ട ജപിക്കണം.

പിന്നീട്, 'ബ്രഹ്മചാര്യസി—അപോശാന—ആചമനംകുരു കർമ്മ
 കുരു — ദിവാ മാ സ്വാപ്തഃ—ആചാര്യായീനൊ വേദ-
 മധീഷ്വ — സായംപ്രാതർഭിക്ഷേമാഃ — സായംപ്രാതഃ
 സമീധമാധേഹി— അപ്രത്യാഖ്യായിനമഗ്രഭിക്ഷേമാഃ'

ഇത്യാദി വട്ടവിനോടാഭേശിക്കണം.

പിന്നീട്, സ്വിഷ്ടകൃദാദി ഹോമശേഷം മുടിച്ച് മേധാജന
 നാന്തമഗ്നി രക്ഷചെയ്യണം. രണ്ടാംദിവസം മുതൽ ഗായത്രികൊണ്ട്
 ബ്രഹ്മയജ്ഞം ചെയ്യണം—ശ്രുതം.

പിന്നീട്, മഹാബ്രതൊപനിഷദ്പ്രതാദികളനുഷ്ഠിച്ചു
 ഗോദാനവ്രതമനുഷ്ഠിക്കണം. ഗോദാനം ചെയ്തതിനു് യോഗ്യമായ
 തിഥ്യാദികാലങ്ങളിൽ അതുപോലെ വേണ്ടതാകുന്നു. 'അസ്യ ബ്രഹ്മ
 ചാരിണോഗോദാനവ്രതം കരിഷ്യേ' എന്നു സങ്കല്പിച്ചു നാദീ
 ശ്രാദ്ധാദി നടത്തി സൂര്യാഗ്നി സ്ഥാപിച്ചു മാതാവിന്റെ ഉത്തര
 ഭാഗത്തു് വട്ടവിരുന്നു് തടുത്തരഭാഗത്തു് അന്നപാരബ്ധനായിട്ടാ
 ചാര്യനിരുന്നു് ആജ്യഹോമാന്തം കർമ്മംകഴിച്ചു, ശീതോഷ്ണജലാ
 നയനാദി (വരുത്തൽ) സാധിച്ചു 'അഭിതിഃശുശ്രൂണി വപതു'
 എന്നിത്യാദൃഹിതമന്ത്രംകൊണ്ട് ഇടത്തുഭാഗം ശുശ്രൂദേശം തുടങ്ങി
 പ്രദക്ഷിണക്രമത്തിൽ ശുശ്രൂക്കം (മീശ) ത്രിവാരം നന്നച്ചു ദക്ഷി
 ണോത്തരശുശ്രൂഭാഗങ്ങളിൽ കശപത്രസ്ഥാപനാദി (യായി) സപ്ത
 ഛേദനം, കശയോടെ ശുശ്രൂഛേദനം, ഗോമയത്തിൽ
 നിക്ഷേപണം മുതലായതു് കഴിച്ചുകൊൾക. ക്ഷരാവമാർജ്ജനമന്ത്ര
 ത്തിൽ 'വപ്സാ വപസി ശുശ്രൂണി ശുന്ധിശിരൊമുഖമാസ്യായുഃ
 ഇത്യഹഃ'-നാപിതപ്രൈഷകാർത്ഥത്തിൽ 'അക്ഷണ്ഡൻ കശപീ കേശ

ശുശ്രൂഷാമനവാന്യദക് സംസ്ഥാനി കുരു' എന്നുവേണം—നാപിതൻ തജ്ജലംകൊണ്ടു് ശുശ്രൂഷേശനവനിക്രന്തനം ചെയ്യണം. പിന്നീടു്, സ്നാനംചെയ്തു് വടുവിനെ ദക്ഷിണഭാഗത്തിരുത്തി ഹോമം മുടിച്ച് ഗുരുപാത്രദാനാനം കഴിച്ച് അന്നുള്ള പകൽ ശേഷം വടു മൌനമനുഷ്ഠിക്കണം. സന്ധ്യാവന്ദനം കഴിഞ്ഞു് ഗുരുവിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്ന് 'വരം ദദാമി' എന്നു് മൌനം വിട്ടു് ഗോദായം ദക്ഷിണ ചെയ്ക. (ഗോദാനമെന്നാൽ 'ഗാവഃ, ദീയന്തെ—ഖണ്ഡ്യന്തെ യത്ര' എന്ന അവയവാർത്ഥപ്രകാരം, കേശങ്ങൾ ഖണ്ഡിക്കപ്പെടുന്ന കർമ്മ മെന്നർത്ഥമാകുന്നു.)

ഉപനയനം, ബ്രാഹ്മണനു് ഗർഭാഷ്ടമവർഷത്തിൽ വേണ്ടതാകുന്നു. 'ഗർഭാദേകാദശെ രാജന്യഃ' എന്ന സ്മൃതിപ്രകാരം ക്ഷത്രിയനു് പതിനൊന്നാം സംവത്സരത്തിൽ വേണ്ടതാണ്. 'ആഷോഡശാദാദാവീംശാൽ' എന്ന വചനപ്രകാരം ഈ പറഞ്ഞ വത്സരം കഴിഞ്ഞുപോയാൽ സാവിത്രീപതിതന്മാരാകമെന്നും പിന്നെ ഉപനയിക്കണമെങ്കിൽ പ്രാത്യസ്തോമയജ്ഞം ചെയ്തുവേണമെന്നും സിദ്ധാന്തമാകുന്നു.

6. സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനപദ്ധതി

i. സന്ധ്യാകർമ്മപ്രാധാന്യം :

ഹരിഃ—സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ ശ്രുതി സമൃദ്ധ്യോടികളിൽ ബഹുപ്രകാരം പ്രത്യവായം (ദോഷം) പ്രതിവാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ തദനുഷ്ഠാനം നിത്യമാകുന്നു.

‘സന്ധ്യാ യേന ന വിജ്ഞാതാ സന്ധ്യാ യേനാനുപാസിതാ ജീവമാനോ ഭവേച്ഛുദ്രോ മൃതഃശ്വാനൊഭിജായതെ’

സന്ധ്യ യാതൊരുവനാൽ അറിയപ്പെടുന്നു. ഉപാസിക്കപ്പെടുന്നു. ഇല്ലയോ അവൻ ജീവദശയിലെ ശുഭ്രം മരിച്ചു *സാരമേയവുമായി ഭവിക്കുന്നു എന്ന് വിഷ്ണു പുരാണത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

‘സന്ധ്യാഹീനോശുചിർന്നിത്യമനർഹഃസർവ്വകർമ്മസു യദ്യന്ത്യത്കരുതെ കർമ്മ ന തസ്യ ഫലഭാഭവേത്’—

സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനരഹിതനായിട്ടുള്ളവൻ സർവ്വദാ അശുചിയും സർവ്വ കർമ്മങ്ങളിലുമനധികൃതനാകുന്നു. എന്നല്ല, അവൻ മറ്റൊരാളെ ചെയ്യാലും അതിന്റെ ഫലം ശരിയായി പ്രാപിക്കുമില്ല എന്ന് ദക്ഷസമൃതി പറയുന്നു.

‘സായം പ്രാതഃ സദാ സന്ധ്യാം യെ വിപ്രാ നാനുപാസതെ താനേവ ധാർമ്മികോ രാജാ ശുഭ്രകർമ്മസു യോജയേത്’

സായം പ്രാതഃസന്ധ്യകളെ ഉപാസിക്കാത്ത വിപ്രന്മാർ യാവരോ

---

* സാരമേയം = ശ്വാവു.

ധർമ്മതല്പരനായ രാജാവു അവരെ ശുഭകൃത്യത്തിൽതന്നെ നിയമിക്കണമെന്നു പറയുന്നു.

‘സന്ധ്യാതിക്രമണം യസ്യ സപ്തരാത്രമവിച്യുതം
ഉന്മത്തദോഷയുക്തോ വാ പുനഃസംസ്കാരമർഹതി’

ഏഴദിവസം അവിചേദേന സന്ധ്യ മുതിയാലും ഉന്മത്തദോഷയുക്തനായാലും പുനഃസംസ്കാരം വേണ്ടതാകുന്നു എന്ന് ശൌനകൻ പറയുന്നു. പ്രമാദത്താലേ ഒരുദിവസമതിക്രമിച്ചുപോയാൽ അഹോരാത്രമുപവസിച്ച് പതിനായിരം ഗായത്രി ജപിക്കണമെന്ന് ജമദഗ്നി ‘ഏകാഹം സമതിക്രമ്യ’ എന്നാദിയായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ഉപവാസാനന്തരം അഷ്ടോത്തര സഹസ്രജപമാണ് മനുവിധിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെയുള്ള അനുഷ്ഠാനം അത്ഥാവബോധപൂർവ്വകം വേണ്ടതെന്ന് ‘യദേവ വിദ്യയാ കരോതി’ എന്ന തുടങ്ങി മഹാഭാഗ്യശ്രുതിയിൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വിപശ്ചയവിഷയത്തിൽ ദോഷവും യാസ്ഥമർഷി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

‘സ്ഥാണരയം ഭാരഹരഃകിലാഭു-
ദധീത്യവേദം ന വിജാനാതി യോർത്ഥം’

വേദം പഠിച്ചർത്ഥമറിയാത്തവൻ *ഭാരവഹനദണ്ഡാകന എന്നതും.

‘വേദഭാരഭാരർത്തോ യഃ സ വൈ ബ്രാഹ്മണഗർഭഭഃ’

എന്ന് ഭരദാജസ്മൃതിയിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഉപനയിക്കുന്ന ആളും വിദ്വാനായിരിക്കണം. അല്ലായ്കിൽ-

‘തമസോ വാ ഏഷ തമഃപ്രവിശതി യമവിദ്വാൻപനയതേ’

(ഒരുവൻ) തമസ്സിൽനിന്നും തമസ്സിനെ പ്രാപിച്ച് യാതൊന്നുമറിയാത്തതുപോലെതന്നെ ഏവനെ അവിദ്വാൻപനയിക്കുന്നുവോ അവനാകുന്നു എന്ന് ഭഗവാൻ ആപസ്തംബൻ ദോഷം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

‘യജ്ഞോപവീതീ നിത്യോദകഃസന്ധ്യാമുപാസീത’

എന്ന് ആശ്വലായനൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനാൽ യജ്ഞോപവീതമുടയവനായി സ്നാനമന്ത്രപ്രോക്ഷണാദികൾ ചെയ്തവനായിട്ട് സന്ധ്യ അനു-

* ഭാരവഹനദണ്ഡം = കാവു കോലു [വടുവു (നടുഭാഗം) തോളിൽവെച്ചു അറങ്ങളിൽ ഭാരം ചുമക്കുന്ന കോൽ].

ഷിക്കണമെന്നും സിദ്ധിക്കുന്നു. ശ്രൗതപരിഭാഷയിൽ ആപസ്തംബ (മഹ)ർഷിയാൽ

‘യജ്ഞോപവീതീ പ്രദക്ഷിണം ദൈവാദികർമ്മാണി കരോതി’ എന്നും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ, യജ്ഞോപവീതധാരണ മാവശ്യമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ, യജ്ഞോപവീത ധാരണം നിത്യമായി വിചാരിക്കപ്പെടുന്നു എങ്കിലും ആദികാലങ്ങളിൽ കർമ്മാംഗം (തൽക്കാല നിബന്ധന) ആയിരുന്നു.

ii. സന്ധ്യാപ്പാരം, അനുഷ്ഠാനം :

‘യാ സന്ധ്യാ സാ ജഗത്സൃതിർ മായാതീതാ ഹി നിഷ്ഠലാ’ എന്നുതുടങ്ങി വസിഷ്ഠരാൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ചിച്ഛുക്തി രൂപ(യായ) പരദേവതയാകുന്നു സന്ധ്യയെന്നും നിർണ്ണയകല്പവല്പീ കാരൻ പറയുന്നു. ഇങ്ങനെ സന്ധ്യാപദം മുഖ്യവൃത്യാ ചിച്ഛുക്തിപരമായിരുന്നാലും സന്ധിയിൽ ഭവിച്ചതെന്ന് യൌഗികവൃത്യാ ക്രിയാ പരമായിട്ടുള്ളി ഉള്ളതാകയാൽ സന്ധ്യാസ്നാനാദികൾക്കും ചേർച്ച യുള്ളതാകുന്നു.

‘സന്ധൗ സന്ധ്യാമുപസീത നാസ്തഗേ നൊദഗതേ രവൌ’

സൂര്യനസ്തമിച്ചിട്ടും ഉദിച്ചിട്ടുമല്ലാതെ ഉള്ള സന്ധിക്കുതന്നെ സന്ധ്യയുപാസിക്കണമെന്നും മേൽ പറഞ്ഞ പ്രമാണം പറയുന്നു.

‘ഉപാസ്തേ സന്ധിവേലായാം നിശായാ ദിവസസ്യ ച താമേവ സന്ധ്യാം തസ്മാത്തു പ്രവദന്തി മനീഷിണഃ’

ദിവസത്തിന്റെയും നിശയുടെയും സന്ധിവേളയിലുപാസിക്കുന്നതുകൊണ്ടും അതിനെ സന്ധ്യയെന്നും മനീഷികൾ പറയുന്നു എന്നും ലഘുവ്യാസസംഹൃതിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അർഘ്യ പ്രക്ഷേപണവും ഗായത്രിജപവും സൂര്യോപസ്ഥാനവും സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനത്തിൽ പ്രധാനവും (അംഗിയം) മാർജ്ജനാദികൾ അംഗവുമാകുന്നു.

‘രാഷ്ട്രഭംഗൈ റൂപക്ഷോഭൈ രോഗാർത്തൈ സുതകേപി ച സന്ന്യുവാവന്ദനവിഹരിത്തിർ ന ദോഷായ കദാചന’

ദേശഭംഗം, റൂപക്ഷോഭം, രോഗപീഡ, ആശൗചമെന്നീ ത്യാദികളിൽ സന്ന്യുവാലോപം ദോഷാവഹമല്ലെന്നുണ്ടെങ്കിലും

തൽക്കാലങ്ങളിൽ മനസ്സുകൊണ്ടു് ഉച്ചാരണം സാധിക്കാവുന്നതിനാൽ സർവ്വാത്മനാലോപം ഇതിനഭിപ്രായമ(ാകുന്നി)ല്ലെന്നറിയേണ്ടതാകുന്നു. മുഖ്യസന്ധ്യ സിദ്ധിക്കാത്തപക്ഷം ഗൌണകാലമെങ്കിലും ഗ്രാഹ്യമാകുന്നു. 'മുഹൂർത്തത്രിതയംപ്രാതഃ' എന്ന പ്രമാണത്താൽ ആറു നാഴികവരെ പ്രാതഃസന്ധ്യയും, 'ചതസ്രോഘടികാഃ സായം' എന്ന വചനത്താൽ നാലുനാഴിക ചെൽവോളം സായം സന്ധ്യയും കൊള്ളാവുന്നതാണ്. "തസ്മാദന്തിഷ്ഠന്തംഹവാ, താനിരക്ഷാംസ്യാദിത്യം യോധയന്തി" ഉദിച്ചയരുന്ന സൂര്യനോടു് ആരക്ഷസ്സുകൾ യുദ്ധംചെയ്യുന്നു എന്നു് വേദം ഘോഷിക്കുന്നതിനാൽ തന്നിവാർത്താർത്ഥം സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനം അപരിത്യാജ്യമാകുന്നു. ഇക്കാലങ്ങൾ തെറ്റുകിൽ, ഗായത്രീജപപൂർവ്വകം അർഘ്യാദാനം പ്രാണായാമമെന്നിപ്രകാരം രണ്ടുവിധം പ്രായശ്ചിത്തം വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാകയാൽ പ്രായശ്ചിത്തംചെയ്തു് സന്ധ്യുപാസിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പ്രാതഃസന്ധ്യ മുട്ടുകിൽ കാലപ്രാപ്തയായ സായംസന്ധ്യയെ വന്ദിച്ചു് പ്രാതഃസന്ധ്യ വേണ്ടതെന്നു് ചിലരും ക്രമപോലെ വേണ്ടതാകുന്നു എന്നു് മറുചില ആചാര്യന്മാരും പറയുന്നു. എന്നാൽ പ്രാതഃസന്ധ്യ തെറ്റി സായം(തന)സന്ധ്യ കിട്ടുന്നതായാൽ സായംസന്ധ്യയനുഷ്ഠിച്ചു് അതിപന്ന(യായ) പ്രാതഃസന്ധ്യ ഉപാസിക്കണമെന്നും രണ്ടും തെറ്റുകിൽ രാത്രി പ്രഥമയാമത്തിൽ ആദിമുതൽ ക്രമപ്രകാരമനുഷ്ഠിക്കണമെന്നും ശ്രീകൃഷ്ണപണ്ഡിതരുടെ സന്ധ്യാഭാഷ്യം പറയുന്നു. അസ്തമനവേളയിൽ സായംസന്ധ്യ ഉപാസിക്കാതെ ബുദ്ധിമോശത്താൽ പ്രാതഃസന്ധ്യ ഉപാസിക്കുന്നതായാൽ ദോഷമുണ്ടെന്നുള്ളതിനു്

‘സ്വകാലേ യദകർവ്വംസ്തു
കരോത്യന്യദചേതനഃ
പ്രത്യവായസ്തു തേനൈവ’

എന്നാദിയായ ഭട്ടാചാര്യവചനവുമുണ്ടു്. ഇങ്ങനെ അനുഷ്ഠാനം ചെയ്യാനായി ഉദയത്തിനു് രണ്ടു നാഴിക മിച്ചമുള്ളപ്പോൾ,

‘ബ്രാഹ്മേ മുഹൂർത്തേചോത്ഥായ ചിന്തയേദാന്തമനോ ഹിതം
സ്മരണം വാസുദേവസ്യ കയ്യാത്കലിമലാപഹം.’

എന്നു് സ്തുതി പറയുന്നതായ ബ്രാഹ്മമുഹൂർത്തത്തിലെഴുന്നേറ്റു് ആത്മാവിനു് (തനിക്കു്) ഹിതമായിട്ടുള്ള ധർമ്മാദികളെ ചിന്തിച്ചു് കലികല്പമഷ്ടഹരമായ വാസുദേവസ്തരണം കർത്തവ്യമാകുന്നു. പിന്നീടു്, ജനനീജനകഗുരുദേവതാദികളെ മനസ്സുകൊണ്ടു് സ്മരിക്ക

കയും തദ്ദിനകൃത്യത്തെ നിരൂപിക്കുകയും ചെയ്യണം. അനന്തരം

‘പുനഃപുനർജായമാനാ പുരാണീ
സമാനംവർണ്ണമഭിശൃംഭോനാ
ശ്ചപ്ലവകൃതംനർവ്വിജആമിനാനാ
മർത്ത്യസ്യ ദേവി ജരയന്ത്യായുഃ’

എന്നപോലെയുള്ള ഋഗ്വേദശ്ലോകങ്ങളേയും

ബ്രഹ്മാ, മുരാരീ, സ്രീപുരാന്തകാരി
ഭാനുഃ, ശശീ, ഭൂമിസുതോ ബുധശ്ച
ഗുരുശ്ച ശുക്രഃ, ശനിരാഹുകേതവഃ
കർവ്വന്തു സർവ്വേ മമ സുപ്രഭാതം = 1

ഭൃഗുർവൃസിഷ്ടഃ, ക്രതുരംഗിരാശ്ച
മനുഃപുലസ്ത്യഃപുലഹശ്ചഗൌതമഃ
രൈഭ്യോ, മരീചിശ്ചുവനശ്ച ദക്ഷഃ
കർവ്വന്തു സർവ്വേ മമ സുപ്രഭാതം = 2

സനൽക്കുമാരഃ സനകഃസനന്ദഃ
സനാതനോപ്യാസുരിപിംഗലൈരപ
സപ്തസ്വരാഃ സപ്തരസാതലാനി
കർവ്വന്തു...3

സപ്താർണവാഃസപ്തകലാചലാശ്ച
സപ്തർഷയോ, ദ്വീപഖനാനി, സപ്ത
ഭൂരാദിക്രതാഭവനാനിസപ്ത
കർവ്വ,....4

പൃഥ്വീസഗന്ധാ, സരസാസ്തമാവഃ,
സ്വർഗ്ഗീ ച വായുർ ജലനഃസതേജഃ
നഭഃസശബ്ദം മഹതാ സഹൈവ
കർവ്വന്തു....5

വൈന്യം, പൃഥ്വി, ഹൈഹയമർജ്ജുനം ച
ശാകന്തളേയം ഭരതം, നളംച
രാമം ച യോ വൈസ്മരതി പ്രഭാതേ
തസ്മാത്ഥമസിദ്ധിർവ്വിജയശ്ചഹസ്തേ = 6

ബലിർ,വ്വിഭീഷണോ, ഭീഷ്മഃ പ്രഹ്ലാദോ നാരദോ ധൃതവഃ,
ഷഡേതൈ വൈഷ്ണവാഃ പ്രോക്താഃ സ്മരണം പാപനാശനം = 7

അശ്വത്ഥമാ, ബലിർ, വ്യാസോ, ഹന്തമാശ്വ, വിഭീഷണം
 കൃപഃ, പരശുരാമശ്വ സപ്തൈതേ ചിരജീവിനഃ = 8
 സപ്തൈതാൻ സംസ്കരണിത്യം മാർക്കണ്ഡേയമമാഷ്ടമം
 ജീവേദർഷശതം സാഗ്രമപതൃത്യവിവർജ്ജിതഃ = 9
 പുണ്യശ്ലോകോ നളോ രാജാ, പുണ്യശ്ലോകോ യധിഷ്ഠിരഃ
 പുണ്യശ്ലോകാ ച വൈദേഹീ പുണ്യശ്ലോകോ ജനാദ്യനഃ = 10

എന്ന പുരാണമന്ത്രങ്ങളേയും ജപിക്കുക. അനന്തരം പ്രജ്ഞാവി
 വർദ്ധനയ്ക്കോരും ചൊല്ലുക.

‘സ്തന്ദ ഉവാച-

“യോഗീശ്വരോ, മഹാസേനഃ, കാർത്തികേയോഽഗ്നിനന്ദനഃ
 സ്തന്ദഃ, കുമാരഃ, സേനാനീ സ്വാമീശംകരസംഭവഃ = 1
 ഗാംഗേയ സ്തോത്രാചൂഡശ്ച ബ്രഹ്മചാരി, ശിഖിദ്ധാജഃ
 താരകാരി, അമാപുത്രഃ ക്രൗഞ്ചാരി, ശ്വച്ഛന്ധാനനഃ = 2
 ശബ്ദബ്രഹ്മസമുദ്രശ്ച സിദ്ധസാരസ്വതോഗുഹഃ
 സനൽക്കുമാരോ ഭഗവാൻ ഭോഗമോക്ഷഫലപ്രദഃ = 3
 ശരജന്മാ ഗണാധിപപൂർവ്വജോ മുക്തിമാർഗകൃത്
 സർവ്വാഗമപ്രണേതാ ച വാഞ്ചരിതാർത്ഥപ്രദർശനഃ = 4
 അഷ്ടാവിംശതിനാമാനീ മദീയാനീതി യഃപരാൽ
 പ്രത്യുഷേ ശ്രദ്ധയായുക്തോ മൂകോ വാചസ്തതിർഭവേത് = 5
 മഹാമന്ത്രമയാനീതി മമനാമാനുകീർത്തനം
 മഹാപ്രജ്ഞാമവാപ്നോതി നാത്രകാര്യാ വിചാരണാ” = 6

ഇത്രയും കഴിഞ്ഞു

‘സമുദ്രവസനെ! ദേവി! പർവതസ്തനമണ്ഡിതെ!
 വിഷ്ണുപത്നി! നമസ്തഭ്യം പാദസ്സർശം ക്ഷമസ്വ മെ’

എന്ന് സർവ്വംസഹായോടു പ്രാർത്ഥിച്ചു *ബാഹ്യാർത്ഥം പുറപ്പെട്ട്
 ‘അന്തർജലാഭാവസമാഭ്യച്ഛികാന്യുഷകസ്ഥലാൽ’ എന്നുതുടങ്ങിയ
 സ്തുതിപ്രകാരം നിഷിദ്ധമായ ദേവതാസ്ഥാനം, പുറം മുഷിക
 ബിലം, മാർഗ്ഗം, ശൂശാനം, നദീതീരം, വാപി, കൂപം, വൃക്ഷമൂലം
 എന്നിത്യാദി സ്ഥലങ്ങളിലെ മണ്ണും, ശൗചാവശിഷ്ടമായും കൃമി

* ബാഹ്യാർത്ഥം = വെളികിരങ്ങുവാൻ.

Ψ മുത്തു = മണ്ണു.

മുതലായതു ചേർന്നതായുമിരിക്കുന്ന മണ്ണും, ഒഴിച്ചുള്ള ശുദ്ധമൃത്തും ജലപാത്രവും വിശുദ്ധദേശത്തു സ്ഥാപിച്ചു ശിരസ്സ് വസ്ത്രംകൊണ്ടു മറച്ചു ഉപവീതം പുറകോട്ടിട്ടു, ഏകവസ്ത്രനായിരുന്നാൽ ഉപവീതം ദക്ഷിണകർണാഗ്രത്തിങ്കൽവെച്ചു സോമസൂയ്യാഗ്നിസ്ത്യാദൃഭിമുഖമല്ലാതെ, പകലും സന്ധ്യകളിലും വടക്കോട്ടും രാത്രിയിൽ തെക്കോട്ടു മിരുന്നു, പുരീഷാദിവിസർജനം കഴിച്ചു,

‘അമേധ്യലിപ്തം യദ്യേന ഗന്ധം ലേപം വ്യപോഹതി
ജേതെ പ്രകൃതിം യാവത്തച്ഛൗചം താവദിഷ്യതെ’

എന്ന പ്രമാണപ്രകാരം മൂലജലങ്ങളെക്കൊണ്ടു യോഗ്യമാംവിധം ബാഹ്യശൗചം കഴിച്ചു ക്ഷുളിച്ചു (കുലക്ഷിണത്) മുഖശുദ്ധി വരുത്തി രണ്ടുവട്ടമാചമിക്കണം. ഈ സ്മൃതിപ്രകാരം ചെയ്യുന്ന ശൗചം കാലോപയുക്തമെന്നു കണ്ടു അന്യൊക്ത സംഖ്യയെ ആദരിക്കാതെ വിട്ടിരിക്കുന്നു.

iii. ആചമനം :

ആചമനം ശ്രൗത, സ്മാർത്ത, പൌരാണികഭേദത്താൽ മൂന്നു വിധമാകുന്നു. ശ്രൗതം(എന്നാൽ) പ്രത്യക്ഷശ്രുത്യുക്തമായ ദർശ പൌർണ്ണമാസാദിയജ്ഞാംഗവും (സൂത്രോക്തമായ) സ്മാർത്തം, സന്ധ്യാദി നിത്യകർമ്മാംഗവും, പൌരാണികം, ഗണ്യശാദി തുടങ്ങിയ ശൗചാംഗവുമാകുന്നു. ആചമനാർത്ഥം വിശുദ്ധ പ്രദേശത്തു, ഭൂമിയിൽതന്നെ കാലുന്നി കാലുകൾക്കകത്തുണ്ടെ കൈകളിട്ടു കിഴക്കോ വടക്കോ നോക്കിയിരുന്നു, തടാകാദികളിലെങ്കിൽ ദക്ഷിണപാദം ജലത്തിൽ നീട്ടി ഇരുന്നുകൊണ്ടു നരയും കലക്കലും ദർഗന്ധവുമില്ലാത്ത ശുദ്ധജലം ഗോകർണ്ണാകൃതിയിൽ കൈകോട്ടിക്കോരി അംഗുഷ്ഠകനിഷ്ഠിക(പെരുചെറുവിരൽ)കളെ വിട്ടുകളഞ്ഞു മാഷമജ്ജനത്തിനു തക്കവണ്ണമുള്ള ജലം ‘മുലേഹ്യംഗുഷ്ഠസ്യ ബ്രാഹ്മം’ എന്ന വചനപ്രകാരം അംഗുഷ്ഠമുലസ്ഥബ്രഹ്മതീർത്ഥക്രമത്തിൽ ‘ഓം കേശവായ സ്വാഹാ—ഓം നാരായണായ സ്വാഹാ—ഓം മാധവായ സ്വാഹാ’ എന്നു മൂന്നുവട്ടം പാനം ചെയ്യുക.

‘ഗോകർണ്ണാകൃതിഹസ്തേന മാഷമാത്രം ജലം പിബേൽ
തന്യൂനമധികം വാപി സുരാപാനസമം ഭവേൽ’

---

fസ്ത്യാദൃഭിമുഖം = സ്ത്രീ മുതലായവർക്കുനേരെ (അല്ലാതെ).

എന്നും പ്രമാണമുള്ളതിനാൽ മാഷമജനയോഗ്യജലമേ ആകാവൂ. നമോന്തമായും സംബുധ്യന്തം (ഓം കേശവ-എന്നപോൽ) ആയും ഇരിക്കണം. മന്ത്രങ്ങളെന്ന് പക്ഷാന്തരങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ, ശിഷ്യ സമ്മതി സ്വാഹാന്തത്തിലാകുന്നു. പിന്നീട്, 'ഓം ഗോവിന്ദായ നമഃ-ഓം വിഷ്ണവേ നമഃ' എന്നും മുറയ്ക്കു വലത്തെ കയ്യും ഇടത്തെ കയ്യും കഴുകി 'ഓം മധുസൂദനായ നമഃ-ഓം ത്രിവിക്രമായ നമഃ' എന്നും പെരുവിരൽ മൂലംകൊണ്ടു ചൂണ്ടുകൾ തുടച്ചു (കഴുകി) 'ഓം വാമനായ നമഃ-ഓം ശ്രീധരായ നമഃ' എന്നും മുഖം കീഴോട്ടു തുടച്ചു 'ഓം ഹൃഷീ കേശായ നമഃ' എന്നിടംകൈ പ്രോക്ഷിച്ചു, 'ഓം പത്മനാഭായ നമഃ' എന്നു പാദങ്ങൾ കഴുകി, 'ഓം ദാമോദരായ നമഃ' എന്നു ശിരസ്സിലും 'ഓം സങ്കർഷണായ നമഃ' എന്നും നട്ടവിരലുകൾ മൂന്നും മടക്കിയതി നഗ്രംകൊണ്ടു ഊർദ്ധ്വോഘ്രവും (മേൽചൂണ്ടും) സ്പർശിച്ചു 'ഓം വാസു ദേവായ നമഃ' എന്നും പെരുവിരലും ചൂണ്ടാണിയും കൂട്ടി വലത്തെ നാസാഭാരം സ്പർശിച്ചു 'ഓം പ്രഭൃദ്ധായ നമഃ' എന്നിതുപോലെ ഇടത്തെ നാസികാഹരിത്രം തൊടുക. 'ഓം അനിരുദ്ധായ നമഃ' എന്നും പെരുവിരൽചെറുവിരലുകൾകൊണ്ടു വലത്തുകണ്ണും സ്പർശിച്ചു, ഓം പുരുഷോത്തമായ നമഃ' എന്നും ഇതുപോലെ ഇടത്തുകണ്ണിൽ സ്പർശിക്കുക. 'ഓം അധോക്ഷജായ നമഃ' എന്നും ഇതുപോലെതന്നെ ദക്ഷിണകർണ്ണവും 'ഓം നരസിംഹായ നമഃ' എന്നും വാമ (ഇടത്തെ) കർണ്ണവും സ്പർശിക്കുക. 'ഓം അച്യുതായ നമഃ' എന്നും ചെറുവിരലും പെരുവിരലും കൂട്ടി നാഭീദേശം (മണിപൂരം) തൊടുക. 'ഓം ജനാർദ്ദ നായ നമഃ' എന്നും കൈകൊണ്ടു ഹൃദയം സ്പർശിക്കുക. 'ഓം ഉപേന്ദ്രായ നമഃ' എന്നും വിരലുകൾകൊണ്ടു മുർദ്ധാവിൽ സ്പർശിക്കുക. 'ഓം ഹരയെ നമഃ' എന്നും വലത്തുകയ്യുടെ മൂലവും 'ഓം ശ്രീകൃഷ്ണായ നമഃ' എന്നും വാമബാഹുമൂലവും സ്പർശിക്കണം. ഈ ആംഗസ്സർങ്ങൾ ജല സ്പർശപൂർവ്വം വേണ്ടതാകുന്നു. പൗരാണാചമനം ഇത്ര വിസ്തരി ക്കാതെ ചെയ്യേണ്ടപക്ഷം മുമ്പുപറഞ്ഞതുപോലെ ത്രിവാറും ബ്രഹ്മ തീർത്ഥക്രമത്തിൽ പാനംചെയ്തു കൈകൾ കഴുകി കർണ്ണസ്പർശം ചെയ്തുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു. ഇതിനെക്കുറിച്ചു

'ശൌചാതെ ച തഥാ പാനെ സ്പൃഷ്ടാസ്പൃഷ്ടേ ച കർമ്മണി പൗരാണാചമനം കർത്വാ നാമഭിഃകേശവാദിഭിഃ'

എന്നും സ്മൃതിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആചമനകാലത്തു താഴെ പറയുന്ന നിയമങ്ങൾ അംഗീകാര്യങ്ങളാകുന്നു.

'ആചമേന്നാസനസ്ഥാംഘ്രി ന്ബദ്ധാസന ഏവ വാ-
ന പ്രസാരിതപാദോ വാ ബഹിർജാനകരോപി വാ
പവിത്രകര ആചാമേ ഹൃദിഃ കർമ്മാർത്ഥമാദരാൽ'

ആസനത്തിന്മേൽ പാദംവെച്ചും ആസനങ്ങൾ ബന്ധിച്ചും കാല നീട്ടിയും കാലകൾക്കുപുറമേ കൈവെച്ചും ഇരുന്നുകൊണ്ടു് ആചമിച്ചു കൂടാ. പവിത്രപാണിയായി ആചമിക്കണം. ‘‘പവിത്രം ഹിരണ്യം’’ എന്നു് ശ്രുതിയുള്ളതിനാൽ പവിത്രശബ്ദംകൊണ്ടു് സ്വർണത്തെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പക്ഷെ, കശാഭിപവിത്രമാ കിലും കൊള്ളാവുന്നതാണു്.

സ്നാനേ, ദാനേ, ജപേ, യജ്ഞേ
സ്വാദ്ധ്യായേ, നിത്യകർമ്മണി
സ്വപവിത്രേ, സദർഭേ, വാ
കരൗ കർവ്വീത നാനൃഥാ’

എന്നു് പ്രമാണമുള്ളതാകയാൽ ഈ അവസരങ്ങളിൽ ഹിരണ്യം, ദർഭ എന്നിവകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടുള്ള പവിത്രം വേണ്ടതാകുന്നു—‘പവിത്രം ഗ്രന്ഥിതം ന വാ’ എന്നു് പ്രമാണമുണ്ടാകയാൽ, പവിത്രം കെട്ടിയ പ്ലാതേയും ഉപയോഗിക്കാമെന്നു് സിദ്ധിക്കുന്നു.

പിന്നീടു്, പ്രതിപദം, ഷഷ്ഠി, അഷ്ടമി, ഏകാദശി, പൗർണ മാസി, ജന്മനക്ഷത്രം, അമാവാസി, വൃതീപാതം, സംക്രാന്തി, യുഗാദിമനവാദിദിവസം, പ്രതോപവാസശ്രാദ്ധ ദിവസം എന്നിങ്ങ നെയുള്ള ദിനങ്ങളെ ഒഴിച്ചു്(മറു)ള്ള ദിവസങ്ങളിൽ (മന്ത്രപൂർവ്വകം) പന്ത്രണ്ടുഗുലം നീളത്തിൽ ചെറുവിരൽപ്രമാണത്തിലുള്ള അത്തി, താന്നി, അശോകം, മുള-മാവു്, കരിങ്ങാലി, കടലാടി, മുതലായ തിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു് മൌനമായിരുന്നു്

‘ആയുർ, ബലം, യശോ, വർച്ചഃ, പ്രജഃ, പശുവസുനിച
ബ്രഹ്മപ്രജ്ഞാം, ച മേധാം ച തപം നൊ ദേഹി വനസ്സതെ’-

എന്നു മന്ത്രിച്ചു്

‘മുഖദർശനനാശായ ദന്താനാം ച വിശുദ്ധയെ
ഘ്നീവനായ ച ഗാന്ത്രാണാം കർവ്വേഫംദന്തധാവനം’

എന്ന മന്ത്രംകൊണ്ടു് ദന്തധാവനം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നീടു്, നാവുവെട്ടിച്ചു് പന്ത്രണ്ടുവാരം *ഗണ്ഡൂഷംചെയ്തു് രണ്ടുവട്ടമാചമി ക്കണം. നിഷിദ്ധദിവസങ്ങളിൽ അംഗുലി (വിരൽ) തുണപർണാദി

* പന്ത്രണ്ടുതവണ കലുക്കുഴിഞ്ഞു് തുപ്പിക്കളയണം. ഇതാകുന്നു ഗണ്ഡൂഷക്രമം.

കളെക്കൊണ്ടു് അമരുകമായി ശോധന ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു എന്ന് സ്മൃതീർത്ഥസാരാദി പ്രമാണം പറയുന്നു. ശൗചദന്തധാവനാദി കരകു് ജലമുദ്ധരിച്ചല്ലാതെ ചെയ്യുന്നതിന്നു് ശാസ്ത്രാനുമതി ഇല്ലാത്തതാകുന്നു. (എന്നാൽ,

‘‘നാപോ മുത്രപുരീഷാഭ്യോ നാഗ്നിജലനകർമ്മണാ
ന സ്രീഭൃഷ്യതി ജാരേണ’’

എന്നൊന്നു പിടിപ്പെന്നപോലെ മലയാളത്തു് ജേഷ്ഠാഭ്യനുഷ്ഠാനം മാറിയിരിക്കുന്നില്ലാതെയില്ല-പക്ഷെ, ശിഷ്യസമ്മതി ആ സ്മൃതിയെക്കുറിച്ചുണ്ടാകുന്നില്ല) പിന്നീടു്, നദിയിലോ തടാകാദികളിലോചെന്നു് ജലമെടുത്തു് മുഖപാണിപാദങ്ങൾ ശോധിച്ചു് കള്ളു ശിഖകളെ ബന്ധിച്ചു്, ആചമിച്ചു് പ്രാണനെ അടക്കി, ദേശകാല കീർത്തനപൂർവ്വകം ‘‘മമാത്മനഃ കായവാങ്മനഃ കൃതകർമ്മദോഷ പരിഹാരദാറാ ശ്രീപരമേശ്വരപ്രസാദസിദ്ധ്യർത്ഥം പ്രാതഃ സ്നാന മഹം കരിഷ്യെ’’ എന്നു് സങ്കൽപ്പിച്ചു്

‘ത്വം രാജാ സർവ്വതീർത്ഥാനാം തപമേവ ജഗതഃപിതാ
യാചിതം ദേഹി മേ തീർത്ഥം തീർത്ഥരാജ നമൊസ്തുതേ
സിതാസിതെ യത്ര തരംഗചാമര
നദ്യേ വിലാതെ മുനിഭാണകന്യകെ
ലീലാതപത്രം വട ഏവ സാക്ഷാൽ
സ തീർത്ഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ
ഓം ഹിരണ്യശൃംഗം വരണം പ്രപദ്യേ
തീർത്ഥം മേ ദേഹി യാചിതഃ
യന്മയാ ഭൂതമസാധുനാം പാപേഭ്യശ്ച പ്രതിഗ്രഹഃ
യഞ്ച മനസാ, വാചാ, കർമ്മണാ, വാ ഭുഷ്കൃതംകൃതം
തന്ന ഇന്ദ്രോ, വരണോ, ബൃഹസ്പതിഃ, സവിതാ, ച പുനതു
പുനഃ പുനഃ

എന്ന മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി

‘നളിനീ, നന്ദിനീ, സീതാ, മാലതീ, ച മലാപഹാ
വിഷ്ണുപാദാബ്ജസംഭൂതാ ഗംഗാ, ത്രിപഥഗാമിനീ
ഭാഗീരഥീ ഭോഗവതീ ജാഹ്നവീ ത്രിദശേശ്വരീ
ദാദശൈതാനി നാമാനിയത്ര യത്ര ജലാശയൈ
സ്നാനയുക്തഃസ്തരേണിത്യം തത്ര തത്ര വസേദ്ധി സാ’

എന്നു് ഗംഗയെ സ്മരിച്ചു് (നദിയിലൊഴുകുന്നതേരേയും മറ്റു സ്ഥല

ങ്ങളിൽ ആദിത്യാഭിമുഖമായും രാത്രിയിൽ അഗ്നിക്കു നേരേയും) മൂന്നു മുങ്ങണം.

‘മുക്തകേശൈനകർത്തവ്യം പ്രേതസ്നാനംവിനാ കപചിത്’

എന്ന പ്രമാണമുള്ളതിനാൽ പ്രേതസ്നാനമൊഴിച്ചുള്ളതിന് കടുമകെട്ടിക്കൊണ്ടുതന്നെ സ്നാനംചെയ്യണം. പിന്നീട്, ദേഹശോധനചെയ്ത് നാഭിദംഷ്ട്ര(പരിമാണ)ജലത്തിൽനിന്ന് രണ്ടാചമിച്ചു

‘ആപോഹിഷ്ഠേതിരൂപസ്യാംബരീഷഃസിന്ധുദപീപഃ-
ആപഃ (ദേവതാ) ഗായത്രീ(ഛന്ദഃ)മാർജ്ജനേ വിനിയോഗഃ-
ഓം ആപോഹിഷ്ഠാ-മയൊഭവ-
സ്നാനം ഉൗർജ്ജേദധാതന
മഹേരണായ ചക്ഷസേ
ഓം യോ വഃശിവതമൊ രസ-
സ്തസ്യഭാജയതേ ഹന
ഉശീതിരിവ മാതരഃ
ഓം തസ്മാ അരം-ഗമാമ-വോ
യസ്യ ക്ഷയാ യജിനപഥ
ആപൊജനയഥാചനഃ’

എന്ന് കശജലംകൊണ്ട് (പാദാന്തെ) ശിരസ്സിൽ പ്രോക്ഷിച്ചു

“പ്രൈയമേധഃസിന്ധുഃ-നദ്യഃ-ജഗതീ-ജലാലോധനേ
വിനിയോഗഃ-
ഓം ഇമം മെ ഗംഗൈ, യമുനൈ, സരസ്വതി, ശുതദ്രി, സ്തോമം
സചതാപരഷ്ണാ
അസിക്ന്യാ, മരുദ്വ്യയൈ, വിതസ്തയാർജീകീയൈശ്രുണഹ്യാ
സുഷോമയാ”

എന്ന് പെരുവിരൽകൊണ്ട് മൂന്നുവട്ടം ജലം ചുറ്റിച്ചിളക്കി പെരുവിരലുകൾകൊണ്ട് കർണങ്ങളും തർജ്ജനി (ചൂണ്ടാണി) മദ്ധ്യമകൾകൊണ്ട് നേത്രങ്ങളും അണിവിരലുകൾകൊണ്ട് മൂക്കും ചെറുവിരലുകൾകൊണ്ട് വായുമടച്ചുപിടിച്ച് മൂന്നു മുങ്ങണം-പിന്നീട് തോർത്തി പൌരാണാചമനപ്രകാരം അമന്ത്രകം (നാമമന്ത്രംകൂടാതെ) ശരിയായി ആചമിച്ച് ജലത്തിൽതന്നെനിന്ന് കിഴക്കുഭുവമായി

ബ്രഹ്മാദയൊ യെ ദേവാസ്താനേവാംസ്തർപയാമി
ഭൂദേവാംസ്തർപയാമി

ഭുവർഭുവാം സ്തർപയാമി-
 സ്വർഭുവാംസ്തർപയാമി
 ഭൂർഭുവഃസ്വർഭുവാംസ്തർപയാമി'

എന്ന് ഉപവീതിയായി (യജ്ഞസൂത്രം ശരിയായിട്ട്) തർപ്പിക്കണം,

'കൃഷ്ണദൈവായനാദയോ ഋഷയസ്താംസ്തർപയാമി
 ഭൂർഋഷീം സ്തർപയാമി
 ഭുവർഋഷീംസ്തർപയാമി
 സ്വർഋഷീംസ്തർപയാമി
 ഭൂർഭുവഃസ്വർഋഷീംസ്തർപയാമി'

എന്ന് ഋഷിതീർത്ഥക്രമത്തിൽ നിവീതിയായിട്ട് (ഉപവീതം കീഴോട്ടിട്ട്) ഇരണ്ടെങ്ങലി തർപ്പിക്കുക.

'ഉപവീതം ഭവേന്നിത്യം,
 നിവീതം കണ്ഠസജ്ജനം'

എന്ന പ്രമാണത്താൽ ഉപവീതം സാധാരണയായിട്ടുള്ള രീതിയിലിടുന്നതും, നിവീതം കണ്ഠലംബിതമായിട്ടെന്നതുകൊണ്ടു എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക. പിന്നീടിടത്തുടപവീതമിട്ട്

'സോമഃപിതൃമാന്യമോംഗിരസ്യാനഗ്നിഷ്യാത്താഃകവ്യവാഹ-
 നാദയോ യെ പിതരസ്താംസ്തർപയാമി
 ഭൂഃപിതഃസ്തർപയാമി
 ഭുവഃപിതഃസ്തർപയാമി
 സ്വഃപിതഃസ്തർപയാമി
 ഭൂർഭുവഃസ്വഃപിതഃസ്തർപയാമി'

എന്ന് തിലംകൂട്ടി പിതൃതീർത്ഥക്രമത്തിൽ തെക്കോട്ട് മുക്കുന്നങ്ങലി ജലംകൊടുത്തു കരേറി

'അഗ്നിദദ്ധോശ്വ യെ ജീവാ യെപൃഥുധോഃ കലേ മമ
 ഭൂമൌ ദത്തേന തോയേന തൃപ്താ യാതു പരാംഗതിം'

എന്ന് ജലാഞ്ജലി ഭൂമിയിൽ വീഴ്ത്തി ഉപവീതം വലത്തുടിട്ട്

'യന്മയാ ഭൂഷിതം തോയം ശാരീരമലസംഭവോൽ
 തദ്ഭോഷപരിഹാരാർത്ഥം യക്ഷ്യാണംതർപയാമ്യഹം'

എന്ന് യക്ഷതർപ്പണം കഴിച്ചു ശുഷ്കവസ്ത്രമുള്ളപക്ഷം ഇഴൻ പകൻ കൊള്ളുകയും അല്ലാത്തപക്ഷം ഏഴുവട്ടം വീശി ഉണക്കി ധരിക്കുകയും ചെയ്ക.

‘അവഗാഹ്യ തു വാരണം’

എന്നപ്രകാരം മുങ്ങിക്കളിക്കാൻ പാടില്ലാതെ വരികിൽ ഉഷ്ണാദക കണ്ണാണമോ ആർദ്രവസ്ത്രംകൊണ്ടു് മാജ്ജനമോ കഴിച്ചു് ആപോഹി ഷേതി മന്ത്രപ്രോക്ഷണ രൂപമായ ബ്രാഹ്മസ്നാനം ചെയ്തു് സന്ധ്യ വന്ദിക്കണം. പിന്നീടു്, യഥാവിധി സംസ്കൃതമായ ഗോമയ സ്നേമിടത്തുകയ്യിലിട്ടു് ദക്ഷിണഹസ്തംകൊണ്ടു് മൂടിപ്പിച്ചു്,

‘അഗ്നിരിതിഭസ്മ—വായുരിതിഭസ്മ—ജലമിതിഭസ്മ—
സ്ഥലമിതിഭസ്മ—വ്യോമേതിഭസ്മ—സർവ്വംഹവാഇദംഭസ്മ
മന ഏതാനി ചക്ഷുഃഷി ഭസ്മാനി’—ഏതത്തുടങ്ങി
‘ഓം സദ്യോജാതം പ്രപദ്യാമി സദ്യോജാതസ്യ വൈ നമൊ
} നമഃ
ഭവേ, ഭവേ, നാതിഭവേ ഭവസ്വമാം ഭവോഭ്ഭവായനമഃ
വാമഭേവായ നമൊ, ജ്യേഷ്ഠായ നമഃ ശ്രേഷ്ഠായ നമൊ, തദ്രായ
} നമഃ
കാലായ നമഃ കലവികരണായ നമൊ ബലവികരണായ
} നമൊ
ബലായ നമൊ ബലപ്രഥമനായ നമഃ സർവ്വഭൂതഭമനായ
} നമൊ മനോന്മനായ നമഃ
അഘോരേഭ്യോമ ഘോരേഭ്യോ ഘോരഘോരതരേഭ്യഃ
സർവേഭ്യഃ സർവശർവേഭ്യോ നമസ്തേ അസ്തു അദ്രുരൂപേഭ്യഃ
തൽപുരുഷായ വിദ്മഹേ മഹാഭേവായ ധീമഹി
തന്നോ അദ്രഃപ്രചോദയാൽ
ഈശാനഃസർവവിദ്യാനാ—
മീശ്വരഃസർവഭൂതാനാം ബ്രഹ്മാധിപതിർബ്രഹ്മണോധി—
പതിർബ്രഹ്മാശിവൊമൈശ്വരസ്തു സദാശിവോം’

ഈ മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടഭിമന്ത്രിച്ചു്

വസിഷ്ഠാ മുത്യംജയോനഷ്ടപ—ജലമിത്രണേ വിനിയോഗഃ
ഓം *ത്ര്യംബകംയജാമഹേ—ഽസുഗന്ധിം പുഷ്ടിവർദ്ധനം
ഉർവ്വാരുക്മിവബന്ധനാന്യത്യോർമ്മുക്ഷീയ മാടുമുതാൽ’

എന്നു് ജലംചേർത്തു് മധ്യാംഗുലികൾ മൂന്നുംകൂട്ടി || പ്രണവവ്യാഹു

* ത്ര്യംബകം = ബ്രഹ്മവിഷ്ണുഭൂതാണാം, പിതരം. ഽസുഗന്ധിം = പ്രസാദിത പുണ്യകീർത്തി. ങ്ഗമാ = മാം. ആമുതാൽ = മോക്ഷപാത്രം. || പ്രണവ വ്യാഹുതികൾ = ഓം ഭൂഭുവഃ സ്വഃ—ഗായത്രി. ‘‘തത്സവിയുർവരേണ്യം ഭേരഗോ ദേവസ്യധീമഹി ധിയോ യോ നഃ പ്രചോതയാത്’.

തികച്ചേർത്തു ഗായത്രീസഹിതം നെറ്റിമേൽ മുതലായി (സ്ഥാനങ്ങളിൽ) തിര്യക് (വിലങ്ങത്തിൽ) ത്രിപുണ്ഡം ധരിക്കുക. (പക്ഷാന്തരത്തിൽ

‘ഓം മാ-നസ്തോകേ തനയെ മാ-നശ്ചയേമാ-നോഗോഷ-

മാ-നാശശേഷരീരിഷഃ

വീരന്മാ-നൊരുദ്രഭാമിതൊവധീർഹവിഷ്ണുതഃസദമിത്ത്വാ

ഹവഥഹൈ’

എന്ന് ഭസ്മമെടുത്തു ജലസമ്മിശ്രമാക്കി സവ്യാഹുതിഗായത്രീശിരോമന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ധരിക്കാവുന്നതാണ്) ഗോപികൊണ്ടു ഊർദ്ധ്വപുണ്ഡം ധരിക്കുന്ന ഭഗവദ്ഭക്തന്മാർ തദനന്തരം ഭസ്മധാരണം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. ഭസ്മംകൊണ്ടു ഗോപിയും ഗോപിമണ്ണുകൊണ്ടു തിര്യക്പുണ്ഡവും ധരിച്ചുകൂടണം

‘ഭസ്മേന നോർദ്ധ്വപുണ്ഡം തു മുദാഭീർഭൈവ ത്രിപുണ്ഡകം’

ഈ വചനത്താൽ നിഷേധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

പിന്നീടു, പ്രാണായാമത്തിനു പെരുവിരൽ, അണിവിരൽ (അതിനടുത്ത) ചെറുവിരൽ എന്നീ മൂന്നുകൂടി മൂക്കുപിടിച്ച് വാമനാസാധാരത്തിൽക്കൂടി വായുവിനെ ആകർഷിച്ച് കുംഭിച്ച് വലത്തുഭാഗത്തെ രോചകം ചെയ്യുക. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുവട്ടം ചെയ്തിട്ടു “പ്രണവസ്യ ബ്രഹ്മാ ഋഷിഃ-ഗായത്രീ ഛന്ദഃ-പരമാത്മാ ദേവതാ, സപ്താനാം വ്യാഹുതീനാം വിശ്വാമിത്ര, ജമദഗ്നി, ഭരദാജ, ഗൌതമാത്രി, വസിഷ്ഠ, കശ്യപാ ഋഷയഃ-അഗ്നി, വായു, അഭിത്യ, ബൃഹസ്പതി, വരുണേന്ദ്ര, വിശ്വേദേവോ ദേവതാഃ ഗായത്ര്യഷ്ണിഗൗരവ്, ബൃഹതീ, പംക്തി, ത്രിഷുബ്, ജഗത്യു, ക്ഷന്ദാംസി, ഗായത്ര്യാ വിശ്വാമിത്ര ഋഷിഃ-സവിതാ ദേവതാ-ഗായത്രീ ഛന്ദഃ-ഗായത്രീ ശിരസഃപ്രജാപതിർ ഋഷിഃ-ബ്രഹ്മാഗ്നിവായുഅഭിത്യദേവതാഃ-യജുശ്ഛന്ദഃ-പ്രാണായാമേ വിനിയോഗഃ-ഓം ഭൂഃ-ഓം ഭുവഃ-ഓം സ്വഃ-ഓം മഹഃ-ഓം ജനഃ-ഓം തപഃ-ഓം സത്യം-ഓം തത്സവിതുർവരേണ്യം ഭർഗോ ദേവസ്യ ധീമഹി ധിയോ യോ നഃ പ്രചോദയാത്-ഓം ആപോ ജ്യോതീ, രസോ, മൃതംബ്രഹ്മ, ഭൂർ, ഭുവഃസ്വരോഃ” എന്ന മന്ത്രങ്ങളോടും നാഭി, ഹൃതം, ലലാടങ്ങളിൽ ബ്രഹ്മ, വിഷ്ണുരൂപധ്യാനത്തോടും മൂന്നു പ്രാണായാമം ചെയ്യണം.

‘സ വ്യാഹുതിം സപ്രണവാം ഗായത്രീം ശിരസാസഹ

ത്രിഃപദോയതപ്രാണഃ പ്രാണായാമ സ ഉച്യതേ’

എന്ന് പ്രാണസംയമനത്തെക്കുറിച്ച് മന പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അനന്തരം, 'മമോപാത്തദുരിതക്ഷയദാരാ ശ്രീപരമേശ്വര
പ്രീത്യർത്ഥം പ്രാതഃസന്ധ്യാമുപാസിഷ്യേ'

എന്ന് സങ്കല്പിച്ച് ജലാശയത്തിലോ മറോ നിന്ന് ശുദ്ധജലത്തെ
'സപ്തഷ്ടാചാഭിഷ്ടതം തോയം മുർദ്ധ്വനാ ബ്രഹ്മമുഖേന ച
ആപോഹിഷ്വാദിഭീർമ്മന്ത്രേർദ്ദർഭൈഃശിരസി മാർജയേൽ'

എന്ന(ഗോഭില)വചനപ്രകാരം, പ്രാണായാമത്തിനുപറഞ്ഞ പ്രണവ
വ്യാഘൃതി ഗായത്രിശിരോമന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ട് അഭിമന്ത്രിച്ച്, മുമ്പ്
പ്രോക്ഷണത്തിനു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ആപോഹിഷ്വാദി മൂന്നിന്റെ ഒൻപതു
പാദങ്ങൾചൊല്ലി ദർഭകൊണ്ട് മുർദ്ധാവിൽ പ്രോക്ഷിക്കണം.
എന്നാൽ,

'യസ്യക്ഷയായൈതിജലം സകശം പ്രക്ഷിപേദധഃ'

എന്ന് ശൗനകവചനമുള്ളതിനാൽ

'ഓം യസ്യ ക്ഷയായജിനപഥ'

എന്ന് എട്ടാമതു കൈവെള്ളം കശസഹിതം തൃജിക്കണം. ശേഷം
മുർദ്ധാവിൽ-ഇങ്ങിനെ പ്രോക്ഷിക്കുന്നത് പ്രതിപാദാത്തങ്ങളിൽ
(ഓരോന്നിനുമുള്ള മൂന്നു പാദങ്ങളിൽ, അതാതുപാദം തീരുന്ന
സ്ഥലങ്ങളിൽ) അല്ലാതെ ചെയ്തുകൂടാ.

'അപദാത്തെ തു യദാരി തദാരി തധിരം ഭവേൽ'

എന്നു നിഷേധമുണ്ട്-ഇതിന് ജലം, മൂഞ്ചയ, ദാരവ, സൗവർണ്ണാദി
പാത്രങ്ങളിലെടുത്തുമാവാമെന്നു പരാശരമായവീയത്തിൽ പറഞ്ഞി
രിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ പ്രോക്ഷിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ കൈകോട്ടിജലം
കോരിപ്പിടിച്ച് 'സൂര്യശ്ചേത്യന്യാനവാകസ്യ യാജ്ഞവല്ല്യ ഉപനി
ഷദഃ - സൂര്യമന്യമന്യപതിരാത്രയഃ - പ്രകൃതിഃ - മന്ത്രാചമനേ വിനി
യോഗഃ-ഓം സൂര്യശ്ച മാമന്യശ്ചമന്യപതയശ്ചമന്യകൃതേഭ്യഃപാപേ
ഭ്യോ രക്ഷന്താം യദ്രാത്യാ പാപമകാർഷം മനസാവാചാ ഹസ്താഭ്യാം
പദാഭ്യാം ഉദരേണശിഷ്ണാത്രിസ്തദവലമ്പതു - യല്ലിഞ്ചദുരിതംമയി,
ഇദമഹംമാമമൃതയൊന്നേ സൂര്യേ ജ്യോതിഷി ജുഹോമി സ്വാഹാ'

എന്ന് മന്ത്രിച്ച് സേവിച്ചാചമിക്കുക. പിന്നീട്, പ്രണവ
വ്യാഘൃതി ഗായത്രികളെക്കൊണ്ടും ആപോഹിഷ്വാദി സൂക്തങ്ങളെ
ക്കൊണ്ടും പ്രോക്ഷിക്കുക.

‘ഗായത്രി വിശ്വാമിത്രഃ-സവിതാ-ഗായത്രി-പ്രാതഃ സന്ധ്യാ ഘൃദാനേ വിനിയോഗഃ’ എന്നുചുരിച്ചു, ‘ഗോകർണ്ണാകൃതിഹസ്തഭയത്തിൽ നിറച്ചു’ ജലമെടുത്തു കിഴക്കോട്ടു നിന്നുകൊണ്ടു, ‘ഓം തൽ സവിതുർ.....യാൽ’ എന്നു ജലത്തിൽതന്നെ അഘ്യജലം വീഴ്ത്തി ‘ശ്രീ സൂര്യായ നമഃ, ഇദമർഘ്യം സമർപയാമി’ എന്നു മൂന്നുവട്ടം അർഘ്യം കൊടുക്കുക. പിന്നെ സ്വല്പം ജലമെടുത്തു ‘അസാവാദി ത്യാ ബ്രഹ്മ’ എന്നു മന്ത്രിച്ചു വട്ടംതിരിഞ്ഞു ചുറ്റിവീഴ്ത്തി ജലം തൊട്ടു രണ്ടാചമിച്ചു മുമ്പാൽ പ്രാണസംയമം ചെയ്തു ഗായത്രിജപം കഴിച്ചുകൊണ്ടു-ഗായത്രി വിശ്വാമിത്രഃ-സവിതാ-ഗായത്രി-ജപം വിനിയോഗഃ ഓം തൽ.....യാൽ’ എന്നു 108 അല്ലെങ്കിൽ 28 ഉരു ജപിക്കുക. ഋഷ്യാദികൾ ഒട്ടക്കവും വേണം.

‘ആർഷം ഛന്ദോ ദൈവതം ച വിനിയോഗം തഥൈവ ച വേദിതവ്യം പ്രയത്നേന ബ്രാഹ്മണേന വിശേഷതഃ’

എന്ന പ്രയോഗപാരിജാതീയവചനാനുസാരേണ ഇത്രയും മതിയെന്നു വെച്ചു അംഗന്യാസാദികം അഭൈദികമെന്ന ഗൃഹ്യപരിശിഷ്ടവചന മനുസ്മൃതികൾ ന്യായാസാദി വിട്ടിരിക്കുന്നു. സത്യജ്ഞാനാനന്താദിലക്ഷണനായ യാതൊരുവൻ (ദേവൻ) നമ്മുടെ കർമ്മധർമ്മാദിബുദ്ധികളെ (അന്തർമഥിസ്വരൂപനായിരുന്നു) പ്രേരിക്കുന്നുവോ ആ സർവ്വവേദ പ്രസിദ്ധനായ സവിതാവിന്റെ (സകലചരാചരപ്രപഞ്ചസൃഷ്ടി സ്ഥിതിയുതകാരിയുടെ) (ഉപാസ്യമായിട്ടും ജേതയായിട്ടും) ജേതപ്പെടാൻ യോഗ്യമായി സകലാവിദ്യാതല്ല്യായുനാശകമായിരിക്കുന്ന തേജസ്സിനെ ഞങ്ങൾ (അഹംഗ്രഹമായി-താനെന്നു) ധ്യാനിക്കുന്നു എന്നുള്ള അർത്ഥഭാവനയോടെ ഗായത്രി ജപിക്കേണ്ടതാകുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളണം.

പിന്നീടു, ‘ജാതവേദസേ, മാതൃചഃകശ്യപൊ-ജാതവേദാഃ അഗ്നിശ്രീഷ്ടപ്-സന്ധ്യാപസ്ഥാനേ വിനിയോഗഃ-ഓം ജാതവേദസേ സുനവാമസോമമരാതീയതൊനിദഹാതിവേദഃ സനഃ പരീഷദതിദർശ്നാണിവിശ്വാനാവേവസിന്ധുദരിതാത്യഗ്നിഃ = ത്ര്യംബകം മൈത്രാവരുണീർവ്വസിഷ്ണാമൃത്യം ജയൊരുദ്രോനുഷ്ടപ്-സന്ധ്യാപസ്ഥാനേ വിനിയോഗഃ-ഓം ത്ര്യംബകം യജാമഹേ സുഗന്ധിം പുഷ്ടിവർദ്ധനം-ഉർവ്വാരുകമിവ ബന്ധനാന്യത്യേയാർമ്മുക്ഷീരമാമൃതാൽ = തച്ഛം യോ ശം യുർവ്വിശ്വേദേവോഃ ശക്വരീ-സന്ധ്യാപസ്ഥാനേവി, -ഓം തച്ഛം യോരബൃണീമഹേ ഗാന്തം യജ്ഞായ ഗാന്തം ധൗണപതയൈകൈവീസ്വസ്തിരസ്തുനഃ-സ്വസ്തിർമ്മാനുഷേഭ്യഃ- ഉത്ഥം

ജിഗാതുഷേജം. നൊ' അസ്തു ദ്വിപദേശം ചതുഷ്പദം = നമോ ബ്രഹ്മണേവമദേവ്യഃ പ്രജാപതിർവ്യാലിംഗോക്താദേവതാ—ത്രിഷ്ഠപ് സന്ധ്യാപസ്ഥാനെ വിനി, —ഓം നമോ ബ്രഹ്മണേ, നമോ അസ്തപഗന്ധയെ, നമഃ പൃഥ്വിവൈ, നമഃ ഓഷധീഭ്യഃ—നമോ വാചൈ നമോ വാചസ്പതയൈ, നമോ വിഷ്ണവൈ മഹതൈ കരോമി' എന്നിത്രയും കൊണ്ടുപസ്ഥാനം ചെയ്തിട്ട് "വ്യാഘൃതീനാം പരമേഷ്ഠി പ്രജാപതിർ ബൃഹതീ-ജപദോഷാപന്തത്തയൈ പ്രദക്ഷിണാവർത്തനൈ വിനി യോഗഃ—ഓം ഭൂഃ—ഓം ഭുവഃ—ഓം സ്വഃ—ഓം ഭൂർ, ഭുവഃ, സ്വഃ" എന്ന നാലു കൊണ്ടു വട്ടം തിരിയുക—അതിനുശേഷം 'നമഃ പ്രാചൈദ്വിദിശൈ യാശ്ച ദേവതാ ഏതസ്യാം പ്രതിവസന്തി ഏതാഭ്യശ്ച നമഃ—നമോ ദക്ഷിണായൈ വിദിശൈ യാശ്ച ദേവതാ ഏതസ്യാം പ്രതിവസന്തി ഏതാഭ്യശ്ച നമഃ—നമഃ പ്രതീചൈദ്വിദിശൈ യാശ്ച ദേവതാ ഏതസ്യാം പ്രതിവസന്തി ഏതാഭ്യശ്ച നമഃ—ഉദീചൈദ്വിദിശൈ യാശ്ച ദേവതാ ഏതസ്യാം പ്രതിവസന്തി ഏതാഭ്യശ്ച നമഃ നമ ഉത്തരാായൈ വിദിശൈ യാശ്ച ദേവതാ ഏതസ്യാം പ്രതിവസന്തി ഏതാഭ്യശ്ച നമഃ' എന്നു വലത്തുട്ട് ദിശോപസ്ഥാനം ചെയ്യുക. നമോ ഗംഗാ, യമുനയാമ്നൈ യൈ വസന്തി തൈ പ്രസന്നാത്മാനശ്ചിരംജീവിതം വദ്ധ്യന്തേ നമോ ഗംഗാ, യമുനയാമ്നൈ നിഭ്യശ്ച—സന്ധ്യായൈ നമഃ—ഗായത്രൈ നമഃ—സാവിത്രൈ നമഃ സരസ്വതൈ നമഃ—സർവ്വാഭ്യോ ദേവതാ ഭ്യോ നമഃ—കാമോകാർഷീന്മന്യൂരകാർഷീന്നമോ നമഃ=

‘യാം സഭാസർവ്വഭൂതാനി സ്ഥാവരാണി ചരാണി ച സായം പ്രാതർനമസ്യന്തി സാ മാ സന്ധ്യാഭിരക്ഷതു ആകാശാൽപതിതം തോയം യഥാ ഗച്ഛതി സാഗരം സർവ്വദേവനമസ്താരഃ കേശവം പ്രതിഗച്ഛതി

നമോസ്തപനതായ സഹസ്രമൂർത്തയേ
സഹസ്രപാദാക്ഷിശിരോരുബാഹവൈ
സഹസ്രനാഭൈ പുരുഷായ ശാശ്വതൈ
സഹസ്രകോടീയഗധാരിണൈ നമഃ'

എന്നു പ്രണമിക്കുക. പിന്നീടിടത്തുകാലം (പാദവും) വലത്തു മുട്ടും തലയും നിലത്തുചേർത്തു കൈകൾ സ്വസ്തികാകൃതിയാക്കി കൊണ്ടു കർണ്ണങ്ങളിൽ സ്പർശിച്ചു ഗോത്രനാമങ്ങൾ ചൊല്ലി പിത്രാദിഗുർവ്വഭിവാദനം ചെയ്യുക. 'ഓം അനേന പ്രാതഃസന്ധ്യാ വന്ദനേന ശ്രീപരമേശ്വരഃ പ്രിയതാം ഓം തത്ത്വം ബ്രഹ്മാർപ്പണമസ്തു' രണ്ടാചമിച്ചു,

പ്രായശ്ചിത്താനുശേഷാണി തപഃകർമ്മാത്മകാനി വൈ
യാനി തേഷാമശേഷാണാം കൃഷ്ണാൻസൂരണം പരം.
വിഷ്ണവേ നമോ, വിഷ്ണവേ നമോ, വിഷ്ണവേ നമഃ'

എന്നു് ജപിച്ചു് സമർപ്പിക്കുക.

കാരണങ്ങളാൽ സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനം ഇങ്ങനെ വിസ്തരിക്കാൻ
സാധിക്കാത്തവർക്കു് സ്നാനാചമനതർപ്പണാർഘ്യദാനാദി കഴിച്ചു്
പ്രണവപഞ്ചാക്ഷരഗായത്ര്യാദി ജപമനുഷ്ഠിച്ചു് ജപദോഷനിവൃത്തി
ക്കു് പ്രദക്ഷിണപരിക്രമാദി, അവസാനിപ്പിച്ചു് സമാസമായി
സന്ധ്യയെ വന്ദിക്കാവുന്നതാണു്.

ഇത്രയുംകഴിഞ്ഞു് സ്തോധരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായമാകുന്നു മലയാ
ളത്തു് സാധാരണ നടപ്പുള്ളതു്. എന്നാൽ,

'ശ്രാദ്ധേ, യജ്ഞേ, ജപേ ഹോമേ വൈശ്വദേവേ, സുരാച്ഛനേ,
സ്തോത്രിപുണ്ഡ്രൈഃ പൂതാത്മാമൃത്യുജയതി മാനവഃ'-

എന്നതുടങ്ങിയ പ്രമാണങ്ങളെ അവലംബിച്ചും ആചാരഗ്രന്ഥോക്തി
കളെ ആശ്രയിച്ചും മറ്റുവിധം സ്തോധാരണം എഴുതപ്പെട്ടതാകുന്നു.

ഓം—ശുഭം—ശാന്തിഃ

“ആചാരവർത്ത ‘മലയാചലജന്മി’ നാക-
വാചാ വിചായ് രചിതം ത്വിദമീയതുഷ്ടൈ,
മോചാഫല പ്രകൃതി സന്നയനാഞ്ചലൈശ്ചേ-
ദാചാന്തമേതേദനിശംഫലിനംഹിജാതം.”

ഇതി തീർത്ഥപാദസംപ്രദായ പ്രവർത്തക
ഷണ്മുഖദാസാപരനാമക
ശ്രീ വിദ്യാധിരാജ തീർത്ഥപാദ പരമഭട്ടാരസ്വാമി
ശ്രീ ചരണദാസസ്വആത്മാശ്രമസ്വാമ്യപരാഭിധാനസ്വ
ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥപാദസ്വാമിനഃകൃതിഷു
മലയക്ഷത്രീയനായകസമയപദ്ധതി

“സജ്ജനവിഹംഗകല്പ-
ദ്രുമസപ്രസവേന യേന വർത്തമേദം
നാധിത ‘മധരവനീഗൃഹ-
നാഥൊ’ജീയാത്സ‘ശക്തിഹസ്താ’ഖ്യഃ”

ശുഭം, ശാന്തി

അനുബന്ധം

i

12-ാംദിവസത്തെ സപിണ്ഡിക്രിയാ പ്രാധാന്യം

ആശൈചനിർണ്ണയം :

“ശ്രീ കമലാകരഭട്ടന്റെ ‘നിർണ്ണയസിന്ധു’ എന്ന പ്രസിദ്ധ ഗ്രന്ഥത്തിൽ 366-ാംവശത്തു്

‘ശുഭ്രേ ത്രിവർഷാന്ത്യേ നേതു മൃതേ ശുദ്ധീസ്തപഞ്ചഭിഃ,
അതഃശരഭഃ മൃതേ ശുഭ്രേ ദ്വാദശാഹോ വിധീയതേ’

എന്നുപറയുന്നു. ഈ മഹാനിബന്ധത്തിലെ അംഗിരഃ സ്മൃതി, വ്യാഖ്യേഷാദസ്മൃതി ഈരണ്ടുപ്രമാണങ്ങളനുസരിച്ച് വിചിന്തനം ചെയ്യുമ്പോൾ ശുഭ്രൻ പന്ത്രണ്ടുദിവസംകൊണ്ടു് ആശൈചം പത്ത്വ സാനിക്കുമെന്നു് സിദ്ധമായിരിക്കുന്നു. അംഗിരസ്മൃതികൾ രണ്ടുണ്ടാകയാൽ മറ്റൊന്നിൽ ഏതു ജാതിക്കാർക്കും (അതായതു് മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ജാതി നാലിനും) പത്തുദിവസംകൊണ്ടു് ആശൈചശുദ്ധീവരമെന്നു് നിർണ്ണയിച്ചിരിക്കുന്നു. ദേവലസ്മൃതിയുടെ സിദ്ധാന്ത പ്രകാരവും എല്ലാ ജാതിക്കാർക്കും പുല പത്തുദിവസംതന്നെയെന്നു കാണാം.

“ശുഭ്രസ്യ ദ്വിജശുശ്രൂഷാ പരമോധർമ്മ ഉച്യതേ”

എന്നപോലെയുള്ള ബ്രാഹ്മണപക്ഷപ്രമാണത്താലും നടപ്പു കൊണ്ടു് ശുഭ്രൻ ദ്വിജദാസനാണെന്നിരിക്കയാൽ “വിപ്രപരിചയ്യാ പാരശുഭ്രസ്യ” എന്ന ദേവലസ്മൃതിപ്രകാരവും ശുഭ്രർക്കു് പത്തു പുലയേ ഉള്ളു എന്നുവരുന്നു. ഈ അഭിപ്രായത്തെ ബൃഹദ്യമസ്മൃതിയും പിൻതാങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. ഉശനഃസ്മൃതി 6-ാം അദ്ധ്യായം 35-ാം ശ്ലോകവും ഈ പക്ഷത്തെ ദൃഢീകരിക്കുന്നു. അതിനുംപുറമേ അനുബന്ധജാതിയിലുള്ള വിപ്രപത്നികൾക്കും ദാസികൾക്കും തങ്ങളുടെ സ്വാമി (പതി അല്ലെങ്കിൽ പ്രഭു) ആയ വിപ്രർക്കുള്ളിടത്തോളം ദിവസമെ ആശൈചമുള്ളിവെന്നു് അത്രിസ്മൃതി 87-ാം ശ്ലോകവും

ബൃഹദിഷ്ടിസ്മൃതി 22-ാം അദ്ധ്യായം 18-ാം ശ്ലോകവും തെളിയിക്കുന്നു. മേൽ കാണിച്ച സ്മൃതികൾ പ്രകാരം സകല ജാതിക്കാർക്കും പത്തു ദിവസത്തെ പുലയേയുള്ളിവെന്നത് സിദ്ധാന്തപക്ഷവും വിപ്രദാസന്മാർക്ക് പത്തെന്നും ശുദ്രർക്ക് പന്ത്രണ്ടെന്നും വികല്പപക്ഷവും ആയിരിക്കുന്നു. ശുദ്രന് ദാസ്യപുടപാകംകൊണ്ട് ശ്രേഷ്ഠതയും തദ്വാരാ ആശൗചം കുറഞ്ഞത് പത്തുദിവസമാകയെന്നതും വരത്തക്കതാണ്. വേദവേദാംഗാദിപാരഗ്നം സാഗ്നികനുമായ വിപ്രൻ, ജാതിബ്രാഹ്മണനുവേണ്ടതായ പത്തുപുല കൂടാതെ ഒരുദിവസം കൊണ്ട് ശുദ്ധമാകുമെന്ന് ദക്ഷസ്മൃതി പറയുന്ന സ്ഥിതിക്കും നമ്പിക്കുറുകൊണ്ടെങ്കിലും 'ദർഭകേശേ' എന്നതുപോലെ ദാസ്യം കയ്യേറ്റവർക്ക് ശ്രേഷ്ഠം നിരൂപ്യമാകുകൊണ്ടും ഇതിന് ന്യായമുണ്ട്.

ഇനി, ഗാരുഡത്തിൽ മരണദിവസം തുടങ്ങി പതിനൊന്നാം ദിനം വൃഷോത്സർഗ്ഗം എന്ന ക്രിയയെ അവതരിപ്പിച്ച് വൃഷത്തിന്റെ ഗുണദോഷചിന്തചെയ്ത് അതതു ജാതിക്കായി തരംതിരിച്ചിട്ട് "കൃഷ്ണശുദ്രസ്യ ശസ്യതേ" എന്ന് പ്രത്യേകം നിഷ്കർഷിച്ചുകാണിക്കയാൽ ഈ ക്രിയ നാലുജാതിക്കും സമാനമെന്നു തെളിയുന്നു. വൃഷോത്സർഗ്ഗം നടത്തുന്നത് ആശൗചത്തിലല്ല. ആകയാൽ, ആർക്കും ആശൗചം പത്തുദിവസമേ ഉള്ളിവെന്ന് ഈ പക്ഷംകൊണ്ട് തീർച്ചയായി. സപിണ്ഡി മുതലായ ക്രിയാകലാപവും അതിന്റെ മാഹാത്മ്യങ്ങളും അറിവാനായി ശ്രീഗരുഡൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ ഊർദ്ധ്വലോകപ്രാപ്തിക്കു കാരണമായിരിക്കുന്ന സപിണ്ഡി മുഖായ ക്രിയകളെ പറയാമെന്നുപക്രമിച്ച് ബ്രഹ്മാവു, ശിവൻ മുതലായവരോട് സപിണ്ഡിചെയ്ത് പിതൃക്കളെ ചേർക്കാത്തവരുടെ ദാനധർമ്മം ദികൾ വിഹ്വലങ്ങളെന്നും, അവർ എപ്പോഴും അശുദ്ധന്മാരായിരിക്കുമെന്നും സപിണ്ഡി ചെയ്യുന്നതുവരെ വാലായു പോകയില്ലെന്നും ശ്രീഭഗവാൻ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു.

അനന്തരം പുലയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പക്ഷാന്തരങ്ങളെ എല്ലാം വിമർശനംചെയ്തിട്ട് എല്ലാ ജാതിക്കാർക്കും ചാവിലും പേരിലും ഉള്ള പുലയും വാലാമ്മയും പത്തുദിവസംകൊണ്ട് പോകുമെന്ന് കലികാലത്തിലെ നിശ്ചയമായിട്ടു ഭഗവാൻ സിദ്ധാന്തസ്ഥാപനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഇതുതന്നെ സിദ്ധാന്തപക്ഷമെന്നു ഗാരുഡത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാതൃപണ്ഡിതനും സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് മറ്റുള്ളപക്ഷങ്ങൾക്ക് അപവാദമാകയാൽ, പത്തുദിവസത്തിൽ കൂടുതൽ വേണമെന്നു പറയുന്ന പ്രമാണങ്ങൾ അസാധ്യമാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

സപിണ്ഡീകരണമെന്ന ക്രിയ പന്ത്രണ്ടാം ദിവസമോ ത്രിപക്ഷത്തിലോ ആറാം മാസത്തിലോ സംവത്സരാവസാനത്തിലോ ചെയ്യാമെന്നു് തത്വജ്ഞന്മാരായ മഹർഷികൾ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു്, ശാസ്ത്രധർമ്മമനുസരിച്ചു് നാലു ജാതിക്കാർക്കും പന്ത്രണ്ടാം ദിവസം സപിണ്ഡികഴിക്കുന്നതു് ഉത്തമമെന്നു് സ്വപക്ഷത്തെ ഭഗവാൻ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല കലിയുഗ ധർമ്മങ്ങളുടെ ബാഹുല്യംകൊണ്ടും പുരുഷായുസ്സിന്റെ കുറവുകൊണ്ടും ശരീരത്തിന്റെ അസ്ഥിരത്വംനിമിത്തവും പന്ത്രണ്ടാം ദിവസംതന്നെ സപിണ്ഡിചെയ്യുന്നതു് ഏറ്റവും വിശേഷമെന്നു പറയുന്നു. ഈ ഭാഗത്തെ വ്യാഖ്യപാദമഹർഷിയും സമ്മതിക്കുന്നുണ്ടു്. “സംവത്സരം നേദാദശാഹേ വാ” എന്നു് ഗൃഹ്യസൂത്രകാരൻ പറഞ്ഞതിനെ ഉദ്ധരിച്ചു് “മിതാക്ഷര്യം” ഈ പക്ഷത്തെ താങ്ങുന്നു. ആശൌചത്തിലല്ല സപിണ്ഡി നടത്തുന്നതെന്നു് പറയേണ്ടതില്ല. സപിണ്ഡീകരണം കഴിഞ്ഞാൽ വാലാമ്മപോലും ഇല്ലെന്നതിന്നു്—, “വാലാമ്മപോകണമെങ്കിൽ സപിണ്ഡി വീടണം” എന്ന അർത്ഥത്തിൽ ഗാരഡം പറയുന്നതുതന്നെ തെളിവാണ്. നാലുജാതിക്കാർക്കും ഇങ്ങനെ സപിണ്ഡീകരണം പറഞ്ഞതിനുപുറമേ ‘മിതാക്ഷരി’യിൽ ശുദ്രന്മാരും പന്ത്രണ്ടാംദിവസം സപിണ്ഡിചെയ്യാൻ, “ഏവം സപിണ്ഡീകരണം മന്ത്രവജ്ജുംഹി ശുദ്രാണാം ദാദശേഹനി” എന്നു ഇതു് വിഷ്ണുസ്മൃതിയെ ഉദ്ധരിച്ചു് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഇങ്ങനെ പത്തു ദിവസത്തെ ആശൌചവും പന്തിരണ്ടിലെ സപിണ്ഡിക്രിയയും സർവ്വസാധാരണമായും പ്രമാണങ്ങളുടെ പരസ്പര സംവാദത്തോടു കൂടിയും വന്നിരിക്കയാൽ നായന്മാരുടെ ഏതാദൃശനടപടികളിൽ യാതൊരു വികല്പത്തിനും അവസരമില്ല. ഒരു പ്രത്യേക വർഗ്ഗക്കാരായ നായന്മാരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സർവ്വജാതിസമാനമായി വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വളരെ സ്മൃതികളിലേയും ഭഗവത്സിദ്ധാന്തത്തിലേയും നിശ്ചയപ്രകാരം പത്തുദിവസത്തെ പുലഞ്ഞ് ന്യായമായി അവകാശമുണ്ടാകുന്നുള്ളു. അതുമല്ലാതെ, പ്രമാണങ്ങൾക്കും രാജനിയമത്തിനും വിരുദ്ധമായുള്ള അന്യന്മാരുടെ ആരോപണത്തെ ആശ്രയിച്ചു് നായന്മാരിൽ അന്യായമായവിധം ശുദ്രത്വം കെട്ടിത്തൂക്കിയാൽപോലും മേൽ കാണിച്ച ബഹുസ്മൃതി, സൂത്രപുരാണങ്ങളാൽ സമ്മതിക്കപ്പെട്ടു നടപ്പിലിരിക്കുന്ന പത്തു പുലയും ദാദശാഹസപിണ്ഡിയും അയോഗ്യമെന്നു പറവാനോ തീരാത്തശുദ്ധി കല്പിക്കാനോ ആർക്കും മാഗ്ഗം നല്കുന്നില്ലാത്തവിധം എല്ലാം അവർക്കനുകൂലമായി വന്നിരിക്കുന്നു”.

(ശ്രീ നീ: തീ: പാ: സ്വ: ച: സ:)
പുറം 549—553)

ii

ഒരുക്കുകൾ

1. ശവസ്നാനത്തിന് :

പിണ്ഡാത്മം അന്നം, പച്ചമൺകടം, നെട്ടംതുശനില, എണ്ണ (നെയ്യ്), ചെറുപൂള, മഞ്ഞര സ്വർണ്ണവണ്ഡം (ഓട്ടുശകലം)-7, പവിത്രം-ചെമ്പരത്തിമാല (രാമച്ചമാല), അരി, പൂവ്, ചന്ദനം, നെയ്യ്, തൈര്, നെല്ല്.

2. ശവസംസ്കാരത്തിന് :

ശവക്കട്ടിൽ, അന്നം, അഗ്രമുള്ള വേർതിരിഞ്ഞ രണ്ടോ നാലോ ദർഭ (പവിത്രത്തിന്), ദീപം, എള്ള, ദർഭ, ജലം, ചാണകപ്പാൽ, പട്ട്, എണ്ണ, ചന്ദനമുട്ടി, ചാൺ നീളമുള്ള കമ്പ്-7, കടം-1.

3. ബലി തുടങ്ങലിന് :

നാഴി, അരി, പച്ചവാഴയ്ക്ക, വെററില, പാക്ക, ദർഭപ്പേല്ല് നൂല്, പൂവ്, പച്ചമഞ്ഞര, വെള്ളം, എള്ള, ഇരുമ്പുകഷണം കരിക്കട്ട, കരിക്കട്, കിണ്ടി, ഇല, തൈര്, പാല്, തേൻ അഞ്ജനക്കല്ല്, കമ്പിൾ കത്തിയത്.

4. പതിനൊന്നാം ദിവസം :

പഞ്ചഗവ്യം (പാല്, തൈര്, നെയ്യ്, ഗോമൂത്രം, ചാണകപ്പാൽ ഒരുപശുവിന്റേത്), കിണ്ണം, കോടി.

5. സഞ്ചയനത്തിന് :

വരപ്പൊടി, കത്തിയ പച്ചപ്പാള-3, പച്ചക്കടം, ചട്ടി, ഇടിഞ്ഞിൽ, വിളക്ക്, കൂർച്ചം വലുതും ചെറുതും, അസ്ഥിമുടാൻ മുണ്ട, നവധാന്യങ്ങൾ, ഗോമൂത്രം, കരിക്കട്-3, പാല്, അസ്ഥി അരിപ്പാൻ മുണ്ട, നെല്ല്, അരി, ഉണക്കലേരി ഇ: 1½, നാളികേരം, വെററില, പാക്ക, വാഴക്കാ, ചന്ദനം, വിളക്ക്, ഒരുകെട്ട് ചൂട്ട്, ഇരുമ്പിൻകഷണം, എരിതേങ്ങാ, ജലം, ഇല, കോൽത്തിരി-2, പാളച്ചെരുപ്പ്, വെള്ളച്ചുണ്ടയ്ക്കാ, അത്തിച്ചമതക്കമ്പ 6, കത്തുപാള-3 പാളച്ചട്ടുക-3, വാഴ, തെങ്ങ, മഞ്ഞര, മാറാമ്പ്, കരിക്കട്.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങൾ

1. അംഗിരസ്സുതീ	29. ഗോഭിലസൂത്രം
2. ജാംബാലസ്സുതീ	30. പരാശരാധ്യായം
3. വ്യാഖ്യേഷാദസ്സുതീ	31. ഗന്ധർവ്വപുരാണം
4. ശാതാതപസ്സുതീ	32. ഭവീഷ്യപുരാണം
5. യാജ്ഞവല്ക്യസ്സുതീ	33. മത്സ്യപുരാണം
6. ഭരദവാജസ്സുതീ	34. സ്തന്ദ്രപുരാണം
7. ഉശനസ്സുതീ	35. വിഷ്ണുപുരാണം
8. വിഷ്ണുസ്സുതീ	36. വായുപുരാണം
9. അത്രീസ്സുതീ	37. സൂതസംഹിത
10. ദേവലസ്സുതീ	38. ഗൗതമൻ
11. ബൃഹദായമസ്സുതീ	39. സംവർത്തവചനം
12. മനുസ്സുതീ	40. നിർണയസിന്ധു
13. ദക്ഷസ്സുതീ	41. കലദീപിക
14. ആപസ്തംബസ്സുതീ	42. സ്മൃത്യർത്ഥസാരം
15. പ്രചേതസ്സുതീ	43. ശ്രുതപരിഭാഷ
16. വിഷ്ണുധർമ്മോത്തരം	44. സന്ധ്യാഭാഷ്യം
17. കൊഷീതകീബ്രാഹ്മണം	45. ലഘുവ്യാസസ്സുതീ
18. ഐതരേയോപനിഷത്	46. ഗായത്രീതന്ത്രം
19. ഉത്തരമീമാംസ	47. ശൈവതന്ത്രം
20. ഔശനസധർമ്മശാസ്ത്രം	48. ഋഗ്വേദം
21. വിജ്ഞാനേശ്വരീയം	49. അഥർവവേദം
22. ശ്രുതിതത്വം	50. ഹസ്ത്യായുർവേദം
23. ത്രിംശദ്യോക്തീ	51. നാഗോത്പത്തി
24. നന്ദീശ്വരസംഹിത	52. ദക്ഷിണേതിഹാസം
25. ആശ്വലായനസൂത്രം	53. കേരളമാഹാത്മ്യം
26. ആശ്വലാനിർണ്ണയം	54. കാപ്യസംഹിത
27. പ്രായോഗപാരീജാതം	55. ഭാരതം
28. മിതാക്ഷരീ	

ടിപ്പുനിയ

50

അസ്സാദൃശന്മാർ	=	ഞങ്ങളെപ്പോലുള്ളവർ
അദ്ധ്യാരോപാപവാദന്യായം	=	ഒന്നിൽ മറെറാന്നിനെ വെച്ചു കെട്ടുകയും നിരസിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രീതി
വ്യാവഹാരികദൃഗുപുത്തികൾ	=	ലോകരീതിയിൽ കണ്ണവെച്ച പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ
വിമുക്തന്മാർ	=	മഹാമുക്തന്മാർ
സമീപഭാഗ്നി	=	കത്തിക്കാളുന്ന തീയ്

52

പൂർവ്വദേഹാസ്ഥ	=	മുജ്ജന്മത്തിലെ ദേഹത്തിലുള്ള താത്പര്യം
തൃണജ്ജുകാദി	=	പുല്ലു മുതലായ
ജന്മഗ്രഹണം	=	പിറവിയെടുപ്പ്
മനുഷ്യവ്യതിരിക്തങ്ങൾ	=	മനുഷ്യരിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായവ
ഭാരാദ്യന്മാർ	=	ഭാര്യ, മക്കൾ മുതലായവർ

53

അപ്പ്	=	വെള്ളം
ശൂനി	=	പെൺപട്ടി
സുകരം	=	പന്നി

54

ദൈവാദിനങ്ങൾ	=	ദേവന്മാരുടെ ദിവസം പകൽ, രാത്രി മുതലായത്
ദൈവപ്രവഞ്ചം	=	ഞാൻ, നീ, അത്, ഇത് എന്നിങ്ങനെ രണ്ടായി അനുഭവപ്പെടുന്ന പ്രവഞ്ചം
പാതഞ്ജലവിവൃതി	=	യോഗവിവരണം

55

സ്ഥൂലകൃതം	=	രക്താസ്ഥിമജ്ജാദികളായി കണ്ണിനു കാണാവുന്ന വസ്തുക്കളാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന
ദൃശ്യോപരമാക്കുക	=	കാണുമാറാക്കുക

നാസ്തികനിരാകരണഘട്ടം	=	നാസ്തിക-ഇശ്വരവേദാദികൾ വിശ്വസിക്കാത്ത-വരെ ഘണ്ഡിക്കുന്ന ഘട്ടം
നൈയായിക ചക്രവർത്തി	=	ന്യായശാസ്ത്രത്തെ അടക്കി ഭരിക്കുന്നയാൾ-ന്യായശാസ്ത്രം പ്രമാണമാക്കിയവരുടെ നേതാവു്
ദാഹോദപിണ്ഡശ്രാദ്ധാദികൾ	=	ഭഹനം, ഉദകക്രിയ, പിണ്ഡം വയ്പ്പ്, ബലി മുതലായതു്
56		
ഊർദ്ധ്വപുണ്ഡം	=	ഗോപി
ത്രിപുണ്ഡം	=	വിലങ്ങത്തിൽ ഇട്ടുന്ന മൂന്നു് ഭൂക്കുറി
ഗോമയം	=	ചാണകം
59		
പ്രേഷോച്ചാരണം	=	സന്ധ്യസിദ്ധപോകമ്പോൾ ചൊല്ലുന്ന മന്ത്രം
ദണ്ഡാദി	=	യോഗദണ്ഡം, കാവിമുണ്ടു് മുതലായവ
60		
ദക്ഷിണകർണ്ണം	=	വലത്തെ ചെവി
ചന്ദ്രവൃദ്ധിക്രമം	=	കറുത്തവാവുകഴിഞ്ഞു് ക്രമേണ ചന്ദ്രൻ വളരുന്ന ദിവസം അനുസരിച്ചു്
കബളം	=	ഉരുള
പരർണ്ണമാസി	=	വെളുത്തവാവു്
ഭ്രാതൃസ്വസ്രിയാദികൾ	=	സോദരൻ, അനന്തരവൻ
ഘൃതം	=	നെയ്യു്
ഉത്സാരണം	=	ഓടിക്കൽ
61		
അഭ്യംഗസ്നാനം	=	തേച്ചുകുളി
സുവർണ്ണഖണ്ഡം	=	സ്വർണ്ണക്കഷണം
62		
വൃദ്ധപുരസ്സരന്മാർ	=	വൃദ്ധരെ മുൻ നടത്തുന്നവർ
63		
ബോധശഭാഗം	=	പതിനാറിലൊരംശം
സംഗർമ്മ്യം	=	സാമ്യം
പുനരനിരസ്തം	=	ഭൂതത്തെക്കുറിച്ചു്
ഈഥീതം	=	പുണർത്ഥം

മുട്ടമാട്ടി	=	മുട്ടുകുത്തി
ആചമിച്ചു	=	കൈക്കുമ്പിളിൽ അല്പം വെള്ളം മന്ത്രത്തോടെ കുടിക്കുക
65		
കനിഷ്ഠാദികൾ	=	വയസ്സിന്നിളയവർ തുടങ്ങിയവർ
68		
തൃഷാദിശമനം	=	ദാഹം മുതലായവ മാറാൻ
ഹവിശ്ശേഷവസ്ത്രം	=	അഗ്നിക്കുസമർപ്പിച്ച ശവത്തിൽ നിന്നും കീറിയ വസ്ത്രം
അർഘ്യജലം	=	കൈനനയ്ക്കാൻ വെള്ളം
71		
നിര്യതിക്കോണം	=	തെക്കുപടിഞ്ഞാറേ മൂല
73		
ഉപസ്തരിക്കുക	=	നെയ്യു തൊട്ടുതെറിക്കുക
78		
അഗ്നികോണം	=	തെക്കുകിഴക്കേ കോണം
79		
തിലോദകം	=	എള്ളിട്ട വെള്ളം
83		
ആദ്യത്രികം	=	ആദ്യത്തെ മൂന്നു മന്ത്രം
പ്രതികൃതി	=	രൂപം
ഷണ്ഡസ്തേനാദികൾ	=	ആണം പെണ്ണും കെട്ടവർ കള്ളന്മാർ തുടങ്ങിയവർ
ഭൂണഹത്യാദികർത്താക്കൾ	=	ഗർഭലേസിക്കുക മുതലായതു ചെയ്യുന്നവർ
84		
ശുലപരശ്വാദിതപ്തമുദ്രാധാരണം	=	ശുലം, മഴ മുതലായവ പഴുപ്പിച്ചുവെച്ചു ദേഹത്തു് അടയാളപ്പെടുത്തിയവർ
നൃമുണ്ഡാദിധാരികൾ	=	മനുഷ്യത്തലയോടു മുതലായതു ധരിക്കുന്നവർ
പ്രത്യക്ഷസുരാപാനം	=	പ്രത്യക്ഷമായി മദ്യം കുടിക്കുക
പ്രമാദം	=	അബദ്ധം
അശ്വദകാദിസംബന്ധം	=	തീയ്, വെള്ളം മുതലായവ യോടുള്ള സമ്പർക്കം
വ്യാഘ്രവുകാദി-		
ഹിംസ്രപശുക്കൾ	=	പുലി, ചെന്നായ് മുതലായ ദൃഷ്ട ജന്തുക്കൾ

87

അയാചിതോപനതം	=	യാചിക്കാതെ കിട്ടുന്ന
ശാസ്ത്രമാത്രഗോചരങ്ങൾ	=	ശാസ്ത്രത്തിൽമാത്രം കാണുന്നവ
ശൂക	=	കോകണ്ണൻ, ഒററക്കണ്ണൻ
മുഖേഭഗേ	=	മുഖം വിണ്ടവൻ
ഋഷഭസ്വരം	=	കാളത്തല
ആര്യസമകക്ഷന്മാർ	=	ആര്യന്മാർക്കു തുല്യർ
ഏതൽക്കാലാവചേദം	=	ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്ന

90

ദുർഭേദം	=	വണ്ഡിക്കാൻ പ്രയാസമുള്ളതു്
ആഗന്ത്യദപിജൻ	=	വന്നുകേറിയ ബ്രാഹ്മണൻ (പരദേശി)
തദനുരോധേന	=	അതിനു സമയമായി അതനുസരിച്ചു്
നിരൂഡം.....ഷ്ടംഭം	=	ഏറ്റവും ഉറച്ച യുക്തിയുടെ സഹായബലത്താൽ
അന്യദീയവ്യവസ്ഥ	=	മററുള്ളവരുടെ വ്യവസ്ഥ
കൂടസ്ഥനില	=	അനങ്ങാപ്പാറ രീതി
താദൃഗ്ജനാചാരം	=	അത്തരം ജനങ്ങളുടെ നടപ്പു്

91

ദുസ്സമ്പാദം	=	പ്രയാസം
ആയുർഹ്രാസാവഗതി	=	ആയുസ്സിന്റെ അല്പത്വത്തി ലുള്ള ബോധം
ദാദശഭിനന്നിർവർത്യം	=	പന്ത്രണ്ടുനാൾകൊണ്ടു് ചെയ്തതീർക്കേണ്ടതു്
മുഡോപജ്ഞമാർഗ്ഗം	=	മുഡന്മാർ ഉണ്ടാക്കിയ വഴി

92

ഉപദത്തനാകുക	=	മരിക്കുക
തത്സപിണ്ഡർ	=	അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ച പുല സമമായുള്ളവർ

95

ഗ്രംഗിദംഷ്ടാദി	=	കൊമ്പുള്ളതും കോമ്പല്ലുള്ളതും മായ കാള, പട്ടി മുതലായവ
----------------	---	--

97

രാജോനിവൃത്തുപലക്ഷണം	=	ആത്മവം (രക്തം) നില്ക്കുന്നതി നെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയതു
വൈകാരികപിതവർഷം	=	സംശയനില

119

ശൂശ്രൂസംയുക്ത
ദ്രവിഡപ്രാണായാമം
ഗുണർമ്മസാപേക്ഷം
തത്കർത്തവ്യേസ്സകൾ
പിതൃജങ്ങൾ

മാതൃജങ്ങൾ

= മേൽമീശയുള്ളവൾ
= വളഞ്ഞവഴി
= ഗുണധർമ്മങ്ങളോടുകൂടിയതു്
= അതു നിർമ്മിച്ച ബ്രഹ്മാക്കൾ
= പിതാക്കന്മാരിൽനിന്നും
സിദ്ധിച്ചവ
= മാതാക്കന്മാരിൽനിന്നും
സിദ്ധിച്ചവ

120

ഷണ്ഡാദിനിവൃത്തി

പുസ്തപവിഷയം

ഹ്രാദി
ഫെനിലമൂത്രം
ഗുരു
പൂർണ്ണകലശം
ദർപ്പണം
പുഷ്പാക്ഷതം

= ആണം പെണ്ണം കെട്ടവരെ
സ്വീകരിക്കാതിരിക്കൽ
= പുരുഷനെ സംബന്ധിച്ചതു്
(പുരുഷലക്ഷണവാനോ
എന്നു്)
= ചിലയ്ക്കുന്നവൾ
= മുത്രം പതയുന്നവൾ
= മുത്തവൾ
= പൂർണ്ണകുടം
= കണ്ണാടി
= പൂവും തൊലിച്ചെടുത്ത
ഉണക്കലരിയു്

123

പ്രായശ്ച

= മിക്കവാറും

124

ഗ്രന്ഥാ...ബേയം

= വേറെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും
മനസ്സിലാ(നിശ്ചയി)ക്കാവ
ുന്നതാണെന്നു്

125

രൂപ്തംഭൂതൻ
അർദ്ധാഞ്ജലി...ത്താൽ

= മൗനീ
= പകുതി കൈവെള്ളയിൽ
കൊള്ളുന്ന

127

ലലാടകേശങ്ങൾ
അശക്യപക്ഷം
നാളചേരണം
സ്തന്യപാനം
കർണ്ണരത്രം

= നെററി, തലമുടി മുതലായവ
= സാധിക്കാത്തനില
= പൊക്കിൾക്കൊടി മുറിക്കുക
= മുലകുടി
= ചെവിക്കുഴി

129		
ജന്മമാസത്തിന്റെ നാമം	=	ചൈത്രമാസംതൊട്ട് കൃഷ്ണ, അനന്ത മുതലായി പന്ത്രണ്ടു നാമങ്ങൾ ജന്മമാസംതൊട്ട് സ്വീകരിക്കുന്നു
130		
മൗജീബന്ധനം	=	മുത്തച്ചരടുക്കെട്ട്
131		
ശിവവിണ്ഡാഗാരങ്ങൾ	=	ശിവ, വിഷ്ണുക്ഷേത്രങ്ങൾ
സൂര്യാവലോകനം	=	സൂര്യനെ കാണൽ
നിർഗ്രമിക്കുക	=	പുറപ്പെടുക
134		
അവിചിന്നധാര	=	ധാരമുറിയാതെ
വായുകോണം	=	വടക്കുപടിഞ്ഞാറേ മൂല
നിര്യതികോണം	=	തെക്കുപടിഞ്ഞാറേ മൂല
136		
നാപിതൻ	=	ക്ഷൗരക്കാരൻ
139		
ചിതീയവാരം	=	രണ്ടാംതവണ
140		
നിർമ്മാർജ്ജിക്കുക	=	തുടക്കുക
പ്രത്യങ്മുഖൻ	=	തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നവൻ
141		
അനധികൃതൻ	=	അധികാരമില്ലാത്തവൻ
145		
അവിച്ഛേദന	=	തുടരെ
വിപര്യവിഷയം	=	വിപരീതകാര്യം
146		
ചിച്ഛതിരൂപ	=	ജ്ഞാനസ്വരൂപ
സൂര്യോപസ്ഥാനം	=	സൂര്യവന്ദനം
മാർജ്ജനാദി	=	തുടച്ചുകളയൽ മുതലായവ
147		
സർവാത്മനാ....താകുന്നു	=	ഒരുവിധത്തിലും കുറവില്ലെന്ന താണിതിന്റെ സാരം
തന്നിവാറണാർത്ഥം	=	അതു തടയുന്നതിന്
കാലപ്രാപ്ത	=	അടുത്തുവരുന്ന
അതിപടന	=	കഴിഞ്ഞുപോയ
149		
മുഷികബിലം	=	എലിപ്പിന്നം
വാപി	=	കുളം
ധൂപം	=	കിണറു്

പുരീഷാദിവിസർജനം	=	മലം, മൂത്രം ഇവ വെളിക്കുരുളുക
150		
മുജലങ്ങൾ	=	മണ്ണും വെള്ളവും
കാലോപയുക്തം	=	കാലത്തിനുചേർന്നതു്
ഗണ്യൂഷം	=	വായിൽ വെള്ളംകൊണ്ടു തുപ്പുക
മാഷമജനം	=	എള്ളു മുങ്ങിക്കിടക്കുക
151		
സ്വാഹാന്തം	=	സ്വാഹാ എന്നു് ഒടുവിൽ ചേർത്തു്
ദന്തധാവനം	=	പല്ലുതേപ്പു്
152		
ഹിരണ്യം	=	സ്വർണ്ണം
153		
ജലമുദ്ധരിക്കുക	=	വെള്ളമെടുത്തുവയ്ക്കുക
കരശിഖകരം	=	കുടമ
154		
നാഭീദംലം	=	പൊക്കിളോളം
157		
കുംഭീച്ചു്	=	ഉള്ളിൽ നിർത്തി
രേചിക്ക	=	വെളിക്കുവിടുക
159		
മുണ്മയഭാരവസൗവർണാദി	=	മൺപാത്രം, മരയോടു്, പൊൻപാത്രം മുതലായവ
സകലാവിദ്യാതൽകാര്യം		
നാശകം	=	ദേഹം ഞാനെന്നും ഭാര്യാപുത്രാദി എന്റേതെന്നും അജ്ഞാനത്താൽ ഉണ്ടാകുന്ന തോന്നലിനേയും അതിൽനിന്നും പൊന്നുന്ന പ്രപഞ്ചത്തേയും ഇല്ലാതാക്കുന്ന
160		
പിത്രാദിഗുർവുഭിവാദനം	=	അച്ഛൻ, അമ്മ, ജ്യേഷ്ഠൻ മുതലായ ഗുരുക്കന്മാരെ വന്ദിക്കുക
161		
സമാസമായി	=	ചുരുക്കി

മലയാചലഖണ്ഡാദി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചു രചിച്ച ആചാരപദ്ധതി എന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം സന്തോഷമരുളട്ടെ. വാഴപ്പഴം പോലെ സ്വാദുള്ള ഇതു് സജ്ജനങ്ങളുടെ കടാക്ഷത്തിനു പാത്രീഭവിച്ചാൽ അവർ (വായിച്ചറിഞ്ഞാൽ) സഫലമായി.

സജ്ജനസ്സാവകൾക്കു് കല്പവൃക്ഷസമാനമായ ഇതു് അച്ചടിപ്പിച്ച താഴത്തോട്ടതു വേലുപ്പിള്ള ജയിക്കട്ടെ.

**ശ്രീ നീലകണ്ഠ തീർത്ഥപാദ സ്വാമികളുടെ
മററു കൃതികൾ**

സംസ്കൃതം.

- 1) അഭൈതപാരിജാതം
- 2) ശ്രീകണ്ഠാമൃതലഹരി
- 3) സ്വാരാജ്യസർവസ്വം
- 4) സങ്കല്പകല്പലതിക
- 5) സ്തവരത്നഹാരം
  - i) ഗുഹാഷ്ടകം   ii) വാഗീശ്വര്യഷ്ടകം
  - iii) രമേശാഷ്ടകം   iv) ദ്വാദശാക്ഷരസ്തോത്രം
  - v) ശ്രീരാമഷഡക്ഷരസ്തോത്രം
  - vi) നൃസിംഹപദഞ്ചലി
  - vii) ആരാധ്യപാദപഞ്ചകം
  - viii) പഞ്ചരത്നമാലിക
- 6) ചിരീസുധാത്യാശതകം
- 7) ഹരിനവകം
- 8) ഹരിഭക്തിമരണം
- 9) ആത്മാദർശം
- 10) യോഗാമൃതതരംഗിണി
  - i) യോഗരഹസ്യകുളഭി   ii) ഹരിഭജനാമൃതം
  - iii) വിധുനവസുധാത്യാശി   iv) വിധുസ്തവമധുസ്രവം
  - v) ശ്രീഹരിപഞ്ചകം   vi) സ്വാസ്തസുധാകരം
  - vii) കാളീപഞ്ചകം   viii) ഘണ്ടാകർണ്ണപഞ്ചകം
  - ix) ആരാധ്യപാദസപ്തകം   x) അമൃതലത
- 11) കണ്ഠാമൃതാർണ്ണവം
- 12) ആത്മാമൃതം
  - i) പഞ്ചാക്ഷരസ്തോത്രം   ii) നവഗ്രഹസ്തോത്രം
- 13) ശിവാമൃതം
- 14) പ്രശ്നോത്തരമ
- 15) സൗഭാഗ്യലഹരി
- 16) ശിവപഞ്ചാക്ഷരസ്തോത്രം

17) ദക്ഷിണാമൂർത്തിഭൂജംഗം

18) അച്യുതാനന്ദലഹരി

മലയാളകൃതികൾ

1) *വേദാന്തമണിവിളക്കു്

2) *ഹം.യോഗപ്രദീപിക

3) *വേദാന്തമാലിക

4) *കണ്ഠാമൃതം

5) ഭാഷാ ആര്യശതകം

6) അഭൈതസ്തംബകം

i) രാമഗീതം

ii) ഹസ്താമലകം

iii) ഹരികീർത്തനം

iv) രാമഹൃദയം

v) ആത്മപഞ്ചകം

vi) ആനന്ദമന്ദാരം

vii) കൈവല്യകന്ദളി

7) *ദേവാർച്ചാപദ്ധതി

i) ദേവപ്രതിഷ്ഠ

ii) പ്രതിമാസാധനം

iii) ചലപ്രതിഷ്ഠ

iv) ദേവപൂജനം

v) മുദ്രാവിധി

vi) ലക്ഷ്മീപൂജ

vii) സരസ്വതീപൂജ

viii) നാഗപൂജ

ix) സർപ്പബലി

x) ഹോമകണ്ഡവിധി

xi) ഹോമക്രമം

xii) മൃത്യുഞ്ജയഹോമം

xiii) തിലഹോമം

xiv) ഗണപതിഹോമം

xv) മന്ത്രകോഷം

xvi) ശ്രീ ദ്വാദശാക്ഷരീ

xvii) ഭൂവനേശ്വരീബീജം

xviii) ഗണപതി

xix) നാരായണാഷ്ടകം

xx) സുഭർഗ്ഗനം

xxi) ശിവപഞ്ചാക്ഷരം

xxii) വാമനതന്ത്രം

xxiii) നൃസിംഹഷഡക്ഷരം

xxiv) ചിന്താമണിബീജം

xxv) വാദ്യേവതാമന്ത്രം

xxvi) പഞ്ചപൂജാ

xxvii) ഭിന്നഭൈരവി

xxviii) പ്രേതബാധാകർഷണ

xxix) സ്വസ്തികപഞ്ചലേഖനക്രമം

യന്ത്രം

xxx) പുണ്യാഹം

8) *വിജ്ഞാന തരംഗിണി—ഒന്നാംഭാഗം

i) പുരുഷാർത്ഥം

ii) മുക്തിവിചാരം

iii) സ്വരൂപനിരൂപണം

iv) സന്നയാസം

v) ഇശ്വരഭക്തി

vi) പരമാചാര്യവിചാരം

- vii) ബ്ലേഡും ബ്ലേഡാർണവും viii) സ്വപ്നനിരൂപണം.
- ix) പ്രാദേശികചിന്ത x) പുനർവിവാഹം
- xi) പരച്ചിപെറ്റ പന്തിരുകുലം
- xii) ശ്രീശങ്കരഭഗവത്പാദാദികളുടെ കാലം
- xiii) മാമങ്കവൃത്താന്തം
- xiv) ആദിമലയക്ഷത്രീയനായക കേസരി
- xv) തച്ചടയകൈമരം
- xvi) കവളപ്പാറമുപ്പിൽ നായർ

9) *ബ്രഹ്മാഞ്ജലി—1-ാം ഖണ്ഡം

- i) ബ്രഹ്മപഞ്ചകം
- ii) വാജസനേയകബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത്തു്
- iii) സുബ്രഹ്മണ്യസ്തവം
- iv) പ്രാണായാമം
- v) സഗുണധ്യാനം
- vi) തത്ത്വമസിനവകം

രണ്ടാം ഖണ്ഡം

- i) ധർമ്മചിന്ത
- ii) ആത്മൈക്യഭാവന
- iii) ശ്രീ ദക്ഷിണാമൂർത്തിഭാവന
- iv) ഉമാമഹേശ്വരഭാവന
- v) ഉഷഃകാലശക്തിസ്മരണ
- vi) കർമ്മസാക്ഷിസ്മരണ
- vii) ഭഗവൽസ്തോത്രാഷ്ടകം
- viii) സൃഷ്ടിവിചാരപദ്യ
- ix) ശ്രീ ശിവനവകം
- x) ശ്രവണവിചാരപദ്യ
- xi) ശ്രീ പരദേവതാഷ്ടകം
- xii) ആത്മവിചാരപദ്യ
- xiii) ജീവന്മുക്തിവിചാരപദ്യ

മൂന്നാം ഖണ്ഡം

- i) ശ്രീകൃഷ്ണഭജംഗസ്തോത്രം
- ii) പരമശിവസ്തവം
- iii) ബ്രഹ്മസ്തവം
- iv) ശുദ്ധബ്രഹ്മചിന്താപദ്യ

* ഈ അടയാളം ചെയ്ത പുസ്തകങ്ങൾക്ക് ശ്രീ വിദ്യാധിരാജാ പബ്ലിക്കേഷൻസ് പെരുമൺ എന്ന വിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിച്ചാൽ കിട്ടും.

തീരുത്തുകൾ

പുറം	വരി	തീരുത്തു്
25	7	ഭോജിനോ (f) വരജാം
39	19—20	'സ്വാമികൾ' എന്നതു വേണ്ട 'വീതം നിർഗുണം'
45	14	കണ്ഠ 'പു'
46	8	എന്നു 'ം'
57	10	'സു'ത
62	14	ചതുര'ക്ഷു'
74	30	തപസ്വ'രീ'മം
77	22	അപയ'ഠ'തു
81	അടിക്കുറിപ്പ്	ഭർഗ്ഗേ'ഠ'
82	23	ശം'നോദേ'വീ
84	15	'മു'ിയേതാ
86	8	മേ'വൗ'ദ്ധ്വ
87	4	ലവണാശി'നഃ'
102	26	മഹിദ്വ'മ'സ്തു
112	12	ധാന്യരാജേ'ഠ'വാ
113	28	'ഹ'വിഷാ
„	32	വഃ'സുന്മഹ
114	24	'സു'വാവാ
„	26	മത്'പി'ത'ഠ മഹ
115	10	സ്വ'ഠ'ഹാ
116	20	വാർ'ച്യ'താം
119	4	നോദപഹേ'ത്'
„	27	പിതൃ'ജന്മ'ഭൂം മാതൃ'ജന്മ'ഭൂം
123	12	'ആ'ഭ്യുദയിക
„	18	പ്രഥ'മം'പൂജ്യം
124	3	സ്വസ്തി'വാ'ചന
„	15	സ്തോർക്ഷേപ്യാ'f'രിഷു

126	18	തി'സ്യ'ണാം
128	2	കർണ്ണ'ര'ന്ദ്ര
131	22	ഭദ്രമാവ'ദംസ'തു'ഷ്ണീം
133	22	'ആ'ശ്ചലായന
134	29	അദിതി:'
135	13	സുഭൃഗോ'ക്യാ'യ
„	16	„
136	22	ഭൂർഭുവഃ 'സ്വഃ' സ്വാഹാ
138	1	യുവ'ം'വസ്രാണീത്യസ്യ
„	1	ചതേന്ധാദീ'ഘ'
„	12	ജരി'ഷ്ഠ'
141	18	ബൃഹസ്പ'തി'സ്രീഷ'ഠപ്പ'
149	അടിക്കുറിപ്പ്	മുത്തു = മണ്ണു. ഇതു വെട്ടിക്കളയണം. 50-ാം പുറത്തു അടിക്കുറിപ്പായി ചേർക്കണം.
154	13	ഹ'-ന
156	6	മുടിപ്പി'ടി'ച്ചു'
„	34	പ്രചോ'ദ'യാത'
159	33	യോര'വൃ'ണീമഹേ
„	34	പതയേ'ദൈ'വീ
160	4	പൃഥി'വൈ'
„	6	പരമേ'ഷ്ഠി'

ആചാരപദ്ധതി

ശ്രീ. നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസ്വാമികൾ

"ജീവിതഗതിയിലെ ഓരോ താവളങ്ങളായ ആചാരങ്ങൾ അർത്ഥമാദ്യേശബോധത്തോടുകൂടി അനുവർത്തിക്കാൻ ഈ ഗ്രന്ഥം സഹായിക്കുമെന്നുള്ളതിനാൽ അതു ബഹുജനങ്ങൾക്കു മഹത്തായ ഉപകാരപ്രദമായിത്തീരുന്നതാണ്."

സി. എസ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻ പോറ്റി-

നാല്പത്തിയെട്ടു സംസ്കാരങ്ങളാണു മനുഷ്യനു വിധിച്ചിട്ടുള്ളത്. അവയിൽ സുപ്രധാനങ്ങൾ മുപ്പത്തിരണ്ട്. സർഗുണസമ്പന്നനായ മകനെ ജാതകർമ്മാദി പതിനാറു സംസ്കാരങ്ങൾ കൊണ്ട്, പതിനാറുകലകളുള്ള ചന്ദ്രനൊപ്പം, സംപൂർണ്ണനാക്കുന്നു അച്ഛനമ്മമാർ. ആ കടം വീട്ടാൻ പുത്രൻ മാതാപിതാക്കൾക്ക് അവരുടെ മരണശേഷം വേണ്ട ഉദയക്രിയയൊട്ടു പതിനാറു കർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ട് പ്രേതനിവൃത്തിവരുത്തി അവരെ പിതൃക്കളാക്കി ശുദ്ധിച്ചെടുത്തു ജനനമരണ നിവൃത്തിരൂപമായ സായുജ്യം നല്കുന്നു. ആ മുപ്പത്തിരണ്ടാചാരങ്ങളും സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയും, പത്തു നാല്പതു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഉപജീവിച്ചു, 'സഞ്ചരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥശാല' എന്നു പ്രകീർത്തിതനായ മഹാപണ്ഡിതയോഗിവര്യൻ ശ്രീ. നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദസ്വാമി തയ്യാറാക്കിയ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥമാണ് ഈ 'ആചാരപദ്ധതി' -ധർമ്മിക ജീവിതം നയിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ആർക്കും ഒഴിച്ചു കൂടാൻപാടില്ലാത്ത ഒരേ ഒരു ഉത്തമഗ്രന്ഥം.

ശ്രീനീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദാശ്രമം.	വില രൂ. - 30/-
-----------------------------	----------------

